

Årsrapport 2008

Storebrand Livsforsikring

 storebrand

Innhold

ÅRSBERETNING	3	REVISJONSBERETNING	128
RESULTATREGNSKAP OG BALANSE INKL. SAMMENLIGNINGSTALL	15	KONTROLLKOMITEENS UTTAELSE	129
EGENKAPITALAVSTEMMING	25	REPRESENTANTSKAPETS UTTAELSE	130
KONTANTSTRØMSANALYSE	26	EMBEDDED VALUE	131
NOTER	27	ORD OG UTTRYKK	133
AKTUARENS ERKLÆRING	127		

Årsberetning

Hovedtrekk

Storebrand Livsforsikring har sin hovedvirksomhet i Norge med hovedkontor i Oslo. Selskapets sentrale satsningsområder er pensjon og livsforsikring til privatpersoner, bedrifter og offentlige virksomheter. Målet er at Storebrand Livsforsikring skal være Norges mest respekterte og kundeorienterte livsforsikringsvirksomhet. En slik posisjon kan bare nås og opprettholdes gjennom markedets høyeste kvalitet på rådgivning, kundebetjening og produkttilbud. Storebrandkonsernet er i en særstilling i Norge som den eneste store aktøren i markedet med langsiktig sparing og livsforsikring som hovedvirksomhetsområder. Dette er en posisjon som Storebrand Livsforsikring legger offensive planer for å utnytte på best mulig måte.

Rammebetingelsene innen livsforsikring er endret på en rekke områder de siste årene, blant annet gjennom innføring av nye virksomhetsregler for livsforsikring i 2008. Storebrands arbeid med å tilpasse seg disse endringene omfatter produktendringer inkludert pristilpasninger, porteføljeendringer, endret risikostyring og tilpasning av systemer.

Datterselskaper og tilknyttede selskaper

Storebrand Livsforsikring eier 100 prosent av Storebrand Holding AB som igjen eier 100 prosent av SPP konsern og SPP Fonder. SPP er en ledende svensk leverandør av livsforsikringer og tjenstepensjoner. SPP leverer både unit-linked produkter, tradisjonelle forsikringer og ytelsesbaserte pensjonsprodukter, så vel som konsulenttjenester som dekker tjenstepensjoner og forsikrings- og administrasjonsløsninger for kommuner og andre organisasjoner. Med oppkjøpet vil Storebrand og SPP skape den ledende livsforsikrings- og pensjonstilbyderen i Norden. SPP har sitt hovedkontor i Stockholm.

Storebrand Livsforsikring eier 25 prosent direkte samt 50 prosent gjennom SPP i Nordben Life and Pension Insurance Company Ltd. på Guernsey. Gjennom datterselskapene Aktuar Systemer AS og Storebrand Pensjonstjenester AS, tilbyr

Storebrand leveranser innen aktuar tjenester, systemløsninger og alle typer tjenester knyttet til drift av pensjonskasser.

Storebrand Livsforsikring etablerte filial i Sverige i 2005. Filialen tilbyr pensjonsforsikringer og unit-linked avtaler i det svenske markedet etter norsk forsikringslov. Salget foregår gjennom forsikringsmeglere. Filialen er i 2008 integrert med SPP.

Storebrand Finansiell Rådgivning er etablert som et heleid datterselskap for å tilfredsstillende lovpålagte endringer innenfor finansiell rådgivning (MiFid regelverket) som trådte i kraft fra 1. november 2007. Selskapet er 100 prosent eid av Storebrand Livsforsikring.

Storebrand Eiendom Holding er etablert som holdingselskap for eiendomsvirksomheten. Selskapet er 100 prosent eid av Storebrand Livsforsikring.

Storebrand Livsforsikring har i 2008 solgt sin eierandel i Caveo.

Storebrand Livsforsikring eier 58 prosent av Foran Real Estate i Latvia samt 31 prosent gjennom SPP Livsforsikring. Selskapet investerer i skog i Latvia.

Salg

Etter innføringen av OTP i 2006 er markedet for tjenstepensjon i større grad et flyttemarked. Storebrand er svært konkurransedyktig i dette markedet. Som i 2007 er Storebrand også i 2008 vinneren i flyttemarkedet for tjenstepensjonsordninger med en netto flyttebalanse (meldt salg) på 2,5 milliarder kroner.

Flere av selskapets kunder har gjennomført eller vurderer overgang fra ytelsespensjon til innskuddspensjon.

Kommunemarkedet var preget av lav anbudsaktivitet i 2008. Bare 8 kommuner gjennomførte anbudsprosesser. 3 av disse valgte å flytte pensjonsordningen sin. 4 av Storebrands kommunekunder var på anbud. 3 av disse blir i Storebrand, mens 1 kommune flyttet til KLP. Kongsvinger kommune flyttet fra KLP til Storebrand.

Personmarkedet har i 2008 vært preget av avgang på individuell livsparing, som følge av at høyt rentenivå gjennom året har gjort banksparing mer attraktivt. Den nye ordningen for individuell pensjonssparing med skattefradrag, IPS, ble lansert høsten 2008. Totalt ble det solgt i overkant av 10 000 avtaler, og Storebrand fikk en markedsandel på ca 15 prosent. Mye av salget har skjedd gjennom direktekanaler, og til ansatte i bedrifter med tjenstepensjonsordning i Storebrand. Totalmarkedet ble mindre enn ventet. Det skyldes delvis at langsiktig sparing med binding til pensjonsalder trolig fremsto mindre attraktivt ettersom finanskrisen utviklet seg, og delvis at skattereglene for produktet kan fremstå som dårlige og uforutsigbare for sparerne.

SPP transaksjonen og integrasjon Finansiering

I forbindelse med gjennomføring av oppkjøpet av SPP tok Storebrand ASA opp et brolån på 580 millioner euro fra et syndikat av banker. Storebrand ASA lånte disse pengene videre til Storebrand Livsforsikring AS i form av et ansvarlig lån. I 1. halvår 2008 gjennomførte Storebrand Livsforsikring opptak av fondsobligasjoner og evigvarende ansvarlige lån i markedet, og benyttet provenyet til å redusere lånet fra Storebrand ASA med totalt 510 millioner euro. På bakgrunn av låneopp-takene i Storebrand Livsforsikring og opptak av et ordinært banklån på 70 millioner euro i Storebrand ASA, ble brolånet i sin helhet nedbetalt i 3. kvartal 2008.

Integrasjon

Det har i løpet av 2008 vært jobbet intensivt med fire ulike delprosjekter for integrasjon mellom Storebrand og SPP. Synergimålene som ble satt i forbindelse med oppkjøpet er nådd:

- **100-dagersprogrammet** har hatt fokus på å øke aktivitetsnivå og produktforbedring med sikte på å få opp salget i SPP. SPPs mersalg utover den generelle markedsveksten var pr. 4. kvartal 61 millioner kroner målt på APE-basis. Målet for mersalgssynergien er definert i økt verdi av ny forretning (Value of New Business).
- **Separasjons- og integrasjonsprosjektet** har jobbet med å fristille SPP fra Handelsbanken, innføring av Lean i SPP, og få på

plass felles IT-infrastruktur i konsernet. Effektiviseringsprosjektene som er igangsatt i SPP er godt mottatt og viser positive resultater.

- **Kapitalforvaltningsprosjektet** har implementert Storebrands kapitalforvaltningsfilosofi for SPPs midler og overført midlene i SPP fra Handelsbanken til Storebrand Kapitalforvaltning fra 1.1.09.
- **Risikostyringsprosjektet** har jobbet med omlegging til Storebrands risikostyringsmodell med sikte på å øke avkastning og redusere hedgekostnadene i SPP.

Kostnadssynergiene viser positiv utvikling og årlige løpende effekter ved utgangen av 4. kvartal utgjør ca 24 millioner kroner. Innenfor skatteområdet fungerer eierstrukturen etter intensjonen og skattesynergien overstiger målene pr. 4. kvartal med om lag 50 millioner kroner.

Oppkjøpsanalyse

I regnskapet pr. 31.12.2007 ble det presentert en foreløpig oppkjøpsanalyse. Det er nå foretatt en endelig oppkjøpsanalyse som legges til grunn for årsregnskapet pr. 31.12.2008 og som er gjengitt i note 4. Oppkjøpsanalysen er i løpet av 2008 vurdert internt og av eksterne verdsettere.

Gjennomføring av transaksjonen i regnskapet

Gjennomføringen av transaksjonen ble foretatt 21. desember 2007. Den regnskapsmessige implementeringen er basert på egenkapitalen i SPP Konsern pr. 31.12.2007. Resultat for SPP for 2008 er konsolidert i Storebrands konsernresultat.

Nytt regelverk for livsforsikringsbransjen i Norge

Ny forsikringsvirksomhetslov med forskrifter trådte i kraft 1.1.2008. Den nye loven innebærer omfattende endringer for livsforsikringselskapene. Storebrand har i løpet av 2008 arbeidet intensivt for å styrke sin konkurransekraft ved å utnytte de forretningsmuligheter som nå har åpnet seg. Målet med den nye forsikringsvirksomhetsloven er større forutsigbarhet og gjennomsiktighet i prisingen av forsikringsproduktene, samt å skape et tydeligere skille mellom kundenes midler og forsikringselskapets egne midler.

Hovedprinsippet etter det nye regelverket er at prisene fastsettes med endelig virkning og betales på forhånd.

Nye muligheter i kapitalforvaltningen

Fram til 2008 ble kundenes midler og selskapets egne midler investert i en og samme portefølje uten at kundene kunne påvirke investeringsrisikoen for sine egne midler. Det nye regelverket åpner for at selskapets samlede portefølje kan deles opp i underporteføljer med forskjellig aktivasammensetning og risiko. Dette betyr at kunder i større grad vil kunne påvirke hvordan deres midler skal investeres.

For kollektive pensjonsforsikringer med avkastningsgaranti skal avkastningsgarantien etter ny forsikringsvirksomhetslov prises i forkant. Nivået på avkastningsgarantien, størrelsen på bufferkapitalen (dvs tilleggsavsetninger og kursreserver) og investeringsrisikoen for porteføljen pensjonsmidlene investeres i, er styrende for hvilken pris kunden betaler for sin avkastningsgaranti. Det er risikoen egenkapitalen utsettes for som er utgangspunktet for prisfastsettelsen av avkastningsgarantien. En kollektiv pensjonskunde kan velge en investeringsprofil med lav aksjeandel som normalt gir lavere risiko for tap og lavere forventet avkastning. Økt aksjeandel ville normalt gi høyere forventet avkastning, men også en høyere pris for avkastningsgarantien. Høyere avkastning vil over tid redusere kundens pensjonskostnader. Tilleggsavsetningene kan etter den nye loven kun brukes til å dekke manglende avkastning på egen kontrakt, og det nye regelverket gir økt fleksibilitet i oppbyggingen av tilleggsavsetninger.

Kollektive pensjonskunder kan etter ny lov velge en særskilt investeringsportefølje for plassering av sine midler. Disse kunder vil få større valgfrihet. Disse kan velge mellom standardiserte risikoprofiler, eller ha et tilnærmet fritt investeringsvalg innenfor de begrensninger som til enhver tid følger av lov og forskrifter. Kunden kan da definere sin investeringspolicy omtrent som om forvaltningen skjer i en pensjonskasse.

Det nye regelverket åpner også for en ny type langsiktige kontrakter. Avkastningsgarantien

har hittil vært knyttet til regnskapsperioden på ett år, mens det nå åpnes for at man kan avtale garantiperioder på opp til 5 år. Prisen for en flerårig avkastningsgaranti vil være lavere enn for en årlig avkastningsgaranti over samme periode. Det er imidlertid fortsatt krav om at forpliktelsene overfor de forsikrede til enhver tid skal være dekket av tilstrekkelige forsikringsmessige avsetninger, og om nødvendig kan også egenkapitalen benyttes for å sikre tilstrekkelig reservering i løpet av avtaleperioden. I regelverket for flerårig avkastningsgarantier er det større avtalefrihet mellom kunde og selskap. Kunden kan blant annet stille egen bufferkapital som sikkerhet ved avkastning under den beregningsrenten som anvendes i forsikringen. En slik økning i risiko for kunden, reduserer også den samlede prisen for avkastningsgaranti som kunden skal betale.

Nye regler for bruk av overskudd

For kollektiv ytelsespensjon og for nyopprettede garanterte individualprodukter medfører ny forsikringsvirksomhetslov at overskuddet knyttet til avkastningsrisiko og forsikringsrisiko skal gå til kunden. De ulike delene av kundeleveransen prises separat på forhånd og hvert priselement kan inneholde et fortjenesteelement til forsikringselskapet.

For gamle og nye individuelle poliser utgått fra kollektive pensjonsforsikringer innføres et modifisert overskuddsdelingsregime som innebærer at selskapet kan beholde inntil 20 % av overskuddet som her utgjør summen av rente- og risikoresultatene fra disse polisene. Modifisert overskuddsdelingsmodell innebærer at et eventuelt negativt risikoresultat vil gå til fradrag mot kundenes renteoverskudd. Selskapet får i tillegg tilført all avkastning på kapital i balansen som ikke tilhører kundene.

Tradisjonelle individuelle produkter som var i selskapet før lovens ikrafttredelse kan videreføres etter overskuddsregler som gjaldt før 2008, og Storebrand tar sikte på fortsatt å forvalte disse midlene etter dette regimet. Det gis ikke anledning til å etablere nye kontrakter i denne porteføljen.

Nye regler for premiebetaling

Pris for avkastningsgaranti

Premien skal beregnes for ett år av gangen, og betales forskuddsvis med mindre det er avtalt terminvis betaling.

Kunden betaler for avkastningsgarantien forskuddsvis hvert år. Det innebærer at selskapet ikke vil kunne hente fortjeneste etterskuddsvis ved å beholde deler av renteoverskuddet fra kundenes forsikringskontrakter. Dog inneholder ny lov en overgangsregel som gjelder muligheter for tilbakeholdelse av overskudd for pensjonister i kollektive pensjonsforsikringer for årene 2008 – 2010. Det vil fortsatt være mulig å foreta tilleggsavsetninger som i år med lav avkastning kan benyttes til å dekke avkastning mellom null prosent og avkastningsgarantien. Tilleggsavsetningene skal være fordelt på de enkelte kontraktene. Maksimal størrelse på tilleggsavsetninger er gitt i forsikringsvirksomhets-

loven. Forsikrings-selskapet står for all ned-siderisiko og må reservere opp forsikringen dersom bufferavsetninger ikke er tilstrekkelige eller tilgjengelige.

Pris for risikodekningene

Kunden vil få tilført overskudd på risikoresultatet for forsikringsdekningene, mens et underskudd på risikoresultatet i utgangspunktet må dekkes av forsikrings-selskapet. Det åpnes imidlertid for at inntil halvparten av risikooverskuddet i en bransje kan tilbakeholdes i et risikoutjevningfond. Underskudd på risikoelementene kan dekkes fra risikoutjevningfondet før forsikrings-selskapet eventuelt må bruke egenkapital.

Pris for administrasjon og forvaltning

Administrasjons- og forvaltningskostnadene betales forskuddsvis hvert år med endelig virkning for kunden. Et eventuelt underskudd i administrasjons- og forvaltningsresultatet

må dekkes av forsikrings-selskapet, og et eventuelt overskudd vil tilfalle selskapet. For kontrakter som forvaltes i investeringsvalgsporteføljen, skal prisen for kapitalforvaltning skilles ut som et eget priselement.

Resultatutvikling

Nedenfor omtales resultatutviklingen i henholdsvis Storebrand Livsforsikring AS, øvrige datterselskaper og SPP konsern. ¹⁾

Resultat Storebrand Livsforsikring AS

Resultatutvikling i perioden

Resultatoppsettet nedenfor viser de samlede avkastnings-, administrasjons- og risikoresultater i virksomheten, det vil si resultater både til kunder og eiere. Resultat til eier utgjorde minus 136 millioner kroner i 2008 og 1 622 millioner kroner i 2007. Resultatet er generert gjennom ulike produktområder samt avkastningen på selskapsporteføljen, som beskrevet i avsnittet 'Resultat til eier' nedenfor. ²⁾

1) Resultat Storebrand Livsforsikring Konsern

Millioner kroner	2008	2007
Storebrand Livsforsikring AS	-383	1 622
SPP Konsern	831	
Øvrige datterselskaper	74	13
Resultat livvirksomheten før amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler	523	1 635
Amortisering immaterielle eiendeler	-476	
Nedskrivning immaterielle eiendeler	-2 500	
Resultat før skatt livvirksomheten	-2 453	1 635
Skatt	-489	-34
Resultat etter skatt	-2 942	1 601

2) Resultat Storebrand Livsforsikring norsk virksomhet

Millioner kroner	2008	2007
Avkastningsresultat *)	-2 137	7 887
Administrasjonsresultat	-255	-669
Risikoresultat	604	244
Øvrig	-180	-3 042
Resultat før trekk fra tilleggsavsetning	-1 968	4 420
Trekk fra tilleggsavsetning til dekning av rentegaranti	2 241	
Resultat etter trekk fra tilleggsavsetning	272	4 420
Resultat til kunder utover garantert rente	-655	-2 797
Resultat til eier Storebrand Livsforsikring AS	-383	1 622
Resultat øvrige datterselskaper	74	
Resultat før skatt norsk livvirksomhet	-309	1 622

*) Tall for 2007 inkluderer avkastning på selskapskapitalen, resultat for datterselskaper er inkl. i tallene for Storebrand Livsforsikring AS i 2007 pga. egenkapitalmetoden

Avkastningsresultat

Avkastningsresultatet er forskjellen mellom den bokførte avkastningen og den garanterte avkastningen på forsikringskontraktene. Den gjennomsnittlige garanterte renten på forsikringskontraktene var på 3,5 prosent, uendret fra 2007. Avkastningsresultatet ble minus 2 137 millioner kroner i 2008 mot 7 887 millioner kroner i 2007.

2008 ble et svært turbulent finansår og verdens aksjeindekser opplevde kraftig fall. Oslo Børs ble ikke noe unntak, selv om 2. kvartal var spesielt som følge av en kraftig økning i oljeprisen. Fallet fra midten av 2. kvartal til utgangen av 2008 ble imidlertid betydelig på Oslo Børs. Kanskje enda større usikkerhet har man opplevd i kredittmarkedet, hvor kredittspredene har gått kraftig ut kombinert med redusert likviditet. Rentene har også falt betydelig i 2008, både korte og lange. Lange renter var opp i årets to første kvartaler, men falt etter dette kraftig tilbake og var ved utgangen av året på et vesentlig lavere nivå enn ved inngangen til året. Dette medførte god avkastning på papirer med renterisiko i 2008. Korte renter steg også gjennom årets to første kvartaler og i 3. kvartal opplevde man svært høye NIBOR-renter som følge av krisen i verdens kredittmarkeder, med tilhørende tørke i interbankmarkedet. I 4. kvartal har blant annet kraftige kutt i styringsrenten medført at korte pengemarkedsrenter har sunket kraftig.

Avkastningsresultatet er preget av at tidligere ikke-bokførte merverdier har blitt bokført ved at det er foretatt en omklassifisering av deler av obligasjonsporteføljen til amortisert kost til obligasjoner til virkelig verdi. Omklassifisering av «hold til forfall» porteføljen medførte en forbedret avkastning på 1,8 milliarder kroner og en forbedring i resultat til eier på om lag 0,6 milliarder kroner.

Administrasjonsresultat

Administrasjonsresultatet viser differansen mellom belastet administrasjonspremie for året og de faktiske driftskostnader. Administrasjonsresultatet ble på minus 255 millioner kroner i 2008 mot minus 669 millioner i 2007. Administrasjonsresultatet er i 2008 påvirket av lavere forvaltningshonorarer,

provisjonskostnader og bonuskostnader. Gjennomføring av Lean-metodikk har medført en underliggende positiv utvikling i det generelle kostnadsnivået.

Risikoresultat

Risikoresultatet fremkommer som følge av at dødelighet og uførhet i en periode avviker fra det som er forutsatt i premietariffene. Det samlede risikoresultatet ble på 604 millioner kroner i 2008 mot 244 millioner kroner i 2007. Resultatet i år er preget av oppløsning av sikkerhetsfond med 65 millioner kroner. Eksklusive oppløsningseffekten av sikkerhetsfondet viser risikoresultatet i forhold til i fjor en forbedring for alle bransjer foruten kollektiv pensjonsforsikring offentlig sektor som følge av bedre uførerresultat.

Premieinntekter og flyttebalanse

Det er god utvikling i premieinntekter i tjenestepensjonsmarkedet. For kollektive forsikringer med investeringsvalg, er det i 2008 en økning på 39 prosent sammenlignet med i fjor. Økningen følger av økt konvertering fra ytelsespensjon til innskuddspensjon og positiv flyttebalanse mot konkurrentene. Ytelsesordning kollektiv pensjonsforsikring har hatt en økning på 31 prosent i 2008 som følge av blant annet lønnsvekst.

Personmarkedet er preget av at det ikke tegnes ny forretning i tradisjonell individuell kapitalforsikring og rente- /pensjonsforsikring samt avgang for spareavtaler uten bindings-tid. Unit-linked viser en økning for året 2008 på 109 prosent som følge av godt salg av garantikonto spesielt i 1. halvår og den nye ordningen for individuell pensjonssparing med skattefradrag, IPS, som ble lansert høsten 2008. Totalt ble det solgt i overkant av 10 000 avtaler, og Storebrand fikk en markedsandel på ca. 15 prosent. Risikoprodukter viser en økning på 8 prosent i 2008. Totale premieinntekter, eksklusiv tilflyttede midler i Storebrand Livsforsikring, ble 16,3 milliarder kroner (16,6 milliarder) i 2008, en reduksjon på 2 prosent. Det er ovennevnte forhold innenfor tradisjonelle individualprodukter som trekker ned.

Det er bokført en netto tilflytting til Storebrand på 2 834 millioner kroner for

2008 mot 1 056 millioner kroner for 2007. Det har vært godt salg av gruppeliv og personalforsikringsordninger. Veksten i salget av kollektiv pensjon er noe svakere enn i 2007, men fortsatt tilfredsstillende. Salget av individuell forsikring har vært svakere, noe som til dels skyldes uroen i finansmarkedene og høyere bankrenter enn tidligere. Avgangen for spareavtaler uten bindingstid for 2008 er 35 prosent høyere enn for 2007. Kundenenes forventning om økt avkastning i blant annet banksparing er hovedårsaken til avgangen.

Økning i tilflyttet reserve innenfor kollektiv pensjon gjenspeiles i samlet nytegnert premie for 2008. Samlet nytegnert premie (APE) i 2008 er 1 583 millioner kroner mot 1 790 millioner kroner i 2007. Nedgangen fra 2007 skyldes hovedsakelig tilflytting av en enkelt kunde med stor APE i tilsvarende periode i fjor. Det er god utvikling i nytegnert premie i kollektiv pensjon. Kollektiv pensjon offentlig sektor har nytegnert premie APE på 37 millioner kroner i 2008 mot 18 millioner kroner i 2007. Det er nedgang i APE for individualbransjene.

Resultat til eier for produktområdene

Resultat til eier genereres gjennom fire hovedproduktområder med forskjellige inntjeningsstruktur, samt avkastningen på selskapsporteføljen.³⁾

Tabellen følger av ny forsikringslov og har således ikke sammenlignbare tall for 2007.

Samlet ble resultat til eier før skatt minus 136 millioner kroner i 2008 mot 1 340 millioner kroner for 2007.

Gjennom forhåndsprising av rentegaranti og fortjeneste på risiko er resultat til eier etter ny forsikringslov mindre avhengig av bokført avkastning i kundeporteføljene. Det er i 2008 samlet inntektsført 398 millioner kroner i forhåndsprising. Risikoresultatet består av avsetning til risikoutjevningfond med 112 millioner og negativt risikoresultat kollektiv pensjon offentlig sektor med 31 millioner. Resultat til eier er også belastet med 31 millioner som skyldes negativ avkastning og manglende tilleggsavsetning for enkelte kontrakter.

3) Resultat til eier pr. produktområde pr. 31.12.2008

Millioner kroner	Kollektiv ytelse fee basert	Kollektiv investeringsvalg og unit linked fee basert	Risiko- produkter	Individual og fripoliser overskudds- deling	Selskaps- portefølje/ øvrig	Sum
Administrasjonsresultat	32	- 97	- 118	29		-154
Avkastningsresultat			71		- 381	-310
Risikoresultat	80		254	8		343
Pris på rentegaranti og fortjeneste risiko	398					398
Overskuddsdeling				- 320		-320
Resultat datterselskaper					74	74
Øvrig	- 31				- 136	-167
Resultat før skatt norsk livsforsikringsvirksomhet	479	- 97	208	- 282	- 443	-136

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av risikoresultatet for kollektiv pensjon og fripoliser til risikoutjevningssfond til dekning av eventuelt fremtidig negativt risikoresultat. Det er avsatt 120 millioner kroner til risikoutjevningssfond i 2008 som fordeles på kollektiv privat med 112 millioner og 8 millioner kroner for fripoliser.

For risikoprodukter er sikkerhetsfondet oppløst og inngår i risikoresultatet. Administrasjonsresultatet for produkter uten overskuddsdeling på minus 118 millioner for 2008 belastes resultat til eier. Samlet sett er lønnsomheten i risikoproduktene tilfredsstillende.

Individuell kapital- og pensjonsforsikring med overskuddsdeling samt fripoliser med modifisert overskuddsdeling har bidratt til et netto negativt resultat til eier på 282 millioner kroner for 2008 som følge av manglende tilleggsavsetninger på noen kontrakter. Fripoliser har oppnådd et positivt administrasjonsresultat i 2008 på 29 millioner kroner.

Selskapsporteføljen leverer et resultat eksklusive datterselskaper på minus 381 millioner kroner i 2008. Avkastningen på de investerte midlene er 3,0 prosent for året 2008. Det har vært negativ avkastning fra obligasjoner som følge av stigende renter i 1. halvår mens det har vært positiv avkastning på obligasjoner i 2. halvår som følge av fallende markedsrenter. For årets tre første kvartaler påvirker tap på aksjer og kreditt avkastningsresultatet negativt. Rentekostnadene på Storebrand

Livsforsikrings lån utgjør om lag netto 170 millioner kroner i kvartalet. Eiers andel av kursreguleringsfond pr. 1.januar 2008 på 320 millioner kroner er ført direkte mot egenkapital i balansen.

Resultat fra datterselskaper er tilfredsstillende, bortsett fra Storebrand Finansiell Rådgivning (SFR) som har vært preget av turbulensen i finans- og sparemarkedene. SFR har jobbet hele 2008 med å redusere kostnadsbasen, og omstillingsprosessen som startet i 3. kvartal er gjennomført. Det ble i 4. kvartal vedtatt at regionsapparatet til bedriftsmarkedet og personmarkedet slås sammen, noe som reduserer kostnadsbasen til SFR og Storebrand Livsforsikring betydelig. Det er i forbindelse med denne omorganiseringen vedtatt å gjennomføre en ny omstillingsprosess i SFR og Storebrand Livsforsikring. Denne omstillingsprosessen skal være ferdig til mars 2009.

Resultat til kunder

Resultatet til kundene er avhengig av utviklingen i finansmarkedet samt hvilket profilvalg kundene har gjort på sine investeringer og plassering i profil ut i fra bufferkapital. Det er beregnet overskudd til kunder 655 millioner kroner. Overskuddet består av positivt risikoresultat etter avsatt risikoutjevningssfond på 120 millioner kroner samt 535 millioner i overskudd på avkastningsresultat. Det er beregnet 2 241 millioner i trekk fra tilleggsavsetning for å dekke avkastning lavere enn rentegaranti i kundeporteføljene.

Investeringsavkastning, aktivaallokering og risikokapital

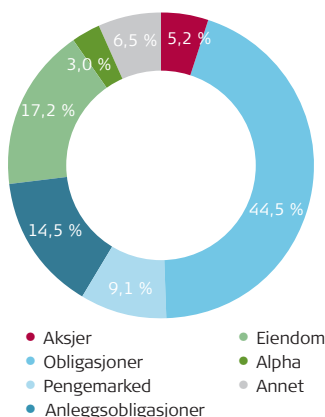
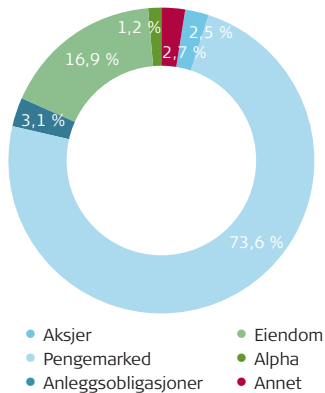
Eksponeringen mot aksjer i Storebrands kundeporteføljer og selskapsportefølje er redusert igjennom året 2008. Risikøjustert aksjeeksponering (hensyntatt derivater) for kundeporteføljer med garantert avkastning er 5,2 prosent pr. utgangen av 2008. Tilsvarende er eksponeringen i selskapsporteføljen 2,5 prosent. Samlet aksjeeksponering ved utgangen av 2007 var på 26 prosent.

Investeringsporteføljene i kollektivporteføljen hadde en markedsavkastning på minus 0,2 prosent for 2008. Bokført avkastning var på 2,0 prosent for 2008. Samlet markeds- og bokført avkastning for 2007 var på 8,9 prosent og 7,3 prosent.

Som følge av omklassifisering, er allokeringen til obligasjoner bokført til virkelig verdi økt, mens allokeringen til obligasjoner til amortisert kost er redusert med 23,6 milliarder kroner i løpet av 4. kvartal og utgjør 22,4 milliarder ved utgangen av 2008.

78 prosent av forvaltningskapitalen fra kunder med investeringsvalg (innskuddspensjon og unit linked) er plassert i aksjefond og kombinasjonsfond, mot 79 prosent ved utgangen av 2007. Avkastningen til de anbefalte investeringsvalgene for innskuddspensjon ble på henholdsvis minus 5,8 prosent for forsiktig profil, minus 22,3 prosent for balansert profil og minus 35,5 prosent for offensiv profil.

Aktivprofil kundeporteføljer med garantert avkastning og selskapsporteføljen

Den totale forvaltningskapitalen er økt med 2 milliarder i år og utgjorde 199 milliarder kroner ved utgangen 2008.

Resultat SPP

Administrasjonsresultatet i SPP utgjør minus 103 millioner kroner i 2008 mot 102 millioner kroner i 2007. Administrasjonsresultatet påvirkes av reduserte inntekter som følge av reduserte midler til forvaltning gjennom året. I løpet av 4. kvartal har positiv avkastning brutt den negative trenden i 2008 og bidratt til en økning i midler under forvaltning. Kostnadsutviklingen har også vært tilfredsstillende i løpet av 2008. Administrasjonsresultatet tilfaller eier i sin helhet.

Risikoresultatet i 2008 utgjør 287 millioner kroner mot 185 millioner kroner i 2007. Risikoresultatet kan være volatil på grunn av endringer i reservering av sykereserver. I løpet av hele 2008 har oppløsninger av sykereserver bidratt positivt til resultatet. Risikoresultatet tilfaller eier i sin helhet.

Finansresultatet i 2008 er totalt 340 millioner kroner mot minus 377 millioner kroner i 2007. I løpet av 4. kvartal har finansresultatet blitt vesentlig forbedret ved tilbakeføring av Latent Kapitaltillkott (LKT) (oppreserveringer) for til sammen 375 millioner kroner. Hovedårsaken til tilbakeføringen av LKT er overgang til en forbedret beregningsmodell for verdsettelse av forsikringsforpliktelsene.

I den nye kontantstrømsbaserte modellen diskonteres forpliktelsene på en rentekurve fremfor et rentepunkt. Dette gir bedre samsvar mellom eiendeler og forpliktelser

samtidig som det reduserer sikringskostnader og finansresultatets volatilitet i forhold til svigninger i rentenivået. Endret diskonteringsmodell har også gitt et svært godt hedgeresultat i 4. kvartal. I tillegg til tilbakeføring av LKT og høyt hedgeresultat, har avkastningen i en av kundeporteføljene oversteget den garanterte renten, og det vil oppstå en overskuddsdeling på 174 millioner kroner i 4. kvartal.

I SPP fungerer Villkorad Återbæring (VÅ) som en buffer som absorberer effektene av negativ avkastning for de fleste forsikringskontraktene. Kontraktene som ikke har VÅ påvirker derimot det finansielle resultatet negativt, i form av oppreserveringer (LKT). Aktivasammensetningen i kundeporteføljene er tilpasset de ulike porteføljenes risikokapasitet og følges opp løpende gjennom dynamisk risikostyring. For å begrense effekten av LKT på det finansielle resultatet, har SPP et eget sikringsprogram. I løpet av året har sikringsprogrammet gitt et positivt bidrag til resultatet på 1 786 millioner kroner. Det forventes imidlertid at hedgeresultatet vil ha mindre innvirkning på finansresultatet i mer normaliserte markeder. Oppreservering av LKT kan tilbakeføres over resultatregnskapet til eier på et senere tidspunkt, gitt en avkastning som er høyere enn renten som benyttes til å neddiskontere forpliktelsene.

Det øvrige resultatet utgjør 293 millioner kroner i 2008 mot 284 millioner kroner i 2007. En stor del av resultatet kan tilskrives avkastningen i egenkapitalporteføljen. Denne porteføljen er i sin helhet plassert i rentebærende verdipapirer som har hatt en god utvikling i løpet av 4. kvartal. I tillegg

Resultat SPP Konsern

Millioner kroner	2008	2007
Administrasjonsresultat	-103	102
Risikoresultat	287	185
Finansresultat	340	-377
Øvrig	293	284
Valutaeffekt	14	
Resultat SPP Konsern før amortisering og nedskrivning	831	194
Amortisering immaterielle eiendeler	-456	-30
Nedskrivning av immaterielle eiendeler	-2 520	
Resultat SPP Konsern etter amortisering og nedskrivning	-2 145	164

omfatter også dette resultatelementet renter på ansvarlig lånekapital.

Investeringsavkastning, aktivaallokering og risikokapital

Finansavkastning		
	2008	2007
Defined Benefit (DB) %	0,59	0,46
Defined Contribution (DC) %		0,40
Spar 250 %	-5,89	
Spar 300 %	1,19	
Spar 520 %	9,59	

For å redusere den finansielle risikoen og begrense bruken av sikringsderivater, delte SPP den 1. oktober 2008 opp forvaltningen av den tradisjonelle forsikringsbestanden Defined Contribution (DC) i tre forvaltningsporteføljer basert på garantirentenivå og risikokapital.

Risikostyringen i kundeporteføljene har vært vellykket og hatt positiv innvirkning på avkastningen. Avkastningen i rentebærende verdipapirer med lang durasjon har blitt svært positivt påvirket av fallende renter. Dette ser vi spesielt i porteføljene med høy andel obligasjoner.

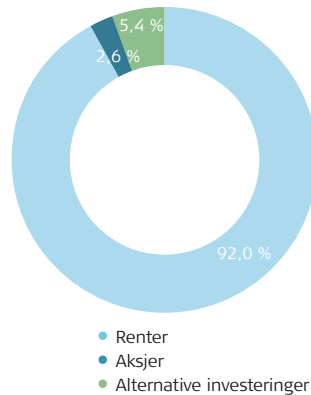
Aktuell garantert rente for nye premieinnbetalinger i DC er 2,5 prosent. Som følge av fallende markedsrenter sank denne til 1,25 prosent fra og med 1. februar 2009.

Ved inngangen av året besto kundeporteføljene i både DB og DC av 40,6 prosent aksjer. Aksjeandelen har gradvis blitt redusert gjennom året og ved utgangen av året hadde Defined Benefit (DB) -bestanden en aksjeandel på 2,6 prosent. På samme tidspunkt var aksjeandelen i porteføljene i DC-bestanden 10,8 prosent i SPAR 250, 8,1 prosent i SPAR 300 og 2,9 prosent i SPAR 520. Durasjonen i kundeporteføljene ble kraftig forlenget i 3. kvartal. Dette medførte at renteporteføljen ga et sterkt positivt bidrag til avkastningen i 4. kvartal.

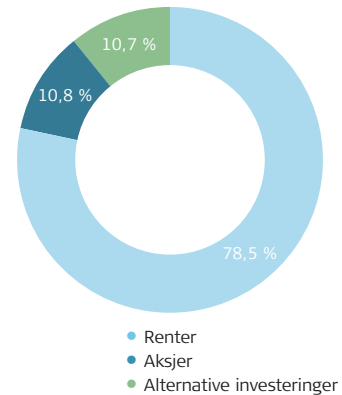
Den villkorade återbäringen (forsikrings-takerens bufferkapital) var ved utgangen av året 7,5 milliarder kroner. Den forbedrede metoden for vurdering av forsikringsfor-

Aktivprofil kundeporteføljer med garantert avkastning

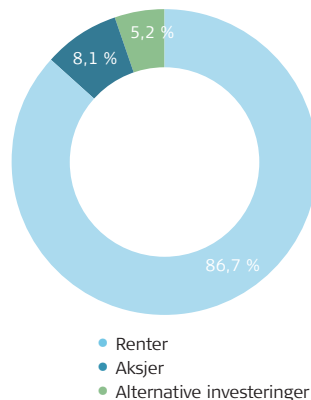
Defined Benefit (DB)

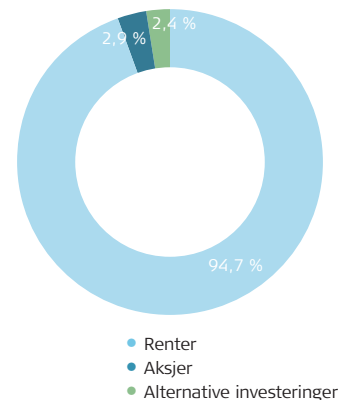
Defined Contribution (DC) SPAR 250

Defined Contribution (DC) SPAR 300

Defined Contribution (DC) SPAR 520

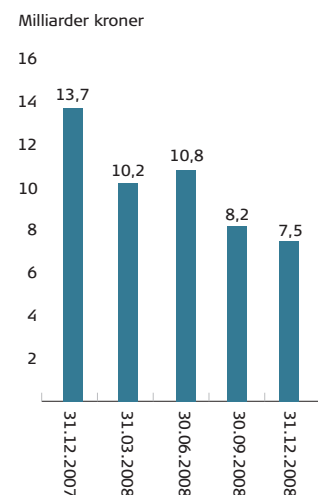

pliktelser som ble innført i desember 2008 har sammen med avkastningen i kundeporteføljene bidratt til å redusere nedgangen i den villkorade återbäringen i et marked med fallende renter.

Ved utgangen av året utgjorde forvaltningskapitalen 120 milliarder kroner, en nedgang 19 milliarder kroner i 2008. I 2008 har premieinntektene i fondsforsikringsbestanden vært ca. 2,4 milliarder høyere enn forsikringsutbetalingene, men totalkapitalen er allikevel redusert som følge av markedsutviklingen. Fondsforsikring utgjør 22 milliarder kroner av den totale forvaltningskapitalen.

Solvensmarginen har hatt en nedgang fra 178 prosent til 135 prosent i 2008.

Utvikling Villkorad Återbäring

Premieinntekter

Premieinntekter SPP Konsern

Millioner kroner	2008	2007
Engangspremier	1 681	1 718
Løpende premier	5 615	5 473
Sum	7 296	7 191

Premieinntektene utgjør 7 296 millioner kroner i 2008 mot 7 191 millioner kroner i 2007. I 2007-tallene inngår en stor engangspremie i Euroben på ca. 750 millioner kroner som i stor grad forklarer forskjellen. Premieinntektene for fondforsikring/Unit Linked beløper seg til 3 010 millioner kroner i 2008 mot 2 720 millioner kroner i 2007, en økning på 11 prosent.

Premieinntektene eksklusive Euroben har økt med 5 prosent i 2008. Premieinntekter for tjenestepensjoner har økt med 8 prosent i perioden og er sammen med en økning i avgangspensjoner på 19 prosent bakgrunnen for økningen i SPPs premieinntekter i perioden.

I forhold til foregående år har nytegningen eksklusive Euroben økt med totalt 42 prosent målt i APE. Økningen har primært kommet fra salg gjennom meglerkanaler. Nytegning gjennom meglerkanalene har mer enn fordoblet seg hittil i år sammenliknet med 2007. Nytegning av løpende premier har økt med 21 prosent i 2008 i forhold til foregående år.

Risiko og kapitalforhold

Storebrand har gjennom de produkter og kontrakter som er inngått med kundene etablert en forpliktelse som gir opphav til risiko. Disse har ulik karakter avhengig av produktområde. Det er knyttet ulike typer forsikringsrisiko til virksomheten. Storebrands finansielle eiendeler svinger i verdi som følge av den risiko som er i finansmarkedene – herunder aksje, eiendom, rente og kredittrisiko. Videre er det kredittrisiko knyttet til bankvirksomheten og likviditets- og operasjonell risiko knyttet til driften av virksomhetene. Kontinuerlig overvåking og aktiv styring av risiko er derfor et integrert kjerneområde i konsernets virksomhet og organisasjon.

Identifisering og styring av operasjonell risiko er en integrert del av ledelsesansvaret i organisasjonen. Årlig gjennomføres det i

tillegg en risikovurdering i konsernledergruppen som resulterer i en risikooversikt med tilhørende forbedringstiltak. Denne oversikten presenteres for og behandles av styret.

Storebrand Livsforsikring

Det er knyttet avkastningsgaranti til en vesentlig del av spareproduktene i livsforsikringsvirksomheten. I dag har disse spareproduktene en gjennomsnittlig årlig avkastningsgaranti på i overkant av 3,5 prosent. Gjennomsnittlig garanti vil over tid reduseres ved at nye kontrakter maksimalt kan ha en årlig garanti på 2,75 prosent. Livselskapets finansielle risiko er i hovedtrekk knyttet til evnen til å innfri den årlige avkastningsgarantien. Dette stiller krav til hvordan kapitalen investeres i ulike verdipapirer og andre eiendeler, og til hvordan selskapet utøver sin risikostyring. Fallende renter gjennom andre halvdel av 2008 har isolert bidratt til gevinst på obligasjoner, men fører til at forventet avkastning og derved risikobærende evne reduseres noe fremover. For norske livselskap er et høyt rentenivå bedre enn et lavt siden avkastningsgarantien da lettere kan nås. Selskapet har plassert en andel av de finansielle eiendelene i obligasjoner i kategorien 'lån og fordringer'. Disse obligasjonene føres ikke til markedsverdi løpende, men vil gi en jevn bokført avkastning vesentlig over rentegarantien. Dette bidrar til å redusere følsomheten for renteendringer.

Stortinget vedtok ved utgangen av 2004 en rekke vesentlige endringer i lov om forsikringsvirksomhet. De nye virksomhetsreglene i loven trådte i kraft 1. januar 2008. En viktig endring er at selskapene forhåndsfakturerer kundene den kostnaden som er forbundet med den utstedte rentegarantien for en stor del av produktene. Således er risikoen for inntektsbortfall på disse produktene redusert.

Sammensetningen av de finansielle eiendelene følger av selskapets investeringsstrategi. Investeringsstrategien etablerer retningslinjer og rammer for selskapets risikostyring, kreditteksponering, motpartseksponering, valutarisiko, bruk av derivatinstrumenter og krav til likviditet i aktivaporteføljen. Målet med den dynamiske risikostyringen er å

oppretholde en god risikobærende evne og fortløpende tilpasse den finansielle risiko til selskapets soliditet. Gjennom utøvelsen av denne type risikostyring forventer selskapet å skape god avkastning i hvert enkelt år og over tid.

I forbindelse med de urolige finansmarkedene i 2008 har Storebrand Livsforsikring utøvet en solvensbasert risikostyring og således redusert aksjeandelen i kundenes investeringsporteføljer betydelig. Det er foretatt tilpasninger i obligasjonsporteføljene gjennom at papirer som var klassifisert i kategorien 'Hold til Forfall' er omklassifisert til å være omfattet av markedsverdi prinsippet. Endringen bedrer avkastningen for 2008.

SPP Livförsäkring

SPP er eksponert for de samme typer risikoer som Storebrand Livsforsikring, men vilkårene i forsikringsproduktene er noe forskjellige. SPP har forsikringsprodukter med rentegaranti på innbetalte premier samt fondsforsikring der kunden bærer den finansielle risikoen. SPPs ytelsesbaserte produkter har også inflasjonsjustering og således er det inflasjonsrisiko på deler av bestanden. Gjennom at det svenske rammeverket for livsforsikring i større grad er tilpasset det europeiske Solvens II regelverket, der rentenivået påvirker størrelsen på forsikringsforpliktelsen, har SPP en annen finansrisiko knyttet til rentebevegelsene. Dette påvirker aktivasisden og risikostyringen.

1. januar 2006 ble SPP omdannet slik at selskapet påtok seg en del av den finansrisikoen som kundene tidligere sto for. Det innebærer at det kan oppstå latente underskudd for visse kunder. Selskapet gjør avsetninger i regnskapet for å møte dette og følger løpende opp risikoen gjennom blant annet Value at Risk målinger.

For å styre eksponeringen mot ulike markedsrisikoer fastsetter selskapet gjennom investeringsstrategien en ramme for allokering til risikable aktiva, med tilhørende risikostyring som utøves løpende. Risikostyringen gjennomføres med tilpasninger både i kundeporteføljen og i selskapets egne midler. Dette kan være ved endring av allokering til risikable aktiva eller gjennom bruk av derivater.

Videre omfatter selskapets investeringsstrategi rammer og retningslinjer for kreditt- og motpartsrisiko. Likviditetsrisikoen håndteres ved at deler av finansinvesteringene plasseres i markedsnoterte verdipapirer med god likviditet.

For å sikre at forsikringsselskapet har tilstrekkelig kapital til å betjene sine forpliktelser, krever Finansinspektionen at forsikringsselskapet stresstester hele sin forsikringsvirksomhet etter en forhåndsdefinert mal. Stresstesten omfatter både aktiva og passiv-siden i balansen. I Sverige omtales dette som trafikklrapportering. Kapitalkravet under stresstestene kan reduseres med tilgjengelig bufferkapital, villkorad återbäring, som således gir et netto krav til selskapskapitalen.

Kapitalforhold

Storebrand legger vekt på å tilpasse nivået på egenkapital og lån i konsernet fortløpende og planmessig. Nivået tilpasses den økonomiske risikoen og kapitalkrav i virksomheten, hvor vekst og sammensetning av forretningsområder vil være en viktig drivkraft i behovet for kapital. Kapitalstyringen har som målsetting å sikre en effektiv kapitalstruktur og ivareta en hensiktsmessig balanse mellom interne mål i forhold til regulatoriske og ratingselskaperes krav. Konsernet har en målsetting om over tid å ha en solvensmargindekning i livvirksomheten på over 150 prosent. Storebrand Livsforsikring AS har videre en målsetting om en rating på A-nivå. Storebrand Livsforsikring AS hadde ved årsskiftet en rating på A2 og A- fra henholdsvis Moody's og Standard & Poor's.

Pr. 31.12.2008 var solvensmarginen i Storebrand Livsforsikring Konsern på 160 prosent. Det har vært en økning i solvensmarginen i 2008 som følge av lang-siktig finansiering tilknyttet oppkjøpet av SPP er gjennomført.

Livkonsernet har en kapitaldekning på 17,4 prosent pr. 31.12.2008, en økning på 7,4 prosentpoeng i løpet av året (det regulatoriske kravet er 8 prosent). Kjernekapitalmarginen utgjør 11,5 prosent. I livkonsernets ansvarlige kapital er det innregnet 2,3 milliarder fra rentejustert villkorad återbäring i SPP. Konsernets kapitalbase, som består av egenkapital, ansvarlig lånekapital, kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger, villkorad återbäring og annen soliditetskapi-tal i livvirksomheten, utgjorde 35,9 milliarder kroner pr. 31.12.2008, mot 48 milliarder kroner ved forrige årsskifte.

Regulatoriske forhold

I Norge er livsforsikringsselskapene underlagt to regulatoriske kapitalkrav – ett som følger aktivsiden (Basel) og ett som følger passivsiden (Solvens I). Livselskapene i Norge følger fra 2008 ny forskrift for kapitaldekningskravet som er tilpasset kapitaldekningsreglene for banker gjennom Basel II. Basel-regelverket i kombinasjon med Solvens I forventes å gjelde for livselskapene frem til innføring av et felles europeisk kapitaldekningsregelverk for forsikringsselskaper, Solvens II. Arbeidet med utformingen av Solvens II foregår for fullt i EU. Storebrand følger arbeidet tett. Det er identifisert noen

spesielle utfordringer med å innføre et slikt regelverk i Norge knyttet til størrelsen på det norske obligasjonsmarkedet, forholdet til ny lov om forsikring, de særnorske flyttereglene og nivået på bufferkapital i de norske selskapene. EU-kommisjonen presenterte et forslag til rammedirektiv i 2007 og endelig direktiv er nå planlagt gjennomført i 2012.

Som en forberedelse til innføringen av prinsippene i Solvens II, har Kredittilsynet utarbeidet risikomoduler tilpasset forsikringsselskaperes virksomhet samt prinsipper for risikobasert tilsyn. Metodikken som er lagt til grunn er i stor grad basert på det som nå foreligger i Solvens II med stresstester som også hensyntar markedsverdi ("fair value") på forpliktelsene. Stresstestene vil ikke medføre regulatorisk kapitalbinding, men skal lede til bedre risikomåling og risikokontroll i selskapene. Periodisk rapportering av risikobasert tilsyn ble innført fra første kvartal 2008.

Personal, organisasjon og styrende organer

Storebrand Livsforsikring AS er et heleid datterselskap av Storebrand ASA. Ved utgangen av året var det 1 805 ansatte i livkonsernet, mot 1 735 ved årets begynnelse. De ansatte er fordelt med 1 208 i Norge og 588 i utlandet. Gjennomsnittsalderen er i Storebrandkonsernet eksklusive SPP med tilhørende selskaper er 43 år og gjennomsnittlig ansiennitet er 10 år. Storebrand benytter i Norge følgende tekst i stillingsannonser: "Vi er opptatt av mangfold og oppfordrer kvalifiserte kandidater til å søke

Soliditetskapi-tal

Millioner kroner	2004	2005	2006	2007	2008
Egenkapital	2 767	3 884	5 918	14 304	17 116
Ansvarlig lånekapital	2 967	2 875	2 962	8 814	9 833
Risikoutjev-ningsfond				197	153
Kursreguleringsfond	2 767	3 884	5 918	3 889	
Tilleggsavsetning (TA)	3 706	4 538	5 551	5 757	3 437
Villkorad återbäring (VÅ)				13 699	7 499
Oververdi obligasjoner til amortisert kost	4 213	3 573	1 097	40	-313
Opptjent resultat	2 458	3 422	4 175	1 340	-1 870
Sum	18 878	22 176	25 620	48 041	35 856
Soliditetskapi-tal i % av kundefond eksklusiv TA og VÅ	16,1 %	17,1 %	18,2 %	21,6 %	15,4 %

uansett alder, kjønn, funksjonshemming, kulturell bakgrunn eller seksuell orientering.”

Kompetanse

Storebrand legger stor vekt på medarbeiderutvikling på alle nivåer. Kompetanseheving er grunnleggende for god medarbeiderutvikling. Storebrand har i 2008 foretatt en samling av miljøene som arbeider med kompetanseutvikling. Samarbeidet med kompetanseutviklingsmiljøene i SPP er også styrket. Spesielt innen salgstrening. Lederutvikling har også i 2008 hatt stort fokus. Selskapets ledere gjennomgår obligatoriske ledertreningsmoduler. Konsernets lederutviklingsprogram har blitt utvidet med ytterligere en modul knyttet til bevissthet omkring selve lederrollen. Det er gjennomført et program rettet mot yngre medarbeidere Young Professionals Program (YPP). Kompetansetilbudet for spesialist- og fagkompetanse har blitt utvidet og styrket i nært samarbeid med forretningsområdene. Samarbeidet med miljøene som arbeider med kontinuerlig forbedring har også blitt tettere. Dette bidrar til å forsterke effektene av forbedringsprosjekter ved å justere innholdet i opplæringen basert på kunnskapen som kommer frem i forbedringsprosjektene. Det arbeides også med å tilpasse kompetansetilbudet til spesifikke utviklingsveier for våre medarbeidere.

Likestilling/mangfold

Storebrand arbeider for å få flere kvinner inn i ledende posisjoner i selskapet. I 2008 var 50 prosent av styremedlemmene i Storebrand Livsforsikring AS kvinner, mot 40 prosent i 2007. Det var 20 prosent kvinnelige ledere i konsernledelsen. For neste planperiode vil det settes mål for kvinnelige ledere på nivå rapporterende til konsernledelsen. Ved utgangen av året var det 39 prosent kvinner med lederansvar i konsernet. Storebrand deltar aktivt i eksternt mentorprogram der hovedvekten av deltakerne er kvinner. Blant de 1616 ansatte i Norge var det 1993 som deltok på interne opplæringsprogrammer. Dette innebærer at gjennomsnittlig følger hver ansatt mer enn ett internt opplæringsprogram, og av disse var 63 prosent kvinner. Storebrand deltok i FNHS lederutviklingsprogram for kvinner, Futura, med to kandidater. Selskapet setter krav til samarbeidende

rekrutteringsbyråer om at begge kjønn skal være representert som finalekandidater til lederstillinger. Ansattgoder, som fleksibel arbeidstid og full lønn ved egen, barns og foreldres sykdom og under svangerskap, anses også som et viktig tiltak i likestillingsarbeidet. For å bedre kunne sammenligne lønn mellom kvinner og menn utarbeides det lønnsstatistikker for definerte nivåer. Storebrand har eget mangfoldsutvalg som i tillegg til arbeid med likestilling arbeider systematisk for å inkludere personer fra grupper som er underrepresentert på arbeidsmarkedet, herunder funksjonshemmede og grupper med ulik etnisk bakgrunn. Den sistnevnte gruppen representerte 8 % av de nyansatte i 2008. For å tiltrekke kvalifiserte medarbeidere i den andre gruppen har Storebrand eksplisitt i stillingsannonser oppfordret funksjonshemmede og personer som har uføretrygd eller attføringsytelser til å søke stillinger. Barne- og likestillingsdepartementet med statsråd, samt Arbeids- og inkluderingsdepartementet har foretatt bedriftsbesøk for å lære av Storebrands arbeid på området.

Seniorpolitikk

Storebrand arbeider aktivt for å ha en god seniorpolitikk. I 2008 var det 43 medarbeidere over pensjonistalder 65 år i Norge, mot 34 medarbeidere i 2007 og 21 i 2006. Det er ingen ansatte over 65 år i SPP. I Norge var det 35 nyansettelser over 45 år, mot 30 i 2007. Interne undersøkelser viser at det er et økende antall (mer enn 50 prosent) seniormedarbeidere som ønsker å jobbe etter fylte 65 år.

Etisk regelverk

Det er utarbeidet egne etiske regler for konsernet og dets ansatte. Etikk er et fast tema på seminar for alle nyansatte, og er integrert i opplæringsmoduler for alle ledere. Ansatte kan stille spørsmål om etiske problemstillinger direkte til leder av revisjonsutvalget i Storebrand ASA (såkalt whistle blowing), og vi vil i 2009 revidere og relansere egen spørsmål og svar-tjeneste på intranettet der ansatte anonymt kan stille spørsmål om etikk.

I 2008 ble det gjennomført opplæring i etikk for konsernets salgssjapparat i Norge. Det ble også gjennomført arbeidsmøter om etikk og

kundepleie for sentrale staber og forretningsenheter. De nye retningslinjene for kundepleie vil bli implementert og integrert i de etiske retningslinjene i forbindelse med revisjon og relansering av disse i 2009. Fra 2009 er det samfunnsansvarsheten som har det overordnede ansvaret for retningslinjene innenfor etikk, varsling, anti-korrupsjon og mislighold.

I 2008 ble det ratifisert kompetansekrav til finansielle rådgivere, der etikk er en integrert del, og hvor det også for næringen beskrives konkrete organisatoriske forutsetninger for å kunne etterleve etiske retningslinjer i konsernet.

Sykefravær

Storebrand har jobbet systematisk med å forebygge sykefravær over flere år, og konsernet har vært inkluderende arbeidslivsbedrift (IA) som den første bedriften i næringen siden 2002. Sykefraværet i Storebrand Livsforsikring var i 2008 på 3,8 prosent mot 4,8 prosent i 2007 og 5,1 prosent i 2006. Det er laget en intern veiledning "Hvis du blir syk", som støtter opp om dette arbeidet og den enkelte medarbeiders helse.

Storebrand har i 2008 kunnet tilby sine ansatte intern helseklinikk, med et helhetlig og tverrfaglig behandlingskonsept, herunder psykologi- og mestrings-tjeneste. Undersøkelser viser at over 40 prosent av de spurte melder at klinikken førte til at de unngikk eller kortet ned sykmelding og over 80 prosent anser Storebrand for en mer attraktiv arbeidsplass som følge av klinikken. Ansatte tilbys røykesluttkurs gjennom samarbeidet med Kreftforeningen, subsidiert medlemskap i treningssenter, trening i arbeidstiden for senioren, subsidiert personalrestaurant, frisk og tilstede-konsept med blant annet sykling til jobben og trappekonkurranser. De ansatte kan ringe et 800 nummer for gratis personalassistanse der Storebrand ikke har innsyn i resultatene. Storebrand Sport er idrettslaget for ansatte, med 18 aktive grener og hele 600 medlemmer.

Storebrand har ikke vært utsatt for meldte personskader, materielle skader eller ulykker av betydning i 2008.

Ledelse

Maalfrid Brath har sluttet i selskapet med virkning fra 31.12.08.

Endring i styret

Det har vært følgende endringer i styresammensetningen. Idar Kreutzer har erstattet Leiv L. Nergaard som styreleder. Maalfrid Brath har erstattet Anders Røed og Else-Lill Grønli har erstattet Inger- Johanne Strand som ansatte representant.

Samfunnsansvar

Storebrands ambisjon er å være ledende på samfunnsansvar og samfunnsansvarlige investeringer. Konsernet har gjennom nærmere 15 år arbeidet med samfunnsansvar, og dette er i dag fullt integrert i strategier og planer og forankret direkte i konsernledelsen. Fremtidens vinnere i næringslivet er de som klarer å forene bærekraftighet med egen lønnsom vekst.

Viktige resultater i 2008 er lanseringen av et eget klimakriterium for investeringer, økt satsing på aktivt eierskap og mikrofinansiering, utviklingen av retningslinjer for innkjøp med klare krav til miljø og samfunnsansvar, lansering av konsernprinsipper (Code of conduct) som også knyttes til prestasjonsevalueringen, redusert sykefravær, samt lansering av økokjøringskurs på nett. For 10. år på rad kvalifiserer Storebrand til bærekraftsindeksen Dow Jones Sustainability Index.

I 2008 ble det også igangsatt en rekke tiltak innenfor samfunnsansvar i SPP. Dette har vært et viktig bidrag til arbeidet med reposisjoneringen av selskapet i det svenske markedet. Under følger en mer detaljert beskrivelse av resultatene innenfor miljøområdet, mens mer omfattende informasjon finnes på www.storebrand.no/samfunnsansvar.

Miljø

Storebrand arbeider målrettet for å redusere forretningsdriftens belastning på miljøet, både i forhold til egen drift, investeringer, innkjøp og eiendomsforvaltning. Dette har gitt resultater. Konsernet har blant annet redusert energiforbruket på hovedkontoret med hele 16 prosent i 2008, betydelig bedre enn fastsatt mål. Utsorteringsgraden for

avfall er økt fra 55 til 59 prosent. Sammen med Autoriserte Trafikkskolers Landsforbund har vi utviklet og lansert et økokjøringskurs på nett. Mer enn 10 000 personer har til nå gjennomført kurset.

Flere tiltak er iverksatt for å få ned konsernets utslipp av karbondioksid (CO₂). Det er installert energioppfølgingsystemer for de fleste egenforvaltede bygg, og økonomiske miljøinsentiver er inkludert i firmabilordningen. Selv om vi arbeider aktivt for å redusere utslipp, er det per i dag ikke mulig å redusere CO₂-utslipp til et nullnivå. For å kompensere for dette kjøper Storebrand FN-sertifiserte klimavoter (CER, certified emissions reductions). Som Nordens første klimanøytrale finansaktør kjøper Storebrand klimavoter for totale CO₂-utslipp fra flyreiser, energiforbruk og firmabiler.

Innkjøp

Bare i Norge handler Storebrand for over en milliard kroner i året. Det gir oss en reell mulighet til å påvirke til forbedring innenfor samfunnsansvar. Nye retningslinjer for innkjøp ble vedtatt høsten 2008, og implementeringen av disse vil fortsette i 2009. I retningslinjene vektet miljø og samfunnsansvar minimum 20 prosent i alle typer innkjøp. Leverandører som er utelukket fra investeringer i henhold til Storebrands konsernstandard for samfunnsansvarlige investeringer får ikke gi tilbud.

Fremtidsutsikter

Tjenestepensjonsmarkedet

Med innføringen av OTP i 2006, hvor ca. 700 000 arbeidstakere fikk tjenestepensjon, er det et flertall av ansatte i privat sektor som er omfattet av innskuddsbasert tjenestepensjonsordninger.

De siste årene har vært preget av økende overgang fra ytelsesbaserte til innskuddsbaserte pensjonsordninger. Hensynet til mer forutsigbare kostnader er det viktigste for bedrifter som gjennomfører slik omdanning.

I 2008 ble 241 kontrakter i Storebrand, med nesten 10 000 medlemmer, berørt av en omdanning fra ytelsespensjon til innskuddspensjon. Sammenlignet med 2007 har

20 prosent færre kontrakter blitt omdannet, mens 26 prosent flere medlemmer har blitt berørt av omdanning. I 2008 var det 28 medlemmer i gjennomsnitt per kontrakt som ble konvertert, mens det i 2007 var 23 medlemmer per kontrakt som ble omdannet.

Når man ser på hvor mye kapital som ligger i ordningene, vil reservene knyttet til ytelsesordningene likevel være dominerende i overskuelig fremtid.

Fripoliser

Som følge av innføring av OTP, og økt omdanning fra ytelses- til innskuddsordninger, vil markedet for fripoliser vokse betydelig i årene som kommer. Konkurransen på dette markedet vil øke, og nye aktører har kommet til. Storebrand vil møte denne konkurranse offensivt, med utgangspunkt i et konkurransedyktig produkt og lang erfaring med forvaltning av pensjonsmidler som gir trygghet for kunden. Storebrand har gjennom mer effektiv drift redusert kostnadene knyttet til forvaltning av fripoliser betydelig de siste årene. Det gir kundene mer pensjon igjen for fripolisen i Storebrand.

Finansdepartementet har høsten 2008 hatt på høring et forslag om å oppheve tjenestepensjonsleverandørens enerett til å utstede fripoliser. Hvis dette blir vedtatt, vil det innebære at bedriftene kan velge å inngå avtale om utstedelse av fripoliser med et annet selskap enn det som forvalter tjenestepensjonsordningen for de aktive medlemmene. Høringsrunden er avsluttet, og saken ligger til behandling i departementet.

Pensjonsreformen

Gjennomføringen av pensjonsreformen er utsatt til 2011. Gjennom pensjonsforliket i Stortinget våren 2007 ble det oppnådd bred enighet om hvordan alderspensjon skal tjenes opp og kunne tas ut i den nye folketrygden. Regjeringen la frem forslag til lovendringer som følger opp forliket i februar 2009, og dette vil trolig vedtas i løpet av våren 2009. Det er ventet at arbeidet med tilpasning av tjenestepensjonsordningene til den nye folketrygden starter i løpet av våren 2009, gjennom en utredning i banklovkommissjonen. Blant de endringene som vil

påvirke tjenstepensjonsordningene er nye opptjeningsregler som gjør sluttlønn mindre relevant som pensjonsgrunnlag, samt fleksibel pensjonsalder. Et offentlig utvalg utreder såkalte "Brede tjenstepensjonsordninger", hvor det sees på hvordan partene i arbeidslivet kan få større innflytelse over tjenstepensjonsordningene. Utvalget vil legge frem sin utredning i løpet av mai 2009.

Storebrand satser på HMS

Storebrand ønsker å stimulere til økt satsing på helse, miljø og sikkerhet (HMS) hos våre kunder i både privat og offentlig sektor.

Målrettet satsing på HMS gir de ansatte bedre trivsel og økt livskvalitet. Bedriftene vil få større verdiskaping og lavere kostnader til sykefravær, i tillegg til lavere forsikringspremie. Lavere sykefravær og færre nye uførepensjonister vil også gi betydelige besparelser for samfunnet. Gjennom HMS-rådgivning bistår vi bedrifter i arbeidet for et bedre arbeidsmiljø og lavere sykefravær. For Offentlig sektor har Storebrand opprettet et HMS- og seniorpolitisk fond. Fondet gir bidrag til ulike HMS-tiltak, kurs og etterutdanning hos kundene. I tillegg får kommuner og offentlige virksomheter tilbud om HMS-rådgivning og helseforsikring.

SPP

SPP har gjennom 2008 startet arbeidet med Lean-metodikk som er utviklet og benyttet

i Storebrand siden 2006. SPP skal gjennom Lean-metodikken forbedre og utvikle virksomhetens relasjoner til kunder og eksterne samarbeidspartnere for å oppnå bedre produktivitet, kvalitet og kundetilfredshet.

Storebrand livsforsikrings filial i Sverige

Storebrand Livsforsikring åpnet filial i Sverige høsten 2005. Storebrands produkter tilbys gjennom meglere og rådgivere og er basert på norsk lovgivning som innebærer at Storebrand kan tilby en sterkere garanti-modell med bedre sikkerhet for kunden og en lovbestemt flytterett. Som følge av oppkjøpet og integreringen av SPP er og Storebrand Liv Sverige integrert. Storebrand Liv Sveriges produkter skal primært selges til konsernets svenske kunder gjennom eksterne formidlere.

Effektivisering

Arbeidet med å effektivisere løsninger for kundebehandling, service og oppgjør har fortsatt i 2008. Målsettingen er å øke effektiviteten med mer enn 20 prosent i de områdene som blir gjennomgått. På enkelte prosesser er det oppnådd effektiviseringsgevinster på over 30 prosent. Effektivitetsforbedringene er også et ledd i å håndtere veksten i selskapet samt øke kundetilfredsheten.

Storebrands rådgiverapparat på bedrifts- og privatmarkedet slås sammen. Målet er en enda sterkere salgskultur, bedre samarbeid lokalt, økt salg og bedre lønnsomhet i konsernets fysiske

distribusjon. Den nye felles salgsorganisasjonen på tvers av bedrifts- og privatmarkedet trer i kraft senest 1. mars 2009.

Vekst

Storebrand Livsforsikring forventer en balansevekst på mellom 6 og 8 prosent pr. år i bedriftsmarkedet. Markedet for langsiktig sparing utvikler seg positivt. Innføringen av obligatorisk tjenstepensjon (OTP) i 2006 har gitt nordmenn økt bevissthet om behovet for privat sparing. Konsernet fikk om lag 24 000 bedriftskunder med til sammen om lag 450 000 ansatte vil være viktig for personmarkedssatsingen i årene fremover. Kundene skal tilbys gode løsninger for private forsikringer og privat tilleggsparing. Pensjonsreformen som gjennomføres i 2011 vil øke betydningen av gode tjenstepensjonsordninger og supplerende individuell sparing.

Disponering av årets resultat

Styret bekrefter at regnskapet er avgitt under forutsetning om fortsatt drift.

Resultatet på minus 2 077 millioner kroner foreslås belastet annen egenkapital. Selskapets frie egenkapital utgjør 2 388 millioner kroner.

Oslo, 3. mars 2009
I styret for
Storebrand Livsforsikring AS

Idar Kreutzer
Styrets leder

Andreas Enger

Maalfrid Brath

Gorm Leiknes

Nina Udnes Tronstad

Else-Lill Grønli

Lars Aa. Løddesøl
Administrerende direktør

Regnskap og noter

Resultatregnskap Storebrand Livsforsikring

1. januar – 31. desember 2008

Storebrand Livsforsikring Konsern	Millioner kroner	Note	Storebrand Livsforsikring AS
TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING			
24 153,3	1.1 Forfalte premier, brutto		16 362,9
-251,2	1.2 Avgitte gjenforsikringspremier		-59,3
5 027,7	1.3 Overføring av premiereserve fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser	8	5 019,1
28 929,7	1. Premieinntekter for egen regning	5,6	21 322,7
8 962,9	2.1 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	10	5 982,8
1 253,6	2.2 Netto driftsinntekt fra eiendom	26	1 185,0
933,2	2.3 Verdiendringer på investeringer	10	-3 576,1
-7 803,4	2.4 Realisert gevinst og tap på investeringer	10	-3 971,3
3 346,3	2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	5	-379,6
951,8	3.1 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	10	249,3
18,4	3.2 Netto driftsinntekt fra eiendom	26	18,4
-10 667,4	3.3 Verdiendringer på investeringer	10	-1 655,2
-802,0	3.4 Realisert gevinst og tap på investeringer	10	-853,6
-10 499,2	3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	5	-2 241,1
762,7	4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	5	127,1
-23 835,5	5.1 Utbetalte erstatninger brutto		-18 539,0
56,5	5.2 Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger		2,3
-33,2	5.3 Endring i erstatningsavsetninger brutto		-38,4
-2 414,3	5.4 Overført premiereserve m.v. til andre selskaper	8	-2 294,2
-26 226,5	5. Erstatninger for egen regning	5	-20 869,3
-11 167,5	6.1 Til/fra premiereserve, brutto		-996,9
2 192,8	6.2 Årets tilleggsavsetninger		2 192,8
110,0	6.3 Endring i tilleggsavsetninger		110,0
3 529,3	6.4 Endring i kursreguleringsfond		3 529,3
-148,7	6.5 Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond		-148,7
-33,9	6.6 Til/fra tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten		-56,5
7 801,9	6.7 Endring villkorad återbäring		
124,4	6.8 Overføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra andre selskaper	8	109,2
2 408,2	6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser	5,32	4 739,2
5 465,4	7.1 Endring i premiereserven		-213,4
109,6	7.2 Endring i andre avsetninger		109,6
5 575,0	7. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje	5,32	-103,8
-449,8	8.1 Overskudd på avkastningsresultatet		-449,8
-132,3	8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		-119,7
-85,6	8.3 Annen tilordning av overskudd		-85,6
-667,7	8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	5	-655,1

Resultatregnskap Storebrand Livsforsikring

1. januar – 31. desember 2008

Storebrand Livsforsikring Konsern	Millioner kroner	Note	Storebrand Livsforsikring AS
-345,8	9.1 Forvaltningskostnader		-121,3
-617,4	9.2 Salgskostnader	7	-413,3
59,0	9.3 Endring i forskuddsbetalte direkte salgskostnader		
-1 612,0	9.4 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring)		-959,5
69,6	9.5 Gjenforsikringsprovisjoner og gevinstandeler		13,8
-2 446,7	9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	5	-1 480,3
-333,1	10. Andre forsikringsrelaterte kostnader	5	-241,1
848,8	11. Resultat av teknisk regnskap		218,7
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
-72,1	12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		94,4
961,5	12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	10	1 165,2
87,8	12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	26	82,7
-379,7	12.4 Verdiendringer på investeringer	10	-2 644,1
163,7	12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	10	-29,7
-829,6	12.6 Renteutgifter	10	-741,2
-68,5	12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		-2 072,7
278,0	13. Andre inntekter		
-38,9	14.1 Forvaltningskostnader		-15,9
-3 299,8	14.2 Andre kostnader	27	
-3 338,7	14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-15,9
-3 129,2	15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		-2 088,6
-2 280,4	16. Resultat før skattekostnad		-1 869,9
-488,9	17. Skattekostnader	11	
-2 769,3	18. RESULTAT FØR ANDRE RESULTATKOMPONENTER		-1 869,9
-206,8	19.1. Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte		-206,8
-206,8	19. Andre resultatkomponenter		-206,8
-2 976,1	20. TOTALRESULTAT		-2 076,7

11,6 Minoritetens andel av resultatet
 -2 987,6 Majoritetens andel av resultatet

Balanse Storebrand Livsforsikring

31. desember 2008

Storebrand Livsforsikring Konsern	Millioner kroner	Note	Storebrand Livsforsikring AS
EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
753,0	1.1 Goodwill	4	
6 316,8	1.2 Andre immaterielle eiendeler	4,27,28	34,0
7 069,8	1. Sum immaterielle eiendeler		34,0
1 607,1	2.1 Bygninger og andre faste eiendommer	26	
47,7	2.2 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak herav investeringer i eiendomsselskaper	14	7 056,7 1 696,4
	2.3 Fordringer på og v.p utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	22,23	7 883,9
20,9	2.4 Utlån og fordringer	22,23	19,9
383,5	2.5 Obligasjoner til amortisert kost	16,22,23	383,5
996,1	2.6 Aksjer og andeler til virkelig verdi	3,13,22,23	975,2
19 105,2	2.7 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	3,15,22,23	8 893,4
684,5	2.8 Finansielle derivater til virkelig verdi	3,18,22,23	684,5
22 845,0	2. Sum investeringer		25 897,1
103,1	3. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse		103,1
2 658,3	4.1 Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		2 649,5
62,2	4.2 Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger		
44,0	4.3 Fordringer med konsernselskaper		98,6
1 177,0	4.4 Andre fordringer		1 072,6
3 941,5	4. Sum fordringer	22,23	3 820,7
2 026,2	5.1 Anlegg og utstyr	29	46,3
4 878,8	5.2 Kasse, bank	22,23	1 939,1
523,0	5.3 Andre eiendeler betegnet etter sin art	34	
7 428,0	5. Sum andre eiendeler		1 985,4
215,5	6.1 Forskuddsbetalte direkte salgskostnader		
60,0	6.2 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		11,9
275,5	6. Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	22,23	11,9
41 662,9	Sum eiendeler i selskapsporteføljen		31 852,2
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
20 961,4	7.1 Bygninger og andre faste eiendommer	26	
	7.2 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak herav investeringer i eiendomsselskaper	14	22 332,4 22 226,4
21 378,4	7.3 Obligasjoner til amortisert kost	16,22,23	21 378,4
3 758,3	7.4 Utlån og fordringer	22,23	3 733,5
31 702,1	7.5 Aksjer og andeler til virkelig verdi	3,13,22,23	20 030,3
144 226,0	7.6 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	3,15,22,23	76 205,9
10 849,2	7.7 Finansielle derivater til virkelig verdi	3,18,22,23	5 575,2
11 798,2	7.8 Andre finansielle eiendeler	22,23,24	6 242,8
244 673,5	7. Sum investeringer i kollektivporteføljen		155 498,5

Balanse Storebrand Livsforsikring

31. desember 2008

Storebrand Livsforsikring Konsern	Millioner kroner	Note	Storebrand Livsforsikring AS
431,4	8.1 Bygninger og andre faste eiendommer	26	
0,2	8.2 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak herav investeringer i eiendomsselskaper	14	432,9 431,4
602,8	8.3 Obligasjoner til amortisert kost	16,22,23	602,8
56,7	8.4 Utlån og fordringer	22,23	56,7
21 464,9	8.5 Aksjer og andeler til virkelig verdi	3,13,22,23	4 542,4
9 614,5	8.6 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	3,15,22,23	4 457,4
429,6	8.7 Finansielle derivater til virkelig verdi	3,18,22,23	429,6
1 516,5	8.8 Andre finansielle eiendeler	22,23,24	1 089,2
34 116,6	8. Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		11 611,0
278 790,2	Sum eiendeler i kundeporteføljene		167 109,5
320 453,1	SUM EIENDELER		198 961,7
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
3 430,4	9.1 Aksjekapital		3 430,4
9 270,6	9.2 Overkursfond		9 270,6
12 701,0	9. Sum innskutt egenkapital	39	12 701,0
153,1	10.1 Risikoutjevningfond		153,1
1 677,6	10.2 Annen opptjent egenkapital		2 392,4
202,5	10.3 Minoritetens andel av egenkapitalen		
2 033,3	10. Sum opptjent egenkapital	39	2 545,5
6 683,5	11.1 Evigvarende ansvarlig lånekapital		5 266,6
1 926,8	11.2 Annen ansvarlig lånekapital		1 926,9
1 474,5	11.3 Fondsobligasjoner		1 474,5
10 084,8	11. Sum ansvarlig lånekapital mv.	22,23,33	8 668,0
225 587,2	12.1 Premiereserve		142 772,9
3 779,5	12.2 Tilleggsavsetninger		3 408,0
556,4	12.3 Erstatningsavsetning		494,1
5 764,2	12.4 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond		5 764,2
7 499,2	12.5 Villkorad återbäring		
385,1	12.6 Andre tekniske avsetninger		385,1
243 571,6	12. Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – kontraktsfastsatte forpliktelser	31,32	152 824,3
33 304,4	13.1 Premiereserve		10 797,5
0,5	13.2 Supplerende avsetninger		0,5
0,6	13.3 Erstatningsavsetning		0,6
30,0	13.4 Tilleggsavsetninger		30,0
468,6	13.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond		468,6
33 804,1	13. Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – særskilt investeringsportefølje	31,32	11 297,2

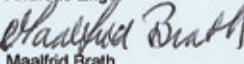
fortsetter neste side

Balanse Storebrand Livsforsikring

31. desember 2008

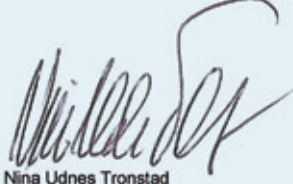
Storebrand Livsforsikring Konsern	Millioner kroner	Note	Storebrand Livsforsikring AS
1 214,9	14.1 Pensjonsforpliktelse o.l.	12	592,7
901,0	14.2 Forpliktelse ved skatt	11	1,1
85,7	14.3 Andre avsetninger for forpliktelser		59,1
2 201,7	14. Sum avsetninger for forpliktelser		652,9
1 225,2	15.1 Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring		613,8
138,7	15.2 Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring		85,8
8 376,7	15.3 Finansielle derivater	3,18,22,23	7 402,5
72,8	15.4 Forpliktelser til konsernselskaper		84,3
5 294,0	15.5 Andre forpliktelser	35	1 245,9
15 107,4	15. Sum forpliktelser		9 432,3
572,5	16.1 Mottatte, ikke opptjente leieinntekter		572,5
376,9	16.2 Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		268,0
949,4	16. Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		840,5
320 453,1	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		198 961,7
	POSTER UTENOM BALANSEN:		
6 140	Ikke innkalt restforpliktelse vedr. Limited Partnership		4 376

Oslo, 3. mars 2009
i styret for
Storebrand Livsforsikring AS

Andreas Enger

Maalfrid Brath

Idar Kreutzer
Styrets leder

Else-Lill Grønli

Nina Udnes Tronstad

Gorm Leiknes

Lars A. Løddesøl
Administrerende direktør

Resultatregnskap Storebrand Livsforsikring

Sammenligningstall 1. januar – 31. desember

Storebrand Livsforsikring Konsern			Storebrand Livsforsikring AS	
2006	2007	Millioner kroner	2007	2006
TEKNISK REGNSKAP:				
13 125,4	16 642,0	1.1 Forfalte premier brutto	16 642,0	13 125,4
-56,9	-64,3	1.2 Avgitt gjenforsikring premier	-64,3	-56,9
6 550,0	3 139,1	1.3 Overført premierreserve fra andre selskaper	3 139,1	6 550,0
19 618,5	19 716,8	1. Premier for egen regning	19 716,8	19 618,5
1,5		2.1 Inntekter fra aksjer og andeler i konsernselskaper	-14,7	38,2
18,0	-18,8	2.2 Inntekter fra andeler i tilknyttet selskap	-25,3	19,2
1 347,3	1 401,8	2.3 Inntekter fra bygninger og faste eiendommer	1 192,1	1 143,0
5 168,8	5 573,6	2.4 Inntekter fra andre finansielle eiendeler	5 590,6	5 168,8
967,2	2 975,6	2.5 Verdiregulering av bygninger og faste eiendommer	2 975,6	967,2
2 033,9		2.6 Urealisert gevinst/reversering av urealisert tap finansielle omløpsmidler		2 033,9
39,7		2.7 Reversering av nedskrivning andre finansielle eiendeler		39,7
11 050,7	14 489,6	2.8 Gevinster ved realisasjon av finansielle eiendeler	14 489,6	11 035,7
20 627,1	24 421,8	2. Inntekter av finansielle eiendeler	24 207,9	20 445,7
685,4	353,4	3. Netto inntekter fra eiendeler knyttet til investeringsvalg	353,4	685,4
33,4	85,8	4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	85,8	33,4
-12 906,3	-15 285,3	5.1 Utbetalte erstatninger brutto	-15 285,3	-12 906,3
5,9	2,1	5.2 Avgitt gjenforsikring erstatninger	2,1	5,9
-47,7	-73,7	5.3 Endring i erstatningsavsetning brutto	-73,7	-47,7
-1 476,8	-2 223,3	5.4 Overført premierreserve m.v. til andre selskaper	-2 223,3	-1 476,8
-14 424,9	-17 580,2	5. Erstatninger for egen regning	-17 580,2	-14 424,9
-7 774,6	-8 629,0	6.1 Til/fra premierreserve i forsikringsfondet brutto	-8 629,0	-7 774,6
-147,2	-157,6	6.2 Garanterte renter på premiefond/pensjonistenes overskuddsfond	-157,6	-147,2
-1 000,0	-400,0	6.3 Årets tilleggsavsetninger	-400,0	-1 000,0
-79,8	55,7	6.4 Til/fra tilleggsavsetninger i forbindelse med erstatning/gjenkjøp	55,7	-79,8
187,1	140,2	6.5 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre selskaper	140,2	187,1
-17,7	-18,4	6.6 Til/fra sikkerhetsfond	-18,4	-17,7
-78,2	-63,3	6.7 Til tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	-63,3	-78,2
-1 561,1	-1 432,3	6.8 Til/fra reserveavsetning investeringsvalg	-1 432,3	-1 561,1
-10 471,5	-10 504,7	6. Endringer i forsikringsmessige avsetn. mv. for egen regning	-10 504,7	-10 471,5
-545,7	-722,7	7.1 Salgskostnader forsikring	-722,7	-545,7
-1 005,2	-1 111,3	7.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	-1 111,3	-1 005,2
-1 550,9	-1 834,0	7. Forsikringsrelaterte driftskostnader for egen regning	-1 834,0	-1 550,9
-7,5	-8,5	8.1 Adm. kostnader knyttet til bygninger og faste eiendommer	-8,5	-7,5
-196,4	-84,0	8.2 Adm. kostnader knyttet til andre finansielle eiendeler	-84,0	-196,4
	-6,0	8.3 Rentekostnader knyttet til finansielle eiendeler	-6,0	
-265,9	-206,2	8.4 Andre kostnader knyttet til finansielle eiendeler	-36,1	-53,4
-39,7	-0,8	8.5 Verdiregulering av bygninger og faste eiendommer	-0,8	-39,7
	-2 028,9	8.6 Urealisert tap og reversering av urealisert gevinst finansielle omløpsmidler	-2 028,9	
		8.7 Nedskrivning av andre finansielle eiendeler		
-7 634,1	-10 211,2	8.8 Tap ved realisasjon av finansielle eiendeler	-10 211,2	-7 634,1
-8 143,6	-12 545,6	8. Kostnader knyttet til finansielle eiendeler	-12 375,5	-7 931,1

fortsetter neste side

Resultatregnskap Storebrand Livsforsikring

Sammenligningstall 1. januar – 31. desember

Storebrand Livsforsikring Konsern			Storebrand Livsforsikring AS	
2006	2007	Millioner kroner	2007	2006
-60,9	-163,0	9. Andre forsikringsrelaterede kostnader etter gjenforsikringsandel	-163,0	-60,9
-2 033,9	2 028,9	10. Til/fra kursreguleringsfond	2 028,9	-2 033,9
4 278,7	3 979,2	11. FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	3 935,4	4 309,8
-1 350,2	-1 232,0	12.1 Overføring til premiereserve i forsikringsfondet	-1 232,0	-1 350,2
-1 643,9	-1 165,4	12.2 Overføring til premie- og pensjonistenes overskuddsfond i forsikringsfondet	-1 165,4	-1 643,9
-2 994,1	-2 397,4	12. Midler tilført forsikringskunder	-2 397,4	-2 994,1
1 284,6	1 581,8	13. RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP	1 538,0	1 315,7
IKKE TEKNISK REGNSKAP:				
108,1	121,6	14. Andre inntekter		
-210,4	-338,9	15. Andre kostnader	-197,1	-135,2
1182,3	1364,5	16. RESULTAT AV ORDINÆR VIRKSOMHET	1 340,9	1180,5
-0,7	-19,8	17. Skattekostnad	-0,7	
-1,1	-4,5	18. Minoritetens andel av resultat		
1 180,5	1 340,2	19. RESULTAT	1 340,2	1 180,5
DISPONERINGER:				
		20.1 Utdelt utbytte	-268,0	-885,3
		20.2 Overført til annen egenkapital	-1 072,2	-295,2
		20. Sum disponeringer	-1 340,2	-1 180,5

Balanse Storebrand Livsforsikring

Sammenligningstall 31. desember

Storebrand Livsforsikring Konsern			Storebrand Livsforsikring AS	
2006	2007	Millioner kroner	2007	2006
EIENDELER:				
8,2	9 578,4	1.1 Immaterielle eiendeler	7,4	0,5
5,4	32,1	1.2 Utsatt skattefordel	0,0	
13,6	9 610,5	1. Immaterielle eiendeler	7,4	0,5
18 169,4	22 334,0	2.1 Bygninger og faste eiendommer	22 262,4	17 936,8
		2.2 Aksjer og andeler i konsernselskaper/felles kontrollert virksomhet	7 187,5	272,4
		2.3 Fordringer på og vp. utstedt av konsernselskaper	6 889,0	
207,9	145,9	2.4 Aksjer og andeler i tilknyttede selskaper	165,1	188,7
4,4	5,7	2.5 Aksjer og andeler	5,7	4,2
43 098,8	40 380,1	2.6 Obligasjoner som holdes til forfall	40 380,1	43 098,8
2 295,6	2 687,3	2.7 Pantelån	2 687,3	2 295,6
44,2	15,5	2.8 Andre utlån	15,5	44,2
	11,1	2.9 Andre lansiktige finansielle eiendeler		
63 820,3	65 579,5	Finansielle eiendeler som anleggsmidler	79 592,6	63 840,7
45 515,7	74 408,9	2.10 Aksjer og andeler	44 521,1	45 515,7
44 538,6	107 008,8	2.11 Obligasjoner og andre verdipapirer m/fast avkastning	48 008,5	44 538,6
1 743,6	98,1	2.12 Plasseringer hos kredittinstitusjoner	98,1	1 743,6
858,8	3 545,4	2.13 Finansielle derivater	1 749,0	858,8
	4 989,3	2.14 Andre finansielle omløpsmidler		
92 656,7	190 050,6	Finansielle eiendeler som omløpsmidler	94 376,7	92 656,7
156 477,0	255 630,1	2. Sum finansielle eiendeler	173 969,3	156 497,4
3 028,7	4 562,5	3.1 Aksjefond	1,2	3 028,7
127,0	326,4	3.2 Obligasjonsfond	1,0	127,0
1 094,7	817,9	3.3 Pengemarkedsfond		1 094,7
2,0	20 087,1	3.4 Kombinasjonsfond		2,0
3 111,7	13 289,5	3.5 Andeler i investeringsporteføljer	8 926,6	3 111,7
7 364,1	39 083,4	3. Eiendeler i livsforsikring med investeringsvalg	8 928,8	7 364,1
2,1	3,4	4.1 Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	3,4	2,1
26,5	53,5	4.2 Gjenforsikringsandel av bruto erstatningsavsetning	53,5	26,5
28,6	56,9	4.3 Sum gjenforsikringsandel av forsikringstekn. bruttoavsetninger	56,9	28,6
1 628,8	1 517,7	5.1 Fordringer på forsikringstakere - direkte forretninger	1 509,8	1 628,8
4,3	57,2	5.2 Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	4,3	4,3
777,6	1 167,8	5.3 Andre fordringer	166,5	617,9
23,0	18,2	5.4 Fordringer med konsernselskaper	340,6	41,1
2 433,7	2 761,0	5. Sum fordringer	2 021,2	2 292,1
28,2	37,2	6.1 Varige driftsmidler	32,6	26,3
4 057,2	18 941,6	6.2 Kasse,bank	9 679,3	3 829,1
	3,4	6.3 Andre eiendeler etter art		
4 085,4	18 982,2	6. Sum andre eiendeler	9 711,9	3 855,4
1 996,7	2 895,0	7.1 Opptjente ikke mottatte leieinntekter, renter o.l.	1 985,6	1 992,1
10,3	155,0	7.2 Andre forskuddsbetalte kostnader og ikke mottatte inntekter	10,2	10,3
2 007,0	3 050,1	7. Sum forskuddsbet. kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	1 995,8	2 002,4
172 409,4	329 174,2	SUM EIENDELER	196 691,3	172 040,5

fortsetter neste side

Balanse Storebrand Livsforsikring

Sammenligningstall 31. desember

Storebrand Livsforsikring Konsern			Storebrand Livsforsikring AS	
2006	2007	Millioner kroner	2007	2006
EGENKAPITAL OG GJELD:				
1 411,2	1 980,4	8.1 Aksjekapital	1 980,4	1 411,2
870,6	9 270,6	8.2 Overkursfond	9 270,6	870,6
2 281,8	11 251,0	8. Sum innskutt egenkapital	11 251,0	2 281,8
3 079,0	4 125,3	9.1 Annen egenkapital	4 135,3	3 079,1
3 079,0	4 125,3	9. Sum opptjent egenkapital	4 135,3	3 079,1
13,8	130,1	10. Minoritetens andel av egenkapitalen		
2 961,7	8 813,8	11.1 Annen ansvarlig lånekapital	7 469,6	2 961,7
2 961,7	8 813,8	11. Sum ansvarlig lånekapital	7 469,6	2 961,7
5 917,8	3 888,9	12. Kursreguleringsfond	3 888,9	5 917,8
133 257,3	213 804,6	13.1 Premiereserve for egen regning	143 371,7	133 257,3
5 550,7	5 757,3	13.2 Tilleggsavsetninger	5 757,3	5 550,7
6 492,8	5 975,2	13.3 Premiefond	5 975,2	6 492,8
280,0	280,0	13.4 Pensjonistenes overskuddsfond	280,0	280,0
382,6	1 969,9	13.5 Erstatningsavsetning for egen regning	456,3	382,6
	13 699,4	13.6 Villkorad återbäring	0,0	
203,4	295,1	13.7 Andre tekniske avsetninger	295,1	203,4
146 166,8	241 781,4	Avsetninger til forsikringsfond for egen regning	156 135,6	146 166,8
179,0	197,4	13.8 Sikkerhetsfondsavsetninger	197,4	179,0
146 345,8	241 978,8	13. Sum forsikringsmessige avsetninger for egen regning	156 333,0	146 345,8
7 188,5	38 900,3	14.1 Avsetninger for premiereserve	8 620,9	7 188,5
175,6	307,9	14.2 Avsetninger for innskuddsfond	307,9	175,6
7 364,1	39 208,2	14. Sum avsetninger i livsforsikring med investeringsvalg	8 928,8	7 364,1
207,6	736,5	15.1 Pensjonsforpliktelse ol.	397,4	190,0
107,6	621,6	15.2 Utsatt skatt		
0,3	51,4	15.3 Andre avsetninger	0,3	0,3
315,5	1 409,5	15. Sum avsetninger for andre risikoer og kostnader	397,7	190,3
385,2	1 041,1	16.1 Gjeld i forbindelse med direkte forsikring	656,0	385,2
86,9	173,2	16.2 Gjeld i forbindelse med gjenforsikring	97,1	86,9
626,8	2 382,3	16.3 Finansielle derivater som kortsiktig gjeld	1 042,6	626,8
1 688,0	13 814,5	16.4 Annen gjeld	1 536,2	1 463,6
885,3	268,0	16.5 Avsatt til utbytte	268,0	885,3
49,8	41,4	16.6 Gjeld til konsernselskap	135,6	49,8
3 722,0	17 720,5	16. Sum gjeld	3 735,5	3 497,6
57,3	86,4	17.1 Mottatte ikke opptjente leieinntekter, renter, m.v.	86,4	57,3
350,6	561,7	17.2 Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	465,0	344,9
407,9	648,1	17. Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	551,4	402,2
172 409,4	329 174,2	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	196 691,3	172 040,5
POSTER UTENOM BALANSEN:				
Ikke innkalt restforpliktelse vedr. Limited Partnership			4 661	

Oppstilling av endringer i egenkapital

Storebrand Livsforsikring AS

Millioner kroner	31.12.2008
Inngående egenkapital	15 386,3
Effekten av endringer av regnskapsprinsipper	464,6
Korrigert inngående balanse	15 850,9
Periodens resultat	-1 869,9
Inntekts- og kostnadsposter, samt nettosum, innregnet direkte i egenkapital	-184,5
Sum endringer i egenkapital eksklusiv egenkapitaltransaksjoner	-2 054,4
Egenkapitaltransaksjoner (eksklusiv fordelinger til eiere)	1 450,0
Sum egenkapitaltransaksjoner	1 450,0
Utgående egenkapital	15 246,5

Storebrand Livsforsikring Konsern

Millioner kroner	31.12.2008
Inngående egenkapital	15 506,4
Effekten av endringer av regnskapsprinsipper	558,5
Korrigert inngående balanse	16 064,9
Periodens resultat	-2 769,3
Inntekts- og kostnadsposter, samt nettosum, innregnet direkte i egenkapital	-46,9
Sum endringer i egenkapital eksklusiv egenkapitaltransaksjoner	-2 816,2
Egenkapitaltransaksjoner (eksklusiv fordelinger til eiere)	1 485,4
Sum egenkapitaltransaksjoner	1 485,4
Utgående egenkapital	14 734,1

Kontantstrømanalyse for Storebrand Livsforsikring

1. januar – 31. desember

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Netto innbetalte premier forsikring	18 131,0	13 686,4	27 028,4	20 088,7
Netto utbetalte erstatninger og forsikringsytelser direkte forsikring	-18 911,6	-15 086,1	-24 046,9	-15 086,1
Netto inn-/utbetalinger ved flytting	2 724,9	915,8	2 613,4	915,8
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder				
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder				
Netto inn-/utbetalinger på utlån kunder	-1 188,2	-195,1	-817,6	-212,8
Netto inn-/utbetalinger på utlån til og fordring på andre finansinstitusjoner		-6 886,3		
Netto inn/utbetaling av kundeinnskudd bank				
Netto inn/utbetaling av innskudd fra Norges Bank og andre finansinstitusjoner	899,8	276,6	1 862,0	292,1
Netto innbetalinger/utbetalinger vedr verdipapirer i tradingporteføljen:				
Aksjer og andeler	12 736,9	-4 484,9	26 807,4	2 739,9
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	-17 267,2	7 392,6	-32 647,4	4 900,7
Finansielle derivater og andre finansielle instrumenter	-4 421,0	-491,4	3 496,2	-3 965,4
Innbetalinger av utbytte fra tradingporteføljen				
Utbetalinger til andre leverandører for varer og tjenester	6 240,3	-816,5	-4 558,3	-669,0
Netto inn-/utbetalinger vedr eiendomsdrift	1 744,7	367,5	1 816,9	555,7
Utbetalinger til ansatte, pensjoner, arbeidsgiveravgift m.v.	-730,7	-845,6	-1 330,3	-863,8
Utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	1,1	-0,7	-177,4	-52,1
Netto inn-/utbetalinger vedr. andre operasjonelle aktiviteter				
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-40,0	-6 167,7	46,3	8 643,7
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Netto innbetalinger ved salg av datterselskaper				
Netto utbetalinger ved kjøp/kapitalisering av datterselskaper				-13 832,7
Innbetalinger ved salg av eiendom				
Utbetalinger ved kjøp av eiendom	-889,7	-329,3	-1 218,2	-316,9
Netto innbetalinger/utbetalinger ved salg/kjøp av driftsmidler mv.	-27,9	-19,7	-37,2	-23,8
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-917,6	-349,0	-1 255,4	-14 173,4
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Utbetalinger ved nedbetaling av lån				
Innbetaling ved opptak av lån				
Innbetaling vedr. utstedelse av sertifikatlån og andre korts.lån				
Utbetalinger vedr. utstedelse av sertifikatlån og andre korts. lån				
Innbetaling av ansvarlig lånekapital	5 518,2	4 604,5	5 518,2	4 604,5
Utbetalinger ved tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	-5 409,5		-5 409,5	
Utbetaling av renter på ansvarlig lånekapital	-741,2	-293,7	-829,6	-291,0
Innbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld og annen langsiktig gjeld				
Utbetaling ved tilbakebet av obligasjonsgjeld og annen langsiktig gjeld				
Innbetaling ved utstedelse av aksjekapital	1 450,0	9 000,0	1 450,0	9 000,0
Utbetaling ved tilbakebetaling av aksjekapital		30,7		-30,7
Utbetaling av konsernbidrag/utbytte	-268,0	-885,3	-268,0	-885,3
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	549,5	12 456,2	461,1	12 397,5
Netto kontantstrøm i perioden	-408,1	5 939,5	-748,0	6 867,8
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-408,1	5 850,2	-748,0	6 867,9
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start for nye selskaper				8 016,5
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start	9 679,3	3 829,1	18 941,6	4 057,2
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodeslutt	9 271,1	9 679,3	18 193,5	18 941,6

Innholdsfortegnelse noter

	Side		Side
Note 1	Regnskapsprinsipper_____	Note 39	Egenkapitalendring_____
Note 2	Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger_____	Note 40	Kapitaldekning_____
Note 3	Fastsettelse av virkelig verdi_____	Note 41	Solvensmargin_____
Note 4	Kjøp av ny virksomhet_____	Note 42	Kapitalavkastning_____
Note 5	Bransjenote resultatregnskap_____	Note 43	Kapitalavkastning historiske tall_____
Note 6	Salg av forsikringer (nytegning) siste 3 år_____	Note 44	Antall ansatte_____
Note 7	Salgskostnader_____	Note 45	Forsikringsrisiko_____
Note 8	Flytting av forsikringsforpliktelser_____		
Note 9	Resultatanalyse fordelt pr. bransje og resultat til eier__		
Note 10	Inntekter og kostnader finansielle eiendeler_____		
Note 11	Skatt_____		
Note 12	Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser_____		
Note 13	Aksjer og andeler_____		
Note 14	Aksjer og andeler i konsernselskaper og tilknyttede selskaper_____		
Note 15	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning_____		
Note 16	Obligasjoner til amortisert kost_____		
Note 17	Reklassifisering av finansielle instrumenter_____		
Note 18	Finansielle derivater_____		
Note 19	Finansiell risiko_____		
Note 20	Utlån av verdipapirer_____		
Note 21	Sikkerhetsstillelser_____		
Note 22	Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser__		
Note 23	Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser__		
Note 24	Andre finansielle eiendeler_____		
Note 25	Sensitivitetsanalyser_____		
Note 26	Fast eiendom_____		
Note 27	Nedskrivning deler av immaterielle eiendler SPP_____		
Note 28	Immaterielle eiendeler og goodwill_____		
Note 29	Varige driftsmidler_____		
Note 30	Sikringsbøker_____		
Note 31	Forsikringsforpliktelser fordelt på bransjer_____		
Note 32	Endring forsikringsforpliktelser_____		
Note 33	Ansvarlig lånekapital_____		
Note 34	Andre eiendeler - biologiske eiendeler_____		
Note 35	Andre forpliktelser_____		
Note 36	Transaksjoner med nærstående parter_____		
Note 37	Lønn og forpliktelser for ledere_____		
Note 38	Revisjonshonorar_____		

Noter Storebrand Livsforsikring

1 Regnskapsprinsipper

Generelt

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med Forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringselskaper som er endret fra 1.1.2008 til å være i samsvar med internasjonale regnskapsprinsipper (IFRS).

Ved utarbeidelsen av regnskapet må ledelsen bygge på forutsetninger og estimater som vil påvirke regnskapsført verdi av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader samt noteopplysninger om betingede forpliktelser. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimater. Se nærmere omtale om dette i note 2.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter Storebrand Livsforsikring AS og datterselskaper hvor Storebrand Livsforsikring AS har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier, enten direkte eller indirekte, mer enn 50 prosent av aksjene i selskapet, og at konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital.

Oppkjøpsmetoden brukes ved regnskapsføring av oppkjøpte enheter. Investeringer i tilknyttede selskaper (normalt investeringer på mellom 20 prosent og 50 prosent av selskapenes egenkapital) hvor konsernet har betydelig innflytelse er regnskapsført etter egenkapitalmetoden. Interesser i felleskontrollert virksomhet er regnskapsført i konsernregnskapet etter bruttometoden, det vil si ved å inkludere andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld på tilhørende linjer i regnskapet.

Presentasjonsvaluta og omregning av utenlandske selskaper

Konsernets presentasjonsvaluta og funksjonelle valuta er norske kroner. Utenlandske selskaper som inngår i konsernet og som har annen funksjonell valuta, er omregnet til norske kroner ved at resultatregnskapet er omregnet etter gjennomsnittskurs for året og ved at balansen er omregnet til kurs ved regnskapsårets slutt. Eventuell omregningsdifferanse er ført mot egenkapital.

Eliminering av interne transaksjoner

Interne mellomværende, interne gevinster og tap, renter og utbytter og lignende mellom konsernselskapene er eliminert i konsernregnskapet. Transaksjoner mellom kundeporteføljene og selskapsporteføljen i Storebrand Livsforsikring AS og mellom kundeporteføljene i Storebrand Livsforsikring AS og andre enheter i konsernet blir ikke eliminert.

Foretaksintegrasjon

Ved overtakelse av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Anskaffelseskost måles til virkelig verdi hensyntatt eventuelle egenkapitalinstrumenter i tillegg til direkte utgifter ved anskaffelsen. Eventuelle emisjonsutgifter inngår ikke i anskaffelseskost, men føres til fradrag i egenkapitalen.

Overtatte identifiserte materielle og immaterielle eiendeler og forpliktelser blir vurdert til virkelig verdi på tidspunktet for overtakelsen. Dersom anskaffelseskost overstiger verdien av identifiserte eiendeler og forpliktelser, regnskapsføres differansen som goodwill. Dersom anskaffelseskost er lavere enn identifiserte eiendeler og forpliktelser, resultatføres differansen på transaksjonstidspunktet. Ved oppkjøp av mindre enn 100 prosent av en virksomhet balanseføres 100 prosent av merverdier og mindreverdier med unntak av goodwill som bare medtas for Storebrands andel.

Varige driftsmidler

Konsernets varige driftsmidler består av maskiner, inventar, biler, EDB-systemer og bygninger som benyttes av konsernet til egen virksomhet. Maskiner, inventar og biler vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Bygninger som benyttes til egen virksomhet av konsernet vurderes til oppskrevet verdi fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Det foretas årlig vurdering av virkelig verdi på disse bygningene på samme måte som beskrevet for investeringseiendommer. Økning i verdier for bygninger som benyttes i egen virksomhet resultatføres ikke, men regnskapsføres som endring i revalueringsreserven under egenkapital. En nedskrivning av bygningens verdi regnskapsføres først mot revalueringsreserve som gjelder oppskrivninger på den aktuelle bygningen. Dersom nedskrivningen overstiger revalueringsreserven resultatføres det resterende.

Avskrivningsperiode og –metode blir vurdert årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med den økonomiske levetiden for driftsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdi. For bygninger foretas dekomponering, dersom ulike deler har forskjellig brukstid. Avskrivningsperiode og –metode vurderes da separat for hver del.

Det blir foretatt vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjon på verdifall. Eventuell nedskrivning resultatføres som differansen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag for salgskostnader og bruksverdi. Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler.

Investeringseiendommer

Eiendommer som leies ut til leietakere utenfor konsernet er klassifisert som investeringseiendommer. Når det gjelder eiendommer hvor deler av eiendommen benyttes av konsernet til eget bruk og andre deler leies ut, er utleiedelene som kan seksjoneres klassifisert som investeringseiendommer.

Investeringseiendommer vurderes til virkelig verdi. Verdien vurderes på hvert rapporteringstidspunkt. Endringer i verdi føres over resultatregnskapet. Eiendommene vurderes individuelt ved at antatt fremtidig netto inntektsstrøm diskonteres med avkastningskravet for den enkelte investering. I netto inntektsstrøm er det tatt hensyn til eksisterende og fremtidig inntektstap som følge av ledighet, nødvendige investeringer og en vurdering av fremtidig utvikling i markedsløien. Avkastningskravet fastsettes ut fra forventet fremtidig risikofri rente og en individuelt fastsatt risikopremie, avhengig av utleiesituasjonen og byggets beliggenhet og standard. Det gjøres også vurdering mot observerte markedspriser.

Ved første gangs balanseføring vurderes investeringseiendommene til anskaffelseskost, det vil si kjøpesum inkludert direkte henførbare kostnader ved kjøpet.

Dersom en investeringseiendom tas i bruk av konsernet til eget formål vil virkelig verdi på tidspunkt for reklassifisering bli kostpris for eiendommen. Blir en eiendom som konsernet tidligere har benyttet til eget formål leid ut til eksterne leietakere vil eiendommen bli reklassifisert til investeringseiendom, enhver forskjell mellom regnskapsført verdi og virkelig verdi på reklassifiseringstidspunktet vil bli regnskapsført som verdiregulering av bygninger til oppskrevet verdi, se beskrivelse for bygninger som er anleggsmidler. Endringer i virkelig verdi som oppstår etter reklassifiseringen resultatføres.

Operasjonelle leieavtaler

Leieavtaler hvor det vesentligste av risikoen er på kontraktspartnaren, blir klassifisert som operasjonelle leieavtaler. Operasjonelle leieavtaler innregnes ikke i balansen.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med begrenset utnyttbar levetid vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Avskrivningstid og -metode vurderes årlig. Ved balanseføring av nye immaterielle eiendeler må det kunne påvises at det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen vil tilflyte konsernet. I tillegg må eiendelens kostpris kunne estimeres pålitelig. Det foretas vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjoner på verdifall, for øvrig behandles nedskrivning på immaterielle eiendeler og reversering av nedskrivning på samme måte som beskrevet for varige driftsmidler. Ved kjøp av forsikringskontrakter i en foretaksintegrasjon, legges det underliggende foretakets regnskapsprinsipper til grunn ved innregning av de forsikringsmessige forpliktelser. Mindreverdi knyttet til disse forpliktelsene – som ofte benevnes som Value of Business in Force (VIF), innregnes som en eiendel. Etter IFRS 4 skal det gjøres en tilstrekkelighetstest av forsikringsforpliktelsen, inklusive VIF, ved hver regnskapsavleggelse. I testen som gjennomføres sees det hen til beregnede nåverdier av kontantstrømmer til kontraktstutsteder – som ofte benevnes som embedded value. En eventuell nedskrivning av VIF vil reverseres dersom grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over følgende tidsperiode:

Kontraktfestede kundeforhold	5-7 år
Value of business in force - VIF	20 år
EDB-systemer	3-8 år

Immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men testes for nedskrivningsbehov årlig og ellers når det foreligger indikasjoner på verdifall.

Goodwill

Merverdi ved kjøp av virksomhet som ikke kan allokere til eiendeler eller gjeldsposter på datoen for oppkjøpet, er klassifisert som goodwill i balansen. Goodwill vurderes til anskaffelseskost på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskaper er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttede selskaper er inkludert i investeringen i tilknyttet selskap, og testes for nedskrivning som en del av balanseført verdi på investeringen.

Goodwill avskrives ikke, men testes årlig for nedskrivningsbehov. Dersom den relevante diskonterte kontantstrøm er lavere enn regnskapsført verdi, vil goodwill bli nedskrevet til virkelig verdi. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke selv om de i etterfølgende perioder skulle foreligge informasjon om at nedskrivningsbehovet ikke lenger eksisterer eller at nedskrivningsbehovet er blitt mindre. Gevinst eller tap ved salg av selskap i konsernet inkluderer goodwill som relaterer seg til selskapet.

For senere testing av behov for nedskrivning av goodwill, blir denne allokert til aktuelle kontantstrømgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet. Kontantstrømgenererende enheter blir identifisert i henhold til driftssegmenter.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Storebrands pensjonsordning for egne ansatte er en ytelsesordning. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner beregnes etter lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag, basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet, uførhet og frivillig avgang. Diskonteringsrenten fastsettes lik en risikofrie rente hensyntatt gjennomsnittlig gjenværende løpetid. Periodens netto pensjonskostnad består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelse, samt forventet avkastning av pensjonsmidlene.

Estimatavvik og virkningen av endrede forutsetninger blir regnskapsført mot egenkapitalen i oppstillingen over regnskapsførte inntekter, kostnader og verdiendringer i den perioden de oppstår. Virkningen av endringer i pensjonsplan blir løpende resultatført, med mindre planendringen er betinget av fremtidig opptjening. Virkningen fordeles da lineært over tiden til ytelsen er fullt ut opptjent. Arbeidsgiveravgift inngår som en del av pensjonsforpliktelsen og som en del av estimatavviket som vises i egenkapitalen.

Storebrand har både forsikret- og uforsikret pensjonsordning. Den forsikrede ordningen i Norge er tegnet i eget selskap.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfelle blir skatten også ført direkte mot egenkapitalen. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel balanseføres når det kan sannsynliggjøres at selskapene i konsernet i fremtiden vil ha tilstrekkelige skattemessig overskudd til å nyttiggjøre seg skattefordelen.

Forsikringsmessige forhold

Regnskapsstandard IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Storebrand konsernets forsikringskontrakter omfattes av standarden. I konsernregnskapet er forsikringstekniske avsetninger i de respektive datterselskaper, beregnet i samsvar det enkelte lands særlovgivning, videreført. Nedenfor redegjøres for regnskapsprinsippene for de vesentligste forsikringstekniske avsetninger.

Tilstrekkelighetstest

På hver balansedag foretas i liv- og skadeforsikring, i henhold til IFRS 4, en tilstrekkelighetstest for å kontrollere om nivået på avsetningene til premiereservene og erstatningsreservene står i forhold til forpliktelsene ovenfor kundene. Eventuelt negativ avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for uavløpt risiko (premieavsetning)

Premieinntekter

Brutto forfalte premier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring vises på egen linje under hovedposten premier for egen regning. Forhåndsprising av rentegaranti og fortjenesteelement risiko er inkludert i premieinntektene. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Utbetalte erstatninger

Viser årets brutto utbetalte erstatninger. Avgitt gjenforsikring og årets endring i erstatningsavsetning vises på egne linjer under hovedposten erstatninger for egen regning. Avsetning for ikke ferdigbehandlede

eller ikke utbetalte erstatninger ivaretas i erstatningsavsetningen under forsikringsmessige avsetninger for egen regning.

Overføring av premiereserve m.v. (flytting)

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer føres over resultatregnskapet under posten premier for egen regning for mottatte reserver og erstatninger for egen regning for avgitte reserver. Kostnads-/ inntektsføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres/økes premiereserven i forsikringsfondet tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten tilleggsavsetninger under resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig gjeld/tilgodehavende til oppgjør finner sted. Oppgjørsrenten ved flytting føres under regnskapslinjene andre forsikringsrelaterte inntekter og kostnader.

Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser – særskilt investeringsportefølje

Inneholder summen av alle endringer på kundenes conti i løpet av året og kan bestå av innbetalinger, erstatningsutbetalinger, regulering til markedsverdi, trukkede gebyrer og risikopremier samt tilførsel av dødlighetsarv, som medfører kjøp og salg av andeler.

Midler tilordnet forsikringskontraktene

Garantert avkastning på premiereserven, premiefond og pensjonistenes overskuddsfond resultatføres under posten resultatført endringer i forsikringsforpliktelser. Øvrig avkastning til kundene resultatføres under posten midler tilordnet forsikringskontraktene.

Forsikringsforpliktelser livsforsikring

Premiereserve

Premiereserven er beregnet som kontantverdien (neddiskontert med rente lik den garanterte rente) av selskapets samlede fremtidige forsikringsforpliktelser inklusive administrasjonskostnader i henhold til de enkelte forsikringsavtaler, med fradrag av kontantverdien av fremtidige avtalte premier. For individuelle kontoprodukter med fleksibel premieinnbetaling avsettes oppsamlet kontoverdi i premiereserven. Premiereserven svarer til 100 prosent av forsikringenes garanterte gjenkjøps-/flytteverdi før eventuelle avbrudds-/flyttegebyrer og andel av kursreguleringsfond.

Ved beregning av premiereserven er det benyttet samme forutsetninger som ligger til grunn for premien for de enkelte forsikringsavtalene, dvs. samme dødelighets- og uføresannsynligheter, rentegrunnlag og kostnadssatser. Premietariffene bygger på observert nivå for dødelighet og uførhet i samfunnet, tillagt sikkerhetsmarginer som blant annet inkluderer en forventning om fremtidig utvikling på området.

Den avsatte premiereserven inneholder for alle bransjer avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader inklusiv oppgjørskostnader (administrasjonsreserve). For fullt betalte poliser, inklusive fripoliser, er kontantverdien av de forventede fremtidige administrasjonskostnader avsatt fullt ut i premiereserven. For poliser med fremtidig premieinnbetaling er det gjort fradrag for kontantverdien av den delen av de fremtidige administrasjonskostnader som forutsettes finansiert gjennom fremtidige premier.

Tilleggsavsetninger

For å sikre soliditeten i livsforsikring, har selskapene anledning til å foreta tilleggsavsetninger i forsikringsfondet. Den maksimale tilleggsavsetningen er satt til differansen mellom premiereserven beregnet med utgangspunkt i en garantert rente i premiegrunnlaget og premiereserven beregnet med utgangspunkt i den faktiske garanterte

rente i kontraktene. Grensen for en kontrakts tilleggsavsetning er satt av Kredittilsynet til premiereserven for kontrakten multiplisert med to ganger grunnlagsrenten for kontrakten.

Selskapet kan likevel bestemme et høyere multiplum av grunnlagsrenten enn fastsatt av Kredittilsynet. Tilleggsavsetningen er en betinget kundetildelt avsetning som skal føres i resultatregnskapet som en pliktig avsetning og reduserer dermed årsresultatet. Tilleggsavsetning kan benyttes til dekning av den enkeltes kundes renteunderskudd ved garantert avkastning og føres i resultatregnskapet i posten til/ fra tilleggsavsetning. Det som kan trekkes er begrenset oppad til ett års rentegaranti.

Erstatningsavsetning

Består av avsetning for ikke utbetalte eller ikke ferdigbehandlede forsikringsoppgjør (IBNR og RBNS). Erstatningsavsetningen skal bare inneholde midler som ville ha kommet til utbetaling i regnskapsåret dersom erstatningstilfellet var ferdigbehandlet.

Kursreguleringsfond

Årets netto realisert gevinst/tap på finansielle eiendeler til virkelig verdi i kollektivporteføljen i Storebrand Livsforsikring AS avsettes til kursreguleringsfondet i balansen under forutsetning av at porteføljen har en netto realisert merverdi. Den delen av netto realisert gevinst/tap på finansielle omløpsmidler i utenlandsk valuta som kan tilskrives valutakursendringer avsettes ikke til kursreguleringsfond dersom investeringen er sikret mot valutakursendringer. Valutakursendring tilknyttet sikringsinstrumentet avsettes således heller ikke til kursreguleringsfond, men føres direkte over resultatet. Valutarisikoen på utenlandske investeringer er i hovedsak sikret med valutakontrakter på porteføljenivå. Etter regnskapsstandarden for forsikringskontrakter (IFRS 4) er kursreguleringsfondet vurdert som en forpliktelse.

Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier «etter skatteloven» fra forsikringstakerne og tilført overskudd i individuell og kollektiv pensjonsforsikring. Innbetaling og uttak føres ikke over resultatregnskapet, men direkte mot balansen.

Pensjonistenes overskuddsfond består av overskudd tilordnet premiereserve knyttet til pensjoner under utbetaling i kollektiv pensjonsforsikring. Fondet skal hvert år benyttes som engangspremie for tillegg til ytelsene til pensjonistene.

Forsikringsforpliktelser særskilt investeringsportefølje

De forsikringsmessige avsetninger til dekning av forpliktelser knyttet til verdien av særskilt investeringsportefølje skal til enhver tid motsvare verdien av den investeringsportefølje som er tilordnet kontrakten. Andelen av overskudd på risikoresultatet medregnes. Selskapet er ikke utsatt for investeringsrisiko på kundemidler, da det ikke garanteres minsteavkastning ovenfor kundene. Det eneste unntaket er ved dødfall der etterlatte får utbetalt opprinnelig innbetalt beløp til livrenteforsikringer.

Dersom det er knyttet avkastningsgaranti til en særskilt investeringsportefølje, foretas det supplerende avsetning til dekning av garantiforpliktelsen. Supplerende avsetning til dekning av selskapets forpliktelse etter Foretakspensjonsloven § 11-1 fjerde ledd skal tilsvare forskjellen mellom kapitalverdien av selskapets forpliktelser overfor de forsikrede beregnet etter Forsikringslovens § 9-16 og verdien av investeringsporteføljen.

Salgskostnader

I den norske livvirksomheten er salgskostnader kostnadsført, mens i de svenske datterselskaper er salgskostnader balanseført. Etter

IFRS 4 kan det for forsikringskontrakter benyttes uensartede regnskapsprinsipper i datterforetak.

Risikoutjevningfond

Sikkerhetsfondet for fripoliser pr. 01.01.08 er overført risikoutjevningfondet, øvrig sikkerhetsfond er i 2008 oppløst og resultatført i 2008. Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av risikoresultatet for kollektiv pensjon og fripoliser til risikoutjevningfond til dekning av eventuelt fremtidig negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet inngår som en del av egenkapitalen.

SPP

Livsforsikringsavsetning

Livsforsikringsavsetningene beregnes ut i fra forventede utbetalinger for hver enkelt forsikringskontrakt. Forutsetninger om renter, dødlighet, uførhet, skatter, avgifter og andre risikoelementer, påvirker verdien av livsforsikringsavsetningene. Forandringer i disse elementene kan påvirke avsetningene og dermed også selskapets regnskapsmessige resultat.

SPP har i 4. kvartal 2008 innført en kontantstrømsmodell bruk ved diskontering av livsforsikringsavsetningene.

Modellen anvender swaprentekurven (månedlig) for løpetid der det vurderes at det finnes tilstrekkelig likviditet i det svenske markedet.

For øvrige kontantstrømmer fastsettes en normalrente som summen av langsiktige forutsetninger om inflasjon, realrente og risikopremie.

Dødsfallrisiko

Forutsetning om dødlighet varierer ut fra når de ulike forsikringene ble tegnet. De forutsetninger som legges til grunn bygger på felles bransjestatistikk.

Avsetning for ikke fastsatte forsikringstilfeller

Avsetning for inntrufne skader består av avsetninger for uførepensjon, fastsatte skader, ikke fastsatte skader og skadebehandlingsreserver. Ved vurdering av avsetninger for uførepensjoner benyttes en risikofri markedsrente, hensyntatt fremtidig indeksregulering av utbetalingene. I tillegg avsettes det for beregnede skader som er inntruffet, men som ikke er meldt (IBNR).

Villkorad återbäring

Villkorad återbäring omfatter den del av forsikringskapitalen som ikke ergarantert. Her inngår også det kapitaltilskudd som selskapet har reservert for å sikre framtidige garantier.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Generelle prinsipper og definisjoner

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når Storebrand blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Når en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse blir førstegangsinnregnet måles den til virkelig verdi. Førstegangsinnregningen inkluderer transaksjonsutgifter som er direkte henførbare på anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen/forpliktelsen, i de tilfeller den finansielle eiendelen/forpliktelsen ikke er til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor

all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes fra balansen når de har opphørt – dvs. når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles holdt til forfall investeringer, lån og fordringer samt finansielle forpliktelser som ikke er tilordnet til virkelig verdi over resultatet, til amortisert kost etter effektiv-rentes metode. Ved beregning av den effektive renten estimeres kontantstrømmer og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning (for eksempel førtidig betaling, kjøpsopsjoner og tilsvarende opsjoner). Beregningen omfatter alle honorarer og punkter betalt eller mottatt mellom parter i kontrakten som er en integrert del av den effektive renten, transaksjonsutgifter og alle andre merbetalinger eller rabatter.

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kjøpskurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen, og for en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, salgskurs.

Dersom markedet for et finansielt instrument ikke er aktivt, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettingsmetoder. Verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning og opsjonsprisinde modeller. Dersom det er en verdsettingsmetode som er i vanlig bruk av deltakerne i markedet for å prissette instrumentet og denne metoden har vist seg å gi pålitelige estimater av priser oppnådd i faktiske markedstransaksjoner, benyttes denne metoden.

Virkelig verdi av utlån som regnskapsføres etter amortisert kost estimeres ved å legge til grunn gjeldende markedsrente på tilsvarende utlån. Nedskrivninger på utlån hensyntas både i amortisert kost og ved estimering av virkelig verdi. Ved estimering av virkelig verdi sees det også hen til utvikling i kredittrisiko for øvrig.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det på hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, måles tapet som differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene (eksklusiv framtidige kredittap som ikke har påløpt), diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente (dvs. den effektive renten beregnet ved førstegangsinnregning). Eiendelens balanseførte verdi reduseres enten direkte eller ved bruk av en avsetningskonto. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Tap som forventes som følge av framtidige hendelser, uansett graden av sannsynlighet, blir ikke innregnet.

Klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler og gjeld

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier;

- holdt for omsetning
- til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer
- tilgjengelig for salg

Holdt for omsetning

En finansiell eiendel er klassifisert som holdt for omsetning når den;

- i hovedsak er anskaffet eller pådratt med det formål å selge den eller kjøpe den tilbake på kort sikt, er en del av en portefølje av identifiserte finansielle instrumenter som blir styrt sammen, og som det er godtgjort at det foreligger et nylig faktisk mønster for kortsiktig realisering av overskudd for, eller
- er et derivat, med unntak for et derivat som er et øremerket og effektivt sikringsinstrument.

Med unntak for derivater faller kun en begrenset andel av Storebrands finansielle instrumenter inn under denne gruppen.

Finansielle eiendeler holdt for omsetning måles til virkelig verdi på balansestidspunktet. Endringer i virkelig verdi føres over resultatregnskapet.

Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjon

En betydelig andel av Storebrands finansielle instrumenter er klassifisert som til virkelig verdi over resultatet grunnet at:

- klassifiseringen reduserer mismatch i måling eller innregning som ellers ville oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser, eller at
- de finansielle eiendeler inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi

Regnskapsføringen er tilsvarende som for gruppen holdt for omsetning.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivative finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette samt et fast forfall, og som et foretak har en positiv intensjon om og evne til å holde til forfall med unntak for

- de som foretaket ved førstegangsinnregning øremerker til virkelig verdi over resultatet
- de som oppfyller definisjonen av utlån og fordringer

Holdt til forfall eiendeler regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rentes metode. I 2008 ble alle finansielle instrumenter som inngikk i kategorien hold-til-forfall omklassifisert og inngår pr 31.12.2008 i kategorien tilgjengelig for salg. I Storebrands konsernregnskap kan hold-til-forfall kategorien ikke benyttes i 2009 og 2010.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette, og som ikke blir notert i et aktivt marked, unntatt de som foretaket har til hensikt å selge umiddelbart eller på kort sikt, som skal klassifiseres som holdt for omsetning, og de som foretaket ved førstegangsinnregning øremerker til virkelig verdi over resultatet,

Utlån og fordringer regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Utlån og fordringer som er øremerket som sikringsobjekter, er underlagt måling i henhold til kravene til sikringsbokføring.

Tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler klassifiseres som tilgjengelige for salg dersom de er ikke-derivative finansielle eiendeler som er øremerket som tilgjengelige for salg eller ikke er klassifisert som a) utlån og fordringer, b) investeringer som holdes til forfall, eller c) finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet.

Utlån av aksjer

Et aksjeutlån skjer ved at aksjer overføres fra Storebrand til en innlåner mot at innlåner stiller sikkerhet i form av kontanter eller verdipapirer. Ved opphør av lånet skal identiske verdipapirer leveres tilbake. Innlåner forplikter å kompensere utlåner for ulike hendelser tilknyttet aksjene, som tegningsrettigheter, utbytte med mer. Innlåner har stemmerett i låneperioden. Utlånte aksjer tas ikke ut av balansen til Storebrand og utlånsgebyr inntektsføres løpende. Reinvestert sikkerhetsstillelse bruttoføres i balansen under den enkelte eiendel.

Derivater

Definisjon av et derivat

Et derivat er et finansielt instrument eller en annen kontrakt som omfattes av IAS 39, og som har alle de tre følgende kjennetegnene:

- Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt «underliggende»)
- det krever ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer
- det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt

Beregningen av virkelig verdi for finansielle derivater tar utgangspunkt direkte

i observerte markedsverdier for instrumenter hvor disse er tilgjengelig i et likvid marked. Dersom markedsverdien ikke er direkte tilgjengelig, beregnes markedsverdier på grunnlag av underliggende markedspriser ved hjelp av matematiske modeller som er allment aksepterte for prising av slike instrumenter.

Aksjeopsjoner / Aksjeindeksopsjoner

Opsjonen realiseres ved at den benyttes, går til forfall eller at det gjøres en motforretning.

Aksjefutures

Aksjefutures (inkl. aksjeindeksfutures) gjøres opp daglig som følge av foregående dags markedsbevegelser. Verdiendringer på futureskontrakter bokføres løpende som realisert resultat.

Renteopsjoner / opsjoner på fremtidige renteaftaler FRA

Tilsvarende behandling som for aksjeopsjoner.

Rentefutures

Tilsvarende behandling som for aksjefutures.

Renteswap

På renteswapper resultatføres påløpte renteinntekter og rentekostnader løpende.

Assetswap

Tilsvarende behandling som for renteswap.

FRA - fremtidige renteaftaler

Fremtidige renteaftaler (FRA) verdsettes løpende i henhold til observerbare sluttkurser daglig og gjøres opp i begynnelsen av den perioden avtalen er knyttet til.

Valutaterminkontrakter

Valutaterminer benyttes i all hovedsak til valutasikring av verdipapirer og andre finansielle instrumenter. Urealisert verdiendring inngår ikke i kursreguleringsfondet, men påvirker resultat til fordeling mellom kunder og eier. Resultat av aktive valutaposisjoner føres inn på kursreguleringsfondet.

Valutaswapper

Tilsvarende behandling som for valutaterminkontrakter.

Kredittderivat

Verdsettes teoretisk i henhold til anerkjente metoder basert på observerbare forutsetninger om sannsynlighet for mislighold og gjenervervelse. ("default rate" og "recovery rate").

Regnskapsføring av derivater som ikke er sikring

Derivater som ikke faller inn under kriteriene for sikring regnskapsføres i gruppen finansielle instrumenter holdt for omsetning. Virkelig verdi av derivatene klassifiseres henholdsvis som en eiendel eller som en forpliktelse, med endringer i virkelig verdi over resultatet. Hoveddelen av de derivater som løpende benyttes i forvaltningen faller inn under denne kategorien.

Regnskapsføring av derivater som sikring

Virkelig verdi sikring

Storebrand benytter seg av virkelig verdi sikring, sikringsobjektene er finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost. Derivater som faller inn under denne kategorien regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, verdiendringer på sikringsobjektet som er henforbar til den sikrede risikoen, justerer sikringsobjektets balanseførte verdi og innregnes i resultatet.

Metoden benyttes ved sikring av fastrente ansvarlig lånekapital for Storebrand Livsforsikring. Som følge av sammenfallende prinsipper for måling av sikringsobjekter og sikringsinstrumenter i de øvrige deler av konsernet reflekteres den økonomiske sikringen av de ordinære vurderingsregler.

Sikring av nettoinvestering

Sikring av nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter regnskapsføres på samme måte som kontantstrømssikringer. Gevinst og tap på sikringsinstrumentet som relaterer seg til den effektive delen av sikringen føres direkte mot egenkapitalen, mens gevinst og tap som relaterer seg til den ineffektive delen regnskapsføres umiddelbart over resultatregnskapet.

Samlet tap eller gevinst i egenkapitalen føres over resultatet når den utenlandske virksomheten blir solgt eller avviklet.

Storebrand benytter reglene om sikring av nettoinvestering vedrørende investeringen i SPP og regnskapsfører denne på følgende måte:

Endringer i virkelig verdi av et derivat øremerket som sikringsinstrument innregnes direkte i egenkapitalen i den grad sikringen er effektiv. For øvrig innregnes endring i virkelig verdi over resultatet. Når sikringsinstrumentet ikke lenger oppfyller kriteriet til sikringsbokføring, utløper eller selges, avsluttes eller utøves, avvikles sikringsbokføringen. Akkumulerte gevinst eller tap som er innregnet i egenkapitalen beholdes der til aksjene avhendes.

Finansielle forpliktelser

Etter førstegangsinnregning måles alle finansielle forpliktelser til amortisert kost ved en effektiv rentemetode.

Fordeling av beholdning, inntekter og kostnader livsforsikring etter ny forsikringslov

Det er benyttet markedsverdi som prinsipp for deling av de forskjellige eiendelene mellom de ulike porteføljene/underporteføljene pr. 01.01.2008. Porteføljen er oppdelt i hovedporteføljer kollektiv, investeringsvalg og selskapsporteføljen. Kollektivporteføljen består av 7 profiler. Investeringsvalgporteføljen består av 24 profiler. Selskapsporteføljen er en egen porteføljegruppe med underliggende diskresjonære porteføljer. De ulike profilene investerer i "byggeklosser" som består av fiktive fond og verdipapirfond som gjør det mulig med en felles forvaltning av Storebrand Livsforsikrings finansielle eiendeler. For å kunne rapportere eiendeler og resultatelementer fordelt på kollektiv-, investeringsvalg- og selskapsportefølje omposteres byggeklossene til profil ved utløpet av perioden. Balansen fordeles med bakgrunn i hver enkelt profils eierandel i de ulike «byggeklosser» på rapporteringstidspunktet. Resultatet fordeles ut i fra eierandelens resultatavkastning hittil i år.

2 Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger

Estimater og vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser. Regnskapsestimatene kan avvike fra de faktiske resultater, men de er basert på beste skjønn på tidspunkt for regnskapsavleggelsen. Viktige estimater og vurderinger som kan gi vesentlig justering av balanseført verdi, er omtalt nedenfor.

Investerings eiendommer

Selskapet foretar selv verddivurdering av eiendommene. Eiendommene vurderes individuelt ved at antatt fremtidig netto inntektsstrøm neddiskonteres med en rente tilsvarende avkastningskravet for den enkelte investering. I netto inntektsstrøm er det hensyntatt eksisterende og fremtidig inntektstap som følge av ledighet, nødvendige investeringer samt en vurdering av fremtidig utvikling i markedsløien. Avkastningskravet tar utgangspunkt i forventet langsiktig realrente og en individuell fastsatt risikopremie, avhengig av leietakersituasjonen, byggets beliggenhet og standard. For kjøpesentrene beregnes eiendommens verdi med utgangspunkt i en markedsmessig yield (direkteavkastning i år 1) for den enkelte eiendom og ikke en neddiskontert langsiktig kontantstrøm. I tilfeller hvor det er kjente betydelige endringer i forventet kontantstrøm senere år er dette hensyntatt i verdsettelsen. I forbindelse med finansuroen har det vært begrenset med transaksjoner i markedet og generelt har usikkerheten i informasjonsgrunnlaget som benyttes ved verdsettelse økt sammenlignet med 2007. For å underbygge egne verddivurderinger er det i tillegg innhentet eksterne verddivurderinger for et representativt utvalg av selskaps eiendommer. Eiendommen i Sverige er kjøpt i desember 2008 og markedsverdien er satt lik kostpris pr. 31.12.2008.

Eiendommene er vurdert med utgangspunkt i følgende effektiv avkastningskrav (inklusive 2,5 prosent inflasjon):

Segment	Avkastningskrav %	
	2008	2007
Kontorportefølje Oslo sentrum	7,95 - 9,0	7,95 - 8,45
Kjøpesenter portefølje	8,45 - 9,50	7,70 - 9,00
Øvrige eiendommer	8,45 - 10,75	8,20 - 10,00

En endring av avkastningskravet på 0,25 prosent vil gi en endring i de innregnede verdiene med om lag 2,8 prosent. Eventuelle endringer i forventede markedsløier vil også påvirke de innregnede verdiene. Eiendommene inngår i kundeporteføljene i livselskapet. Eventuelle verdiendringers påvirkning på eiers kapital (egenkapital), vil også avhenge av øvrig bokført avkastning i livselskapet, samt eventuell bruk av tilleggsavsetninger, i forhold til å oppnå samlet avkastning lik forsikringskontraktenes rentegaranti. Dersom den bokførte avkastningen, inklusive eventuell bruk av tilleggsavsetninger, i et regnskapsår er lavere enn kontraktenes rentegaranti, vil eiers kapital belastes for den manglende avkastning. Den gjennomsnittlige rentegaranti utgjør om lag 3,5 prosent pr. 31.12.2008.

Immaterielle eiendeler

Goodwill og immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid testes årlig for nedskrivningsbehov. Goodwill allokteres til konsernets kontantstrømgenererende enheter identifisert ved det aktuelle landet hvor man har virksomhet. Ved verdifastsettelsen i testen er det nødvendig å estimere de kontantstrømmer som oppstår i den relevante kontantstrømgenererende enhet, samt benytte en relevant rente ved diskonteringen. Varige driftsmidler og øvrige immaterielle eiendeler vurderes årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes svarer med de økonomiske realiteter.

Det vises for øvrig til note 4 hvor oppkjøpet av SPP i 2007 er nærmere beskrevet. Hoveddelen av de immaterielle eiendeler som ble innregnet ved oppkjøpet er knyttet til de eksisterende forsikringskontraktene i SPP på oppkjøpstidspunktet. Denne immaterielle innregnede eiendelen er, sammen med tilhørende innregnede forsikringsforpliktelser, testet for nedskrivning i henhold til en tilstrekkelighetstest som følger av IFRS 4 Forsikringskontrakter. Et sentralt element i denne vurderingen er beregning av fremtidige fortjenestemarginer hvor det benyttes embedded value-beregninger. Embedded value-beregningene vil blant annet påvirkes av volatilitet i finansmarkedet, renteforventninger samt størrelsen på bufferkapital i SPP.

I livvirksomheten for øvrig er de vesentligste risikoer og usikkerheter knyttet til hendelsene dødsfall og uførhet. Endringer i utbetalingsreglene i folketrygden for uføretelseter m.m. vil kunne påvirke antall uføre og uføreavsetningene i forsikringsselskapene vesentlig. Når det gjelder dødsrisiko, vil økende levealder kunne påvirke fremtidige forventede utbetalinger og avsetninger. I den norske livvirksomheten er hoveddelen av de beregnede utbetalingene diskontert med tilhørende garanterte rente. Mens i den svenske virksomheten (SPP) benyttes markedsrenter i diskonteringen. Eventuelle endringer i diskonteringsrente kan gi betydelig påvirkning på de innregnede forsikringsforpliktelsene.

Pensjoner egne ansatte

Nåverdien på pensjonsforpliktelser avhenger av fastsettelsen av økonomiske og demografiske forutsetninger. De beregningsforutsetninger som benyttes skal være realistiske, innbyrdes konsistente og oppdaterte i den forstand at de skal baseres på en enhetlig antagelse om fremtidig økonomisk utvikling. Beregninger av pensjonsforpliktelsene pr. 31.12.2008 er foretatt av aktuarer. Eventuelle endringer knyttet til forventet lønnsvekst og diskonteringsrente mv kan gi betydelig effekt på de innregnede pensjonsforpliktelser for egne ansatte (IAS 19).

Finansielle instrumenter

Situasjonen i finansmarkedet har medført at andelen av finansielle instrumenter som kan verdsettes basert på observerbare priser eller forutsetninger er redusert. Sammenlignet med 2007 er usikkerheten i verdsettelsen høyere for de typer verdipapirer som er priset på bakgrunn av ikke-observerbare forutsetninger. Eventuelle endringer i forutsetninger vil kunne påvirke innregnede verdier. Hoveddelen av slike finansielle instrumenter inngår i kundeporteføljen. Det vises til avsnitt ovenfor knyttet til eiendom hvor eventuelle verdiendringers effekt på eiers kapital beskrives. Det vises for øvrig til note 3 hvor verdsettelse av finansielle instrumenter beskrives ytterligere.

For finansielle instrumenter som er vurdert til amortisert kost vurderes det om det på balansedagen finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Forsikringsmessige avsetninger

Forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring er basert på forventninger om levetid, dødelighet, uførhet mv. Endring i slike forutsetninger vil påvirke størrelsen på forpliktelsene. I SPP er forpliktelsene diskontert med på en rentekurve, hvor deler av rentekurven ikke er likvid. Eventuelle endringer i diskonteringsrente vil påvirke størrelsen på forpliktelsene.

3 Verdsettelse av finansielle eiendeler

Situasjonen i finansmarkedet har medført at andelen av finansielle instrumenter som kan verdsettes basert på observerbare priser eller forutsetninger er redusert sammenliknet med tidligere perioder. Storebrand har vurdert hensiktsmessigheten i tidligere benyttede priskilder og verdsettningsteknikker og har valgt å videreføre disse.

Nedenfor følger en spesifisering av gruppene "Finansielle eiendeler til virkelig verdi" med henvisning til om de ulike verdipapirtyper er verdsatt på bakgrunn av kvoterte priser og/eller observerbare forutsetninger eller om de er verdsatt på bakgrunn av ikke observerbare forutsetninger.

Usikkerheten i verdsettelsen er betydelige høyere for de typer verdipapirer som er priset på bakgrunn av ikke observerbare forutsetninger. Disse verdipapirene er nærmere omtalt nedenfor med henvisning til verdipapirtype og verdsettelsesmetode.

Storebrand er av den oppfatning at den verdsettelse som er lagt til grunn representerer et beste estimat på verdipapirenes markedsverdi.

Aksjer og andeler

Aksjer som er verdsatt gjennom bruk av modeller basert på ikke observerbare forutsetninger inkluderer i all hovedsak norske og utenlandske unoterte aksjeinvesteringer i skogselskaper. Aksjeinvesteringene er verdsatt basert på verdjustert egenkapital rapportert fra eksterne kilder.

Private Equity

Hoveddelen av Storebrands private equity investeringer er i form av private equity fond. I tillegg kommer en rekke direkteinvesteringer.

Investeringene i private equity fond verdsettes basert på de verdier som rapporteres fra fondene. Private equity fondene Storebrand har investert i verdsetter sine investeringer i henhold til retningslinjer for prising nedfelt av bl.a. EVCA (European Venture Capital Association) eller iht. FASB 157. De fleste private equity fond rapporterer kvartalsvis, mens noen få rapporterer sjeldnere. For de investeringer hvor Storebrand ikke har mottatt oppdatert verddivurdering fra fondene innen avleggelsen av årsregnskapet legges tidligere verddivurdering til grunn justert for eventuelle markedseffekter i perioden fra siste verddivurdering og frem til rapporteringstidspunktet. Denne markedseffekten estimeres basert på type verdsettelse av selskapene i de underliggende fond, verdiutviklingen på relevante indekser justert for estimert korrelasjon mellom det aktuelle selskap og den relevante indeks.

For direkte private equity investeringer baseres verdsettelsen enten på nylig foretatte transaksjoner eller en modell hvor selskap som har løpende virksomhet vurderes ved å sammenlikne nøkkeltall med tilsvarende børsnoterte selskap eller grupper av tilsvarende børsnoterte selskap. Verdien reduseres med en likviditetsrabatt som kan variere fra investering til investering. Selskap som er under oppstart, tidlig ekspansjon eller av andre grunner gjennomgår strukturelle endringer som vanskeliggjør en prising mot en referansegruppe vil verdsettes til det laveste av kost og estimert verdi, der estimert verdi fremkommer av avviksanalyse fra plan.

For investeringer der Storebrand deltar som medinvestor sammen med en ledende investor som gjennomfører verddivurdering, og det ikke foreligger en nylig transaksjon, vil denne verdien etter kvalitetssikring i Storebrand legges til grunn. For de investeringer hvor Storebrand ikke har mottatt oppdaterte verddivurderinger pr. 31.12 fra ledende investor innen avleggelsen av årsregnskapet legges tidligere verddivurdering til grunn justert for eventuelle markedseffekter i perioden fra siste verddivurdering og til rapporteringstidspunktet. Der det ikke foreligger separate verddivurderinger fra en ledende investor i syndikatet, gjennomføres en separat verdsettelse som beskrevet over.

Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning

Obligasjoner som er verdsatt gjennom bruk av modeller basert på ikke observerbare forutsetninger inkluderer i all hovedsak investeringer i ikke-garanterte utenlandske verdipapiriserte obligasjoner som ikke handles i et aktivt marked. Disse verdipapiriserte obligasjonene er verdsatt basert på priser fra eksterne leverandører og kvalitetssikret gjennom priskontroller ved årsslutt, hovedsaklig gjennom sammenligning av priser levert fra ulike prisleverandører.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Aksjer og andeler

Millioner kroner	Kvoterte priser og observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Sum 2008
Aksjer	2 309,1	1 165,3	3 474,4
Andeler eksklusiv Hedgefund	10 074,5		10 074,5
Private Equity (inkl. eiendomsfond)		10 259,6	10 259,6
Hedgefond	1 739,4		1 739,4
Sum	14 123,0	11 424,9	25 547,9

fortsetter neste side

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

Millioner kroner	Kvoterte priser og observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Sum 2008
Verdipapiriserte obligasjoner		1 905,3	1 905,3
Foretaksobligasjoner	1 151,0	2,9	1 153,9
Finans, bank og forsikring	27 110,8		27 110,8
Fast eiendom	242,5		242,5
Stat og statsgarantert	47 125,7		47 125,7
Overnasjonale organisasjoner	290,8		290,8
Kommune, fylke	2 307,5		2 307,5
Obligasjoner med fortrinnsrett	4 655,6		4 655,6
Obligasjonsfond	4 764,6		4 764,6
Sum	87 648,5	1 908,2	89 556,7

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Derivater

Millioner kroner	Kvoterte priser og observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Sum 2008
Aksjeopsjoner	2 579,8		2 579,8
Fremtidige renteavtaler	-144,6		-144,6
Renteswapper	942,7		942,7
Renteopsjoner	39,9		39,9
Valutaterminer	-3 954,5		-3 954,5
Basiswapper	2,8		2,8
Kredittderivater	-103,4		-103,4
Sum	-637,4		-637,4
- Derivater øremerket til sikringsbokføring	75,8		75,8
Sum derivatert eksklusive sikringsbokføring	-713,2		-713,2

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Aksjer og andeler

Millioner kroner	Kvoterte priser og observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Sum 2008
Aksjer	10 204,8	2 144,7	12 349,5
Andeler eksklusiv Hedgefund	29 706,9		29 706,9
Private Equity (inkl. eiendomsfond)		10 367,1	10 367,1
Hedgefond	1 739,4		1 739,4
Sum	41 651,1	12 511,7	54 162,8

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

Millioner kroner	Kvoterte priser og observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Sum 2008
Verdipapiriserte obligasjoner	23 912,2	1 905,3	25 817,5
Foretaksobligasjoner	3 407,6	333,7	3 741,3
Finans, bank og forsikring	35 878,4		35 878,4
Fast eiendom	242,5		242,5
Stat og statsgarantert	82 688,1		82 688,1
Overnasjonale organisasjoner	1 459,4		1 459,4
Kommune, fylke	8 785,1		8 785,1
Obligasjoner med fortrinnsrett	4 764,2		4 764,2
Obligasjonsfond	9 569,2		9 569,2
Sum	170 706,5	2 239,0	172 945,5

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Derivater

Millioner kroner	Kvoterte priser og observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	Sum 2008
Aksjeopsjoner	2 579,8		2 579,8
Aksjeindeksfutures	-47,2		-47,2
Fremtidige renteavtaler	-149,1		-149,1
Renteswapper	4 957,6		4 957,6
Renteopsjoner	811,5		811,5
Valutaterminer	-4 389,6		-4 389,6
Basiswapper	2,8		2,8
Kredittderivater	-103,4		-103,4
Sum	3 662,4		3 662,4
- Derivater øremerket til sikringsbokføring	75,8		75,8
Sum derivatert eksklusive sikringsbokføring	3 586,6		3 586,6

4 Kjøp av ny virksomhet

I september 2007 ble det inngått avtale mellom Storebrand Livsforsikring AS og Handelsbanken (Sverige) om oppkjøp SPP Livförsäkring AB med datterselskaper og noen andre selskaper eid direkte av Handelsbanken ("SPP"). Kjøpesummen utgjør til sammen SEK 16,4 milliarder, mens det er innregnet SEK 265 millioner i transaksjonskostnader som en del av kostprisen på aksjene. Storebrand Holding AB, som er et heleid datterselskap av Storebrand Livsforsikring AS, ble etablert i forbindelse med kjøpet av aksjene i SPP. Det er Storebrand Holding AB som har ervervet aksjene i SPP. Gjennomføringen av transaksjonen ble foretatt 21. desember 2007. Den regnskapsmessige implementeringen ble gjennomført basert på egenkapitalen i SPP pr. 31.12.2007.

I regnskapet pr. 31.12.2007 ble det presentert en foreløpig oppkjøpsanalyse. Det er nå foretatt en endelig oppkjøpsanalyse som legges til grunn for årsregnskapet pr. 31.12.2008 og som er gjengitt nedenfor. Oppkjøpsanalysen er i løpet av 2008 vurdert internt og av eksterne verdsettere.

Ved identifisering av merverdi er det estimert markedsverdi på ervervede forsikringskontrakter som er betydelig lavere enn bokført verdi av forpliktelsene. Forskjellen mellom innregnet verdi og markedsverdi representerer det som kalles verdi av eksisterende bestand («value of business-in-force», eller «VIF»), og er beregnet med utgangspunkt i embedded-value beregninger. På oppkjøpstidspunktet representerte denne verdien rundt NOK 7,7 milliarder og er innregnet som immateriell eiendel i balansen. I forhold til den foreløpige oppkjøpsanalysen er det foretatt en oppjustering av VIF med om lag 0,5 mrd NOK knyttet til lengre levetid for forsikringstagere i Sverige. Tilsvarende beløp har økt de forsikringsmessige avsetninger. Tilsvarende er VIF nedjustert med om lag 0,2 mrd NOK knyttet til beregnet overreservering i risikoforsikring (sykereserve). Forsikringsmessige avsetninger har netto økt med om lag 0,3 mrd NOK.

Ut fra forventet varighet på forsikringskontraktene vil innregnet VIF amortiseres over en estimert periode på 20 år. Denne immaterielle verdien vil vurderes i sammenheng med tilhørende forsikringskontrakter med hensyn til om de totale verdier er tilstrekkelige til å møte tilhørende forsikringsforpliktelser, jmfør tilstrekkelighetstesten i IFRS 4 Forsikringskontrakter.

Det er identifisert merverdier knyttet til merkenavn og kunderelasjoner (som ikke inngår i VIF), på om lag 657 millioner norske kroner som amortiseres over 7-13 år. Identifiserte mer- og mindreverdier er justert for tilhørende utsatt skatt på om lag 301 millioner kroner. Av innregnet VIF er det lagt til grunn at det kun er resultat knyttet til risikoresultatet som vil være gjenstand for beskatning. Den skattepliktige andel av VIF utgjør om lag 10 prosent av innregnet VIF.

Goodwill utgjør om lag 691 millioner kroner og er en residualpost. I den foreløpige oppkjøpsanalysen ble goodwill innregnet med 887 millioner kroner. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en regulær nedskrivningstest. I goodwill inngår blant annet forventede synergier, mersalgsmuligheter, de ansattes kompetanse, muligheten for nye kunder samt immaterielle verdier tilknyttet kunder hvor verdien ikke kan måles pålitelig.

Oppkjøpsanalyse

Millioner kroner	Balanse- førte verdier før transaksjonen	Justeringer til virkelig verdi	Innregnede beløp ved overtagelse
Immaterielle eiendeler	707	8 265	8 971
Finansielle eiendeler	119 968		119 968
Andre eiendeler	9 351		9 351
Sum eiendeler	130 025	8 265	138 290
Forsikringstekniske avsetninger	-109 523	-350	-109 873
Utsatt skatteforpliktelse		-301	-301
Langsiktig gjeld	-1 569		-1 569
Kortsiktig gjeld	-13 418		-13 418
Netto eiendeler	5 515	7 614	13 129
Goodwill			691
Kjøpesum			13 820

5 Bransjenote resultatregnskap

Millioner kroner	Kollektiv pensjon privat	Kollektiv pensjon offentlig	Gruppe- livsforsikring	Individuell kapital-forsikring	Individuell rente/pensjons-forsikring	Skade-forsikring	Sum Storebrand Livsforsikring AS	SPP Konsern og Nord-ben Life & Pension	Sum Storebrand Livsforsikring Konsem
Premieinntekter	14 526,0	2 856,2	540,1	2 379,3	842,3	178,8	21 322,7	7 638,2	28 929,7
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	-599,4	194,6	40,2	-9,0	-16,3	10,3	-379,6	3 658,2	3 346,3
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	-1 131,1	-5,9		-253,0	-851,1		-2 241,1	-8 258,1	-10 499,2
Andre forsikringsrelaterte inntekter	49,5		21,6	21,8	34,0	0,1	127,1	635,6	762,7
Erstatninger	-5 561,4	-1 648,4	-381,5	-9 695,4	-3 524,2	-58,4	-20 869,3	-5 388,4	-26 226,4
- herav gjenkjøp	-37,8	-571,7		-9 149,6	-1 751,7		-11 510,8	-20,1	-11 530,9
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfaste forpliktelser	-4 660,2	-701,7	-22,5	7 965,8	2 519,7	-50,5	5 050,7	-2 331,0	2 719,7
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje	-1 214,8	-410,7		40,0	1 170,2		-415,2	5 678,8	5 263,6
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfaste forpliktelser	-483,2	-86,3		-85,0	-0,6		-655,1	-12,6	-667,7
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-757,0	-110,2	-64,9	-274,2	-205,7	-68,3	-1 480,3	-1 029,4	-2 446,7
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-116,6	-86,8	-26,7	-5,8	-5,2		-241,1	-92,0	-333,1
Resultat av teknisk regnskap	51,8	0,9	106,3	84,5	-36,8	12,0	218,7	499,3	848,9

Fordeling etter overskuddsmodell

Millioner kroner	Tidligere gjeldende regler	Uten rett til andel av overskudd	Investeringsvalg	Individuell kapital-forsikring
Premieinntekter	1 113,8	262,8	1 002,7	2 379,3
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	-8,6	-0,4		-9,0
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen			-253,0	-253,0
Andre forsikringsrelaterte inntekter	6,6	7,8	7,4	21,8
Erstatninger	-8 849,8	-75,6	-770,0	-9 695,4
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfaste forpliktelser	8 021,8	-56,0		7 965,8
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje			40,0	40,0
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfaste forpliktelser	-85,0			-85,0
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-157,7	-92,0	-24,6	-274,2
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-5,5	-0,3		-5,8
Resultat av teknisk regnskap	35,7	46,4	2,4	84,5

Millioner kroner	Tidligere gjeldende regler	Investeringsvalg	Individuell rente/pensjonsforsikring
Premieinntekter	678,8	163,5	842,3
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	-16,3		-16,3
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen		-851,1	-851,1
Andre forsikringsrelaterte inntekter	7,4	26,6	34,0
Erstatninger	-3 073,4	-450,8	-3 524,2
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfaste forpliktelser	2 519,7		2 519,7
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje		1 170,2	1 170,2
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfaste forpliktelser	-0,6		-0,6
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-122,4	-83,3	-205,7
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-5,2		-5,2
Resultat av teknisk regnskap	-12,0	-24,8	-36,8

fortsetter neste side

Millioner kroner	Ytelses- basert uten investerings- valg	Ytelses- basert med investerings- valg	Fripoliser	Innskudds- basert uten investerings- valg	Innskudds- basert med investerings- valg	Uten rett til andel av overskudd	Kollektiv pensjon privat
Premieinntekter	10 684,2	110,2	907,1	35,5	2 432,4	356,5	14 526,0
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	39,7		-649,6	1,5		9,1	-599,4
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen		-44,1			-1 087,0		-1 131,1
Andre forsikringsrelaterte inntekter	9,4		0,1		19,7	20,4	49,5
Erstatninger	-7 223,4	-72,0	1 994,6	-13,5	-120,3	-126,8	-5 561,4
Resultatførte endringer i forsikringsforplik- telser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-2 200,6		-2 309,5	-20,3		-129,8	-4 660,2
Resultatførte endringer i forsikringsforplik- telser - særskilt investeringsportefølje		-46,2			-1 168,6		-1 214,8
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-462,0	-1,7	-18,0	-1,5			-483,2
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-313,9	-4,5	-201,2	-1,4	-149,5	-86,6	-757,0
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-85,6		-29,4		-1,5		-116,6
Resultat av teknisk regnskap	447,8	-58,3	-305,9	0,3	-74,9	42,8	51,8

Millioner kroner	Ytelsesbasert uten investeringsvalg	Ytelsesbasert med investeringsvalg	Kollektiv pensjon offentlig
Premieinntekter	2 555,8	300,4	2 856,2
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	194,6		194,6
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalg- porteføljen		-5,9	-5,9
Andre forsikringsrelaterte inntekter			
Erstatninger	-1 528,2	-120,2	-1 648,4
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-701,7		-701,7
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		-410,7	-410,7
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-86,0	-0,2	-86,3
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-100,0	-10,2	-110,2
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-81,8	-5,0	-86,8
Resultat av teknisk regnskap	252,7	-251,8	0,9

6 Salg av forsikringer (nytegning)

Millioner kroner	Kollektiv pensjon privat	Kollektiv pensjon offentlig	Gruppelivs- forsikring	Individual kapital- forsikring	Individell rente/ pensjons- forsikring	Skade- forsikring	Sum Storebrand Livsforsikring AS	SPP Konsern og Nordben Life & Pension	Sum Storebrand Livsforsikring Konsern
2008	314,3	3,0	19,9	1 086,1	191,0	37,4	1 651,7	2 235,6	3 887,3
2007	605,6	1,2	18,4	3 170,7	1 077,3	34,4	4 907,6		4 907,6

Salg består av nysalg og forbedringssalg med fradrag for forsikringer der første premie ikke blir betalt. Tilflyttede reserver (note 8) er ikke med i tallene.

7 Salgskostnader

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Lønn og øvrige kostnader	-363,0	-569,0	-512,9	-569,0
Provisjoner	-50,3	-153,7	-104,4	-153,7
- herav provisjoner til andre selskaper	-38,1	-101,8	-83,9	-101,8
Sum salgskostnader	-413,3	-722,7	-617,4	-722,7

8 Flytting av forsikringsforpliktelse

Millioner kroner	Kollektiv pensjonsforsikring privat	Kollektiv pensjonsforsikring offentlig	Individuell kapitalforsikring	Individuell rente/ og pensjonsforsikring	Sum Storebrand Livsforsikring AS		SPP Konsern og Nordben Life & Pension	Sum Storebrand Livsforsikring Konsern		
					2008	2007	2008	2008	2007	
Mottatte midler										
Premiereserve	4 467,6	253,6	18,9	279,0	5 019,1	3 139,1	39,8	5 058,9	3 139,1	
Tilleggsavsetning	92,5	11,5	0,1	5,1	109,2	140,2	15,2	124,4	140,2	
Flytting av premiereserver m.v.	4 560,1	265,1	19,0	284,1	5 128,3	3 279,3	55,0	5 183,3	3 279,3	
Premiefond	222,6				222,6	179,8		222,6	179,8	
Pensjonistenes overskuddsfond										
Antall kontrakter/kunder	4 511	32	86	1 067	5 696	5 708	207	5 903	5 708	
Fraflyttede midler										
Premiereserve	-1 762,6	-239,7	-3,9	-144,9	-2 151,1	-2 104,4	-155,4	-2 306,5	-2 104,4	
Tilleggsavsetning	-57,2	-4,3		-4,7	-66,2	-77,9		-66,2	-77,9	
Villkorad återbäring							4,1	4,1		
Kursreserve	-52,0	-24,7		-0,2	-76,9	-41,0		-76,9	-41,0	
Flytting av premiereserver m.v.	-1 871,8	-268,7	-3,9	-149,8	-2 294,2	-2 223,3	-151,3	-2 445,5	-2 223,3	
Premiefond	-101,3			-146,4	-247,7	-188,8		-247,7	-188,8	
Pensjonistenes overskuddsfond	-3,2				-3,2			-3,2		
Antall kontrakter/kunder	6 348	18	-27	-577	5 762	-5 891	-2 433	3 329	-5 891	

9 Resultatanalyse fordelt pr. bransje

Millioner kroner	Kollektiv pensjon privat	Kollektiv pensjon offentlig	Gruppe- livs- forsikring	Individual kapital- forsikring	Individuell rente/ pensjons- forsikring	Skade- forsikring	Sum Storebrand Livsforsikring AS	SPP	Sum
								Konsern og Nord- ben Life & Pension	Storebrand Livs- forsikring Konsern
Finansinntekter a)	585,4	578,6	57,7	16,9	-359,9	16,5	895,2	3 420,0	4 446,1
Garantert rente	-2 472,3	-593,0	-2,1	-109,1	144,2		-3 032,3	-3 210,5	-6 242,8
- herav tilført premiefond	126,1	19,6			5,1		150,8	-2 425,3	-2 274,5
Avkastningsresultat før trekk av buffer	-1 886,9	-14,4	55,6	-92,2	-215,7	16,5	-2 137,1	209,5	-1 796,8
Fra tilleggsavsetning og bufferkapital	1 911,5	100,4		48,1	204,0		2 264,0		2 264,0
Avkastningsresultat etter bruk av tilleggsavsetning og bufferavsetning	24,7	86,0	55,6	-44,1	-11,7	16,5	127,0	209,5	467,3
Risikopremie	471,2	91,1	445,9	433,1	-104,3	171,9	1 509,0	603,4	2 112,4
Risikotilskudd	-97,8	-178,6	-381,4	-173,0	107,5	-114,4	-837,7	-336,0	-1 173,7
Netto gjenforsikring m.v. a)	-68,5		-30,3	-3,0	-0,2	-30,2	-132,2	31,9	-100,3
Risikoresultat	304,9	-87,5	34,2	257,1	3,0	27,3	539,1	299,3	838,4
Administrasjonspremie	644,9	96,3	61,6	216,6	169,3	36,4	1 225,2	821,8	2 047,0
Driftskostnader	-757,0	-110,2	-64,9	-274,2	-205,7	-68,3	-1 480,1	-945,3	-2 425,5
Administrasjonsresultat	-112,0	-13,9	-3,3	-57,5	-36,4	-31,9	-255,0	-123,5	-378,5
Øvrig	21,9		19,8	14,0	8,9		64,6	126,6	191,2
Pris på rentegaranti	169,5	60,6					230,1		230,1
Fortjenesteelement risiko	126,0	41,9					167,9		167,9
Bransjeresultat brutto	535,0	87,1	106,3	169,5	-36,2	12,0	873,7	511,9	1 516,4
Avkastnings- og risikoresultat til forsikringskunder	-483,2	-86,3		-85,0	-0,6		-655,1	-12,6	-667,6
Resultat av teknisk regnskap	51,8	0,9	106,3	84,5	-36,8	12,0	218,7	499,3	848,8

a) Postene andre forsikringsrelaterte inntekter (linje 4 i note 5) og andre forsikringsrelaterte kostnader (linje 10 i note 5) er fordelt etter art.

Millioner kroner	Tidligere gjeldende regler		Uten rett til andel av overskudd		Investeringsvalg		Individuell kapitalforsikring	
	Kunde	Eier	Kunde	Eier	Kunde	Eier	Kunde	Eier
Administrasjonsresultat	-10,9			-46,9		0,2	-10,9	-46,8
Avkastningsresultat	-93,3			-0,4		1,9	-93,3	1,2
Risikoresultat	176,9			93,7		0,7	176,9	94,4
Pris på rentegaranti og fortjeneste risiko								
Overskuddsdeling	-35,8	35,8					-35,8	35,7
Anvendt tilleggsavsetning og buffer	48,1						48,1	
Øvrig								
Resultat av teknisk regnskap	85,0	35,8		46,4		2,8	85,0	84,5

Millioner kroner	Tidligere gjeldende regler		Investeringsvalg		Individuell rente/ pensjonsforsikring	
	Kunde	Eier	Kunde	Eier	Kunde	Eier
Administrasjonsresultat			-2,7		-33,8	-2,7
Avkastningsresultat			-221,0		5,3	-221,0
Risikoresultat			8,2		3,7	8,2
Pris på rentegaranti og fortjeneste risiko						
Overskuddsdeling			12,0	-12,0		12,0
Anvendt tilleggsavsetning og buffer			204,1			204,1
Øvrig						
Resultat av teknisk regnskap			0,6	-12,0	-24,8	0,6

Millioner kroner	Ytelsesbasert uten investeringsvalg		Ytelsesbasert med investeringsvalg		Fripoliser	
	Kunde	Eier	Kunde	Eier	Kunde	Eier
Administrasjonsresultat		13,2		0,7		-3,9
Avkastningsresultat	-437,3		-47,7		-1 412,0	
Risikoresultat	109,6	109,6	1,7	1,7	14,2	8,4
Pris på rentegaranti og fortjeneste risiko		292,1		3,4		
Overskuddsdeling					-8,2	8,2
Anvendt tilleggsavsetning og buffer	759,0		47,1		1 105,4	
Øvrig	30,7	-30,7	0,6	-0,6	318,6	-318,6
Resultat av teknisk regnskap	462,0	384,2	1,7	5,2	18,0	-305,9

Millioner kroner	Innskuddsbasert uten investeringsvalg		Innskuddsbasert med investeringsvalg		Uten rett til andel av overskudd		Kollektiv pensjon privat	
	Kunde	Eier	Kunde	Eier	Kunde	Eier	Kunde	Eier
Administrasjonsresultat		0,3		-86,5		-35,8		-112,0
Avkastningsresultat	1,5			9,1		-0,5	-1 895,5	8,6
Risikoresultat				2,5		79,1	125,5	201,4
Pris på rentegaranti og fortjeneste risiko								295,5
Overskuddsdeling							-8,2	8,2
Anvendt tilleggsavsetning og buffer							1 911,5	
Øvrig							349,9	-349,9
Resultat av teknisk regnskap	1,5	0,3		-74,9		42,8	483,2	51,8

Millioner kroner	Ytelsesbasert uten investeringsvalg		Ytelsesbasert med investeringsvalg		Kolektiv pensjon offentlig	
	Kunde	Eier	Kunde	Eier	Kunde	Eier
Administrasjonsresultat		-12,6		-1,3		-13,9
Avkastningsresultat	9,5		-23,9		-14,4	
Risikoresultat		-77,5		-10,0		-87,5
Pris på rentegaranti og fortjeneste risiko		95,5		7,0		102,5
Overskuddsdeling						
Anvendt tilleggsavsetning og buffer			76,3		24,1	100,4
Øvrig		0,2	-0,2			0,2
Resultat av teknisk regnskap		86,0	5,2	0,2	-4,3	86,2

10 Netto finansinntekter**Spesifikasjon av netto finansinntekter**

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS	Storebrand Livsforsikring Konsern
Renter utlån	914,0	315,5
Renter bank	614,5	902,5
Renter obligasjoner og sertifikater	3 089,9	5 881,9
Renter obligasjoner til amortisert kost	2 414,1	2 414,1
Renter derivater	-146,9	-477,4
Renteinntekt forøvrig	-69,1	-63,0
Utbytte	574,4	1 902,6
Sum renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	7 390,9	10 876,2
Verdiendring eiendom	424,5	423,0
Verdiendring aksjer	-10 585,3	-21 836,9
Verdiendring obligasjoner og sertifikater	1 615,0	5 859,5
Verdiendring derivater	670,4	5 440,5
Sum verdiendringer på investeringer	-7 875,4	-10 113,9
Realisert gevinst eiendom	-17,2	-17,2
Realisert gevinst aksjer	-4 309,6	-8 228,2
Realisert gevinst obligasjoner og sertifikater	-1 629,2	-1 289,6
Realisert gevinst derivater	-9 577,9	-9 577,9
Realisert gevinst andre investeringer	0,7	-37,9
Agio aksjer	3 145,1	5 253,8
Agio obligasjoner og sertifikater	3 965,3	4 331,9
Agio derivater	3 213,8	1 944,2
Agio diverse	354,4	-820,7
Sum realisert gevinst og tap på investeringer	-4 854,6	-8 441,6
Rentekostander ansvarlig lån	741,2	824,1
Rentekostnader øvrig finansiell gjeld		5,5
Sum rentekostnader	741,2	829,6

11 Skattekostnad

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Betalbar skatt denne perioden		-0,3	-505,0	-0,3
Korrigeringer som skyldes tidligere perioder				
Sum betalbar skatt	0,0	-0,3	-505,0	-0,3
Endring utsatt skatt/skattefordel				
- utsatt skatt som skyldes opparbeidelse/reversering av midlertidige forskjeller		-0,4	16,4	-19,5
- utsatt skattefordel for tidligere perioder knyttet til fremførbart underskudd, kreditfradrag eller midlertidige forskjeller som er gått til reduksjon av utsatt skatt				
- utsatt skatt på nedskrivning eller reversering av nedskrivning på en utsatt skattefordel som det er/har vært usikkert om selskapet kan dra fordel av grunnet usikkerhet om fremtidig skattbar inntekt			-0,3	
Sum endring utsatt skatt/skattefordel	0,0	-0,4	16,1	-19,5
Sum skattekostnad	0,0	-0,7	-488,9	-19,8

Avstemming av forventet skattekostnad til faktisk skattekostnad

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Ordinært resultat før skatt	-1 870,0	1 340,9	-2 280,7	1 364,5
Forventet inntektsskatt med nominell skattsats	523,6	-375,5	638,6	-382,1
Skatteeffekten av :				
realisert/urealiserte aksjer	-2 308,8	1 183,4	-1 636,0	1 183,4
endring i immaterielle eiendeler			114,1	
tilknyttede selskaper		-14,0		-14,0
permanente forskjeller	-1,0	115,4	-1 372,4	117,2
nedvurdering av utsatt skattefordel	2 113,8	-770,5	2 130,0	-1 593,5
Nedskrivning eiendommer				823,0
Annet		-0,7		-13,9
Endring tidligere år	-327,6	-138,8	-323,2	-139,9
Skattekostnad	0,0	-0,7	-448,9	-19,8

Beregning av utsatt skattefordel og utsatt skatt av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring:

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Skatteøkende midlertidige forskjeller				
Verdipapirer	5 307,6	482,3	5 308,5	482,3
Utlån				
Fast eiendom	3 886,4	3 461,9	3 937,0	3 461,9
Driftsmidler			26,0	4,9
Forskuddsbetalt pensjon			1,0	0,5
Verdipapirergjeld				
Gevinst-/tapskonto				
Annet		3,8	785,1	382,7
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	9 194,0	3 948,0	10 057,6	4 332,3
Skattereduserende midlertidige forskjeller				
Verdipapirer	-4 150,8	-3 692,6	-4 150,8	-3 692,6
Utlån				
Fast eiendom				
Driftsmidler	-3,7	-10,0		-10,1
Avsetninger				
Påløpt pensjon	-592,7	-397,4	-706,2	-511,4
Annet	-40,3	-80,5	-68,9	-81,1
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-4 787,5	-4 180,5	-4 925,9	-4 295,2
Fremførbare underskudd	-6 925,9	-9 628,8	-6 992,7	-9 628,7
Fremførbare godtgjørelse	-689,3	-689,3	-689,3	-689,3
Sum fremførbare underskudd og godtgjørelse	-7 615,2	-10 318,1	-7 682,0	-10 318,0
Grunnlag for netto utsatt skatt/skattefordel	-3 208,7	-10 550,6	-2 550,3	-10 280,9
Nedvurdering av grunnlag for utsatt skattefordel	3 208,7	10 550,6	3 208,7	10 550,6
Netto grunnlag for utsatt skatt og utsatt skattefordel	0,0	0,0	658,4	269,7
Netto utsatt fordel/forpliktelse i balansen	0,0	0,0	184,4	75,5
Korrigeringer ført rett i balansen				514,0
Netto utsatt fordel/forpliktelse i balansen	0,0	0,0	184,4	589,5
Bokført i balansen:				
Utsatt skattefordel				32,1
Utsatt skatt			184,4	-621,6

fortsetter neste side

Ved nedvurdering av utsatt skattefordel:

Det er foretatt en nedvurdering av utsatt skattefordel som skyldes usikkerhet knyttet til om skattebliklige inntekter kommer på et nivå som gjør at alle fremførbare underskudd vil bli benyttet for virksomhet i Norge. Hovedgrunnen til dette er fritak for beskatning av aksjeutbytte og gevinster/tap på aksjer innenfor EØS området, og det forventes at konsernet også i de kommende årene vil ha inntekter fra slike investeringer. Fremførbare ubenyttede godtgjørelse har oppstått i årene 1999-2003, og må benyttes innen 10 år.

Endring utsatt skatt/utsatt skattefordel i resultatregnskapet:**Utsatt skattefordel ikke balanseført:**

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Ikke balanseført utsatt skattefordel	898,4	2 954,2	898,4	2 954,2
Sum utsatt skattefordel ikke balanseført	898,4	2 954,2	898,4	2 954,2

12 Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser**STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS**

De ansatte er sikret gjennom en ytelsespensjon på 70 prosent av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet. Ordinær fratredelsesalder er 65 år. Pensjonen er sikret gjennom kollektiv pensjonsordning i Storebrand Livsforsikring AS. Forsikringen gjelder etter oppnådd pensjonsalder som er 67 år for funksjonærer og 65 år for assurandører. Pensjon til funksjonærer mellom 65 og 67 år og pensjon tilknyttet lønn over 12 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G) blir utbetalt direkte fra selskapene. Det er gitt garanti for opptjent pensjon for lønn over 12 G ved fratreden før 65 år. 12 G utgjør pr 31.12. 2008 kr 843 000. Pensjonsbetingelsene følger av pensjonsvedtektene i Storebrandkonsernet. Selskapet er pliktig til å ha en tjenstepensjon etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne loven.

Balanseførte pensjonsforpliktelser er fastsatt som følger

Millioner kroner	2008	2007
Nåverdi av forsikret pensjonsforpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift	880,7	725,4
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-555,0	-539,5
Netto pensjonsforpliktelse/-midler forsikret ordning	325,7	185,9
Nåverdi av uforsikret pensjonsforpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift	267,1	211,5
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	592,8	397,4

Millioner kroner	2008	2007
Akkumulert estimatavik innregnet i egenkapitalen	0,0	0,0

Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen i løpet av året

Millioner kroner	2008	2007
Pensjonsforpliktelse 1.1 inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	937,3	1 026,6
Periodens pensjonsopptjening inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	68,7	67,0
Rentekostnader på forpliktelsen	41,2	41,8
Estimatavik	125,1	-34,4
Utbetalt pensjon	-24,6	-21,5
Andre interne overføringer		-142,4
Pensjonsforpliktelse 31.12.	1 147,7	937,1

Endringene i pensjonsmidlenes virkelige verdi

Millioner kroner	2008	2007
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1.1	539,5	551,4
Forventet avkastning	29,3	28,9
Estimataavvik	-81,7	-29,8
Innbetalt premie	79,2	61,1
Planendringer	-11,3	
Utbetalte pensjoner		-10,2
Annet		-61,7
Pensjonsmidler 31.12.	555,0	539,7

Pensjonsmidler er basert på Storebrand Livsforsikrings finansielle midler som har følgende sammensetning pr 31.12:

	2008	2007
Bygninger og fast eiendom	14%	13%
Obligasjoner til amortisert kost	13%	23%
Pantelån og andre lån	2%	2%
Aksjer og andeler	15%	30%
Obligasjoner	46%	26%
Sertifikater	2%	1%
Andre kortsiktige finansielle eiendeler	8%	5%
Sum	100%	100%
Bokført avkastning på eiendelene	2,0%	8,9%

Netto pensjonskostnad i resultatregnskapet, spesifisert som følger:

Millioner kroner	2008	2007
Periodens pensjonsopptjening	68,5	76,8
Rentekostnader på forpliktelsen	41,2	38,8
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-29,3	-28,9
Estimataavvik		231,8
Virkning av avvikling eller reduksjon i pensjonsordninger	11,3	
Arbeidsgiveravgift		13,4
Netto pensjonskostnad resultatført i perioden	91,7	331,9
Netto pensjonskostnad inngår i driftskostnader		

Hovedforutsetninger benyttet i beregningene av netto pensjonsforpliktelse 31.12.

Økonomiske:	2008	2007
Diskonteringsrente	4,3 %	4,7 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler i regnskapsperioden	6,3 %	5,8 %
Forventet lønnsvekst	4,3 %	4,3 %
Forventet årlig regulering folketrygd	4,3 %	1,9 %
Forventet årlig regulering utbetaling av pensjoner	2,0 %	4,3 %
Uførhetstabell	KU	KU
Dødelighetstabell	K2005	K2005

Aktuarielle forutsetninger:

Standardiserte forutsetninger om døds-/uføreutvikling samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon. Gjennomsnittlig fratredeshyppighet på 2-3% for hele arbeidsstokken sett under ett.

fortsetter neste side

Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.

	2008	2007
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelse	1147,8	936,9
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	-555,0	-539,5
Overskudd/underskudd	592,8	397,4
Forventede innbetalinger av premie (pensjonsmidler) i 2009:	71	

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Storebrand Livsforsikring

De ansatte er sikret gjennom en ytelsespensjon på 70 prosent av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet. Ordinær fratredelsesalder er 65 år. Pensjonen er sikret gjennom kollektiv pensjonsordning i Storebrand Livsforsikring AS. Forsikringen gjelder etter oppnådd pensjonsalder som er 67 år for funksjonærer og 65 år for assurandører. Pensjon til funksjonærer mellom 65 og 67 år og pensjon tilknyttet lønn over 12 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G) blir utbetalt direkte fra selskapene. Det er gitt garanti for opptjent pensjon for lønn over 12 G ved fratreden før 65 år. 12 G utgjør pr 31.12. 2008 kr 843 000. Pensjonsbetingelsene følger av pensjonsvedtekene i Storebrandkonsernet. Selskapet er pliktig til å ha en tjenestepensjon etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne loven.

SPP

Pensjonsplanen for ansatte i SPP følger BTP-planen. Ordinær fratredelsesalder er 65 år i samsvar med pensjonsavtalen mellom BAO og Finansforbundet respektive BAO og SACO-forbundet med 10% av årslønnen opp til 7,5 «inkomstbasbelopp». På andel av lønn i «inkomstbasbeloppsintervall» 7,5-20 beregnes alderspensjon med 65% og i «inkomstbasbeloppsintervallet» 20-30 med 32,5% av årslønnen. På lønn som overstiger 30 «inkomstbasbelopp» beregnes ingen alderspensjon.

Balanseførte pensjonsforpliktelser er fastsatt som følger

Millioner kroner	2008	2007
Nåverdi av forsikret pensjonsforpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift	1 094,4	888,6
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-680,3	-635,0
Netto pensjonsforpliktelse/-midler forsikret ordning	414,1	253,6
Nåverdi av uforsikret pensjonsforpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift	292,6	257,9
Netto pensjonsforpliktelse vedr. SPP	508,2	225,0
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	1 214,9	736,5
Bokført i balansen:	2008	2007
Pensjonseiendel	0,0	0,8
Pensjonsforpliktelser	1 214,9	736,5
Millioner kroner	2008	2007
Akkumulert estimatawik innregnet i egenkapitalen	49,2	0,0

Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen i løpet av året

Millioner kroner	2008	2007
Pensjonsforpliktelse 1.1. inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	1 626,1	1 095,1
Periodens pensjonsopptjening inklusive avsatt arbeidsgiveravgift	103,7	83,7
Rentekostnader på forpliktelsen	70,5	45,3
Estimatawik	130,5	-54,3
Utbetalt pensjon	-29,6	-22,7
Planendringer	-31,9	
Pensjonsforpliktelse vedr. SPP	25,6	479,0
Pensjonsforpliktelse 31.12.	1 894,9	1 626,1

Endringene i pensjonsmidlenes virkelige verdi

Millioner kroner	2008	2007
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1.1.	890,0	589,1
Forventet avkastning	50,3	31,6
Estimatavvik	-84,2	-40,1
Innbetalt premie	123,2	65,4
Planendringer	-15,7	
Netto forpliktelser tilført ved fusjoner, oppkjøp o.l.	-6,2	
Utbetalte pensjoner		-10,4
Pensjonsmidler vedr. SPP	13,9	254,0
Pensjonsmidler 31.12.	971,3	889,6

Pensjonsmidler er basert på Storebrand Livsforsikring/SPPs finansielle midler som har følgende sammensetning pr. 31.12:

	Storebrand Livsforsikring AS		SPP	
	2008	2007	2008	2007
Bygninger og fast eiendom	14%	13%	1%	
Obligasjoner til amortisert kost	13%	23%		
Pantelån og andre lån	2%	2%		
Aksjer og andeler	15%	30%	3%	42%
Obligasjoner	46%	26%	65%	53%
Sertifikater	2%	1%	5%	
Andre kortsiktige finansielle eiendeler	8%	5%	26%	5%
Sum	100%	100%	100%	100%
Bokført avkastning på eiendelene	2,0%	8,9%		

Netto pensjonskostnad i resultatregnskapet, spesifisert som følger:

Millioner kroner	2008	2007
Periodens pensjonsopptjening	102,9	83,2
Rentekostnader på forpliktelsen	69,8	41,9
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-49,9	-30,6
Estimatavvik	0,5	282,0
Virkning av avvikling eller reduksjon i pensjonsordninger	14,2	
Arbeidsgiveravgift		14,5
Netto pensjonskostnad resultatført i perioden	137,6	391,0

Hovedforutsetninger benyttet i beregningene av netto pensjonsforpliktelse 31.12.

Økonomiske:	Storebrand Livsforsikring AS		SPP	
	2008	2007	2008	2007
Diskonteringsrente	4,3 %	4,7 %	3,3 %	3,8 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler i regnskapsperioden	6,3 %	5,8 %	5,0 %	0,0 %
Forventet lønnsvekst	4,3 %	4,3 %	3,5 %	3,5 %
Forventet årlig regulering folketrygd	4,3 %	1,9 %	3,0 %	3,0 %
Forventet årlig regulering utbetaling av pensjoner	2,0 %	4,3 %	2,0 %	2,0 %
Uførhetstabell	KU	KU		
Dødelighetstabell	K2005	K2005	DUS 06	P94

Aktuarielle forutsetninger:

Standardiserte forutsetninger om døds-/uføreutvikling samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon. Gjennomsnittlig fratredelseshyppighet på 2-3% for hele arbeidsstokken sett under ett.

fortsetter neste side

Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.

	2008	2007
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelse	1 894,9	1 371,5
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	-972,5	-635,0
Overskudd/underskudd	922,4	736,5
Forventede innbetalinger av premie (pensjonsmidler) i 2009	117	

Ettersom investeringer i fond utgjør en betydelig del av selskapets balanse, rapporteres andelen av indirekte investeringer i fond, som forvaltes og styres risikomessig av Storebrand Kapitalforvaltning, i alle relevante noter i regnskapet for 2008.

13 Aksjer og andeler

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Norske finansaksjer						
ABG Sundal Collier	46,1	32,6	33,5	46,1	32,6	33,5
DnB NOR	95,4	39,7	83,5	97,4	40,4	84,2
Help Forsikring AS	25,4	17,1	17,1	25,4	17,1	17,1
Obxbull no etf			0,3			0,3
Sparebanken Midt-Norge G			0,5			0,5
Sparebanken Rogaland G			0,3			0,3
Storebrand			19,2			19,2
Verdane capital III	1,4	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0
Sum norske finansaksjer	168,3	89,4	154,4	170,3	90,1	155,1
Andre norske aksjer						
Aker	1,1	1,1	6,0	1,1	1,1	6,0
Aker Solutions	21,6	12,2	20,8	22,0	12,3	21,0
Amfi Eiendom ASA	360,0	360,0	360,0	360,0	360,0	360,0
Atea ASA	8,2	4,4	6,8	8,2	4,4	6,8
Finansnæringens Hus	0,2	19,2	19,2	0,2	19,2	19,2
Fred. Olsen Energy	22,6	14,0	29,9	22,6	14,0	29,9
Glava	37,2	50,6	50,6	37,2	50,6	50,6
Hansa Property Group	171,7	86,9	86,9	171,7	86,9	86,9
Kongsberg Gruppen	8,0	8,3	13,8	8,0	8,3	13,8
Marine Harvest	5,2	2,4	9,7	5,2	2,4	9,7
NMI AS under stiftelse	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
NMI Global Fund KS under stiftelse	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1
Nordic Capital Partner II	43,5	17,8	17,8	43,5	17,8	17,8
Norsk Hummer	11,2	11,2	11,2	11,2	11,2	11,2
Norsk Hydro	74,0	46,2	94,3	80,9	48,6	96,7
Norske Skogindustrier A	10,3	5,3	12,0	10,3	5,3	12,0
Norwegian Energy Comp	9,3	7,3	11,3	9,3	7,3	11,3
Opera Software	4,8	6,7	10,8	4,8	6,7	10,8
Orkla	121,2	88,2	177,0	122,4	89,0	177,8
Petroleum Geo-Services	56,9	20,1	54,4	56,9	20,1	54,4
Pronova Biopharma	0,6	0,7	11,6	0,6	0,7	11,6
Renewable Energy Corporation	35,9	18,4	36,0	38,1	19,4	36,9
SalMar	6,3	4,4	7,4	6,3	4,4	7,4

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Schibsted	14,3	7,6	12,4	14,3	7,6	12,4
Seadrill				0,8	0,3	0,3
Songa Offshore SE	1,8	0,4	13,8	1,8	0,4	13,8
StatoilHydro ASA	361,0	236,7	467,0	374,0	245,1	475,5
Storebrand Infrastruktur ASA	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Storebrand Optimer ASA	9,1	6,9	6,9	9,1	6,9	6,9
Storebrand Privat Investor ASA	93,2	122,1	122,1	93,2	122,1	122,1
Storebrand Privat Investor ASA	77,1	66,8	66,8	77,1	66,8	66,8
Subsea 7	6,7	2,8	6,7	6,7	2,8	6,7
Tandberg	12,3	10,3	33,5	12,3	10,3	33,5
Telenor	151,5	76,4	123,1	155,8	78,1	124,8
TGS-NOPEC Geophysical Company	20,2	8,6	14,5	20,2	8,6	14,5
Wavefield Inseis	22,4	8,0	23,0	22,4	8,0	23,0
Yara International	130,7	68,9	155,3	134,0	70,1	156,6
Ikke spesifisert	254,3	90,4	132,7	254,4	90,5	132,8
Sum andre norske aksjer	2 195,2	1 521,9	2 256,1	2 227,4	1 538,0	2 272,2
Sum norske aksjer	2 363,5	1 611,3	2 410,5	2 397,8	1 628,1	2 427,2
Herav børsnotert	1 391,0	767,4	1 565,1	1 421,3	782,2	1 580,0

Australia

Aust & Nz Bank Group	3,4	1,8	6,0	3,4	1,8	6,0
Alumina				1,3	0,3	0,3
Amtcor Australia				0,9	1,1	1,1
AMP				3,3	2,3	2,3
ANZ Bank				9,6	6,5	6,5
Aristocrat Leisure NPV				1,0	0,4	0,4
Asciano Group NPV				0,9	0,3	0,3
Asutrialian Gas Light				1,0	1,3	1,3
Aust Stk Exchange NPV				1,5	1,2	1,2
Axa Asia Pac Hlds Npv				1,0	0,9	0,9
Bendigo and Adelaide Bank Ltd				0,9	0,9	0,9
BHP Billiton	9,4	7,7	31,7	11,1	8,2	32,2
Boral				0,9	0,7	0,7
Brambles Ltd				2,7	2,3	2,3
Broken Hill Proprietary				28,6	21,5	21,5
Caltex Australia NVP				0,9	0,4	0,4
Cfs Retail Prop NPV				0,9	0,8	0,8
Coca-Cola Amatil				1,0	1,0	1,0
Cochlear				1,0	0,9	0,9
Commonwealth Bank of Australia	4,5	2,6	10,5	17,4	11,0	18,9
Computershare				0,9	0,8	0,8
Crown Ltd				1,1	0,6	0,6
CSL (AU0000CSLDA0)	1,4	1,6	7,6	5,3	5,5	11,5
CSR				1,0	0,5	0,5
Dexus Property Group fd. DB Rreef Trust				0,9	0,4	0,4
Fairfax (John) Holdings				1,1	0,5	0,5
Fortescue Metals				2,0	0,5	0,5
Fosters Brewery				2,7	2,5	2,5

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
General Property Trust				1,6	0,4	0,4
Goodman Group				0,9	0,2	0,2
Harvey Norman Hldg NPV				0,9	0,5	0,5
Insurance Australia Group				1,6	1,6	1,6
James Hardie				0,9	0,7	0,7
Leighton Holding				1,4	0,9	0,9
Lend Lease				1,1	0,5	0,5
Lion Nathan LTD				0,9	0,8	0,8
Macquarie Airports NPV Stapled F/Paid				0,9	0,6	0,6
Macquarie Group				3,5	1,8	1,8
Macquarie Office Trust				0,9	0,2	0,2
Macquira Infrastructure				2,0	1,1	1,1
Mirvac Group				0,9	0,3	0,3
Mirvac Group RT 08					0,0	0,0
National Australian Bank	4,8	2,5	8,5	15,8	10,1	16,1
Newcrest Mining				3,4	3,2	3,2
Onesteel				1,1	0,4	0,4
Orica				2,0	0,9	0,9
Origin Energy				1,6	2,8	2,8
OZ Minerals Ltd				3,3	0,7	0,7
QBE Insurance Group	1,5	1,3	5,7	6,7	6,2	10,7
Qantas Airways				1,1	0,6	0,6
Rio Tinto				8,2	2,2	2,2
Santos				1,7	1,7	1,7
Sonic Healthcare				0,9	0,9	0,9
Stockland Trust				2,3	1,3	1,3
Suncorp Metway				3,0	1,7	1,7
Tabcorp				1,6	0,8	0,8
Tattersalls Ltd NPV				0,9	0,7	0,7
Telstra				3,3	3,5	3,5
Toll Holdings				1,1	0,8	0,8
Transurban Group Stapled Units NPV				1,5	1,2	1,2
Westfield Group	2,9	1,9	7,4	10,5	7,0	12,6
Westpac Banking Corp	5,0	3,2	10,6	17,5	12,7	20,0
Virgin Blue Holding Ltd				0,1	0,0	0,0
Woodside Petroleum				5,2	3,5	3,5
Woolworth Australia	2,9	2,8	8,9	10,8	10,1	16,3
Worleyparsons				1,0	0,4	0,4
Sum	35,9	25,3	97,0	226,6	158,0	229,7

Belgia

Belgacom				2,0	2,1	2,1
Colruyt NV				0,2	0,3	0,3
Delhaize le Lion				0,5	0,5	0,5
Dexia New				2,8	0,7	0,7
Fortis Banque				0,5	0,0	0,0
Fortis Bryssel				9,9	0,8	0,8
GBL				3,0	2,5	2,5
Interbrew Anheuser-Busch Inbev NV				5,2	4,0	4,0

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
KBC Ancora				0,3	0,1	0,1
KBC Bancass				6,9	2,0	2,0
Nationale Portefeuille				0,2	0,2	0,2
Solvay et Cie				0,7	0,5	0,5
Umicore				0,6	0,3	0,3
Sum				33,0	14,0	14,0

Bermuda						
Mongolia Energy				1,8	0,3	0,3
SeaDrill Ltd	55,1	28,2	71,4	55,1	28,2	71,4
Seven Bank Ltd				0,6	0,6	0,6
Sum	55,1	28,2	71,4	57,5	29,1	72,3

Canada						
AET ARC Energy Trust				0,4	0,4	0,4
Agnico Eagle				2,4	2,3	2,3
Agrium Inc				1,8	1,2	1,2
Astral Media Inc				0,4	0,2	0,2
Bank of Montreal Com				5,6	3,2	3,2
Bank of Nova Scotia	3,8	2,9	11,7	3,8	2,9	11,7
Barrick Gold	2,8	4,0	11,8	13,5	13,7	21,4
BCE INC COM				2,0	1,4	1,4
Bank of Nova Scotia				10,0	7,0	7,0
Bombardier Inc B				1,4	1,2	1,2
Brookfield Asset Management				3,3	2,0	2,0
Brookfield Properties				0,9	0,4	0,4
CAE Inc				0,5	0,4	0,4
Cameco				2,4	1,5	1,5
Canadian Imperial Bank of Commerce				5,2	3,9	3,9
CanadiaN Nat. Resources	3,2	2,1	8,8	10,1	7,3	14,0
Canadian National Railway	3,0	2,5	7,2	8,1	7,0	11,7
Canadian Oil Sands Trust				1,9	1,1	1,1
Canadian PAC RY Ltd				2,1	1,2	1,2
Canadian Tire Corp				0,9	0,6	0,6
Canadian Utilities Ltd				0,3	0,3	0,3
Cenovus Energy Inc	4,5	3,8	13,6	4,5	3,8	13,6
CGI				0,5	0,5	0,5
Eldorado Gold Corporation				0,9	1,3	1,3
Enbridge				2,8	2,8	2,8
EnCana				10,4	8,6	8,6
Enerplus Res Fund				1,0	0,6	0,6
Ensign Energy Services Inc				0,4	0,3	0,3
Fairfax Financial Holdings Ltd				0,9	1,1	1,1
Finning International				0,9	0,5	0,5
First Quantum Minerals Ltd				1,3	0,3	0,3
Fortis Inc				0,8	0,6	0,6
Gildan Activewear Inc				0,8	0,3	0,3
Goldcorp Inc	2,3	2,9	8,5	2,3	2,9	8,5
Great West Lifeco				2,0	1,3	1,3

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Groupe Aeroplan				0,5	0,2	0,2
Harvest Energy Tr Trust Units				0,7	0,3	0,3
Husky Energy				2,3	1,8	1,8
IGM Financial INC				0,8	0,7	0,7
Imnet Mining Corporation				0,8	0,2	0,2
Imperial Oil				3,4	2,7	2,7
Ivanhoe Mines Ltd				0,6	0,2	0,2
Kinross Gold				3,3	3,3	3,3
Loblaw				0,7	0,8	0,8
Lundin Mining Corporation				0,7	0,1	0,1
Magna International				1,5	0,7	0,7
Manulife Financial	4,5	2,8	8,2	17,7	10,3	15,7
MDS				0,2	0,1	0,1
Methanex Corporation				0,5	0,3	0,3
Metro Inc A				0,2	0,4	0,4
National Bank of Canada				1,6	0,9	0,9
Nexen				2,8	2,0	2,0
Nortel Networks Corp				0,9	0,0	0,0
Nova Chemicals				0,5	0,1	0,1
Onex				0,4	0,2	0,2
Opti Canada INC				0,6	0,1	0,1
Pan American Silver Corporation				0,7	0,4	0,4
Penn West Energy Trust				2,1	1,1	1,1
Petro Canada				4,5	2,7	2,7
Potash Corp Saskatchewan	5,1	2,7	12,0	14,1	8,4	17,7
Power Corporation of Canada				2,4	1,5	1,5
Power Financial				1,9	1,3	1,3
Precision Drilling Trust				0,1	0,0	0,0
Provident Energy Trust				0,5	0,2	0,2
Royal Bank of Canada	4,7	3,8	15,7	18,2	13,5	25,4
Research in Motion (CAD)				9,3	4,9	4,9
RioCan Real Estate Investment Trust				0,3	0,2	0,2
Ritchie Bros. Auctioneers Inc				0,4	0,4	0,4
Rogers Communications				3,7	3,6	3,6
Saputo Inc				0,9	0,7	0,7
Shaw Communication B CNV				1,4	1,5	1,5
Sherritt international Corporation				0,9	0,2	0,2
Shoppers Drug Mart Corp	2,0	1,9	6,3	4,3	4,0	8,4
Sino-Forest Corporation				0,6	0,3	0,3
SNC Lavalin Group Com				1,2	1,1	1,1
Sun Life Financial				5,6	3,3	3,3
Suncor Energy				14,6	6,5	6,5
Talisman Energy				3,4	2,6	2,6
Teck Cominco B				3,6	0,6	0,6
Thomson Reuters Corp				1,7	1,7	1,7
TMX Group Inc				0,5	0,3	0,3
Toronto - Dominion Bank	3,9	3,0	12,0	7,4	5,3	14,3
TransCanada	1,5	1,4	5,8	5,9	5,1	9,5
Trican Well Services Ltd				0,3	0,2	0,2

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Uranium One				0,3	0,1	0,1
Weston George Com NPV				0,6	0,7	0,7
Yamana Gold				2,5	1,5	1,5
Yellow Pages Income Fund				0,7	0,4	0,4
Sum	41,3	33,8	121,5	261,5	184,0	271,7
Caymanøylene						
SBL Direct Investments 2006-2008 Ltd - Class B-1	231,9	230,1	230,1	231,9	230,1	230,1
SBL Vintage 1999 Ltd - Class B-1	187,0	233,8	233,8	187,0	233,8	233,8
Sum	418,9	463,9	463,9	418,9	463,9	463,9
Chile						
Antofagasta				3,9	2,2	2,2
Sum				3,9	2,2	2,2
Danmark						
A.P Moeller - Maersk A/S	2,0	1,4	6,2	6,7	4,2	9,0
Carlsberg				0,7	0,3	0,3
Coloplast				2,8	2,8	2,8
Dangaard Telecom Holding A/S				3,4	6,4	6,4
Den Danske Bank				3,4	1,3	1,3
DSV				0,4	0,2	0,2
FLS Industries B				0,6	0,3	0,3
Jyske Bank				0,3	0,1	0,1
NordEnergie Renewables AS	59,7	73,0	73,0	59,7	73,0	73,0
Novo-Nordisk B	2,4	2,8	15,4	2,7	3,2	15,7
Novozymes B			7,4	7,9	7,6	14,9
Nycomed A/S				19,7	46,5	46,5
Topdanmark				2,4	2,5	2,5
Superfos Industries	31,2	59,4	59,4	31,2	59,4	59,4
Vestas Wind System	2,8	1,7	17,1	8,6	5,0	20,3
William Demant Holding				0,1	0,1	0,1
Sum	98,2	138,4	178,4	150,7	212,8	252,8
Finland						
Dynea Oy A	30,2	25,0	25,0	30,2	25,0	25,0
Elisa				0,1	0,1	0,1
Fortum				6,8	4,1	4,1
Kesko B				0,2	0,1	0,1
Kone				1,6	1,2	1,2
Metso				0,9	0,3	0,3
Neste Oil			-10,2	5,5	3,3	-6,9
Nokia A	6,2	5,8	69,9	41,5	24,7	88,8
Nokian Renkaat				0,6	0,2	0,2
Orion B				0,7	0,8	0,8
Outokumpu				0,4	0,2	0,2
Rautarukki				4,2	2,1	2,1
Sampo Leonia Plc	0,9	0,8	7,7	4,3	3,9	10,8

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Sanoma				0,1	0,1	0,1
Wartsila B				1,5	0,8	0,8
Sum	37,3	31,6	92,4	98,7	66,8	127,7
Frankrike						
Accor				3,9	3,3	3,3
Aeroports de Paris				0,3	0,3	0,3
Air France				0,9	0,5	0,5
Air Liquide	3,3	3,1	9,2	3,3	3,1	9,2
Alcatel-Lucent			8,5	3,8	1,5	10,0
Alstom	3,0	2,3	16,3	12,2	8,7	22,7
Arcelor (fransk line) NVP	6,3	3,0	10,4	26,2	10,9	18,2
Axa	4,2	3,8	12,4	20,3	15,9	24,6
BNP Paribas	5,8	3,4	13,1	5,8	3,4	13,1
Bouygues				4,5	3,4	3,4
Cap Gemini			28,2	3,3	2,7	31,0
Carrefour	2,9	2,8	8,4	20,1	14,8	20,5
Casino				0,3	0,3	0,3
Christian Dior				4,3	2,4	2,4
Cie De St Gobain	2,5	2,7	6,1	2,8	2,8	6,2
CNP Assurances				0,2	0,1	0,1
Credit Agricole				13,7	8,4	8,4
Danone	2,8	2,8	-11,6	13,3	13,0	-1,4
EDF Electricite de France				5,5	3,6	3,6
Eiffage EUR8				0,6	0,4	0,4
Essilor International				2,9	2,9	2,9
Eurazeo				0,2	0,1	0,1
France Telecom	4,1	4,8	53,3	18,3	19,3	67,8
Gaz de France	4,4	5,1	26,1	4,4	5,1	26,1
GDF Suez				26,3	26,6	26,6
Gecina				3,2	2,1	2,1
Hermes Intl				2,6	3,0	3,0
ICADE				0,2	0,2	0,2
JC Decaux				0,4	0,3	0,3
L Oreal	2,8	2,8	7,4	13,5	12,6	17,2
L'Air Liquide				9,3	8,4	8,4
Lafarge				5,4	2,4	2,4
Lagardere				1,5	1,1	1,1
Legrand				3,3	2,7	2,7
LVMH-Moet-Hennessy Louis	3,6	3,0	7,3	10,3	8,3	12,6
Metropole TV-(M6)				0,1	0,1	0,1
Michelin B	0,9	0,8	-9,4	3,1	2,6	-7,6
Natixis				3,4	0,6	0,6
Neopost				0,3	0,3	0,3
Pernod-Ricard	2,2	2,1	5,8	5,5	5,0	8,6
Peugeot				4,2	1,3	1,3
PPR				1,4	0,8	0,8
Publicus				0,5	0,4	0,4
Renault				3,6	1,2	1,2

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Saint-Gobain				4,7	3,4	3,4
Sanofi-Aventis	5,5	6,1	27,8	24,8	24,9	46,6
Schneider Electric	3,0	2,9	8,3	9,1	7,6	13,0
SCOR				0,2	0,3	0,3
Societe Generale	3,7	2,6	8,4	26,2	14,4	20,3
Sodexo Alliance				0,5	0,6	0,6
STMicroelectronics			13,5	2,3	1,6	15,2
Suez Environnement SA				3,3	3,0	3,0
Technip-Coflexip				1,2	0,6	0,6
Unibail Rodamco				3,6	2,8	2,8
Vallourec	2,3	1,3	5,7	7,1	4,1	8,5
Veritas Cie Gen Geophysique - SP ADR			-19,5			-19,5
Veolia Environ				6,0	3,0	3,0
Vinci	3,1	3,2	7,8	8,1	7,3	11,9
Vivendi	4,0	4,3	16,5	17,6	17,8	29,9
Zodiac NPV				1,2	1,1	1,1
Sum	70,4	63,0	260,3	384,9	299,3	496,7

Hellas

Alpha Credit Bank				2,6	1,0	1,0
Bank of Piraeus Euro				0,8	0,3	0,3
Eurobank				2,1	0,8	0,8
Hellenic Petroleum				1,3	0,8	0,8
Hellenic Telecom				2,2	1,6	1,6
National Bank of Greece				7,0	3,0	3,0
OPAP/R				0,6	0,6	0,6
Titan Cement				0,2	0,1	0,1
Sum				16,8	8,3	8,3

Hongkong

Bank of East Asia				1,9	0,9	0,9
BOC Hong Kong				2,3	1,3	1,3
Cathay Pacific Airways				0,9	0,6	0,6
Cheung Kong Holdings	1,5	1,1	5,7	7,0	5,4	10,0
China Light and Power				4,0	4,3	4,3
Esprit Holdings				3,1	1,8	1,8
Foxconn International				0,9	0,3	0,3
Hang Lung Group Ltd				0,9	0,7	0,7
Hang Lung Property				1,9	1,3	1,3
Hang Seng Bank				3,4	3,2	3,2
Henderson Land Development				2,1	1,2	1,2
Hongkong and China Gas				2,5	1,9	1,9
Hongkong Electric				2,0	2,4	2,4
Hongkong Exchange				5,2	3,1	3,1
Hopewell				0,9	0,9	0,9
Hutchison Whampoa	2,9	1,7	6,1	8,0	5,1	9,5
Hutchison Telecom				0,9	0,2	0,2
Hysan Development				0,9	0,7	0,7
Kerry Properties				1,0	0,5	0,5

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Kingboard Chemical				0,9	0,5	0,5
Li & Fung				2,0	1,2	1,2
Link Real Estate Investment Trust				1,3	1,1	1,1
MTR Corp				1,3	1,0	1,0
New World Development				1,6	0,8	0,8
Pacific Basin Shipping				0,9	0,3	0,3
PCCW				1,0	1,0	1,0
Shangri-La Asia				0,9	0,5	0,5
Sino Land				0,9	0,5	0,5
Sun Hung Kai Properties	2,6	1,9	5,9	8,5	5,4	9,4
Swire Pacific				2,5	1,8	1,8
Wharf				1,8	1,2	1,2
Wing Hang Bank				1,0	0,5	0,5
Sum	7,0	4,7	17,7	74,2	51,7	64,7
Irland						
Allied Irish Bank				3,6	0,6	0,6
Anglo Irish Bank				1,9	0,0	0,0
Bank of Ireland				3,1	0,4	0,4
CRH			33,5	5,5	4,6	38,2
Crown European Buyout Opportunities II				76,9	68,6	68,6
Elan				1,6	0,5	0,5
Ryanair Holdings				1,0	1,0	1,0
Sum			33,5	93,7	75,7	109,2
Italia						
A2A Azienda Energetica Municip				0,1	0,1	0,1
Alleanza Assicurazioni				0,8	0,7	0,7
Assicurazioni General	2,6	2,9	10,0	2,6	2,9	10,0
Atlantia				2,3	1,6	1,6
Autogrill				0,0	0,0	0,0
Banca Monte dei Paschi di Siena				1,7	1,5	1,5
Banca Popolare Di Milano				1,9	1,3	1,3
Banco Popolare				2,5	1,2	1,2
Enel	2,2	2,0	8,5	15,5	11,9	18,4
ENI	7,8	8,0	36,7	36,4	31,8	60,5
Fiat				6,1	2,4	2,4
Generali Assicurazioni				11,1	9,3	9,3
Gruppo Editoriale L Espresso			-7,6			-7,6
Intesa SanPaolo	3,1	2,6	9,1	16,0	11,6	18,1
Intesa SanPaolo Savings				3,6	1,9	1,9
Lottomatica				0,1	0,1	0,1
Luvata acquisition of Eco. S.p.A.				5,1		
Luxottica				0,9	0,7	0,7
Mediaset	1,5	1,5	-15,3	1,8	1,8	-14,9
Mediobanca				2,3	1,6	1,6
Pirelli				0,8	0,4	0,4
Prysmian				1,6	1,5	1,5
Saipem				2,1	1,1	1,1

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Snam Rete Gas				0,2	0,2	0,2
Telecom Italia Spa	1,6	2,0	5,7	11,6	10,1	13,8
Telecom Italia S.p.A. Risp				4,0	2,6	2,6
UBI Banca				3,5	2,6	2,6
UniCredit SPA	4,3	2,5	8,9	24,3	10,4	16,8
Unipol Gruppo Finanziario				0,1	0,1	0,1
Sum	23,2	21,4	55,9	159,2	111,3	145,8

Japan

Advantest				1,0	0,9	0,9
Aeon				2,4	2,4	2,4
Aisin Seiki				4,8	2,0	2,0
Ajinomoto				2,6	3,2	3,2
All Nippon Airways				0,9	1,1	1,1
Amada				0,9	0,8	0,8
Asahi Breweries				2,8	3,2	3,2
Asahi Glass				3,3	2,0	2,0
Asahi Kasei				2,2	2,2	2,2
Astellas PharmaR	2,0	2,2	8,8	2,0	2,2	8,8
Bank of Yokohama				2,2	2,5	2,5
Canon	5,3	3,5	13,5	18,0	14,6	24,6
Casio Computer				0,9	0,6	0,6
Central Japan Railway	2,2	2,0	6,7	6,5	6,9	11,6
Chiba Bank				1,5	1,7	1,7
Chubu Electric Power	1,4	1,9	7,3	6,5	9,4	14,8
Chugai Pharmaceuticals				0,9	2,0	2,0
Chugoku Bank				0,6	0,7	0,7
Chugoku Electric Power	0,8	1,3	5,7	2,2	3,5	7,9
Citizen Watch				0,9	0,4	0,4
Coca-Cola West Japan Co Ltd				1,0	1,3	1,3
Cosmo Oil				1,0	1,1	1,1
Credit Saison				1,3	0,8	0,8
Daihatsu Motor company Ltd				1,9	1,8	1,8
Daiichi Sankyo	2,0	2,0	6,5	7,8	7,8	12,2
Daikin Industries				2,8	2,1	2,1
Dai-Nippon Print				3,3	2,9	2,9
Daito Trust Construction				1,0	1,3	1,3
Daiwa Bank Resona Holdings				1,9	2,4	2,4
Daiwa House Industry				1,6	1,9	1,9
Daiwa Securities				3,7	3,0	3,0
DDI				3,8	5,2	5,2
Denso				8,0	4,6	4,6
Dentsu				1,5	1,6	1,6
Diamond Lease C				0,9	0,8	0,8
DIC				0,9	0,7	0,7
East Japan Railway	2,6	3,1	10,2	10,8	12,5	19,6
Eisai	1,9	1,7	5,8	4,6	5,6	9,6
Electric Power Development				1,1	1,4	1,4
Elpida Memory				0,9	0,2	0,2

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Fanuc	2,3	1,9	5,7	7,3	6,6	10,4
Fast Retailing				1,2	2,9	2,9
Fuji Heavy Industries Ltd				1,7	1,3	1,3
Fuji Photo Film				5,5	4,2	4,2
Fujitsu				3,3	2,8	2,8
Fukuoka Financial Group				1,1	1,1	1,1
Furukawa Electric				0,9	1,6	1,6
Gunma Bank NPV				0,9	1,0	1,0
Hachijuni Bank				0,9	1,0	1,0
Hankyu				1,5	2,4	2,4
Hino Motors				1,3	0,5	0,5
Hirose Electronics				0,9	1,2	1,2
Hiroshima Bank NPV				0,9	0,9	0,9
Hitachi				6,6	4,4	4,4
Hitachi Construction Machines				1,0	0,5	0,5
Hitachi Metals Ltd				1,1	0,4	0,4
Hokuhoku Financial Group				1,1	1,2	1,2
Hokuriku Electric Power			8,2			8,2
Hoya				3,0	2,5	2,5
IBIDEN				1,3	0,7	0,7
Idemitsu Kosan co NPV				0,9	0,9	0,9
Ishikawajima-Harima Heavy				0,9	0,8	0,8
Isetan Co Ltd				0,9	0,9	0,9
Isuzu Motors Ltd				1,8	0,6	0,6
Itochu Corp	2,6	1,3	6,8	6,3	3,6	9,0
J.Front Retailing				0,9	0,8	0,8
Japan Petroleum Exploration				1,0	0,8	0,8
Japan Prime Realty Reit				0,9	0,8	0,8
Japan Real Estate				1,3	1,3	1,3
Japan Retail Fund Reit				0,9	0,8	0,8
Japan Steel Work				1,1	1,2	1,2
Jfe Holdings	2,2	1,2	7,6	8,2	5,9	12,4
JGC				0,9	1,0	1,0
Joyo Bank Ltd				0,9	1,2	1,2
JSR				1,1	0,7	0,7
Kajima				0,9	1,3	1,3
Kamigumi				0,9	1,3	1,3
Kaneka				1,0	1,2	1,2
Kansai Elec Power	1,1	1,5	7,5	6,7	9,6	15,6
Kao	1,6	1,9	7,2	6,8	8,4	13,7
Kawasaki Heavy Industry				1,2	1,2	1,2
Kawasaki Kisen				1,3	0,8	0,8
KDDI Corp	1,8	2,1	8,2	1,8	2,1	8,2
Keio Electric Railway				0,9	1,2	1,2
Keyence				2,2	2,5	2,5
Kintesu				0,9	1,6	1,6
Kirin Brewery				4,1	4,0	4,0
Kobe Steel				2,3	1,7	1,7
Komatsu				5,5	3,5	3,5

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Konica Minolta Holdings				1,7	1,2	1,2
Koyo Seiko				1,1	0,6	0,6
Kubota				2,4	3,1	3,1
Kuraray				1,2	1,0	1,0
Kurita Water Industry				1,0	1,0	1,0
Kyocera				3,8	4,2	4,2
Kyushu Electric Power				2,7	3,5	3,5
Leopalace21				0,9	0,5	0,5
Makita				1,1	0,8	0,8
Marubeni				2,5	1,6	1,6
Marui				1,0	0,7	0,7
Matsushita Elc Ind	3,7	2,6	8,2	3,7	2,6	8,2
Mazda				1,9	1,1	1,1
Mediceo Paltac NVP				0,9	0,8	0,8
Mitsubishi Heavy Industry				3,5	4,3	4,3
Mitsubishi	3,1	1,9	8,7	13,1	7,7	14,5
Mitsubishi Chemical				2,6	2,2	2,2
Mitsubishi Electric				4,5	3,8	3,8
Mitsubishi Estate	2,7	1,9	6,2	10,2	8,0	12,3
Mitsubishi Gas Chemicals				0,9	0,6	0,6
Mitsubishi Materials				1,1	0,8	0,8
Mitsubishi Motors				2,0	2,1	2,1
Mitsubishi UFJ Holdings Group	7,5	6,1	27,1	7,5	6,1	27,1
Mitsubishi Tokyo Financial Group				23,5	20,5	20,5
Mitsui	2,4	1,4	9,1	11,6	6,8	14,4
Mitsui Chemicals				1,1	0,8	0,8
Mitsui Fudosan				4,4	4,3	4,3
Mitsui O.S.K. Lines				3,7	2,1	2,1
Mitsui Sumitomo Insurance (Nye)	1,9	1,7	5,7	5,0	5,3	9,4
Mitsui Trust Holdings				0,9	0,9	0,9
Mizuho Financial Group	7,5	3,1	11,4	17,2	12,0	20,3
Murata Manufacturing				3,3	3,0	3,0
Namco Bandai Holdings Inc				0,9	1,1	1,1
NEC				2,0	2,0	2,0
NGK Insulators				1,1	0,7	0,7
NGK Spark Plug				1,5	1,0	1,0
NHK Spring Co				0,9	0,5	0,5
Nidec				2,2	1,6	1,6
Nikon				2,0	1,1	1,1
Nintendo	3,8	3,9	15,3	16,5	16,2	27,5
Nippon Elec Glass				1,1	0,5	0,5
Nippon Express				1,7	1,6	1,6
Nippon Mitsubishi Oil				2,5	2,3	2,3
Nippon Steel	2,9	1,7	5,7	10,2	7,4	11,5
Nippon Unipac Holding				1,0	2,0	2,0
Nippon Yusen	1,1	1,1	5,8	4,1	3,6	8,2
Nishi-Nippon City Bank				0,9	1,3	1,3
Nissan Motor				8,2	4,2	4,2
Nisshin Flour Milling				0,9	1,5	1,5

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Nisshin Steel				1,0	0,8	0,8
Nissin Food Products				1,2	1,6	1,6
Nitori Co Ltd				1,0	2,0	2,0
Nitto Denko				2,2	1,1	1,1
NOK Corp				1,2	0,5	0,5
Nomura Real Estate Office F Reit				1,0	0,9	0,9
Nomura Research Institute				1,0	0,8	0,8
Nomura Securities				6,5	4,4	4,4
Nippon Mining Holdings				1,3	1,2	1,2
Nippon Seiko				1,5	0,8	0,8
NTN				1,0	0,5	0,5
NTT	1,7	2,4	13,3	8,7	12,5	23,4
NTT Data				1,3	1,5	1,5
NTT DoCoMo	1,7	2,7	11,3	8,2	12,9	21,5
Obayashi				0,9	1,4	1,4
Odakyu Electric Ry				1,0	1,6	1,6
Office Building of Japan				1,8	2,0	2,0
Oji Paper				1,5	2,7	2,7
Olympus				2,1	1,8	1,8
Omron				1,6	1,3	1,3
ONO Pharmaceutical Comp Ltd				0,9	1,1	1,1
Orix				3,8	1,9	1,9
Osaka Gas				2,1	2,9	2,9
Panasonic				11,4	8,5	8,5
Panasonic Electronic Works				1,0	1,1	1,1
Rakuten				1,1	1,8	1,8
Ricoh				3,1	3,1	3,1
Rohm				2,2	1,9	1,9
Sankyo				0,9	1,0	1,0
Sapporo Hokujo Holdings NPV				0,9	0,6	0,6
SBI Holdings				0,9	0,7	0,7
Secom				3,1	3,8	3,8
Sega Sammy Holdings				1,0	1,5	1,5
Sekisui Chemical				0,9	1,2	1,2
Sekisui House				1,7	1,9	1,9
Seven and I holdings	2,4	3,3	10,9	8,6	13,7	21,3
Sharp				5,2	2,5	2,5
Shikoku Electric Power				1,2	1,9	1,9
Shimano				0,9	1,1	1,1
Shimizu				0,9	1,4	1,4
Shin-Etsu Chemical	2,4	1,9	6,8	8,3	8,4	13,2
Shionogi				1,0	1,8	1,8
Shiseido				2,1	2,4	2,4
Shizuoka Bank				1,8	2,4	2,4
Showa Denko				0,9	0,5	0,5
Showa Shell Sekiyu				1,0	1,2	1,2
SMC				2,1	2,7	2,7
Sumitomo Mitsui Financial Group				12,2	9,0	9,0
Softbank				2,6	2,8	2,8

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Sony	4,7	2,3	7,2	16,2	9,3	14,1
Sony Financial Holdings				0,9	1,1	1,1
Stanley Electric				1,4	0,9	0,9
Sumitomo				4,0	3,2	3,2
Sumitomo Chemical				2,9	1,8	1,8
Sumitomo Electric Industry				4,8	3,1	3,1
Sumitomo Heavy Industries				1,0	0,6	0,6
Sumitomo Metal Industries				4,2	3,1	3,1
Sumitomo Metal Mining				2,0	1,5	1,5
Sumitomo Mitsui Financial Group	5,4	3,0	10,7	5,4	3,0	10,7
Sumitomo Reality & Development				1,8	1,7	1,7
Sumitomo Rubber Industries				1,2	1,6	1,6
Sumitomo Trust & Banking				1,9	2,1	2,1
Suzuken				0,9	1,0	1,0
Suzuki				3,5	2,3	2,3
T&D Holdings				2,8	2,9	2,9
Taisho Pharmaceutical				0,9	1,2	1,2
Takashimaya				0,9	0,8	0,8
Takeda Chemical Industries				13,4	15,5	15,5
Takeda Pharmaceutical	4,3	4,1	15,8	4,3	4,1	15,8
Takefuji				0,9	0,4	0,4
TDK				2,3	1,5	1,5
Teijin				1,1	1,0	1,0
Terumo				2,3	2,4	2,4
Iyo Bank				0,7	0,9	0,9
Tohoku Electric Power	1,2	1,6	6,0	4,0	5,6	10,0
Tokio Marine Holdings	2,0	2,3	7,7	9,4	9,6	15,0
Tokyo Corp 9005				1,4	1,5	1,5
Tokyo Electric Power	2,8	3,5	13,0	11,8	17,9	27,4
Tokyo Electronic Industries				2,8	2,0	2,0
Tokyo Gas				2,6	3,7	3,7
Tokyu Land				0,9	0,6	0,6
Tonen General Sekiyu				1,2	1,7	1,7
Toppan Printing				2,1	1,8	1,8
Toray Industries				2,2	2,4	2,4
Toshiba				6,1	4,1	4,1
Tostem				1,3	1,5	1,5
Toyo Seikan				1,0	1,2	1,2
Toyoda Auto Loom Works				4,3	2,9	2,9
Toyoda Gosei				1,7	0,7	0,7
Tsumura & Company				0,6	0,7	0,7
Uni Charm				0,9	1,3	1,3
USS				1,1	1,2	1,2
West Japan Railways				1,9	2,3	2,3
Yahoo Japan				1,6	1,7	1,7
Yakult Honsha				1,0	1,0	1,0
Yamada Denki				2,3	2,3	2,3
Yamaha				1,0	0,6	0,6
Yamaha Motor				2,5	1,7	1,7

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Yamanouchi Astellas Pharma				6,2	7,4	7,4
Yamato Transport				2,1	2,5	2,5
Yasuda Fire & Marine Insurance				1,9	2,0	2,0
Sum	94,6	80,1	321,6	715,6	669,1	910,6
Kazakstan						
Kazakhmys				2,9	0,4	0,4
Sum				2,9	0,4	0,4
Kypros						
Camposol Holding Plc	17,6	5,7	6,3	17,6	5,7	6,3
Prosafe	34,2	24,6	49,8	34,2	24,6	49,8
Prosafe Production Plc	9,7	3,2	9,0	9,7	3,2	9,0
Sum	61,4	33,4	65,2	61,4	33,4	65,2
Luxembourg						
Aceryg	32,1	11,0	18,1	32,1	11,0	18,1
SES Global				0,4	0,4	0,4
Sum	32,1	11,0	18,1	32,5	11,4	18,5
Nederland						
Aegon				4,3	2,1	2,1
Ahold				4,0	4,7	4,7
Akzo-Nobel				6,6	4,6	4,6
ASML				1,7	1,5	1,5
Corio NV				0,2	0,1	0,1
Hagemeyer				0,2	0,2	0,2
Heineken				3,3	2,3	2,3
Heineken Holding				0,5	0,4	0,4
Ing-Group	3,6	1,7	7,3	22,2	8,4	14,0
Koninklijke Ahold	1,8	2,2	8,9	1,8	2,2	8,9
Koninklijke KPN	2,6	2,9	9,3	2,6	2,9	9,3
KPN				8,0	8,2	8,2
Philips Electronics				9,7	6,2	6,2
Randstad Hld				0,2	0,1	0,1
Reed Elsevier NV				2,0	1,7	1,7
Royal Dutch Shell A (Amsterdam)				27,4	25,3	25,3
SBM Offshore				0,6	0,3	0,3
TNT				3,9	2,4	2,4
Unilever NL	4,3	4,2	-6,3	25,3	25,0	14,5
Wolters Kluwer				1,5	1,3	1,3
Sum	12,3	11,0	19,3	126,0	99,8	108,1
New Zealand						
Auckland International Airport				1,0	0,6	0,6
Fletcher Building Npv				1,2	0,7	0,7
Sky City Entertainment Group				1,0	0,7	0,7
Taumata Plantations Ltd.	637,6	643,6	643,6	637,6	643,6	643,6
Telecom New Zealand				2,2	1,1	1,1
Sum	637,6	643,6	643,6	642,9	646,7	646,7

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Portugal						
B. Espirito Santo				0,3	0,2	0,2
Banco Comercial Portugues				1,0	0,6	0,6
Brisa Auto Estrada				0,9	0,6	0,6
Electricidade de Portugal				2,6	2,1	2,1
Portugal Telecom				2,2	2,0	2,0
Zon Multimedia				0,1	0,1	0,1
Sum				7,2	5,5	5,5
Singapore						
Capitaland				2,0	1,2	1,2
Capitamall Trust				1,0	0,6	0,6
City Development Ltd				1,3	0,9	0,9
Comfort Delgro				0,9	1,0	1,0
Cosco Corporation				0,9	0,2	0,2
DBS				3,9	2,6	2,6
Flextronic				2,0	0,6	0,6
Fraser & Neave				0,9	0,7	0,7
Jardine Cycle & Carriage				0,9	0,6	0,6
Keppel				3,4	1,7	1,7
O C B C				3,4	2,7	2,7
Sembcorp Industries				2,2	1,4	1,4
Sembcorp Marine				0,9	0,6	0,6
Singapore Airlines				1,5	1,3	1,3
Singapore Exchange				2,5	2,1	2,1
Singapore Press Hldg (Foreign)				1,3	1,1	1,1
Singapore Telecom	2,0	1,9	6,6	7,4	6,2	10,9
United Overseas Bank				3,9	3,5	3,5
Sum	2,0	1,9	6,6	40,3	28,9	33,7
Spania						
Abertis				0,7	0,6	0,6
Acciona				1,3	0,8	0,8
ACS				4,0	4,4	4,4
Antena 3 Television			-8,6			-8,6
Banco Popular ESP	1,2	1,1	-10,2	4,4	3,4	-7,9
Banco Sabadell				1,0	0,9	0,9
Banco Santander	8,7	7,5	28,9	43,9	32,8	54,2
BBVA (Bilbao Vizcaya Argentaria)	4,9	4,6	16,6	26,9	19,5	31,4
Cintra Concesiones				0,5	0,3	0,3
Fomento de Construcciones y Contratas				3,2	2,1	2,1
Gas Natural SDG				1,6	0,9	0,9
Grupo Ferrival				0,9	0,5	0,5
Iberdrola	2,9	3,1	10,5	14,9	12,5	19,9
Inditex				2,8	3,2	3,2
Red Electrica Corporacion				0,5	0,5	0,5
Repsol Ypf	3,0	2,8	8,6	15,8	12,0	17,9
Sacyr Vallermosto				0,2	0,1	0,1
Telefonica	8,2	9,0	34,9	38,6	37,3	63,3

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Union Electrica Fenosa				2,5	3,7	3,7
Zardoya Otis SA				0,2	0,2	0,2
Sum	28,8	28,1	80,7	164,0	135,9	188,6

Storbritannia

3i Group Plc				0,5	0,2	0,2
Aggreko Plc			21,5			21,5
AMEC			25,7	0,5	0,3	26,0
Anglo American				22,7	9,8	9,8
Associated British Foods PLC				1,1	0,9	0,9
Astrazeneca	4,7	5,1	71,1	15,6	19,3	85,3
Autonomy			16,6			16,6
Aviva PLC	2,3	1,8	5,8	8,2	5,6	9,5
Balfour Beatty GBP				3,8	2,6	2,6
Barclays Bank				18,2	5,5	5,5
BG Group	5,4	4,6	68,1	23,9	19,7	83,2
BHP Billiton	4,8	4,4	16,4	26,1	20,0	32,1
BP Amoco				58,3	47,4	47,4
BP Plc	12,3	12,8	32,9	12,3	12,8	32,9
British Airways				3,3	2,1	2,1
British Energy GP				2,5	2,6	2,6
British Land				0,7	0,4	0,4
British Sky Broadcasting Group				5,0	4,1	4,1
British Telecom				12,1	6,7	6,7
Bunzl				0,4	0,3	0,3
Burberry Group				1,0	0,4	0,4
Cable & Wireless A			22,1	3,7	3,3	25,4
Cadbury PLC	2,4	2,2	5,8	2,4	2,2	5,8
Cadbury Sch New				6,5	5,6	5,6
Capita Group	2,0	2,0	33,4	4,6	4,7	36,1
Carnival				0,6	0,4	0,4
Carphone Warehouse				4,1	1,3	1,3
Centrica	2,6	2,4	8,3	12,8	11,4	17,4
Cobham Ord				5,4	5,6	5,6
Compass Group				7,5	6,9	6,9
Daily Mail				4,5	2,5	2,5
Diageo	5,6	5,0	40,5	20,9	18,1	53,6
Experian Group				2,1	2,0	2,0
First Group				4,0	2,9	2,9
Friends Provident				3,9	2,5	2,5
Group 4 Securicor ord GBP 0,25				1,5	1,3	1,3
GKN				1,8	0,6	0,6
GlaxoSmithkline	8,5	8,6	35,7	41,1	43,9	71,0
Halifax Bank of Scotland				13,0	1,1	1,1
Hays				3,2	2,0	2,0
Home Retail Group				1,1	0,8	0,8
HSBC Holdings GB	13,9	10,6	43,4	57,7	45,2	78,1
ICAP Ord				0,6	0,2	0,2
IMI Ord				0,2	0,1	0,1

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Intercontinental Hotels				0,9	0,6	0,6
International Power				1,9	1,0	1,0
Invensys				1,0	0,6	0,6
Investec				0,2	0,1	0,1
IShares MSCI World ETF, GBP			15,8			15,8
Johnson Matthey				0,8	0,4	0,4
Land Securities				5,6	3,3	3,3
Legal & General				2,3	1,3	1,3
Liberty International PLC				0,3	0,2	0,2
Lloyds TSB Group				10,2	3,2	3,2
Logica Plc				0,2	0,1	0,1
London Stock Exchange				0,3	0,1	0,1
Man Group				9,2	3,5	3,5
Marks & Spencer				3,7	1,5	1,5
Meggitt Plc				0,9	0,5	0,5
National Express Group				3,1	1,4	1,4
National Grid Plc	3,0	2,7	9,4	14,0	11,9	18,6
Next				1,1	0,9	0,9
Old Mutual				6,5	2,8	2,8
Pearson				4,3	3,7	3,7
Prudential	2,8	2,2	12,9	9,9	6,7	17,4
Royal Bank of Scotland				31,4	4,3	4,3
Royal Bank of Scotland Right 2008					0,0	0,0
Reckitt Benckiser	3,7	3,2	34,1	18,2	15,6	46,4
Reed Elsevier				3,9	3,1	3,1
Rexam	0,8	0,7	-16,9	0,8	0,7	-16,9
Rolls Royce C-share 2008					0,1	0,1
Rolls Royce				8,4	6,6	6,6
Royal Dutch Shell A				21,1	16,8	16,8
Royal Dutch Shell B				20,3	17,0	17,0
RSA Insurance Group				2,5	2,4	2,4
Rio Tinto	5,9	2,2	8,2	36,2	9,5	15,6
Royal Dutch Shell A ord	7,9	8,4	36,3	7,9	8,4	36,3
Royal Dutch Shell B shares	5,9	6,1	24,8	5,9	6,1	24,8
SABMiller				5,8	5,4	5,4
Sage Group				4,6	3,4	3,4
Sainsbury	1,6	1,4	-18,8	5,7	4,9	-15,3
Schroders				0,2	0,2	0,2
Scottish & Southern Energy				10,1	7,6	7,6
Segro Plc				0,3	0,1	0,1
Smiths Group				7,6	6,2	6,2
Smith & Nephew				0,2	0,1	0,1
Stagecoach Hldgs				3,5	2,0	2,0
Standard Chartered	3,2	2,4	9,1	15,4	9,6	16,4
Standard Life				0,9	0,8	0,8
Tesco	5,0	4,7	17,0	19,7	16,7	29,1
Thomas Cook Group Plc				0,2	0,1	0,1
Thomson Reuters				4,9	2,5	2,5
Tomkins				0,3	0,2	0,2

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
TUI Travel				2,8	2,4	2,4
Tullow Oil ORD				1,1	0,8	0,8
Unilever GB	3,7	3,5	11,2	8,1	7,5	15,1
United Business Media				4,7	4,1	4,1
United Utilities Group PLC				2,7	2,2	2,2
Morrison Supermarkets				6,3	5,7	5,7
Whitbread				1,2	0,8	0,8
Vodafone Group	9,6	9,9	38,5	61,5	46,9	75,6
Weir Group Plc			10,1			10,1
WPP Plc				4,9	3,2	3,2
Xstrata				11,6	1,8	1,8
Sum	117,8	106,7	639,1	836,8	595,2	1 127,6

Sveits

ACE Ltd	2,0	2,1	9,8	2,0	2,1	9,8
Actelion holdg				4,1	5,7	5,7
Adecco				1,8	1,5	1,5
Credit Suisse Group RG	3,5	2,6	10,3	18,0	11,8	19,4
EFG International				1,3	0,9	0,9
Geberit AG				0,5	0,4	0,4
Givaudan,Registered				0,5	0,5	0,5
Holcim	2,8	2,4	6,0	5,8	4,8	8,3
Julius Baer Holding				3,5	2,4	2,4
Kuehne & Nagel				0,5	0,4	0,4
Logitech				4,6	3,2	3,2
Lonza Group			24,7	0,5	0,4	25,1
Nestle	13,1	13,8	103,2	62,8	69,2	158,7
Nobel Biocare Holding				1,0	0,6	0,6
Novartis	9,2	10,1	43,6	39,5	45,9	79,4
OC Oerlikon Corp				0,3	0,1	0,1
Pargesa Holding AG				0,2	0,2	0,2
Sonova Holding				3,6	3,0	3,0
Richemont				4,0	3,8	3,8
Roche Holding Genuss	8,5	9,4	38,5	45,0	48,2	77,4
Schindler-Hldg				0,5	0,4	0,4
SGS SA				1,6	1,6	1,6
Straumann HLD				0,1	0,1	0,1
Sulzer AG			7,8			7,8
Swatch Group			21,6	2,3	1,5	23,1
Swatch Group B				0,3	0,2	0,2
Swisscom				0,8	0,9	0,9
Swiss Life HLDG				0,7	0,3	0,3
Swiss Reinsurance	1,2	1,3	7,6	7,3	6,5	12,8
Syngenta	2,7	2,7	7,9	12,9	11,1	16,3
Synthes				2,4	3,0	3,0
UBS	3,4	3,8	49,0	29,3	20,2	65,5
Zurich Financial Services Group	3,3	3,3	14,9	16,4	15,1	26,7
Sum	49,7	51,7	344,8	274,1	266,2	559,3

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Sverige						
Acando B				1,2	0,9	0,9
AddNode B				0,7	0,5	0,5
Alfa Laval	1,6	1,2	9,1	47,6	36,8	44,7
Assa Abloy B				55,6	43,2	43,2
AstraZeneca SDB				122,0	137,6	137,6
Atlas Copco A	2,7	2,0	12,7	96,3	66,7	77,4
Atlas Copco B				49,5	32,8	32,8
Atrium Ljungberg AB				4,4	4,3	4,3
Autoliv				4,6	2,1	2,1
Axfood				7,1	5,5	5,5
Bergvik Skog				255,9	669,5	669,5
Betsson B				3,0	2,9	2,9
Boliden AB				32,7	7,0	7,0
Capio AB				24,2	20,3	20,3
Carnegie				10,7	0,1	0,1
Castellum				16,2	14,4	14,4
Connecta				1,0	0,6	0,6
ConvaTec				17,8	17,5	17,5
CPS Color Group Oy				7,8	8,1	8,1
Cybercom Group Europe AB				1,4	0,4	0,4
Electrolux B			-15,5	39,6	27,1	11,6
Elekta B				12,8	9,5	9,5
Enea				1,5	0,8	0,8
Eniro				8,9	2,4	2,4
Ericsson B				327,8	249,2	249,2
Fabege				10,0	5,0	5,0
Getinge B				40,8	23,8	23,8
Getinge BTA 08				2,4	2,6	2,6
Hakon Invest				10,4	7,3	7,3
Handelsbanken A				148,0	99,5	99,5
Hennes & Mauritz B	1,8	1,9	-6,5	277,9	241,5	233,1
Hexagon B				26,6	8,7	8,7
HIQ International				2,7	1,7	1,7
Holmen B				16,1	14,3	14,3
Hufvudstaden A				10,8	8,6	8,6
Husqvarna A				4,7	2,9	2,9
Husqvarna B				26,7	16,3	16,3
IBS B				0,0	0,0	0,0
IFS B				2,3	1,2	1,2
Industrivärden A				31,3	16,1	16,1
Industrivärden C				16,6	8,6	8,6
Intrum Justitia				8,8	6,9	6,9
Investor A				28,7	24,5	24,5
Investor B				89,2	76,1	76,1
JM				17,2	5,3	5,3
Kaupthing Bunadarbanki				9,8	0,0	0,0
Kinnevik B				38,3	19,1	19,1
Know IT				1,1	0,3	0,3

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Kungsleden				11,7	9,8	9,8
LB International				2,5	1,1	1,1
Loomis B				6,5	4,4	4,4
Lundbergs B				13,0	10,5	10,5
Lundin Petroleum				27,7	13,8	13,8
Meda				20,8	16,5	16,5
Menigo Holding AB (Ex. ICA Meny AB)				3,2	0,8	0,8
Millicom				59,1	30,8	30,8
Modern Times Group B				30,2	12,3	12,3
Nefab AB				4,4	4,1	4,1
Niscayah Group				7,4	2,8	2,8
Nokia Oyj SEK				8,6	6,3	6,3
Nordea Bank AB				279,8	154,7	154,7
ORC Software				2,4	1,2	1,2
Oriflame Cosmetics				21,3	13,2	13,2
PA Resources				10,1	2,2	2,2
Ratos B				32,2	22,5	22,5
Rezidor Hotel Group				3,5	1,9	1,9
Sandvik				157,6	74,4	74,4
SAS				6,1	3,9	3,9
SCA A				8,6	6,3	6,3
SCA B				86,8	56,0	56,0
Scania B				69,4	42,6	42,6
SEB A				116,2	46,1	46,1
Securitas B			7,8	29,5	28,8	36,6
Skanska B	1,8	1,2	-14,1	65,0	44,5	29,2
SKF B				59,6	42,2	42,2
Skistar B				2,8	1,8	1,8
SSAB A				51,3	19,8	19,8
SSAB B				19,5	7,7	7,7
Svenska Handelsbanken A			6,5			6,5
Swedbank AB				40,2	30,2	30,2
Tele2 B				60,3	33,2	33,2
Teleca B				0,6	0,2	0,2
Teliasonera - Se			42,0	174,3	124,9	166,9
Thule AB				29,2	3,7	3,7
TietoEnator SDB				2,4	1,7	1,7
Tradedoubler				5,3	1,5	1,5
Unibet Group				6,4	3,4	3,4
Wallenstam B				8,2	4,6	4,6
West Siberian Resources LTD				11,2	5,2	5,2
Wihlborg Fastighet				4,2	3,9	3,9
Volvo A				61,0	30,1	30,1
Volvo B			-10,9	161,1	71,0	60,0
Vostok Gas SDB				21,9	2,8	2,8
ÅF B-aktie				3,5	2,8	2,8
Öresund				8,4	4,0	4,0
Sum	8,0	6,3	30,8	3 785,6	2 956,8	2 981,3

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Tyskland						
Adidas				3,4	2,5	2,5
Allianz SE (Societas Europaeae)	5,3	4,8	16,6	27,5	19,7	31,6
Basf SE	4,3	4,1	15,1	22,8	17,6	28,6
Bayer	6,0	5,3	48,0	23,7	20,5	63,2
Bayerische Mot Werke	1,5	1,4	-11,9	5,8	4,5	-8,8
BMW Pfd				0,1	0,0	0,0
CommerzBank				7,9	2,4	2,4
Continental			6,5			6,5
Deutsche Bank	3,3	2,1	6,2	19,9	8,9	13,0
Deutsche Börse				10,1	5,9	5,9
Deutsche Post				7,1	4,8	4,8
Deutsche Postbank				0,7	0,2	0,2
Deutsche Telekom				14,0	14,0	14,0
Douglas Holding			-14,0			-14,0
EON	7,5	7,1	32,3	43,2	34,7	59,9
Fraport				0,2	0,1	0,1
Fresenius Medical Care				1,2	1,3	1,3
Fresenius pref				0,9	0,8	0,8
GEA Group				1,9	1,2	1,2
Gehe AG Celesio N				0,3	0,2	0,2
Heidelberg Cement AG				2,8	1,1	1,1
Henkel KGaA				1,1	0,9	0,9
Henkel Pref				0,9	0,7	0,7
Hochtief				1,4	0,8	0,8
Hotel. De AG			11,6			11,6
Hypo Real Estate Holding				0,5	0,1	0,1
Hugo Boss Pref			13,8	0,7	0,1	13,9
K+S AG			9,0	4,1	3,0	12,0
Krones			6,6			6,6
Linde	2,1	1,9	5,7	5,1	4,2	8,1
Lufthansa				1,2	1,0	1,0
MAN				2,3	1,2	1,2
Merck KGAA				3,4	3,0	3,0
Metro				4,6	3,0	3,0
Muenchener Rueckversicherungs RG	2,5	3,3	15,5	13,4	15,0	27,2
Puma				0,2	0,2	0,2
Q-Cells				0,7	0,3	0,3
RWE				18,3	15,7	15,7
RWE Pref				3,3	3,0	3,0
Salzgitter				3,8	2,1	2,1
Sap AG	4,4	3,4	12,0	16,4	13,5	22,2
SGL Carbon AG			11,4			11,4
Solarworld				0,4	0,2	0,2
ThyssenKrupp				10,0	5,8	5,8
TUI AG Namens Aktien				0,4	0,3	0,3
Wacker Chemie AG				0,2	0,1	0,1
Volkswagen				7,4	13,2	13,2

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Volkswagen P	7,1	4,4	17,1	11,4	6,5	19,1
Sum	44,0	37,8	201,5	304,5	234,6	398,4
USA						
3M CO	3,8	3,7	14,2	15,7	14,4	24,9
Abbott Laboratories	6,4	6,9	29,3	28,9	33,3	55,7
Abercrombie & Fitch Co				0,1	0,0	0,0
Accenture	2,2	2,4	8,0	6,6	7,6	13,2
ACE				6,6	7,5	7,5
Activision Blizzard				1,5	1,2	1,2
Adobe Systems				3,9	3,1	3,1
Advanced Auto Parts Inc				0,7	0,8	0,8
Aetna US Healthcare				2,7	1,9	1,9
Affiliated Computer SE				0,2	0,3	0,3
Aflac Inc.	1,9	1,8	7,0	10,9	10,1	15,4
Agilent Technologies				5,2	3,3	3,3
Air Products & Chemicals				4,7	3,3	3,3
Akamai Tech				0,8	0,5	0,5
Alcoa				9,1	3,7	3,7
Alegheny Energy Inc				2,0	1,7	1,7
Allergan				0,4	0,3	0,3
Alliance Data Systems				0,6	0,7	0,7
Alliant Energy Corp Com Isin				0,6	0,6	0,6
Allied Capital Corp				0,5	0,1	0,1
Allstate Corp	3,0	2,6	7,7	10,8	9,4	14,5
Altera				1,0	1,2	1,2
Amazon.com				4,3	3,7	3,7
AMB Property				1,0	0,5	0,5
Ameren Corp				2,0	1,9	1,9
American Capital Strategies				1,1	0,1	0,1
American Eagle Outfitters Inc New Com				1,0	0,6	0,6
American Electric Power				0,4	0,3	0,3
American Express	3,2	2,0	6,1	13,0	7,0	11,1
American General				9,7	15,0	15,0
American International Group				20,4	0,8	0,8
Ameriprise Financial				2,6	1,4	1,4
AmerisourceBergen				4,3	4,2	4,2
Ameritrade Holding				0,4	0,4	0,4
Amgen	5,4	5,7	25,8	5,4	5,7	25,8
Amphenol				1,7	1,3	1,3
Amylin Pharmaceuticals				0,6	0,3	0,3
Anadarko Petroleum	2,9	2,5	23,3	11,0	9,0	29,8
Annaly Capital Mngmt	0,9	1,2	6,7	0,9	1,2	6,7
AOL Time Warner				10,2	8,3	8,3
AON				3,7	5,1	5,1
Apache Corp	2,9	2,4	9,3	13,9	11,9	18,8
Apartment Investment & Management				0,6	0,3	0,3
Apollo Group				2,0	2,6	2,6
Apple Inc	9,4	7,0	28,4	31,6	25,2	46,6

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Applied Materials	3,1	2,3	6,9	8,2	5,8	10,5
Aqua America Inc				0,1	0,1	0,1
Arch Cole				1,6	0,6	0,6
Archer-Daniels-Midland			9,5	7,5	6,5	15,9
Arrow Electronics				0,7	0,5	0,5
Ascent Media Corp A				0,1	0,1	0,1
Assurant Inc				1,4	0,8	0,8
AT&T Inc	13,1	15,0	63,3	62,5	62,8	111,0
Autodesk				1,7	1,1	1,1
Automatic Data Processing	2,5	2,6	9,2	8,9	10,8	17,4
Autonation Inc Del Com				0,4	0,4	0,4
AutoZone				3,7	5,5	5,5
Avalonbay Communitites Inc				1,4	1,1	1,1
Avery Dennison				1,1	0,8	0,8
Avnet				0,9	0,6	0,6
Avon Products				6,3	4,8	4,8
Axis Capital				1,1	1,0	1,0
Baker Hughes				2,5	1,5	1,5
Ball Corp.				0,2	0,2	0,2
Bank of America Corp	13,9	8,5	30,4	53,4	25,3	47,2
Bank of New York Mellon	3,6	3,4	9,9	14,3	11,6	18,1
Baxter International	3,2	3,0	15,7	15,3	16,2	28,9
BB&T Corp	2,2	2,0	6,3	6,2	6,1	10,4
Beckman				0,8	0,7	0,7
Becton Dickinson & Co	1,8	1,8	6,9	9,5	9,1	14,2
Bed Bath & Beyond				1,6	1,7	1,7
Berkley W R Corp Com				1,3	1,7	1,7
Berkshire Hathaway B	2,7	2,5	10,0	2,7	2,5	10,0
Best Buy				6,0	4,8	4,8
Biogen Idec				3,4	3,3	3,3
Black & Decker Corp.				0,9	0,7	0,7
Block H R Inc				3,6	5,3	5,3
BMC Software				3,8	3,8	3,8
BNSF				5,3	5,8	5,8
Boston Property				2,4	1,9	1,9
Boston Scientific				1,0	0,7	0,7
Bristol-Myers Squibb	3,4	4,4	17,0	11,8	15,2	27,8
Broadcom				1,8	1,8	1,8
Brown-Forman Corp				4,2	5,1	5,1
Bunge LTD				2,8	1,6	1,6
Burlington Northern Santa Fe	2,9	2,7	9,4	2,9	2,7	9,4
C R Bard				4,5	5,1	5,1
Cablevision Ny Group CL A Com				0,7	0,6	0,6
Cadence Design Systems				0,4	0,2	0,2
Cameron International			11,6	1,8	1,2	12,8
Campbell Soup				3,9	4,6	4,6
Capital One Financial	1,9	1,6	6,8	5,8	4,7	10,0
Cardinal Health				3,9	3,2	3,2
Carmax Inc				0,7	0,4	0,4

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Carnival				1,0	0,7	0,7
Caterpillar	3,8	3,1	11,8	16,8	13,5	22,2
CB Richards Ellis Group Inc				0,6	0,2	0,2
CBS Corp				1,6	0,6	0,6
Celanese Corp Series A				1,1	0,4	0,4
Celgene Corp	2,5	2,4	7,8	6,9	7,5	12,9
Cendant Corp Wyndham Worldwide				0,8	0,3	0,3
Centerpoint				0,8	0,8	0,8
Centex				0,4	0,3	0,3
Cephalon				0,6	1,0	1,0
C.H. Robinson Worldwide NEW				0,9	1,2	1,2
Charles Riv Labo Com				0,7	0,3	0,3
Charles Schwab				3,9	3,9	3,9
Ches Energy				3,3	1,3	1,3
Chevron Corp	13,2	14,2	58,4	49,8	55,5	99,6
CHGO Merchant Cme Group Inc				4,9	2,5	2,5
Chubb Corp	2,2	2,4	7,6	9,2	10,9	16,1
Cigna				2,4	1,2	1,2
Cincinnati Financial				1,4	1,3	1,3
Cintas				0,7	0,7	0,7
Cisco Systems	10,6	9,1	36,6	40,5	34,5	62,0
Citigroup	6,5	3,5	12,5	35,3	13,0	22,0
Citrix Systems				1,1	1,0	1,0
Clorox				0,6	0,7	0,7
Coach				0,8	0,7	0,7
Coca-Cola	8,3	8,2	33,1	38,1	36,4	61,3
Cognizant Technology Solutions				1,7	1,2	1,2
Colgate Palmolive	3,5	3,7	12,7	8,4	9,1	18,1
Comcast Corp A	1,4	1,4	5,9	10,0	11,7	16,2
Comcast K				2,7	3,2	3,2
Comcast Corp-Special	3,2	3,1	8,7	3,2	3,1	8,7
Comerica				1,0	0,6	0,6
Computer Assoc				4,9	5,3	5,3
Computer Sciences Corp			6,1	1,6	1,6	7,7
Conocophilips			-24,5			-24,5
Constellation Energy				5,0	1,6	1,6
Cooper Industries				2,0	1,7	1,7
Corning	2,0	1,5	7,7	10,7	5,8	12,0
Covance				1,1	0,8	0,8
Covidien	2,3	1,8	8,8	9,5	9,3	16,4
Crown Castle Int Corp Com Stk				1,8	1,1	1,1
CSX				2,0	1,7	1,7
Cummins				4,6	3,1	3,1
CVS/Caremark	4,3	4,1	18,0	21,8	20,0	33,9
D R Horton inc				1,4	0,8	0,8
Danaher				1,8	1,7	1,7
Davita				0,9	1,1	1,1
Deere & Co	2,4	1,8	6,1	12,6	7,6	11,9
Dell Inc.	2,3	1,8	6,0	11,6	7,7	12,0

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Denbury Res Inc Hldg Co Com New				1,2	0,6	0,6
Dentsply International				1,2	1,1	1,1
Developers Diversified Rlty Corp				0,7	0,1	0,1
Devon Energy				10,9	9,7	9,7
Diamond Offshore Drilling				1,7	1,1	1,1
DirecTV Group				3,3	4,0	4,0
Discover Financial Services				1,1	0,8	0,8
Discovery Communications Inc A				0,5	0,4	0,4
Discovery Communications Inc C				0,5	0,4	0,4
Dish Network				0,8	0,4	0,4
Dominion Resources	2,0	2,0	6,9	10,1	10,5	15,4
Domtar				0,6	0,2	0,2
Donnelley Rr				0,3	0,1	0,1
Dow Chemical				10,4	5,0	5,0
Dover	2,0	1,7	7,2	6,4	6,0	11,6
DST Systems				0,7	0,4	0,4
Dte Energy Company				3,0	3,1	3,1
Duke Energy Corp	2,1	2,1	6,9	4,9	5,0	9,8
Duke Realty Corp				0,5	0,3	0,3
Dun & Bradstreet Corp				1,3	1,4	1,4
DuPont (E.I) De Nemours	4,5	2,9	8,9	16,1	10,8	16,8
Dynegy				0,2	0,1	0,1
Eastman Chemical Co				0,4	0,3	0,3
Eastman Kodak				3,4	1,5	1,5
Eaton Corp	1,6	1,4	7,1	8,2	6,5	12,2
Ebay				5,9	3,6	3,6
Ecolab				1,0	1,0	1,0
Edison International				4,9	3,8	3,8
El Paso				4,5	2,9	2,9
Electronic Arts				2,8	1,2	1,2
Eli Lilly				7,6	7,5	7,5
EMC	2,6	2,5	7,3	10,2	8,8	13,7
Emerson Electric	3,4	3,6	10,7	12,5	11,6	18,6
Energizer Holdings				0,9	0,7	0,7
EnSCO International Inc			-8,9	4,3	2,8	-6,1
Entergy	1,7	1,9	6,8	2,5	2,7	7,6
EOG Resources	2,2	2,1	6,9	10,5	9,0	13,9
Equitable Resources				1,4	1,0	1,0
Equity Residential Properties				2,3	2,2	2,2
Euronext USD				1,8	0,9	0,9
Everest Re Group				1,5	1,4	1,4
Exelon	3,2	3,3	15,5	16,9	15,5	27,7
Expedia Inc				0,7	0,3	0,3
Express Scripts				2,7	3,0	3,0
Exterran Holdings Inc				0,8	0,3	0,3
Exxon Mobil	30,0	37,4	149,2	124,3	149,7	261,5
F P L Group				5,4	5,3	5,3
Fannie Mae				9,4	0,3	0,3
Fastenal				1,1	1,2	1,2

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Federal Home Loan				6,4	0,2	0,2
Federal Express				3,2	2,9	2,9
Fed Realty Inv				0,7	0,7	0,7
Fedex Corp	3,1	2,6	8,0	5,3	5,0	10,3
Fidelity National Financial				0,6	0,7	0,7
Fifth Third Bancorp				2,2	0,9	0,9
1 St Amern Corp Cal Com Com				0,5	0,5	0,5
Firstenergy	2,2	1,9	6,1	9,1	7,8	12,0
First Solar Inc				1,5	1,4	1,4
Fiserv				1,7	1,5	1,5
Fluor				2,1	2,0	2,0
FMC Technologies			-8,8	1,2	0,7	-8,0
Ford				5,7	2,7	2,7
Forest City Enterprises Inc				0,4	0,1	0,1
Forest Laboratories	1,0	1,0	7,1	4,8	4,0	10,0
Foster Wheeler				1,9	0,8	0,8
FPL Group	1,8	2,1	7,1	1,8	2,1	7,1
Franklin Resources				3,6	2,9	2,9
Gamestop				1,2	0,8	0,8
Gannett				1,2	0,3	0,3
GAP				2,4	2,3	2,3
Garmin Ltd				1,6	0,6	0,6
General Mills				6,4	8,7	8,7
Genentech	3,1	3,3	12,1	9,9	13,1	21,9
General Electric	18,8	15,4	61,1	89,8	57,4	103,1
General Mills	2,1	2,2	7,7	2,1	2,2	7,7
General Motors				2,4	0,4	0,4
General Growth PPT				1,3	0,1	0,1
Genuine Parts	2,1	2,3	6,3	4,7	5,1	9,1
Genzyme Corp	1,9	1,9	7,1	6,0	6,4	11,6
Gilead Sciences Inc	3,7	4,6	18,7	12,4	16,7	30,8
Goldman Sachs	4,1	3,3	11,8	17,5	10,9	19,4
Goodrich Corp	2,3	2,2	7,2	11,0	8,9	13,9
Goodyear				2,0	0,6	0,6
Google Class A	7,7	6,4	26,5	31,2	24,0	44,1
Halliburton	3,5	2,1	6,6	7,5	4,7	9,1
Hancock Timberland VIII Inc	249,1	307,7	307,7	249,1	307,7	307,7
Hansen Natural Corp Com				0,4	0,4	0,4
Harris				1,1	0,9	0,9
Harsco Corporation				1,2	0,8	0,8
Hartford Financial Services				6,9	2,0	2,0
Hasbro Inc				0,6	0,9	0,9
HCP				1,1	1,3	1,3
Health Net				0,9	0,3	0,3
Hershey Foods				1,0	1,2	1,2
Herzt Global Holdings				0,3	0,1	0,1
Hess Corp	2,8	2,2	7,5	5,8	4,3	9,7
Hewlett-Packard Co	9,6	8,7	35,4	35,1	35,6	62,3
Hologic				1,3	0,7	0,7

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Home Depot	4,1	4,2	15,7	14,8	15,6	27,1
Hospira				0,1	0,1	0,1
Host Hotel & Resources				1,8	1,0	1,0
HSN Inc				0,1	0,1	0,1
Hudson City Bancorp				1,4	1,7	1,7
Humana				0,3	0,2	0,2
Huntsman Corp				0,8	0,1	0,1
IBM				29,5	29,1	29,1
Illinois Tool Works				3,1	2,8	2,8
IMS Health				0,7	0,6	0,6
Ingersoll-Rand				1,6	0,9	0,9
Intel	8,9	8,1	32,4	33,7	30,0	54,3
InterActiveCorp				0,3	0,3	0,3
Intercontinental Exchange				1,4	1,1	1,1
International Business Machine (IBM))	11,9	10,4	46,8	11,9	10,4	46,8
International Game Technology				5,2	1,8	1,8
Interpublic Group				4,6	2,7	2,7
Intersil Corp				0,5	0,2	0,2
Interval Leisure Group				0,1	0,0	0,0
Intuit				1,9	1,9	1,9
Intuitive Surgical				2,2	1,1	1,1
Invesco Com STK				2,1	1,5	1,5
Iron Mountain Inc				1,4	1,2	1,2
ITT Corporation	2,7	2,5	6,3	4,5	4,5	8,4
J.C. Penney	2,0	1,2	6,6	2,0	1,2	6,6
Janus Corp Group Inc				0,7	0,3	0,3
JDS Uniphase				0,5	0,2	0,2
John Bean Technologies Co				0,1	0,1	0,1
Johnson Controls				7,4	5,0	5,0
Johnson & Johnson				35,0	41,4	41,4
Joy Global Inc Com				1,4	0,6	0,6
J.P Morgan Chase and Co	11,1	10,5	41,4	42,5	38,7	69,6
Johnsen & Johnsen	14,1	14,4	61,0	14,1	14,4	61,0
Juniper Networks				2,3	1,9	1,9
K L A Instruments				1,6	1,0	1,0
Kelloggs				3,1	3,4	3,4
Keycorp				1,6	0,7	0,7
Kimberly-Clark	2,4	2,4	8,9	8,6	8,8	15,3
Kimco Realty				1,5	1,0	1,0
Kohls Corp	3,2	2,7	7,5	4,4	4,0	8,8
Kraft Foods	3,8	3,7	14,7	10,8	11,5	22,5
Kroger	2,1	2,3	11,0	2,6	3,0	11,7
Laboratory Corp of America				1,9	1,9	1,9
LAM Research				0,8	0,6	0,6
Lamar Advertising				0,6	0,2	0,2
Las Vegas Sands Corp				1,8	0,1	0,1
Lauder Estee Cos Inc CL A				3,5	3,0	3,0
Legg Mason				1,8	0,7	0,7
Legget & Platt				0,6	0,6	0,6

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Lender Processing Services				1,6	2,0	2,0
Lennar				0,3	0,2	0,2
Leucadia Natl Corp Com				1,6	0,9	0,9
Level 3 Communications USD				0,8	0,3	0,3
Liberty Global A				3,2	1,7	1,7
Liberty Media Corp				2,2	2,1	2,1
Liberty Media HLDG Corp Inernational				1,9	0,5	0,5
Liberty Property Trust				0,4	0,3	0,3
Life Technologies Corp				1,1	0,8	0,8
Lilly Eli	3,7	4,0	15,4	3,7	4,0	15,4
Limited Brands				1,2	1,1	1,1
Linear Technology				1,0	1,0	1,0
Loews Corp	2,2	1,8	8,2	10,3	11,6	18,0
Lowe's Cos Inc	3,2	3,4	10,7	3,2	3,4	10,7
M&T Bank Corporation				1,1	0,9	0,9
Macerich Co Com.				0,8	0,3	0,3
Macys				5,6	2,9	2,9
Manitowoc Co Inc				3,6	1,0	1,0
Manpower				0,7	0,6	0,6
Marathon Oil Corp.	2,5	1,9	37,2	7,4	5,3	40,6
Marriot International				4,8	3,7	3,7
Marshall Ilsley				0,9	0,6	0,6
Marvell Tech GP				0,9	0,7	0,7
Masco				3,8	3,0	3,0
Mastercard				2,7	2,3	2,3
Mattel				1,6	1,5	1,5
Mcafee				1,1	1,3	1,3
McDonalds	5,8	6,7	31,9	16,8	21,7	47,0
McGraw Hill	1,9	1,3	6,0	8,0	5,7	10,3
MeadWestvaco				2,9	1,6	1,6
Medco Health Solutions	2,2	2,2	7,6	13,2	14,2	19,5
Medtronic	4,4	3,2	13,3	12,9	10,2	20,3
MEMC Electronic				5,2	1,2	1,2
Merck & Co	5,2	6,0	23,4	23,7	21,8	39,2
Merrill Lynch				8,6	2,4	2,4
Metlife	4,1	3,1	9,3	13,9	10,3	16,5
MetroPCS Communications Inc				0,4	0,5	0,5
MGM Mirage Com				2,0	0,5	0,5
Microchip Technology				1,3	1,0	1,0
Microsoft	16,2	14,6	60,4	66,4	56,7	102,5
Millipore				0,3	0,2	0,2
Mirant				1,8	1,1	1,1
Mohawk Industries				0,7	0,5	0,5
Molson Coors Brewing Co				0,7	0,9	0,9
Monsanto	5,4	4,0	14,9	19,6	15,2	26,1
Monster Worldwide Inc				0,4	0,3	0,3
Moody's				1,4	0,9	0,9
Mosaic				3,1	1,4	1,4
Motorola				2,4	1,2	1,2

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Morgan Stanley Dean Witter				8,3	3,8	3,8
Murphy Oil				5,0	3,6	3,6
Nabors Industries				1,9	0,9	0,9
National City				1,6	0,2	0,2
National Oilwell Varco Inc.	2,8	1,5	7,8	7,7	4,0	10,3
NetApp				1,4	1,1	1,1
Newell Rubbermaid				1,2	0,6	0,6
Newfield Exploration Co Com				1,3	0,6	0,6
Newmont Mining				6,6	6,4	6,4
News				0,9	0,5	0,5
News Corporation A	3,2	2,7	6,0	3,2	2,7	6,0
News Corp CL				5,3	3,1	3,1
New York CMNTY Bancorp				0,7	0,6	0,6
NII Holdings				1,2	0,6	0,6
Nike B	2,2	2,3	10,6	4,3	4,3	12,7
Noble Corp	2,0	1,2	17,5	7,2	4,3	20,6
Noble Energy	0,7	0,7	8,3	7,3	6,2	13,8
Norfolk Southern Corp	2,0	1,7	5,8	3,3	3,0	7,1
Northern Trust				2,9	2,6	2,6
NRG Energy Inc				0,8	0,6	0,6
NVIDIA				2,4	1,0	1,0
Occidental Petroleum	5,3	5,4	28,0	19,5	20,9	43,5
Office Depot				0,5	0,2	0,2
Old Rep Intl. Corp. Com.				0,4	0,4	0,4
Omicom				6,1	4,5	4,5
Oracle Corporation	6,2	7,0	28,4	23,0	26,0	47,3
Oshkosh Truck Corp Com				0,9	0,2	0,2
Owens Illinois				1,9	1,2	1,2
Paccar				3,5	2,9	2,9
Parker Hannifin			5,9	3,2	2,5	8,5
Partnerre				1,2	1,3	1,3
Patterson				0,6	0,4	0,4
Patterson-UTI Energy				0,6	0,4	0,4
Paychex				2,4	2,4	2,4
Peabody Energy				3,0	1,5	1,5
Pentair Inc				0,6	0,5	0,5
Peoples United Financial Inc				1,0	1,2	1,2
Pepsico Inc	8,3	7,5	30,7	36,3	34,6	57,9
Petsmart				0,6	0,5	0,5
Pfizer	9,1	10,7	46,0	38,4	40,0	75,2
PG&E Corp.	1,8	2,0	5,7	4,4	5,5	9,3
Pioneer Natural Resources				0,9	0,4	0,4
Pitney-Bowes				0,2	0,1	0,1
Plains Exploration & Production Co				0,9	0,5	0,5
Plum Creek Timber				1,5	1,6	1,6
PNC Bank				4,7	4,5	4,5
PNC Financial Services	2,5	2,0	6,6	2,5	2,0	6,6
PPG Industries				4,4	4,1	4,1
PPL Resources				6,6	5,3	5,3

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Praxair	2,5	2,1	6,7	8,8	7,9	12,5
Precision Castparts				3,7	2,5	2,5
Pride Intl Inc Del Com				1,1	0,7	0,7
Principal Financial Group				2,9	1,6	1,6
Procter & Gamble	15,3	14,8	63,5	60,9	67,9	116,6
Progress Energy Derivat				0,0	0,0	0,0
Prologis				3,1	0,9	0,9
Prudential Financial Inc	4,0	1,9	6,8	8,8	4,4	9,3
Public Service Enterprise Gp	2,1	2,1	6,4	7,4	6,2	10,6
Public Storage				2,0	2,6	2,6
Qualcomm	6,2	5,6	22,0	22,3	22,6	39,0
Quest Diagnostics				1,5	2,1	2,1
Questar Corp	1,9	1,7	6,3	6,3	5,0	9,6
Qwest Communication				0,4	0,3	0,3
Regency Ctrs Corp Com Com				1,3	1,2	1,2
Regions Financial				3,3	1,4	1,4
Reliant Resources				1,3	0,4	0,4
Renaissance Re Holdings				0,7	0,8	0,8
Republic Services Inc Com				1,4	1,4	1,4
Robert Half International				0,7	0,8	0,8
Rockwell Collins	3,5	3,3	9,5	8,6	7,3	13,5
Rockwell International				4,1	3,3	3,3
Rohm & Haas				4,5	6,3	6,3
Roper Inds Inc				1,2	1,2	1,2
Ross Stores				1,1	1,5	1,5
Rowan			-11,4			-11,4
Royal Caribbean Cruises (USD)				1,4	0,6	0,6
Safeway	1,3	1,4	8,3	1,3	1,4	8,3
Salesforce.com				0,9	0,7	0,7
Sandisk				1,0	0,5	0,5
Sara Lee				5,8	5,3	5,3
Scana Corp Com				1,0	1,2	1,2
Schering-Plough Corp	2,2	2,5	8,2	2,2	2,5	8,2
Schlumberger	8,4	4,9	18,9	24,5	15,6	29,6
Seagate Technology				2,3	0,6	0,6
Sealed Air Corp				1,2	0,9	0,9
Sears Holding				2,2	1,0	1,0
Sei Investments Company				0,6	0,5	0,5
Sempra Energy				4,2	4,2	4,2
Sherwin Williams				1,2	1,9	1,9
Simon Property				4,0	3,1	3,1
Sirius XM Radio				1,2	0,1	0,1
SL Green Realty				0,9	0,3	0,3
SLM Corporation				1,9	1,1	1,1
Smucker (JM) CO	0,4	1,8	5,9	0,4	1,8	5,9
Southern	2,1	2,4	8,7	7,2	9,0	15,3
Sovereign Bancorporation				1,2	0,4	0,4
Spectra Energy				3,3	2,8	2,8
Sprint Nextel				1,3	0,3	0,3

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
SPX Corp				1,3	0,6	0,6
St Jude Medical				2,9	2,9	2,9
Stanley Works				0,7	0,6	0,6
Staples	2,4	2,1	5,7	5,9	5,5	9,1
Starbucks				2,6	1,7	1,7
Starwood Hotels				4,4	2,1	2,1
State Street	3,0	2,1	5,8	9,3	5,7	9,5
Stryker				6,4	5,1	5,1
Sun Microsystems				2,9	0,8	0,8
Sunpower Corp				0,4	0,3	0,3
Suntrust Banks				4,4	2,5	2,5
Symantec				1,5	1,4	1,4
Synopsys				0,5	0,5	0,5
Sysco				0,5	0,5	0,5
Target Corporation	5,2	3,8	12,5	14,1	10,9	19,6
Teck Cominco B USD				0,1	0,0	0,0
Tel and Data SYS INC Com				0,7	0,6	0,6
Teradata				0,7	0,6	0,6
Terex Corp New				5,0	1,9	1,9
Texas Instruments	2,8	2,3	8,6	7,5	5,3	11,6
The Travelers Companies Inc	2,6	2,8	13,3	2,6	2,8	13,3
Thermo Fisher Scientific				8,3	6,3	6,3
Ticketmaster				0,2	0,1	0,1
Tiffany				0,3	0,2	0,2
Tim Hortons INC COM				1,6	1,7	1,7
Time Warner	4,3	3,7	12,7	5,0	4,5	13,5
Toll Brothers				0,4	0,5	0,5
Toronto Dominion Bank (USA)				1,4	1,0	1,0
Total System Services				0,2	0,1	0,1
Transocean Ltd	3,2	1,5	7,7	8,5	5,2	11,4
Travelers				6,4	7,6	7,6
Tree.com				0,0	0,0	0,0
Trowe Price Group				2,5	2,2	2,2
Tyco Electronics	2,3	1,6	6,5	5,9	3,9	8,8
Tyco International				4,7	3,2	3,2
UDR,namnändr fr UTD DominionRLIY 070319				1,0	0,8	0,8
Ultra Pete Corp Com NPV				2,2	1,3	1,3
Union Pacific Corp	3,1	2,5	8,4	7,7	6,8	12,8
United Health Group	3,1	3,7	14,8	13,3	10,6	21,7
United Parcel Services	4,0	3,9	14,9	11,8	11,5	22,4
United States Steel				2,6	1,2	1,2
Unum Group				1,5	1,5	1,5
US Bancorp	4,8	4,1	16,1	18,1	17,0	29,0
U S T Inc				3,1	4,7	4,7
Wachovia				14,9	3,3	3,3
Valero Energy	2,7	2,1	6,0	6,6	3,9	7,8
Verizon Communications	7,0	8,7	35,1	7,0	8,7	35,1
Visa Inc - Class A shares	2,4	2,3	8,2	2,4	2,3	8,2
Wallgreen	2,9	2,6	11,4	12,6	11,0	19,8

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Walt Disney	4,9	4,1	15,2	14,0	12,0	23,1
Varian Medical System				5,4	4,7	4,7
Washington Mutual				2,8	0,0	0,0
Washington Post Co				2,9	2,2	2,2
Waste Mangement	2,0	2,3	7,3	9,6	11,9	16,9
Waters				3,3	2,7	2,7
Wellpoint Inc	2,2	2,3	11,3	8,1	6,2	15,3
Wells Fargo	8,1	8,3	34,4	29,7	35,4	61,4
Wyeth	4,0	4,7	17,9	4,0	4,7	17,9
Ventas Inc				1,0	1,0	1,0
Verisign				1,5	1,0	1,0
Verizon Communications				25,8	29,7	29,7
Vertex Pharmaceuticals Inc				0,3	0,6	0,6
Western Digital				1,1	0,5	0,5
The Western Union				3,2	2,8	2,8
VF Corporation				1,8	1,6	1,6
Whirlpool				3,6	2,2	2,2
Whole Foods Market				1,1	0,3	0,3
Viacom				6,0	3,7	3,7
Williams				4,3	2,3	2,3
Williams Sonoma Inc Com				0,4	0,1	0,1
Willis Group Holdings				0,9	0,8	0,8
Windstream				2,5	2,5	2,5
Virgin Media				0,6	0,3	0,3
Wisconsin Energy Corp				1,2	1,3	1,3
Vornado Realty Trust				2,5	2,1	2,1
Wyeth				8,1	9,2	9,2
Wynn Resorts				1,4	0,6	0,6
Xerox				6,5	4,3	4,3
Xilinx				1,1	1,1	1,1
XTO Energy	2,9	2,5	7,1	5,7	4,6	9,2
Yahoo				6,7	3,5	3,5
Yum Brands	2,8	2,8	7,7	9,1	9,8	14,7
Zimmer Holdings				3,3	2,3	2,3
Zions Bancorp				0,8	0,5	0,5
Sum	841,0	861,0	2 508,7	3 206,6	2 857,6	4 505,2
Østerrike						
Erste Group Bank				3,2	1,5	1,5
Omv	2,2	1,4	5,9	5,8	3,0	7,4
Raiffeisen International Bank Holding				3,2	0,8	0,8
Telecom Austria				0,6	0,5	0,5
Wienerberger				0,2	0,1	0,1
Vienna Insurance				2,9	1,6	1,6
Österr El AG				1,4	1,0	1,0
Sum	2,2	1,4	5,9	17,3	8,4	12,8

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Øvrige Europa						
European Property Invest Spec Opport,LP				25,1	25,4	25,4
Sum				25,1	25,4	25,4
Øvrige aksjer ikke spesifiser						
Ikke spesifisert	583,9	433,1	1 614,4	1 981,7	1 830,9	3 012,2
Sum utenlandske aksjer	3 302,7	3 117,3	7 892,3	14 203,9	12 083,3	16 858,3
Herav børsnoterte	1 882,2	1 536,5	6 681,8	12 338,4	9 656,9	14 802,3
Sum aksjer	5 666,2	4 728,6	10 302,7	16 601,7	13 711,4	19 285,6
Fond forvaltet av Storebrand Kapitalforvaltning						
Delphi Europa	292,1	252,6		292,1	252,6	
Delphi Norden	175,5	151,2		175,5	151,2	
Delphi Norge	117,6	68,8		117,6	68,8	
Delphi Vekst	2,6	1,5		2,6	1,5	
Delphi Verden	164,5	121,4		178,7	134,5	13,1
Storebrand Aksje Innland	545,4	370,2		545,4	370,2	
Storebrand Alpha SICAV-Europe Class M	404,6	540,2		404,6	540,2	
Storebrand Alpha SICAV-Global Energy Class I	356,2	426,9		356,2	426,9	
Storebrand Asia	49,6	47,0		49,6	47,0	
Storebrand Asia Pacific Indeks I	355,2	347,6		355,2	347,6	
Storebrand Energi	23,6	28,0		23,6	28,0	
Storebrand Europa I	867,5	665,8		867,5	665,8	
Storebrand Futura 2	10,0	8,4		10,0	8,4	
Storebrand Global	290,0	197,8		290,0	197,8	
Storebrand Global Indeks I	1 736,6	1 465,1		1 736,6	1 465,1	
Storebrand Global Quant Equity	1 060,2	700,3		1 060,2	700,3	
Storebrand Japan	48,0	35,7		48,0	35,7	
Storebrand Nord Amerika I	1 203,9	1 083,1		1 203,9	1 083,1	
Storebrand Norge	85,2	56,3		86,4	57,1	0,8
Storebrand Pensjonspar	54,5	52,3		54,5	52,3	
Storebrand Pionér	8,7	5,2		8,7	5,2	
Storebrand Teknologi	43,9	32,0		43,9	32,0	
Storebrand Vekst	1,8	1,1		1,8	1,1	
Storebrand Verdi	437,9	282,9		437,9	282,9	
Storebrand WGA Health Care	97,4	102,1		97,4	102,1	
Ander eiendeler i fond			1 367,5			1 367,5
Sum fond forvaltet av Storebrand Kapitalforvaltning	8 432,5	7 043,5	1 367,5	8 447,9	7 057,3	1 381,4
Fondsandeler SPP Liv Fondforsikring for egen regning						
Blackrock Emerging Europe Fund				0,4	0,4	0,4
Blackrock Global Opportunities Fund				0,4	0,4	0,4
Blackrock New Energy A2 Acc				-0,4	-0,4	-0,4
Blackrock US Focused Value Fund				0,5	0,5	0,5
Blackrock US Opportunities Fund				-0,2	-0,2	-0,2

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Blackrock World Energy				0,2	0,2	0,2
Blackrock World Mining Fund				-0,7	-0,7	-0,7
Delphi Verden				0,1	0,1	0,1
FF Asian Special Situations				0,4	0,4	0,4
FF China Focus Fund				0,1	0,1	0,1
FF Emerging Eur, Mid East & Africa				0,1	0,1	0,1
FF Global Sector Fund				0,5	0,5	0,5
FF Pacific Fund				0,1	0,1	0,1
JPM Europe Small Cap Fund				0,3	0,3	0,3
JPM Global Focus Fund A				-0,1	-0,1	-0,1
JPM Japan Select Equity				0,5	0,5	0,5
Odin Offshore				0,3	0,3	0,3
SEB Direct Optimera - 729				0,0	0,0	0,0
SEB Fondkompassen 50/50 -720				0,0	0,0	0,0
SEB Fondkompassen - 536				0,0	0,0	0,0
SHB Amerikafonden				0,0	0,0	0,0
SHB Asienfonden				0,2	0,2	0,2
SHB AstraZenecafonden				0,1	0,1	0,1
SHB Europa aggressiv				0,1	0,1	0,1
SHB Europafonden				0,1	0,1	0,1
SHB Europa Selektiv				0,0	0,0	0,0
SHB Flermarknadsfonden				0,2	0,2	0,2
SHB Fond i Fond 50				0,2	0,2	0,2
SHB Fond i Fond 100				0,2	0,2	0,2
SHB Indienfonden				0,6	0,6	0,6
SHB IT-fonden				0,1	0,1	0,1
SHB Japanfonden				0,4	0,4	0,4
SHB Latinamerikafonden				0,2	0,2	0,2
SHB Läkemedelsfonden				0,2	0,2	0,2
SHB Norden aggressiv				0,1	0,1	0,1
SHB Nordenfonden				0,1	0,1	0,1
SHB Norden Selektiv				0,1	0,1	0,1
SHB Norden småbolag				0,1	0,1	0,1
SHB Norgefonden				0,2	0,2	0,2
SHB Placeringsfonden Finland				0,1	0,1	0,1
SHB Reavinstfonden				0,1	0,1	0,1
SHB Rysslandsfond				0,2	0,2	0,2
SHB Småbolagsfonden				0,2	0,2	0,2
SHB Sverige Index Etisk				0,1	0,1	0,1
SHB Sverige Selektiv				0,1	0,1	0,1
SHB Sverige/Världen				0,2	0,2	0,2
SHB Tillväxtmarknadsfonden				-0,4	-0,4	-0,4
SHB Östeuropafonden				0,1	0,1	0,1
Skagen Global				-0,2	-0,2	-0,2
Skagen Kon-Tiki				-0,2	-0,2	-0,2
SPP Aktieindex Japan				0,0	0,0	0,0
SPP Aktieindex Sverige				0,2	0,2	0,2
SPP Frihet Aktie				0,2	0,2	0,2

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
SPP Frihet Aktieindex Europa				0,3	0,3	0,3
SPP Frihet Aktieindex USA				0,2	0,2	0,2
SPP Generation 50				0,7	0,7	0,7
SPP Generation 60				0,5	0,5	0,5
SPP Generation 70				0,3	0,3	0,3
SPP Generation 80				0,2	0,2	0,2
SPP Index Global Sustainability				0,2	0,2	0,2
Storebrand Norge				0,2	0,2	0,2
TRP US Large Cap Value Eq				0,4	0,4	0,4
Sum fondsandeler SPP Liv Fondförsäkring for egen regning				9,3	9,3	9,3
Aberdeen European Shopping Property Fun				307,5	358,6	358,6
Aberdeen Indirect Property Partners Asi				76,9	92,9	92,9
Abn Amro Infrastructure Capital Equity Partners	268,9	316,0	316,0	268,9	316,0	316,0
ACCEL VIII L. P.	13,8	7,8	7,8	13,8	7,8	7,8
AIPP Active - Partial Draw Down	405,3	489,2	489,2	405,3	489,2	489,2
Aker Asset Management Absolute Return Company plc	50,0	66,2	66,2	50,0	66,2	66,2
Alliance Venture Internal Partners	10,1	7,6	7,6	10,1	7,6	7,6
AllianceBernstein Global Value	8,4	6,1	6,1	8,4	6,1	6,1
Apax Europe V - E, L.P.	35,6	27,9	27,9	35,6	27,9	27,9
Apax France V	8,5	18,4	18,4	8,5	18,4	18,4
Apax France VI	43,1	61,3	61,3	43,1	61,3	61,3
AXA Alternativ Property Inv.	83,5	98,5	98,5	83,5	98,5	98,5
Bain Capital Fund VII P581&P985	33,3	29,8	29,8	33,3	29,8	29,8
BelAir (Lux) Sustain. Altern. SRI FUND Class BB	535,7	706,1	706,1	535,7	706,1	706,1
Belair Lux Sustainable Alternatives SRI				269,2	345,9	345,9
Black Rock Emerging Europe FD-Euro A2	31,0	14,1	14,1	31,0	14,1	14,1
Black Rock World Energy	10,6	8,3	8,3	10,6	8,3	8,3
Blackrock Emerging Europe Fund				1,5	1,0	1,0
Blackrock Global Opportunities Fund				0,9	0,8	0,8
Blackrock New Energy A2 Acc				48,7	33,3	33,3
Blackrock US Focused Value Fund				2,2	2,0	2,0
Blackrock US Opportunities Fund				59,3	50,5	50,5
Blackrock World Energy				4,7	3,7	3,7
Blackrock World Mining Fund				71,7	35,4	35,4
Bridgepoint - The Second European PE Fund E	27,8	36,3	36,3	27,8	36,3	36,3
Carlye Europe Real Estate Partners L.P.	199,2	236,1	236,1	199,2	236,1	236,1
Carlye Europe Real Estate Partners L.P. II	77,4	120,5	120,5	77,4	120,5	120,5
Carlye Europe Real Estate Partners L.P. III	90,4	93,3	93,3	90,4	93,3	93,3
Carlyle European Venture Partners L.P.	22,3	6,6	6,6	22,3	6,6	6,6
CBRE Strategic Property Partners UK	172,8	65,4	65,4	172,8	65,4	65,4
Credit Suisse Global Infrastructure				279,4	329,1	329,1
DB X-Trackers MSCI Emerg. Mkt Trn Idx F				616,4	366,8	366,8
Deutsche Bank X-tracker MSCI Europe				70,2	69,7	69,7
EQT IV ISS Co-Investment LP	39,5	79,8	79,8	39,5	79,8	79,8
European Office Income Venture	152,4	249,3	249,3	152,4	249,3	249,3

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
European Property Investors	72,5	95,0	95,0	72,5	95,0	95,0
European Retail Income Venture	196,4	236,1	236,1	196,4	236,1	236,1
FF Asian Special Situations				0,7	0,7	0,7
FF China Focus Fund				28,8	23,5	23,5
FF Emerging Eur, Mid East & Africa				30,7	24,1	24,1
FF Global Sector Fund				2,1	1,7	1,7
FF Pacific Fund				126,8	67,1	67,1
Frogmore Real Estate Partners L.P.	131,0	80,5	80,5	131,0	80,5	80,5
FSN Capital Limited Partnership II	36,3	45,8	45,8	36,3	45,8	45,8
Fundlogic Emerging Markets SRI (SICAV SP)	253,2	168,4	168,4	253,2	168,4	168,4
Global Health Care Equity Portofolio			101,8			101,8
Global Microfinance Equity Offshore Fund, L.P.	7,6	10,5	10,5	12,9	17,4	17,4
Grainger unitholder No.1 Limited	194,1	129,8	129,8	194,1	129,8	129,8
HealthCap III Sidefund KB	9,1	7,2	7,2	9,1	7,2	7,2
HealthCap III, KB	68,2	32,9	32,9	68,2	32,9	32,9
Heitman European Property Partners III	134,2	163,4	163,4	134,2	163,4	163,4
Henderson PFI	145,8	135,9	135,9	145,8	135,9	135,9
Herkules Private Equity (GP-I) Limited	7,5	45,3	45,3	7,5	45,3	45,3
Ikke spesifisert	128,9	52,4	52,4	128,9	52,4	52,4
Invesco GT PRC (Kina)	104,4	72,0	72,0	104,4	72,0	72,0
Ishares MSCI Pacific ex Japan				12,7	10,8	10,8
J.W. Childs III, L.P.	28,6	46,7	46,7	28,6	46,7	46,7
JPM Europe Small Cap Fund				5,3	3,3	3,3
JPM Global Focus Fund A				428,8	247,8	247,8
JPM Japan Select Equity				2,7	2,5	2,5
JPMorgan Infrastructure Investments Fund (IIF)	551,4	690,9	690,9	551,4	690,9	690,9
Lasalle Euro Growth II	111,9	141,6	141,6	111,9	141,6	141,6
Macquarie European Infrastructure Fund II - Eqfund	310,7	393,2	393,2	310,7	393,2	393,2
Macquarie Global Property Advisors Asia Fund III	28,7	27,0	27,0	28,7	27,0	27,0
Menlo Ventures IX	73,0	66,6	66,6	73,0	66,6	66,6
Msdw Sicav Latin America	34,8	21,8	21,8	34,8	21,8	21,8
ODIN EUROPA SMB	11,6	7,2	7,2	11,6	7,2	7,2
Odin Offshore				4,7	2,5	2,5
Outlet Mall Fund	324,2	462,7	462,7	324,2	462,7	462,7
Pradera European Retail Fund	165,0	232,9	232,9	165,0	232,9	232,9
S & P Depository Receipt (ETF)				125,6	118,3	118,3
Schroder BRIC	20,4	13,6	13,6	20,4	13,6	13,6
SHB Aktiefond Index A1				108,1	85,4	85,4
SHB Amerikafonden				83,2	77,1	77,1
SHB Asienfonden				149,4	119,3	119,3
SHB AstraZenecafonden				2,9	2,4	2,4
SHB Europa aggressiv				25,2	21,8	21,8
SHB Europa Index A1				46,4	35,7	35,7
SHB Europa Selektiv				18,3	15,0	15,0
SHB Europafonden				27,6	25,2	25,2
SHB Flermarknadsfonden				12,8	11,7	11,7
SHB Fond i Fond 100				65,8	47,2	47,2
SHB Fond i Fond 50				36,5	31,4	31,4

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses- verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
SHB Indienfonden				169,2	103,3	103,3
SHB IT-fonden				12,1	8,8	8,8
SHB Japanfonden				15,0	11,7	11,7
SHB Latinamerikafonden				181,6	139,4	139,4
SHB Läkemedelsfonden				56,5	53,3	53,3
SHB Norden aggressiv				23,2	16,2	16,2
SHB Norden Selektiv				19,2	13,4	13,4
SHB Norden småbolag				138,2	88,4	88,4
SHB Nordenfonden				44,3	32,5	32,5
SHB Norgefonden				42,9	21,8	21,8
SHB Placeringsfonden Finland				20,1	13,0	13,0
SHB Reavinstfonden				19,8	12,5	12,5
SHB Rysslandsfond				35,9	14,2	14,2
SHB Småbolagsfonden				72,2	50,4	50,4
SHB Sverige Selektiv				24,0	16,4	16,4
SHB Sverige Index Etisk				3,8	2,3	2,3
SHB Sverige/Världen				8,2	5,5	5,5
SHB Tillväxtmarknadsfonden				198,9	162,0	162,0
SHB Östeuropafonden				186,9	112,1	112,1
Skagen Global Fund	265,8	221,0	221,0	321,7	271,5	271,5
Skagen Kon-Tiki	329,6	261,7	261,7	362,1	289,6	289,6
SPP Aktieindex Japan				104,2	84,0	84,0
SPP Aktieindex Sverige				598,9	457,9	457,9
SPP Frihet Aktie				614,9	518,8	518,8
SPP Frihet Aktieindex Europa				586,2	466,6	466,6
SPP Frihet Aktieindex USA				343,9	269,7	269,7
SPP Generation 50				6 141,7	5 275,0	5 275,0
SPP Generation 60				6 736,9	5 266,9	5 266,9
SPP Generation 70				2 256,8	1 823,7	1 823,7
SPP Generation 80				80,2	63,7	63,7
SPP Index Global Sustainability				87,1	66,4	66,4
Storebrand AGFIX				156,1	169,0	169,0
Storebrand Emerging Private Equity Markets 2007 B3	220,0	267,4	267,4	220,0	267,4	267,4
Storebrand Emerging Private Equity Markets B3	110,0	109,0	109,0	110,0	109,0	109,0
Storebrand Global Energi				53,4	66,7	66,7
Storebrand Horizon Ltd C-3				270,5	272,4	272,4
Storebrand International Private Equity III KB	0,1	16,2	16,2	0,1	16,2	16,2
Storebrand International Private Equity IV - B2	351,3	489,4	489,4	351,3	489,4	489,4
Storebrand International Private Equity V Ltd - B3	658,4	697,2	697,2	658,4	697,2	697,2
Storebrand International Private Equity VI Ltd -B3	750,0	740,0	740,0	750,0	740,0	740,0
Storebrand International Private Equity VII Ltd-B3	540,0	555,6	555,6	540,0	555,6	555,6
Storebrand International Private Equity VIII LtdB3	180,0	175,5	175,5	314,7	305,0	305,0
Storebrand L/S Europe				53,5	58,4	58,4
Storebrand Multi Strategy Limited - class C-3	1 079,2	1 366,0	1 366,0	1 512,1	1 835,8	1 835,8

fortsetter neste side

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern		
	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi inkl indirekte investeringer i fond
Storebrand Norwegian Private Equity 2006 Ltd. - B3	225,0	210,6	210,6	225,0	210,6	210,6
Storebrand Norwegian Private Equity 2007 Ltd. - B3	80,0	84,1	84,1	80,0	84,1	84,1
Storebrand Selecta Limited - Class C-3	202,9	325,6	325,6	527,5	707,1	707,1
Storebrand Special Opportunities II Ltd. - B3	1 000,3	962,9	962,9	1 000,3	962,9	962,9
Storebrand Special Opportunities Ltd. - B3	1 000,0	884,2	884,2	1 000,0	884,2	884,2
T Rowe Price-US LG CP VAL-A	11,9	10,3	10,3	11,9	10,3	10,3
T.Rowe Price Global Em mkt. Eq. - class 1	80,8	46,3	46,3	80,8	46,3	46,3
Topix ETF				30,9	32,6	32,6
TransEuropean Property Ltd.Partnership III	110,5	157,1	157,1	110,5	157,1	157,1
TRP US Large Cap Value Eq				0,1	0,1	0,1
Verdane V B K/S	15,0	14,8	14,8	15,0	14,8	14,8
Wand Partners	63,7	57,1	57,1	63,7	57,1	57,1
XACT OMXSB				169,6	109,8	109,8
Sum øvrige fondsandeler	12 743,9	13 775,9	13 877,7	36 440,4	33 384,9	33 486,8
Sum fondsandeler	21 176,4	20 819,3	15 245,2	44 897,6	40 451,6	34 877,5
Sum aksjer og fondsandeler	26 842,6	25 547,9	25 547,9	61 499,3	54 163,0	54 163,0

AKSJEEKSPONERING I 2008

Storebrand Livsforsikring AS

Selskapets aksjeinvesteringer er fordelt på de fire regionene Norge, Europa, Nord-Amerika og Asia. Med mindre forvalters markedssyn tilsier noe annet, vil investeringene bli fordelt på disse regionene i henhold til vektet gitt i selskapets investeringspolicy. Risiko og avkastning knyttet til avvik i forhold til investeringspolicy, overvåkes nøye.

Et vesentlig innslag av ikke-børsnoterte aksjer finner man kun i selskapets portefølje for "private equity"-investeringer. Slike investeringer er kjennetegnet ved at risikoen og forventet avkastning er noe høyere enn for andre aksjeinvesteringer, blant annet vil de frem til en eventuell børsintroduksjon ha en lavere likviditetsgrad enn selskapets øvrige verdipapirinvesteringer. Markedsverdien av selskapets "private equity"-portefølje var ved årets utgang ca. 10 milliarder kroner.

SPP

Som en del av investeringsstrategien til SPP er det nå etablert dynamisk risikostyring som innebærer at aksjeandelen vil variere med soliditeten til selskapet. Dette betyr blant annet at man eier den mengde risikable aktiva som er forsvarlig i forhold til den risikobærende evnen til enhver tid.

14 Aksjer og andeler i konsernselskaper og tilknyttede selskaper

Millioner kroner			Bokført verdi 31.12.	
Selskap	Eier andel i %	Stemmeandel i %	2008	2007
Aktuar Systemer AS, Filipstad Brygge 1, 0114 Oslo	100,0%	100,0%	3,9	3,9
Storebrand Pensjonstjenester AS, Filipstad Brygge 1, 0114 Oslo	100,0%	100,0%	4,8	4,8
AS Værdalsbruket, 7660 Vuku	74,9%	74,9%	44,6	44,6
Storebrand Eiendom AS, Filipstad Brygge 1, 0114 Oslo	100,0%	100,0%	0,8	0,8
Storebrand Holding AB, Stockholm	100,0%	100,0%	4 783,7	6 916,6
Storebrand Finansiell Rådgivning, Filipstad Brygge 1, 0114 Oslo	100,0%	100,0%	114,6	43,3
Storebrand Eiendom Holding AS, Filipstad Brygge 1, 0114 Oslo*)	100,0%	100,0%	24 354,2	
Foran Real Estate, Latvia	57,5%	57,5%	442,4	173,4
Datterselskaper			29 749,0	7 187,4
Storebrand Baltic, Litauen			5,0	
Felleskontrollert virksomhet			5,0	
Nordben Life and Pension Insurance Co. LTD	25,0%	25,0%	64,4	65,8
Active Travel AS	40,0%	40,0%		2,0
Norsk Pensjon AS	25,0%	25,0%	3,6	3,6
Caveo ASA	48,7%	48,7%		93,7
Tilknyttede selskaper Storebrand Livsforsikring AS			68,0	165,1
Sum investering i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet			29 822,0	7 352,5

*) Investering i Storebrand Eiendom Holding AS er i oppstillingsplan for 2007 klassifisert som investering i eiendom.

Tilknyttede selskaper Storebrand Livsforsikring Konsern

Millioner kroner						Bokført verdi 31.12.	
Selskap	Eierandel i %	Stemmeandel i %	Verdi i balansen 1.1.	Tilgang/avgang	Inntektsført resultat	2008	2007
Norsk Pensjon AS	25,0 %	25,0 %	3,6			3,6	3,6
InnTre Holding AS	34,3 %	34,3 %	46,6	-2,9	0,3	44,0	46,6
Active Travel AS			2,0	1,0	-3,0		2,0
Caveo ASA			93,7	-24,3	-69,4		93,7
Tilknyttede selskaper Storebrand Livsforsikring Konsern			145,9	-26,2	-72,1	47,6	145,9

15 Obligasjoner og andre verdipapirer m/fast avkastning**Storebrand Livsforsikring AS**

Millioner kroner	Sertifikater	Obligasjoner	Sum	Rentefond	Utlån av aksjer, sikkerhetsstillelser, kontanter reinvestert i rentebærende verdipapir	Sum 2008	Sum 2007
Sertifikater, obligasjoner og rentefond til virkelig verdi							
Virkelig verdi	5 812,8	78 396,5	84 209,2	4 763,8	583,6	89 556,6	48 553,3
Herav børsnotert	3 527,7	69 643,1	73 170,7	7,7		73 178,4	31 912,2
Direkte investeringer i obligasjoner og sertifikater	5 812,8	78 396,5	84 209,2		583,6	84 792,8	40 396,9
Indirekte investeringer i sertifikater og obligasjoner gjennom fond forvaltet av Storebrand	1 105,7	3 588,9	4 694,6			4 694,6	6 047,7
Rentefond ikke forvaltet av Storebrand							719,7
Grunnlag for valutafordeling	6 918,4	81 985,4	88 903,8		583,6	89 487,5	47 164,3

Modifisert durasjon	0,53	2,96	2,77
Gjennomsnittlig effektiv rente	2,71	3,83	3,81

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert både på papirets balanseførte verdi og papirets markedsverdi (virkelig verdi). Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektor.

Millioner kroner	Sertifikater	Obligasjoner	Sum	Rentefond	Utlån av aksjer, sikkerhetsstillelser, kontanter reinvestert i rentebærende verdipapir	Sum 2008	Sum 2007
Etter valuta							
NOK	5 504,1	61 794,6	67 298,7			67 298,7	49,6
EUR		11 312,3	11 312,3			11 312,3	409,1
USD	1 414,4	5 848,3	7 262,7		583,6	7 846,3	91,0
DKK		71,3	71,3			71,3	145,2
GBP		834,8	834,8			834,8	13 716,5
CAD		355,1	355,1			355,1	1 025,4
SEK		154,5	154,5			154,5	820,9
JPY		1 566,5	1 566,5			1 566,5	23 703,2
CHF							130,6
AUD		48,1	48,1			48,1	7 072,8
Sertifikater og obligasjoner	6 918,4	81 985,4	88 903,8		583,6	89 487,5	47 164,3

Storebrand Livsforsikring Konsern

Millioner kroner	Sertifikater	Obligasjoner	Sum	Rentefond	Utlån av aksjer, sikkerhetsstillelser, kontanter reinvestert i rentebærende verdipapir	Sum 2008	Sum 2007
Sertifikater, obligasjoner og rentefond til virkelig verdi							
Virkelig verdi	14 557,4	148 236,3	162 793,7	9 568,3	583,6	172 945,6	108 404,8
Herav børsnotert	12 272,3	139 151,7	151 424,0	7,7		151 431,7	89 875,6
Direkte investeringer i obligasjoner og sertifikater	14 557,4	148 236,3	162 793,7	4 804,5	583,6	168 181,8	100 248,4
Indirekte investeringer i sertifikater og obligasjoner gjennom fond forvaltet av Storebrand	1 105,7	3 588,9	4 694,6			4 694,6	6 047,7
Rentefond ikke forvaltet av Storebrand konsern							719,7
Grunnlag for sektorfordeling og valutafordeling	15 663,1	151 825,2	167 488,3	4 804,5	583,6	172 876,5	107 015,8

Norsk virksomhet

Modifisert durasjon	0,53	2,96	2,77
Gjennomsnittlig effektiv rente	2,71	3,83	3,81

Svensk virksomhet

Modifisert durasjon	0,25	4,35	3,87
Gjennomsnittlig effektiv rente	2,44	2,84	2,79

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert både på papirets balanseførte verdi og papirets markedsverdi (virkelig verdi). For svensk virksomhet er det svensk effektiv rente som er oppgitt.

Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektor.

Millioner kroner	Sertifikater	Obligasjoner	Sum	Rentefond	Utlån av aksjer, sikkerhetsstillelser, kontanter reinvestert i rentebærende verdipapir	Sum 2008	Sum 2007
Etter valuta							
NOK	5 504,1	61 794,6	67 298,7			67 298,7	49,6
EUR		15 312,5	15 312,5	5,4		15 317,9	409,1
USD	1 414,4	5 848,3	7 262,7		583,6	7 846,3	91,0
DKK		1 643,6	1 643,6			1 643,6	145,2
GBP		834,8	834,8			834,8	16 236,9
CAD		355,1	355,1			355,1	1 025,4
SEK	8 744,7	64 421,7	73 166,4	4 799,1		77 965,5	820,9
JPY		1 566,5	1 566,5			1 566,5	23 703,2
CHF							57 461,7
AUD		48,1	48,1			48,1	7 072,8
Sertifikater og obligasjoner	15 663,1	151 825,2	167 488,3	4 804,5	583,6	172 876,5	107 015,8

16 Obligasjoner til amortisert kost

Millioner kroner	2008				2007	
	Pålydende verdi	Anskaffelseskost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Obligasjoner holdt til forfall					27 460,4	27 972,3
Andre obligasjoner til amortisert kost	24 163,7	21 382,1	22 364,6	22 049,4	12 919,7	12 447,8
Sum obligasjoner	24 163,7	21 382,1	22 364,6	22 049,4	40 380,1	40 420,1
Modifisert durasjon				3,9		4,0
Gjennomsnittlig effektiv rente			4,9	5,2	5,4	5,4

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert både på papirets balanseførte verdi og papirets observerte markedskurs (virkelig verdi). For rentepapirer uten observerte markedskurser er effektiv rente beregnet på grunnlag av rentebindingstid og klassifisering av det enkelte papir m.h.t. likviditet og kredittrisiko. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vekter.

17 Reklassifisering av finansielle instrumenter - hold til forfall

I desember 2008 endret Storebrand intensjon til ikke å holde alle instrumentene som inngår i kategorien hold-til-forfall, til forfall. Hele porteføljen ble reklassifisert og inngår i kategorien tilgjengelig for salg, jmf IAS 39.

På tidspunkt for reklassifisering var porteføljen innregnet til 31 331 millioner kroner. Virkelig verdi utgjorde på samme tidspunkt 33 363 millioner kroner. Oververdien på 2 032 millioner kroner er ført direkte mot egenkapitalen. Pr. 31.12.2008 utgjorde verdiendringen samlet 1 779 millioner kroner. Hold-til-forfall porteføljen har inngått som en del av kundemidlene i Storebrand Livsforsikring AS. Tilsvarende verdiendring knyttet til de forsikringsmessige forpliktelsene er ført direkte mot egenkapitalen, jmf IFRS 4. Den innregnede verdiendringen har økt den bokførte avkastningen til kundene. Dette har isolert medført mindre bruk av eiers kapital (om lag 0,6 milliarder kroner) for å oppfylle den løpende rentegaranti.

På grunn av reklassifiseringen vil Storebrand-konsernet være forhindret fra å benytte hold-til-forfall kategorien i 2009 og 2010.

Millioner kroner	
Reklassifiseringstidspunktet:	18.12.08
Bokført verdi	31 331
Virkelig verdi	33 363
	31.12.08
Bokført verdi	31 396
Virkelig verdi	33 169
Resultatmessig effekt dersom ikke reklassifisert	-1 779

18 Finansielle derivater

Storebrand Livsforsikring gjør aktivt bruk av finansielle derivater. Finansielle derivater brukes generelt til å styre den totale investeringsrisikoen på en effektiv måte som sikrer potensialet for en langsiktig god risikostjert avkastning. Herunder brukes derivater til å fjerne uønsket risiko, samt å tilpasse investeringsporteføljen til selskapets forpliktelser på kort og lang sikt. Bruk av derivater tillater ofte en raskere, enklere og billigere måte å øke eller redusere risikoen på. I de enkelte aksje- og obligasjonsporteføljene benyttes finansielle derivater for å tilpasse den ønskede risikosponeeringen innenfor gitte rammer for å implementere forvalters markedssyn. Definisjoner av ulike typer derivater er beskrevet under «Ord og uttrykk».

Nominelt volum

Finansielle derivater er knyttet til underliggende størrelser som ikke bokføres i balansen. Størrelsens brutto-, netto- og gjennomsnittlig nominelt volum sier noe om omfanget av derivatene i forhold til disse underliggende verdier. Brutto nominelt volum gir først og fremst informasjon om omfanget, mens netto nominelt volum gir et visst uttrykk for markedsrisikosponeering ved å ta hensyn til derivatposisjonens fortegn. Gjennomsnittlig nominelt volum sier noe om omfanget av derivatesponeering gjennom året.

Storebrand Livsforsikring AS

Millioner kroner	Netto nominelt volum	Brutto nominelt volum	Gjennomsnittlig nominelt volum	Virkelig verdi		Virkelig verdi - sikring	
				Eiendel	Gjeld	Eiendel	Gjeld
Aksjeopsjoner	-4 597,8	7 428,1	12 302,7	2 579,8			
Aksjeindeksfutures	904,6	2 355,1	6 856,1				
Sum aksjederivater 2008	-3 693,3	9 783,3	19 158,9	2 579,8			
Sum aksjederivater 2007	28 342,1	15 660,2	-6 114,8	461,1			
Fremtidige renteavtaler	-70 958,6	542 893,2	771 065,3	1 529,4	-1 796,8		
Rentefutures	1 219,3	4 518,1	8 523,3				
Renteswapper	14 950,9	55 650,7	70 922,1	1 545,0	-677,9	75,8	
Renteopsjoner	-7 500,0	7 500,0	7 529,3	39,9			
Sum rentederivater 2008	-62 288,4	610 562,0	858 040,0	3 114,3	-2 474,7	75,8	
Sum rentederivater 2007	960 569,1	851 051,2	-104 402,3	761,6	-989,8		
Valutaterminer	-45 886,7	91 483,3	90 687,5	1 269,4	-5 244,8		
Basisswapper	397,8	397,8	1,5	2,8			
Sum valutaderivater 2008	-45 488,8	91 881,1	90 689,0	1 272,3	-5 244,8		
Sum valutaderivater 2007	123 997,8	98 922,4	-61 514,8	1 174,3	-635,2		
Kredittderivat	1 956,1	8 646,1	16 454,8	582,2	-685,5		
Sum kredittderivater 2008	1 956,1	8 646,1	16 454,8	582,2	-685,5		
Sum kredittderivater 2007	13 224,3	16 769,3	4 986,3	52,8	-91,8		
Sum derivater 2008	-109 514,4	720 872,5	984 342,7	7 548,5	-8 405,0	75,8	
<i>Indirekte investeringer i fond</i>				859,1	-1 002,5		
<i>Balanseført verdi 2008</i>				6 689,4	-7 402,5	75,8	
<i>Indirekte investeringer i fond</i>				-700,8	674,1		
Sum derivater 2007	1 126 133,3	982 403,1	-167 045,6	1 749,0	-1 042,6		

Storebrand Livsforsikring Konsern

Millioner kroner	Netto nominelt volum	Brutto nominelt volum	Gjennomsnittlig nominelt volum	Virkelig verdi		Virkelig verdi - sikring	
				Eiendel	Gjeld	Eiendel	Gjeld
Aksjeopsjoner	-4 597,8	18 776,0	12 302,7	2 579,8			
Aksjeindeksfutures	8 801,9	9 614,9	13 727,2	45,2	-93,0		
Sum aksjederivater 2008	4 204,0	28 390,9	26 029,9	2 624,9	-93,0		
Sum aksjederivater 2007	47 608,8	34 000,2	4 962,8	1 577,8	-97,6		
Fremtidige renteavtaler	-69 303,7	544 989,1	772 720,2	1 529,4	-1 801,2		
Rentefutures	1 233,5	7 441,0	8 537,5				
Renteswapper	75 714,6	192 104,1	101 303,5	5 558,7	-679,6	75,8	
Renteopsjoner	-416,4	26 078,4	14 612,9	811,1			
Sum rentederivater 2008	7 228,0	770 612,6	897 174,0	7 899,3	-2 480,9	75,8	
Sum rentederivater 2007	1 051 536,6	926 805,6	-19 332,2	1 412,1	-2 086,6		
Valutaterminer	-6 071,7	128 289,5	110 595,0	1 713,3	-6 119,9		
Basisswapper	397,8	397,8	1,5	2,8			
Sum valutaderivater 2008	-5 673,9	128 687,3	110 596,5	1 716,1	-6 119,9		
Sum valutaderivater 2007	136 250,7	118 118,9	-49 241,9	1 203,5	-780,4		
Kredittderivat	1 956,1	8 646,1	16 454,8	582,2	-685,5		
Sum kredittderivater 2008	1 956,1	8 646,1	16 454,8	582,2	-685,5		
Sum kredittderivater 2007	13 224,3	16 769,3	4 986,3	52,8	-91,8		
Sum derivater 2008	7 714,3	936 336,9	1 050 255,3	12 822,5	-9 379,3	75,8	
<i>Indirekte investeringer i fond</i>				859,1	-1 002,5		
<i>Balanseført verdi 2008</i>	7 714,3	936 336,9	1 050 255,3	11 936,3	-8 376,7	75,8	
<i>Indirekte investeringer i fond</i>				-700,8	674,1		
Sum derivater 2007	1 248 620,4	1 095 694,0	-58 625,0	3 545,4	-2 382,3		

19 Finansiell risiko

Storebrand

Generelt

Livsselskapets finansielle risiko er i hovedtrekk knyttet til evnen til å innfri den årlige avkastningsgarantien. Dette stiller krav til hvordan kapitalen investeres i ulike verdipapirer og andre eiendeler, og til hvordan selskapet utøver sin risikostyring.

Sammensetningen av de finansielle eiendelene følger av selskapets investeringsstrategi. Investeringsstrategien etablerer retningslinjer for sammensetningen av finansielle eiendeler gjennom prinsipper og rammer for selskapets risikostyring. Investeringsstrategien omfatter også rammer og retningslinjer for kreditt- og motpartseksposering, valutarisiko og bruk av derivatinstrumenter. Målet med den aktive risikostyringen er å opprettholde en god risikobærende evne og fortløpende avpasse den finansielle risiko til selskapets soliditet. Gjennom den risikoen selskapet tar og ved hjelp av den risikostyringen som utøves, forventer selskapet å skape god avkastning både i enkeltår og over tid.

Likviditetsrisiko

Storebrand har etablerte likviditetsbuffer i konsernet, og overvåker utviklingen i likviditetsbeholdningene fortløpende i forhold til interne grenser. Det er etablert kredittavtaler med andre banker som selskapene kan trekke på dersom det skulle være nødvendig.

Storebrand Livsforsikring har en likviditetsstrategi, i tråd med forskrift, som spesifiserer rammer og tiltak for å sikre god likviditet i kundeporteføljen. Her spesifiseres en minste allokering til aktiva som kan omsettes på kort varsel. Storebrand Livsforsikring har pengemarkedsplasseringer, obligasjoner, aksjer og andre likvide investeringer som kan omsettes ved behov.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er knyttet til risikoen for at konsernets verdier reduseres som følge av en uventet og ugunstig markedsbevegelse. Markedsrisikoen vurderes fortløpende ved hjelp av ulike målemetoder. Det brukes «Conditional Value at Risk» som metode for å beregne potensielt tap i investeringsporteføljen innenfor et år med en gitt sannsynlighet og porteføljen stresstestes i henhold til de regulatorisk definerte stresstestene samt interne modeller.

Storebrand Livsforsikring har avtalefestet en garantert årlig rente for brorparten av sparekundene på i gjennomsnitt om lag 3,5 prosent. Den årlige rentegarantien stiller krav til hvordan kapitalen investeres i forskjellige verdipapirer og eiendeler. Etter innføring av ny virksomhetslov for forsikring er Storebrand Livsforsikrings selskapsmidler og kundemidler splittet. Investeringsstrategien og derigjennom markedsrisikoen for de ulike delporteføljene i Storebrand Liv er tilpasset den risikotoleransen Storebrand Liv har for ulike produkter, kontrakter og selskapets ansvarlige kapital. Avkastningen vil normalt svinge mellom 3 og 9 prosent med dagens investeringsportefølje for den største delen av bestanden. Mindre deler av bestanden er investert i profiler med noe mindre og noe mer markedsrisiko. Selskapskapitalen er investert slik at den har lav risiko. Effekten av sikringstiltak og dynamisk risikostyring i kundeporteføljene reduserer sannsynligheten for lav avkastning. I de tilfeller hvor avkastningen ikke er stor nok til å dekke den garanterte renten, vil manglende avkastning dekkes ved å bruke risikokapital som er bygd opp av tidligere års overskudd. Eier er ansvarlig for eventuelt udekket beløp. Den gjennomsnittlige rentegarantien forventes å synke i årene fremover. Nye kontrakter selges med 2,75 prosent garantert rente. Forsikringstekniske avsetninger i Storebrand Livsforsikring påvirkes ikke av endringer i markedsrenten, slik regelverket i dag er utformet.

Kreditrisiko

Grensene for kreditrisiko mot den enkelte debitor og samlet innenfor ratingkategorier i Storebrand Livsforsikring og andre selskaper i konsernet besluttes av styret. Det er lagt vekt på at kreditteksponeringen er diversifisert for å unngå konsentrasjon av kreditrisiko mot enkelte debitorer og sektorer. Endringer i debitors kredittvurdering overvåkes og følges opp av Storebrand Kapitalforvaltning. Storebrand benytter så langt det er mulig publiserte kredittratinger supplert med egne vurderinger i de tilfeller det ikke finnes publiserte ratinger.

SPP

Generelt

For den svenske virksomheten i SPP er bestanden delt inn i ytelsespensjon, innskuddspensjon og unit-linked kontrakter. Det er knyttet garantier til både ytelsespensjon og innskuddspensjon i SPP. Dette gir opphav til finansiell risiko ved fallende aksjemarkeder og fallende renter. For noen kontrakter er det også risiko ved sterkt stigende renter. Som følge av et noe mer sammensatt finansielt risikobilde i SPP enn i den norske virksomheten, styres risikoen som kundeporteføljen representerer mot egenkapitalen også gjennom derivatforretninger i selskapsporteføljen i SPP. Investeringsstrategien og risikostyringen i SPP er sammensatt av tre hovedpilarer;

- en aktiva-allokering som gir god avkastning over tid for kunder og eier
- utøvelse av løpende risikostyringstiltak i kundeporteføljen
- tilpasset sikring av visse utvalgte forsikringskontrakter i selskapsporteføljen

Finansiell risiko

I tradisjonell forsikring med rentegaranti bærer forsikringsselskapet risikoen for at det ikke oppnås en avkastning lik den garanterte rente på forsikrings-tagernes midler. SPP oppnår overskuddsdeling dersom totalavkastningen overstiger den garanterte rente. På noen produkter kreves også en viss konsolideringsgrad for overskuddsdeling og for andre produkter må kontrakten ha kundebuffer inntakt for at overskuddsdelingen skal representere en netto inntekt for eier. For forsikringskontrakter i fondsforsikring, er det forsikringstageren som bærer den finansielle risikoen. I kapitalforvaltningen er virksomheten eksponert mot markedsrisiko, likviditetsrisiko, kredittrisiko og operasjonell risiko. Det er spesielt knyttet finansiell risiko til fallende aksjemarkeder og store rentebevegelser. Dette vil kunne medføre tilførsel av kapital til kundekontraktene fra selskapets egenkapital til kundekapitalen. Dersom en forsikringskontrakt i SPP har mindre opptjent kapital enn det som forventes å være tilstrekkelig gitt det gjeldende rentenivået, skal det avsettes et egenkapitaltilskudd som reflekterer underverdien. Denne avsetningen resultatføres og benevnes LKT. Finansiell risikostyring i SPP motvirker denne effekten ved å foreta investeringer som motsvarer LKT-bevegelsen for ulike markedsscenarier. SPP benytter finansielle derivater i selskapsporteføljen og i kundeporteføljen for å oppnå dette. Således arbeider selskapet kontinuerlig med en integrert forvaltning av eiendeler og forpliktelser.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke har likviditet til å møte sine betalingsforpliktelser, eller at selskapet ikke kan avhende verdipapirer til akseptable priser. Denne risikoen begrenses ved at en betydelig del av selskapets finansielle instrumenter plasseres i noterte verdipapirer med god likviditet.

Kredittrisiko

Med kredittrisiko menes risiko for at en motpart ikke kan gjøre opp sine forpliktelser. Kreditverdighet fastsettes ved både intern og eksternt kredittvurdering. Plasseringer i rentepapirer med lavere rating enn «BBB» krever styregodkjenning. Bestemmelsen finnes for å unngå for stor konsentrasjon på enkeltutstedere. For å redusere motpartsrisiko på utestående derivattransaksjoner har selskapet rammeavtaler med alle motparter som blant annet regulerer hvordan sikkerheter skal stilles for endringer i markedsverdier som beregnes på daglig basis.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for prisendringer i finansmarkedene, herunder endringer i rente-, valuta-, aksje- og råvaremarkeder, som påvirker verdien på selskapets finansielle instrumenter. For å styre eksponeringen mot ulike markedsrisikoer utøves det dynamisk risikostyring som demper effekten på finansresultatet av markedsbevegelsen. Ved bruk av historiske markedsendringer foretas det stresstester for å vurdere mulige effekter på selskapets kapitalbase.

LIKVIDITETSRISIKO STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Udiskonterte kontantstrømmer finansielle forpliktelser

Millioner kroner	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	over 5 år	Total verdi	Balanseført verdi
Ansvarlig lånekapital	615,9	252,6	1 554,6	6 002,8	9 190,8	17 616,7	8 668,0
Annen kortsiktig gjeld	2 870,3					2 870,3	2 870,3
Ikke innkalt restforpliktelse Limited Partnership	4 031,1					4 031,1	
Ubenyttede kredittrammer utlån	242,6					242,6	
Lånetilsagn							
Sum finansielle forpliktelser ekskl. derivater	7 759,9	252,6	1 554,6	6 002,8	9 190,8	24 760,7	11 538,3

Kontantstrøm i gjeldende tidsrom er gjengitt i henhold til kupongsats på rapporteringstidpunktet og den forfallsstruktur som er fastsatt. På ansvarlig lån hvor det ikke foreligger forfall, er kontantstrømmen beregnet frem til 2099.

LIKVIDITETSRISIKO STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Udiskonterte kontantstrømmer finansielle forpliktelser

Millioner kroner	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	over 5 år	Total verdi	Balanseført verdi
Ansvarlig lånekapital	669,0	305,8	1 766,2	6 214,4	10 607,5	19 562,9	10 084,7
Annen kortsiktig gjeld	7 680,1					7 680,1	7 680,1
Ikke innkalt restforpliktelse Limited Partnership	5 795,1					5 795,1	
Ubenyttede kredittrammer utlån	242,6					242,6	
Sum finansielle forpliktelser ekskl. derivater	14 386,8	305,8	1 766,2	6 214,4	10 607,5	33 280,7	17 764,8

Kontantstrøm i gjeldende tidsrom er gjengitt i henhold til kupongsats på rapporteringstidpunktet og den forfallsstruktur som er fastsatt. På ansvarlig lån hvor det ikke foreligger forfall, er kontantstrømmen beregnet frem til 2099.

fortsetter neste side

KREDITTRISIKO STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS**Kreditrisiko fordelt på motpart****Rentebærende verdipapirer som eies kortsiktig**

Debitorkategori etter garantist Millioner kroner	AAA	AA	A	BBB	NIG	Totalt
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Verdipapiriserte obligasjoner	1 721,4	9,8	51,8	12,2	115,0	1 910,2
Foretaksobligasjoner		57,3	553,8	701,7	513,9	1 826,6
Finans, bank og forsikring	4 652,5	5 229,5	7 852,6	9 748,9	25,7	27 509,3
Fast eiendom				375,2	42,5	417,7
Stat og statsgarantert	45 888,0	1 389,7	2 615,3		5,5	49 898,5
Overnasjonale organisasjoner	320,4					320,4
Kommune, fylke	3 746,0	418,9				4 164,9
Obligasjoner med fortrinnsrett	2 001,0	251,8	833,3	353,8		3 439,8
Sum 2008	58 329,3	7 357,0	11 906,8	11 191,7	702,7	89 487,5

Rentebærende verdipapirer til amortisert kost

Debitorkategori etter garantist Millioner kroner	AAA	AA	A	BBB	NIG	Totalt
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Verdipapiriserte obligasjoner	3 435,5	44,5	68,2			3 548,2
Foretaksobligasjoner				29,2	37,7	66,9
Finans, bank og forsikring	0,1	5 849,3	1 107,9	161,0	1 039,1	8 157,4
Stat og statsgarantert	6 663,1		2 032,8			8 695,9
Overnasjonale organisasjoner	911,3					
Kommune, fylke		135,6				
Obligasjoner med fortrinnsrett	534,1					534,1
Sum 2008	11 544,1	6 029,4	3 208,9	190,2	1 076,8	22 049,4

Derivater

Motparter Millioner kroner	AAA	AA	A	BBB	NIG	Totalt
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Norge		1 965,0				1 965,0
Sverige		697,6				697,6
US						
UK		342,4	4 152,9			4 495,3
Danmark		458,7				458,7
Finland		7,7				7,7
Øvrige						
Sum 2008		3 471,3	4 152,9			7 624,2

Bankinnskudd

Motparter Millioner kroner	AAA	AA	A	BBB	NIG	Totalt
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Norge		7 737,1				7 737,1
Sverige		1,6	4,8	197,0		203,4
US			68,1			68,1
UK			1 262,5			1 262,5
Øvrige						
Sum bankinnskudd 2008		7 738,7	1 335,4	197,0		9 271,1

Ratingklasser er basert på Standard & Poors's
NIG = Non-investment grade.

UTLÅN

Engasjementer fordelt på kundegrupper

Millioner kroner	Utlån til og fordringer på kunder	Ubenyttede kreditt-rammer
Finansielle hjelpeforetak	4,1	
Jord, skogbruk, fiske og fangst		
Utvinning av olje og naturgass		
Industri og bergverk		
Kraft- og vannforsyning, bygge- og anleggsvirksomhet		
Varehandel, hotell- og restaurantdrift		
Utenriks sjøfart og rørtransport		
Transport ellers og kommunikasjon		
Forretningsmessig tjenesteyting og eiendomsdrift	3 795,1	242,6
Tjenesteytende næringer ellers		
Lønnstakere o.a.	10,8	
Andre		
Utlandet		
Sum 2008	3 810,1	242,6
- Gruppenedskrivninger		
+ Øvrige verdiendringer		
Sum utlån til og fordringer på kunder 2008	3 810,1	242,6

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Den enkelte kundes innplassering er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

Engasjementer fordelt på geografisk område

Millioner kroner	Utlån til og fordringer på kunder	Ubenyttede kreditt-rammer
Østlandet	3 810,1	242,6
Vestlandet		
Sørlandet		
Midt-Norge		
Nord-Norge		
Utlandet		
Sum 2008	3 810,1	242,6

fortsetter neste side

KREDITTRISIKO STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN**Kreditrisiko fordelt på motpart****Rentebærende verdipapirer som eies kortsiktig**

Debitorkategori etter garantist Millioner kroner	AAA	AA	A	BBB	NIG	Totalt
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Verdipaperiserte obligasjoner	22 194,0	1 570,2	803,3	1 139,8	115,0	25 822,4
Foretaksobligasjoner		451,5	1 976,7	931,1	1 055,0	4 414,2
Finans, bank og forsikring	9 976,0	7 224,9	8 920,3	9 792,7	362,9	36 276,8
Fast eiendom				375,2	42,5	417,7
Stat og statsgarantert	86 053,5	1 389,7	2 615,3		5,5	90 064,0
Overnasjonale organisasjoner	1 489,0					1 489,0
Kommune, fylke	4 256,6	1 886,0				6 142,6
Obligasjoner med fortrinnsrett	2 001,0	251,8	833,3	353,8		3 439,8
Obligasjonsfond	5,4					5,4
Sum 2008	125 975,5	12 774,1	15 148,9	12 592,5	1 580,9	168 071,9

Rentebærende verdipapirer til amortisert kost

Debitorkategori etter garantist Millioner kroner	AAA	AA	A	BBB	NIG	Totalt
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Verdipapiriserte obligasjoner	3 435,5	44,5	68,2			3 548,2
Foretaksobligasjoner				29,2	37,7	66,9
Finans, bank og forsikring	0,1	5 849,3	1 107,9	161,0	1 039,1	8 157,4
Stat og statsgarantert	6 663,1		2 032,8			8 695,9
Overnasjonale organisasjoner	911,3					911,3
Kommune, fylke		135,6				135,6
Obligasjoner med fortrinnsrett	534,1					534,1
Sum 2008	11 544,1	6 029,4	3 208,9	190,2	1 076,8	22 049,4

Derivater

Motparter Millioner kroner	AAA	AA	A	BBB	NIG	Totalt
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Norge		1 965,0				1 965,0
Sverige		5 923,0	45,8			5 968,7
UK		342,4	4 155,8			4 498,2
Danmark		458,7				458,7
Finland		7,7				7,7
Sum 2008		8 696,7	4 201,6			12 898,3

Bankinnskudd

Motparter Millioner kroner	AAA	AA	A	BBB	NIG	Totalt
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Norge		7 969,1		197,0		8 166,1
Sverige		982,5	4 332,8	944,5		6 259,8
US			211,3	107,6		318,9
UK		148,8	1 284,3	47,8		1 480,9
Øvrige	136,2	115,0	1 569,0	147,9		1 968,1
Sum bankinnskudd 2008	136,2	9 215,3	7 397,3	1 444,8		18 193,6

Ratingklasser er basert på Standard & Poors's
NIG = Non-investment grade.

UTLÅN

Engasjementer fordelt på kundegrupper

Millioner kroner	Utlån til og fordringer på kunder	Ubenyttede kreditt-rammer
Finansielle hjelpeforetak	4,1	
Jord, skogbruk, fiske og fangst		
Utvinning av olje og naturgass		
Industri og bergverk		
Kraft- og vannforsyning, bygge- og anleggsvirksomhet		
Varehandel, hotell- og restaurantdrift		
Utenriks sjøfart og rørtransport		
Transport ellers og kommunikasjon		
Forretningsmessig tjenesteyting og eiendomsdrift	3 795,1	242,6
Tjenesteytende næringer ellers		
Lønnstakere o.a.	10,8	
Andre		
Utlandet		
Sum 2008	3 810,1	242,6
- Gruppenedskrivninger		
+ Øvrige verdiendringer		
Sum utlån til og fordringer på kunder 2008	3 810,1	242,6

Engasjementer fordelt på geografisk område

Millioner kroner	Utlån til og fordringer på kunder	Ubenyttede kreditt-rammer
Østlandet	3 810,1	242,6
Vestlandet		
Sørlandet		
Midt-Norge		
Nord-Norge		
Utlandet		
Sum 2008	3 810,1	242,6

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet (FVO)

For finansielle instrumenter som inngår i kategorien finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet pr. 31.12.2008 som på innregningstidspunktet kunne ha inngått i kategorien utlån og fordringer, er det estimert at endring i kredittrisiko i 2008 isolert har medført urealiserte tap på om lag 0,5 mrd kroner.

fortsetter neste side

VALUTARISIKO
Finansielle eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS				Storebrand Livsforsikring Konsern				
	Balanse- poster ekskl. valuta- derivater	Valuta- derivater	Nettoposisjon		Balanse- poster ekskl. valuta- derivater	Valuta- derivater	Nettoposisjon		Herav SPP i NOK
	Netto på balansen	Netto salg	i valuta	i NOK	Netto på balansen	Netto salg	i valuta	i NOK	
AUD	47,2	-168,1	-121,0	-590,6	75,7	-195,0	-119,3	-582,5	8,1
CAD	103,2	-85,1	18,2	103,0	129,9	-109,2	20,7	117,4	14,4
CHF	51,9	-0,2	51,7	339,9	127,5	-31,0	96,5	635,0	28,5
DKK	154,1	-53,0	101,1	132,2	1 518,4	-70,0	1 448,4	1 894,0	-0,5
EUR	1 977,0	-2 190,7	-213,8	-2 080,9	2 356,3	-2 429,5	-73,2	-712,8	17,2
GBP	162,3	-147,7	14,5	146,4	237,5	-203,5	34,0	342,1	34,8
HKD	109,0		109,0	98,5	162,4	-51,0	111,4	100,6	2,2
IDR	2 133,4		2 133,4	1,4	2 133,4		2 133,4	1,4	
ITL	168,9		168,9	0,8	168,9		168,9	0,8	
JPY	30 900,6	-29 867,8	1 032,8	79,8	39 843,5	-38 122,8	1 720,7	132,9	53,1
MXN	3,3		3,3	1,6	3,3		3,3	1,6	
KRW	2 110,0		2 110,0	11,7	2 110,0		2 110,0	11,7	
MYR	1,2		1,2	2,5	1,2		1,2	2,5	
LVL					17,6	-17,6			
NZD	158,3		158,3	647,8	159,1	-1,2	157,9	646,1	-1,7
PHP	0,4		0,4	0,1	0,4		0,4	0,1	
PLN	0,2		0,2	0,4	0,2		0,2	0,4	
SEK	409,7	-171,2	238,5	211,2	93 810,2	8 839,2	102 649,4	90 890,4	89 581,3
SGD	9,8	0,1	9,9	48,0	15,5	-4,6	10,9	52,7	4,7
TWD	60,5		60,5	12,9	60,5		60,5	12,9	
USD	2 502,1	-2 763,0	-260,8	-1 826,4	3 254,4	-3 361,6	-107,1	-750,1	471,2
Diverse	10,0		10,0	2,0	10,0		10,0	2,0	
Sum utenlandsk valuta kortsiktig				-2 657,6				92 799,5	90 213,3
LTL	1,8		1,8	5,0	1,8		1,8	5,0	
EUR	-495,6	475,7	-19,9	-193,8	-495,6	475,7	-19,9	-193,8	
SEK	12 790,1	-14 167,4	-1 377,3	-1 366,1	12 790,1	-14 167,4	-1 377,3	-1 366,1	
Sum anleggsmidler/ansvarlig lån				-1 554,9				-1 554,9	
Forsikringsforpliktelser SPP og Nordben								-92 344,7	-85 217,1
Sum utenlandsk valuta langsiktig				-1 554,9				-93 899,6	-85 217,1
Sum nettoposisjon valuta 2008				-4 212,5				-1 100,2	4 996,2
Sum nettoposisjon valuta 2007				1 724,2				-671,1	-2 395,3

VALUTA

Storebrand ekskl. SPP

Selskapet foretar løpende sikring av det alt vesentlige av sin valutarisiko. Valutarisiko eksisterer i utgangspunktet som følge av investeringer i internasjonale verdipapirer, og i et visst omfang også som følge av ansvarlige lån i fremmed valuta. Sikring gjøres ved hjelp av valutaterminer på porteføljnivå, og valutaposisjonene følges løpende opp mot en totalramme fra oppdragsgiver. Negative valutaposisjoner lukkes senest påfølgende dag etter at de oppstod. I tillegg er det gitt separate rammer for å kunne ta aktive valutaposisjoner. Disse posisjonene er inkludert i noten under kortsiktige posisjoner. Storebrand bruker et prinsipp for valutasikringen som benevnes blokkisering, som effektiviserer gjennomføringen av valutasikringen. Valutaposisjonene pr. 31.12.08 er representative for selskapets små rammer for valutaposisjoner.

SPP

SPP valutasikrer sine internasjonale investeringer til en viss grad. For aksjer vil valutasikringen være fra 50 prosent til 100 prosent, og for øvrige aktivaklasser foretar løpende sikring av det alt vesentlige av sin valutarisiko.

20 Utlån av verdipapirer

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	Virkelig verdi 2008	Virkelig verdi 2007	Virkelig verdi 2008	Virkelig verdi 2007
Sum utlån av verdipapirer	630,1	765,9	630,1	1 307,3
Mottatte sikkerhetsstillelser Security lending Program JPMorgan	646,0	758,4	646,0	758,4
Mottatte sikkerhetsstillelser Security lending Program Handelsbanken				2 487,1
Mottatte sikkerhetsstillelser reinvestert som obligasjoner	583,6	423,3	583,6	423,3

Utlån verdipapirer fordelt på land

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	Virkelig verdi 2008	Virkelig verdi 2007	Virkelig verdi 2008	Virkelig verdi 2007
England		71,2		71,2
Japan	24,7	134,2	24,7	321,5
Frankrike	25,7	228,5	25,7	246,3
Australia	3,6	100,2	3,6	100,2
USA	538,7	99,8	538,7	393,9
Spania	8,8	58,0	8,8	58,0
Tyskland	14,0		14,0	24,7
Øvrige	14,6	74,1	14,6	91,6
Sum	630,1	765,9	630,1	1 307,3

Utlån verdipapirer fordelt på valuta

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	Virkelig verdi 2008	Virkelig verdi 2007	Virkelig verdi 2008	Virkelig verdi 2007
USD	583,9	119,1	583,9	424,7
EUR	46,2	342,5	46,2	391,2
JPY		134,2		321,5
AUD		100,2		100,2
GBP		28,7		28,7
Øvrige		41,1		41,1
Sum	630,1	765,9	630,1	1 307,3

21 Sikkerhetsstillelser

Mottatte og avgitte sikkerhetsstillelser

Mllioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Avgitte sikkerhetsstillelser for Futures handel	-977,6	-678,7	-2 462,3	-2 135,0
Mottatte sikkerhetsstillelser i forbindelse derivater			3 735,7	
Avgitte sikkerhetsstillelser i forbindelse med repo				-9 386,3
Mottatte sikkerhetsstillelser Security Lending Program J.P. Morgan	646,0	758,4	646,0	758,4
Mottatte sikkerhetsstillelser Security Lending Program Handelsbanken				2 487,1
Sum mottatte og avgitte sikkerhetsstillelser	-331,6	79,7	1 919,4	-8 275,8

22 Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Millioner kroner	Lån og fordringer	Holdt til forfall	Virkelig verdi, trading	Virkelig verdi, FVO	Derivater sikring	Amortisert kost	Sum
Finansielle eiendeler							
Bankinnskudd	9 271,1						9 271,1
Aksjer og andeler				25 547,9			25 547,9
Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning	22 364,6			89 556,7			111 921,4
Utlån til kunder	11 694,0						11 694,0
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	3 832,6						3 832,6
Derivater			6 689,4				6 689,4
Sum finansielle eiendeler 2008	47 162,3		6 689,4	115 104,7			168 956,3
Finansielle forpliktelser							
Ansvarlig lånekapital					75,8	8 743,7	8 819,5
Derivater			7 402,5				7 402,5
Annen kortsiktig gjeld						2 870,3	2 870,3
Sum finansielle forpliktelser 2008			7 402,5		75,8	11 614,0	19 092,3

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Millioner kroner	Lån og fordringer	Holdt til forfall	Virkelig verdi, trading	Virkelig verdi, FVO	Derivater sikring	Amortisert kost	Sum
Finansielle eiendeler							
Bankinnskudd	18 193,5						18 193,5
Aksjer og andeler			1 397,4	52 765,2			54 162,6
Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning	22 364,6		4 722,5	168 223,5			195 310,6
Utlån til kunder	3 835,8						3 835,8
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	4 216,9						4 216,9
Derivater			11 963,4				11 963,4
Sum finansielle eiendeler 2008	48 610,9		18 083,4	220 988,7			287 682,9
Finansielle forpliktelser							
Ansvarlig lånekapital					75,8	10 160,4	10 236,2
Derivater			8 376,8				8 376,8
Annen kortsiktig gjeld						7 680,1	7 680,1
Sum finansielle forpliktelser 2008			8 376,8		75,8	17 840,5	26 293,1

23 Virkelig verdi finansielle eiendeler og forpliktelser

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Millioner kroner	2008		2007	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler				
Bankinnskudd	9 271,1	9 271,1	9 679,3	9 679,3
Finansielle eiendeler til virkelig verdi:				
Aksjer og andeler	25 547,9	25 547,9	44 521,1	44 521,1
Sum obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning	89 556,7	89 556,7	48 008,5	48 008,5
Derivater	6 689,4	6 689,4	1 749,0	1 749,0
Eiendeler i livsforsikring med investeringsvalg			8 928,8	8 928,8
Utlån og fordringer:				
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, virkelig verdi				
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, amortisert kost				
Utlån til kunder, virkelig verdi	11 694,0	11 694,0	9 591,8	9 591,8
Utlån til kunder, amortisert kost				
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	3 832,6	3 832,6	4 017,0	4 017,0
Andre obligasjoner til amortisert kost	22 364,6	22 049,4	12 919,7	12 447,8
Obligasjoner holdt til forfall			27 460,4	27 972,3
Sum eiendeler	168 956,3	168 641,0	166 875,6	166 915,6
Finansielle forpliktelser				
Derivater, Trading	8 376,8	8 376,8	1 042,6	1 042,6
Annen kortsiktig gjeld	2 870,3	2 870,3	3 244,3	3 244,3
Sum andre finansielle forpliktelser	11 247,1	11 247,1	4 286,9	4 286,9
Ansvarlig lånekapital, amortisert kost *)	8 668,0	7 190,2	8 813,8	8 813,8
Sum finansielle forpliktelser	19 915,1	18 437,3	13 100,7	13 099,9

*.) Virkelig verdier er teoretisk beregnet i risikostyringssystemet QRM. Det er benyttet spreader som tilsvarende siste kjente omsetningstall i markedet.

fortsetter neste side

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Millioner kroner	2008		2007	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler				
Bankinnskudd	18 193,8	18 193,8	18 941,6	18 941,6
Finansielle eiendeler til virkelig verdi:				
Aksjer og andeler	54 163,1	54 163,1	74 408,9	74 408,9
Sum obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning	172 945,8	172 945,8	107 008,8	107 008,8
Derivater	11 963,3	11 963,3	3 545,4	3 545,4
Eiendeler i livsforsikring med investeringsvalg			39 083,4	39 083,4
Utlån og fordringer:				
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, virkelig verdi				
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, amortisert kost				
Utlån til kunder, virkelig verdi	3 835,8	3 835,8	2 702,8	2 702,8
Utlån til kunder, amortisert kost				
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	4 217,0	4 217,0	6 020,4	6 020,4
Andre obligasjoner til amortisert kost	22 364,6	22 049,4	12 919,7	12 447,8
Obligasjoner holdt til forfall			27 460,4	27 972,3
Sum eiendeler	287 683,5	287 368,2	292 091,4	292 131,4
Finansielle forpliktelser *)				
Derivater, Trading	8 377,0	8 377,0	2 382,3	2 382,3
Annen kortsiktig gjeld	7 680,1	7 680,1	15 986,3	15 986,3
Sum andre finansielle forpliktelser	16 057,1	16 057,1	18 368,6	18 368,6
Ansvarlig lånekapital, amortisert kost	10 084,7	7 807,9	8 813,8	8 813,0
Sum finansielle forpliktelser	26 141,8	23 865,0	27 182,4	27 181,6

*) Virkelig verdi på forpliktelser er lik markedsverdi og ikke sikringsverdi.

24 Andre finansielle eiendeler

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Fordring i forbindelse med reverse-repo				1 515,3
Investeringsporteføljer i Nordben				3 338,1
Bankinnskudd kollektivporteføljen	6 242,8		11 798,2	
Bankinnskudd investeringsvalgporteføljen	1 089,2		1 516,5	
Andre finansielle eiendeler	7 332,0	0,0	13 314,7	4 853,4

25 Sensitivitetsanalyser

Ved endringer av markedsrisiko som inntreffer i løpet av 1 år vil innvirkning for resultat og egenkapital bli som fremstilt nedenfor basert på balansen pr. 31.12.2008:

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Innvirkning på inntekter

Millioner kroner	
Aksjer -20%	-2 356
Aksjer +20%	2 356
Renter -1,5%	3 964
Renter +1,5%	-3 964
Eiendom -12%	-3 350
Eiendom +12%	3 350

Innvirkning på resultat/egenkapital

Millioner kroner	
Aksjer -20%	-364
Aksjer +20%	172
Renter -1,5%	141
Renter +1,5%	-654
Eiendom -12%	-622
Eiendom +12%	289

Aktivasiden til Storebrand Livsforsikring (eksklusive SPP) er stresset for å vise hvor mye dette påvirker eiers resultat i forhold til forventningene i 2009. Stressene er gjort på investeringsporteføljen pr. 31/12-08 og resultatet viser estimert resultatteffekt for året som helhet. Stressene som er gjort er aksjer +/- 20 prosent, renter +/-150 basispunkter og eiendom +/- 12 prosent. Når det gjelder valutarisiko er investeringsporteføljene nær 100 prosent valuta-sikret, og endringer i valutakurser vil i liten grad påvirke selskapets forventede resultat for 2009.

Stresstestene er gjort for alle investeringsprofiler og effekten fra hver stresstest reduserer eller øker forventet avkastning i hver profil. I de negative stress-testene (aksjer ned, renter opp og eiendom ned) faller avkastningen i enkelte profiler under garantien. Buffersituasjonen for hver kontrakt vil da avgjøre hvor mye egenkapital selskapet eventuelt må bruke dersom avkastningen blir på dette nivået i 2009. Ut over behovet for å benytte egenkapital for å dekke opp for avkastning under garantien, er det endringer i overskuddsdelingen for fripoliser og for profilene med gamle individuellkontrakter, samt avkastning og rentekostnader i selskapsporteføljen som i størst grad påvirker forventet resultat for 2009.

Stressene er gjort hver for seg. Om flere av de negative stresstestene skulle inntreffe samtidig, blir den negative resultatteffekten større enn summen av de to enkeltteffektene alene.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Innvirkning på inntekter

Millioner kroner	
Aksjer -20%	-2 926
Aksjer +20%	2 926
Renter -1,5%	11 566
Renter +1,5%	-10 331
Eiendom -12%	-3 444
Eiendom +12%	3 444

Innvirkning på resultat/egenkapital

Millioner kroner	
Aksjer -20%	-513
Aksjer +20%	204
Renter -1,5%	1 197
Renter +1,5%	-2 043
Eiendom -12%	-660
Eiendom +12%	317

Tall for Storebrand Livsforsikring Konsern er beregnet ut i fra Storebrand Livsforsikring AS og SPP, øvrige datterselskaper er ikke inkludert i beregningene.

I noten vises effekten på SPP Livförsäkrings finansielle resultat (eksklusiv deling av avkastningen) for noen utvalgte markedsendringer ut fra selskapets finansielle posisjoner og handlinger pr. 31.12. 2008. Da det er markedsendringer som vises i noten over vil den dynamiske risikostyringen ikke påvirke utfallet. Om det antas at markedsendringene inntreffer under en tidsperiode, vil den dynamiske risikostyringen redusere effekten av de negative utfallene og forsterke de positive. All endring i markedsverdi påvirker ikke det finansielle resultatet i SPP. Den andelen av markedsverdiforandringen som påvirker resultatet, er den delen som ikke kan avregnes mot den villkorade återbäringen.

26 Fast eiendom

Millioner kroner	Virkelig verdi	Gjennomsn leie pr. kvm	Varighet leiekontr	Kvm.	Utleie grad
Eiendomstype					
Kontorbygg (inklusive forretninger, parkering og lager)	11 551,5	1 464,0	4,3	733 997,0	99,0
Kjøpesentre (inklusive parkering og lager)	10 571,0	1 401,0	5,7	441 772,0	96,7
Parkeringshus	549,3	1 076,0	8,0	44 085,0	100,0
Sverige	328,1				
Totalt investeringseiendommer	22 999,9			1 219 854,0	
Eiendommer til eget bruk	1 968,2		10,9	59 945,0	100,0
Totalt fast eiendom Storebrand Livsforsikring Konsern	24 968,1			1 279 799,0	

Geografisk beliggenhet:	
Oslo- Vika/Fillipstad Brygge	5 186,5
Stor Oslo for øvrig	7 281,3
Kjøpesentre	10 570,9
Norge for øvrig	1 601,3
Sverige	328,1
	24 968,1

Følgende beløp ført i resultatregnskapet:

Millioner kroner	2008	2007
Leieinntekter og realiserte gevinster/tap fra investeringseiendommer	1 521,0	1 615,3
Driftskostnader (inkludert vedlikehold og reparasjoner) som gjelder investeringseiendommer som har gitt leieinntekter i perioden.	-178,7	-180,6
Sum	1 342,3	1 434,7
Endring i virkelig verdi på investeringseiendommer	423,3	2 953,3
Sum inntekter fra investeringseiendommer	1 765,6	4 388,0

Bokført i balansen

Millioner kroner	2008	2007
Bokført verdi pr. 1.1.	21 358,6	17 447,0
Tilgang som skyldes kjøp	755,2	753,8
Tilgang som skyldes påkostning	1 436,2	896,3
Avgang	-973,6	-442,0
Endring i virkelig verdi på investeringseiendommer	423,3	2 703,5
Bokført verdi pr. 31.12.	22 999,7	21 358,6

Beregning av virkelig verdi for eiendommer

Selskapet foretar selv verddivurdering av eiendommene. Eiendommene vurderes individuelt ved at antatt fremtidig netto inntektsstrøm neddiskonteres med en rente tilsvarende avkastningskravet for den enkelte investering. I netto inntektsstrøm er det hensyntatt eksisterende og fremtidig inntektstap som følge av ledighet, nødvendige investeringer samt en vurdering av fremtidig utvikling i markedsleien. Avkastningskravet tar utgangspunkt i forventet langsiktig realrente og en individuell fastsatt risikopremie, avhengig av leietakersituasjonen, byggets beliggenhet og standard. For kjøpesentrene beregnes eiendommens verdi med utgangspunkt i en markedsmessig yield (direteavkastning i år 1) for den enkelte eiendom og ikke en neddiskontert langsiktig kontantstrøm. I tilfeller hvor det er kjente betydelige endringer i forventet kontantstrøm senere år er dette hensyntatt i verdsettelsen. I forbindelse med finansuroen har det vært begrenset med transaksjoner i markedet og generelt har usikkerheten i informasjonsgrunnlaget som benyttes ved verdsettelse økt sammenlignet med 2007. For å underbygge egne verddivurderinger er det i tillegg innhentet eksterne verddivurderinger for et representativt utvalg av selskapets eiendommer. Eiendommen i Sverige er kjøpt i desember 2008 og markedsverdien er satt lik kostpris pr. 31.12.2008.

Eiendommene er vurdert med utgangspunkt i følgende effektiv avkastningskrav (inklusive 2,5 prosent inflasjon):

Segment	Avkastningskrav %	
	2008	2007
Kontorportefølje Oslo sentrum	7,95-9,0	7,95-8,45
Kjøpesenter portefølje	8,45-9,50	7,70-9,00
Øvrige eiendommer	8,45-10,75	8,20-10,00

27 Nedskrivning deler av immaterielle eiendeler knyttet til SPP

I oppkjøpsanalyse for SPP er en betydelig andel av kjøpspris er allokert til merverdien knyttet til forsikringskontraktene, i tillegg tilkommer øvrige immaterielle verdier og goodwill. Negativ utvikling i finansmarkedene har påvirket resultatene fra SPP i 2008. I tredje kvartal ble det foretatt beregninger av merverdiene knyttet til oppkjøpet, hvor markedets volatilitet er hensyntatt. Basert på disse beregningene er det foretatt en nedskrivning på 2.500 millioner kroner i tredje kvartal 2008 knyttet til aktiverte merverdier på ervervede forsikringskontrakter. I de foreliggende beregninger har økt markedsvolatilitet gitt en negativ påvirkning for innebygde opsjoner og garantier knyttet til de kjøpte forsikringskontraktene. En eventuell fremtidig reduksjon i markedsvolatilitet, kan medføre reversering av nedskrivning.

Hoveddelen av de immaterielle verdiene knyttet til SPP er verdien av VIF (value of business in force), hvor det er foretatt en egen tilstrekkelighetstest etter kravene i IFRS 4. For å bestemme om goodwill og øvrige immaterielle eiendeler knyttet til SPP har vært gjenstand for verdifall, er det estimert gjenvinnbare beløp for de relevante kontantstrømgenererende enhetene. Gjenvinnbare beløp fastsettes ved å beregne virksomhetens bruksverdi. SPP anses som én kontantstrømgenererende enhet. I beregningen av bruksverdi har ledelsen benyttet styrebehandlede budsjetter og prognoser for en tre-års periode, og videre med en forventning om en moderat vekst i totalmarkedet og markedsandel. Kontantstrømmer etter denne perioden er fremskrevet med mellom 5 og 7 prosent p.a. for perioden 2012 til 2018. Etter 2018 er det gjort et anslag på årlig nominell vekst på om lag 3,9 prosent. Fremtidige resultater knyttet til fremtidig administrasjonsresultat, risikoresultat og finansresultat for SPP vil påvirke bruksverdien. Generelt forventes det vekst i tjenestepensjonsmarkedet som følge av følgende sentrale vekstfaktorer:

- Demografi med forventet økning i antall pensjonister
- Sysselsetningsvekst
- Regulatoriske forhold med bl.a. overgang fra ytelse til innskuddsbasert pensjon.

Bruksverdi er beregnet ved å benytte en etter skatt diskonteringsfaktor fra 10 til 11 prosent i perioden. Denne er beregnet med en risikofri rente som utgangspunkt og tillagt en premie som reflekterer risikoen i virksomheten. Ledelsen har vurdert gjenvinnbart beløp på goodwill pr. 31.12.2008 og konkludert at nedskrivning ikke er nødvendig. Ledelsen mener at det ikke er sannsynlig at rimelig mulige endringer i nøkkelforutsetningene vil medføre et behov for nedskrivning. Se note 28.

28 Immaterielle eiendeler og goodwill

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Millioner kroner	IT-systemer	Sum 2008	Sum 2007	
Anskaffelseskost 1.1.	0,0	0,0		
Tilgang i perioden:				
Utviklet internt	34,0	34,0	7,4	
Avgang i perioden				
Valutadifferanser ved omregning av utlandsk enhet				
Andre endringer				
Anskaffelseskost 31.12.	34,0	34,0	7,4	
Akk. av- og nedskrivninger 1.1.	0,0	0,0		
Nedskrivning i perioden				
Amortisering i perioden				
Avgang i perioden				
Reversering av nedskrivning i perioden				
Andre endringer				
Akk. av- og nedskrivninger 31.12.	0,0	0,0		
Bokført verdi 31.12.	34,0	34,0	7,4	
Avskrivningstid:	5 år			
Millioner kroner	Levetid	Avskrivnings-sats	Avskrivnings-metode	Bokført verdi 31.12
IT systemer	5 år	20%	linear	34,0

fortsetter neste side

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Millioner kroner	Immaterielle eiendeler						Goodwill	Sum 2008	Sum 2007
	Merkevare- navn	IT- systemer	Kunde- lister	VIF	Rettigheter SPP Fonder	Leasing rettigheter			
Anskaffelseskost 1.1.	168,0		488,9	8 316,5			711,5	9 685,0	118,2
Tilgang i perioden:									
Utviklet internt		34,0						34,0	7,4
Kjøpt separat									
Kjøpt ved fusjon, oppkjøp e.l.					8,9	0,2	4,2	13,3	9 591,0
Avgang i perioden									-0,4
Effekt av sikringsbokføring									-20,0
Valutadifferanser ved omregning av utlandsk enhet	9,1		26,4	448,9			37,8	522,2	
Anskaffelseskost 31.12.	177,1	34,0	515,3	8 765,4	8,9	0,2	753,5	10 254,4	9 696,2
Akk. av- og nedskrivninger 1.1.								0,0	-110,0
Nedskrivning i perioden				-2 500,0				-2 500,0	
Amortisering i perioden	-17,1		-49,7	-409,3				-476,1	-7,8
Avgang i perioden									
Reversering av nedskrivning i perioden									
Valutadifferanser ved omregning av utlandsk enhet	-0,6		-1,8	-108,1				-110,5	
Andre endringer				-98,0				-98,0	
Akk. av- og nedskrivninger 31.12.	-17,7		-51,5	-3 115,4				-3 184,6	-117,8
Bokført verdi 31.12.	159,4	34,0	463,8	5 650,0	8,9	0,2	753,5	7 069,8	9 578,4
Avskrivningstid:	10 år	5 år	10år	20 år	10 år	2,5 år			

Millioner kroner	Levetid	Avskriv- nings- sats	Avskriv- nings- metode	Bokført verdi 31.12
Merkevarenavn SPP	10 år	10%	lineær	159,4
Kundelister SPP	10 år	10%	lineær	463,8
Value of business inforce SPP	20 år	5%	lineær	5 650,0
Rettigheter til å ta ut gebyrer fra SPP Fonder	10 år	10%	lineær	8,9
Leasingrettigheter Foran	2,5 år	40%	lineær	0,2
IT systemer	5 år	20%	lineær	34,0

Goodwill fordelt på virksomhetskjøp

Millioner kroner	Anskaf- felses- kost 1.1	Verdi i balansen 1.1	Tilgang/ avgang valuta- effekt	Ned- skrivning	Verdi i balansen 31.12
Goodwill ved kjøp av SPP	711,5	711,5	37,8		749,3
Goodwill ved kjøp av Evoco			4,2		4,2
Sum	711,5	711,5	42,0		753,5

Goodwill avskrives ikke, men testes årlig for nedskrivningsbehov.

29 Varige driftsmidler

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS Faste eiendommer og driftsmidler

Millioner kroner	Maskiner	Biler	Inventar	Finansielle leieavtaler	Eien- dommer*)	Sum 2008	Sum 2007
Bokført verdi pr. 1.1.	12,7	17,0	2,9		997,8	1 030,4	781,2
Tilgang	16,8	10,6	0,5		693,6	721,5	21,0
Avgang		-0,4				-0,4	-1,4
Verdiregulering ført over balansen					23,5	23,5	21,5
Tilgang via oppkjøp/fusjon							2,1
Avskrivning	-8,4	-4,6	-0,8		-1,6	-15,4	-35,6
Opp-/Nedskrivning i perioden							254,0
Nedskrivning reversert i perioden					-0,9	-0,9	
Bokført verdi pr. 31.12.	21,1	22,6	2,6		1 712,4	1 758,7	1 042,8
Anskaffelseskost IB	50,5	19,4	6,1		725,0	801,0	782,3
Anskaffelseskost UB	67,3	30,0	6,3		1 405,3	1 508,9	801,0
Akkumulert av- og nedskrivning IB	-37,8	-2,4	-3,2		273,0	229,6	23,9
Akkumulert av- og nedskrivning UB	-46,2	-6,6	-0,8		270,5	216,9	229,6
Verdireguleringsfond IB**))					44,6	44,6	24,0
Endring i perioden					3,1	3,1	20,6
Verdireguleringsfond UB**))					47,7	47,7	44,6

*) Eiendommer til eget bruk, se også note 26.

**) Verdireguleringsfond ligger som en del av opptjent egenkapital

Avskrivningsplan og økonomisk levetid:

Maskiner	4 år
Biler	6 år
Inventar	4 år
Eiendommer	50 år

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN Faste eiendommer og driftsmidler

Millioner kroner	Maskiner	Biler	Inventar	Finansielle leieavtaler	Eien- dommer*)	Sum 2008	Sum 2007
Bokført verdi pr. 1.1.	16,4	17,8	3,1		1 005,4	1 042,7	781,2
Tilgang	23,7	11,0	1,6	1,2	947,7	985,3	21,0
Avgang		-0,4				-0,4	-1,4
Verdiregulering ført over balansen					17,9	17,9	21,5
Tilgang via oppkjøp/fusjon							2,1
Avskrivning	-10,5	-4,8	-0,9	-0,4	-1,8	-18,4	-35,6
Opp-/Nedskrivning i perioden							254,0
Nedskrivning reversert i perioden					-0,9	-0,9	
Bokført verdi pr. 31.12.	29,7	23,6	3,9	0,8	1 968,2	2 026,2	1 042,8
Anskaffelseskost IB	78,4	20,2	6,4		732,6	837,6	795,0
Anskaffelseskost UB	103,4	30,7	7,3	1,2	1 667,0	1 809,6	837,6
Akkumulert av- og nedskrivning IB	-62,0	-2,4	-3,3		273,0	205,3	13,7
Akkumulert av- og nedskrivning UB	-73,7	-6,7	-0,8	-0,4	270,5	188,8	-205,3
Verdireguleringsfond IB **))					44,6	44,6	24,0
Endring i perioden					3,1	3,1	20,6
Verdireguleringsfond UB **))					47,7	47,7	44,6

*) Eiendommer til eget bruk, se også note 26.

**) Verdireguleringsfond ligger som en del av opptjent egenkapital

fortsetter neste side

Avskrivningsplan og økonomisk levetid:

Maskiner	4 år
Biler	6 år
Inventar	4 år
Eiendommer	50 år

30 Sikringsbokføring

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Konsernet benytter virkelig verdi sikring. Det er renterisiko som sikres. Sikringseffektiviteten følges opp på papirnivå med unntak av strukturerte obligasjonslån hvor sikringseffektiviteten følges opp på porteføljenivå. Hver portefølje består av swapper og sikringsobjekter med forfall innenfor samme halvår.

Sikringsinstrument - virkelig verdisikring

Millioner kroner	2008		
	Kontrakt/ nominell verdi	Virkelig verdi ¹⁾	
		Eiendeler	Gjeld
Renteswapper	2 920,0	93,5	
Sum rentederivater	2 920,0	93,5	0,0
Sum derivater	2 920,0	93,5	0,0

Sikringsobjekt - virkelig verdisikring

Millioner kroner	2008		
	Kontrakt/ nominell verdi	Sikringsverdi ^{1) 2)}	
		Eiendeler	Gjeld
Ansvarlig lånekapital	-2 920,0		-3 011,5
Sikringseffektivitet - prospektiv		98%	
Sikringseffektivitet - retrospektiv		98%	

1) Balanseførte verdier pr. 31.12.

2) Virkelig verdi ved sikringsbokføring beregnes basert på opprinnelig spread, som hensyntar amortisering og kostnader.

Storebrand har i 2008 benyttet kontantstrømssikring av valutarisiko knyttet til Storebrand sin nettoinvestering i Storebrand Holding AB. Det er benyttet 3 mnd rullerende valutaderivater, hvor spotelementet i disse er benyttet som sikringsinstrument. Effektiv andel av sikringsinstrumentene er innregnet i egenkapitalen. Netto beløp innregnet i egenkapitalen i 2008, dvs effektiv andel av sikringsinstrumentene samt valutaeffekten på sikringsobjektet, er 19,8 millioner kroner.

Sikringsinstrument - kontantstrømssikring

Millioner kroner	Kontrakt/ nominell verdi	2008		2007	
		Virkelig verdi ¹⁾		Virkelig verdi ¹⁾	
		Eiendeler	Gjeld	Eiendeler	Gjeld
Forward valutaswap					
Valutaswap	4 662,0		-53,8		-66,1
Sum valutaderivater	4 662,0	0,0	-53,8	0,0	-66,1
Sum derivater	4 662,0	0,0	-53,8	0,0	-66,1

Sikringsobjekt - kontantstrømssikring

Millioner kroner	2008		2007	
	Virkelig verdi ¹⁾		Virkelig verdi ¹⁾	
	Eiendeler	Gjeld	Eiendeler	Gjeld
Underliggende objekter	4 601,2		6 916,6	
Sikringseffektivitet - prospektiv	85%		100%	
Sikringseffektivitet - retrospektiv	85%		100%	

1) Balanseførte verdier pr. 31.12.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Konsernet benytter virkelig verdi sikring. Det er renterisiko som sikres. Sikringseffektiviteten følges opp på papirnivå med unntak av strukturerte obligasjonslån hvor sikringseffektiviteten følges opp på porteføljenivå. Hver portefølje består av swapper og sikringsobjekter med forfall innenfor samme halvår.

Sikringsinstrument - virkelig verdisikring

Millioner kroner	2008		
	Kontrakt/ nominell verdi	Virkelig verdi ¹⁾	
		Eiendeler	Gjeld
Renteswapper	2 920,0	93,5	
Sum rentederivater	2 920,0	93,5	0,0
Sum derivater	2 920,0	93,5	0,0

Sikringsobjekt - virkelig verdisikring

Millioner kroner	2008		
	Kontrakt/ nominell verdi	Sikringsverdi ^{1) 2)}	
		Eiendeler	Gjeld
Ansvarlig lånekapital	-2 920,0		-3 011,5
Sikringseffektivitet - prospektiv		98%	
Sikringseffektivitet - retrospektiv		98%	

1) Balanseførte verdier pr. 31.12.

2) Virkelig verdi ved sikringsbokføring beregnes basert på opprinnelig spread, som hensyntar amortisering, provisjonsinntekter og kostnader, samt opsjonskostnader i forbindelse med strukturerte produkter.

Storebrand har i 2008 benyttet kontantstrømssikring av valutarisiko knyttet til Storebrand sin nettoinvestering i SPP. Det er benyttet 3 mnd rullerende valutaderivater, hvor spotelementet i disse er benyttet som sikringsinstrument. Effektiv andel av sikringsinstrumentene er innregnet i egenkapitalen. Netto beløp innregnet i egenkapitalen i 2008, dvs effektiv andel av sikringsinstrumentene samt valutaeffekten på sikringsobjektet, er -15,6 millioner kroner. Grunnet at sikringsinstrumentene tilpasses balanseført verdi av nettoinvesteringen i SPP løpende, har sikringseffektiviteten vært 100% og forventes også fremover å være 100%.

Sikringsinstrument - kontantstrømssikring

Millioner kroner	Kontrakt/ nominell verdi	2008		2007	
		Virkelig verdi ¹⁾		Virkelig verdi ¹⁾	
		Eiendeler	Gjeld	Eiendeler	Gjeld
Forward valutaswap					
Valutaswap	11 502,0		-89,3		-108,3
Sum valutaderivater	11 502,0	0,0	-89,3	0,0	-108,3
Sum derivater	11 502,0	0,0	-89,3	0,0	-108,3

fortsetter neste side

Sikringsobjekt - kontantstrømssikring

Millioner kroner	2008		2007	
	Virkelig verdi ¹⁾		Virkelig verdi ¹⁾	
	Eiendeler	Gjeld	Eiendeler	Gjeld
Underliggende objekter	11 502,0		13 805,6	
Sikringseffektivitet - prospektiv	100%		100%	
Sikringseffektivitet - retrospektiv	100%		100%	

1) Balanseførte verdier pr. 31.12.

31 Forsikringsforpliktelse livsforsikring fordelt på bransjer

Millioner kroner	Kollektiv pensjon privat	Kollektiv pensjon offentlig	Gruppelivs-forsikring	Individuell kapital-forsikring	Individuell rente/pensjons-forsikring	Skade-forsikring
Premiereserve	108 034,2	17 720,6	468,0	7 212,3	20 135,8	385,1
- herav RBNS	264,8	114,9	50,4	22,3	4,5	
- herav IBNR	7,0	3,0	227,9	25,0	23,6	
- herav ikke opptjent premieinntekt	746,2	0,1	44,2	14,8	14,3	
Tilleggsavsetning	2 166,3	363,2		206,9	701,7	
Kursreguleringsfond						
Premiefond	4 976,6	772,2			1,8	
Innskuddsfond	351,7					
Pensjonistenes overskuddsfond	130,4					
Erstatningsavsetning	45,6	19,4	201,7	213,7	14,3	
- herav RBNS	44,9	19,1	162,9	106,2	3,7	
- herav IBNR	0,7	0,3	38,8	107,5	10,0	
Villkorad återbäring						
Andre tekniske avsetninger						
Sikkerhetsavsetning livsforsikring						
Sum forsikringsforpliktelse	115 704,8	18 875,4	669,7	7 632,9	20 853,6	385,1

Millioner kroner	Sum Storebrand Livsforsikring AS		SPP Konsern og Nordben Life & Pension	Sum Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2008	2007
Premiereserve	153 956,0	151 992,6	105 321,2	259 277,2	252 704,9
- herav RBNS	456,9	383,7		456,9	383,7
- herav IBNR	286,5	239,7		286,5	239,7
- herav ikke opptjent premieinntekt	819,6	808,5		819,6	808,5
Tilleggsavsetning	3 438,0	5 757,3	371,5	3 809,5	5 757,3
Kursreguleringsfond		3 888,9			3 888,9
Premiefond	5 750,6	5 975,2		5 750,6	5 975,2
Innskuddsfond	351,7	307,9		351,7	307,9
Pensjonistenes overskuddsfond	130,4	280,0		130,4	280,0
Erstatningsavsetning	494,7	456,3	62,3	557,0	1 969,9
- herav RBNS	336,8	303,0		336,8	303,0
- herav IBNR	157,3	153,3		157,3	153,3
Villkorad återbäring			7 499,2	7 499,2	13 699,4
Andre tekniske avsetninger		295,1			295,1
Sikkerhetsavsetning livsforsikring		197,4			197,4
Sum forsikringsforpliktelse	164 121,5	171 038,9	113 254,3	277 375,7	286 964,1

Av posten sum forsikringsforpliktelser livsforsikring antas det at 9,6 milliarder kroner vil utbetales som erstatninger (eksklusive gjenkjøp og uttak) i 2009 for Storebrand Livsforsikring AS og 4,0 milliarder kroner for SPP. Tabellen nedenfor viser forventede erstatningsutbetalinger (eksklusive gjenkjøp og uttak). Restbeløpet etter 5 år er lik de balanseførte forpliktelsene i regnskapet.

Utvikling erstatningsutbetalinger

Milliarder kroner	Storebrand	SPP
0-1 år	9,6	4,0
1-5 år	38,4	17,0
Over 5 år	116,1	92,3

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS	
	2008	2007
Gjenforsikringsandel av fors.tekniske avsetninger	103,1	57,0
Sum eiendeler	103,1	57,0
Premiereserve	12,3	9,8
Erstatningsavsetning	252,1	187,2
- herav RBNS	31,7	22,8
- herav IBNR	220,4	164,4
Sikkerhetsavsetning	120,7	85,4
Sum forpliktelser	385,1	469,6

Millioner kroner	Tidligere gjeldende regler	Uten rett til andel av overskudd	Investeringsvalg	Individuell kapitalforsikring
Premiereserve	5 781,5	475,1	955,7	7 212,3
Tilleggsavsetning	206,9			206,9
Premiefond				
Innskuddsfond				
Pensjonistenes overskuddsfond				
Erstatningsavsetning	148,6	65,1		213,7
Supplerende avsetninger				
Sum forsikringsforpliktelser	6 136,9	540,2	955,7	7 632,9

Millioner kroner	Tidligere gjeldende regler	Investeringsvalg	Individuell rente- / pensjonsforsikring
Premiereserve	17 436,3	2 699,5	20 135,8
Tilleggsavsetning	701,7		701,7
Premiefond	1,8		1,8
Innskuddsfond			
Pensjonistenes overskuddsfond			
Erstatningsavsetning	13,7	0,6	14,3
Supplerende avsetninger			
Sum forsikringsforpliktelser	18 153,4	2 700,1	20 853,6

fortsetter neste side

Millioner kroner	Ytelses- basert uten investering- valg	Ytelses- basert med investerings- valg	Fripoliser	Innskudds- basert uten investerings- valg	Innskudds- basert med investerings- valg	Uten rett til andel av overskudd	Kollektiv pensjon privat
Premiereserve	50 351,4	767,5	51 434,2	82,9	5 010,4	387,4	108 033,7
Tilleggsavsetning	1 557,5	12,1	595,2	1,5			2 166,3
Premiefond	4 887,4	43,6	45,6				4 976,6
Innskuddsfond					351,7		351,7
Pensjonistenes overskuddsfond	130,4						130,4
Erstatningsavsetning	34,3		7,5			3,8	45,6
Supplerende avsetninger		0,5					0,5
Sum forsikringsforpliktelser	56 961,0	823,6	52 082,5	84,4	5 362,1	391,2	115 704,8

Millioner kroner	Ytelses- basert uten investering- valg	Ytelses- basert med investerings- valg	Kollektiv pensjon offentlig
Premiereserve	16 356,1	1 364,5	17 720,6
Tilleggsavsetning	345,2	17,9	363,2
Premiefond	699,0	73,3	772,2
Innskuddsfond			
Pensjonistenes overskuddsfond			
Erstatningsavsetning	19,4		19,4
Supplerende avsetninger			
Sum forsikringsforpliktelser	17 419,7	1 455,7	18 875,4

32 Endringer forsikringsforpliktelser

Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser

Millioner kroner	Premie- reserve	Tilleggs- avsetning	Kursregule- ringsfond	Erstatnings- avsetning	Premie-, innskudds- pensjo- nistenes overskudds- fond
Inngående balanse	141 408,5	5 683,4	3 529,3	455,7	6 215,8
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser					
2.1 Netto resultatførte avsetninger	996,4	-2 411,5		38,4	148,7
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet	9,6				440,2
2.3 Risikoresultat til ordnet forsikringskontraktene	8,4				111,3
2.4 Annen tilordning av overskudd	85,6				
2.5 Justering av forsikringsforpliktelser fra andre resultatkomponenter		-0,3	-3 529,3		
<i>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser</i>	<i>1 100,0</i>	<i>-2 411,8</i>	<i>-3 529,3</i>	<i>38,4</i>	<i>700,2</i>
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser					
3.1 Overføringer mellom fond	240,2	23,1			-263,3
3.2 Overføringer til/fra selskapet	24,2	113,3			-888,5
<i>Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser</i>	<i>264,4</i>	<i>136,4</i>			<i>-1 151,8</i>
Utgående balanse	142 772,9	3 408,0		494,1	5 764,2

Forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelse

Millioner kroner	Andre tekniske avsetninger skade-forsikringer	Sum Storebrand Livs-forsikring AS	SPP Konsern og Nordben Life & Pension	Sum Storebrand Livs-forsikring Konsern
Inngående balanse	295,1	157 587,8	88 582,8	246 170,6
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse				
2.1 Netto resultatførte avsetninger	56,5	-1 171,5	2 325,8	1 154,3
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet		449,8		449,8
2.3 Risikoresultat til ordnet forsikringskontraktene		119,7		119,7
2.4 Annen tilordning av overskudd		85,6		85,6
2.5 Justering av forsikringsforpliktelse fra andre resultatkomponenter		-3 529,6		-3 529,6
<i>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse</i>	<i>56,5</i>	<i>-4 046,0</i>	<i>2 325,8</i>	<i>-1 720,2</i>
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse				
3.1 Overføringer mellom fond				
3.2 Overføringer til/fra selskapet	33,5	-717,5	-161,3	-878,8
<i>Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse</i>	<i>33,5</i>	<i>-717,5</i>	<i>-161,3</i>	<i>-878,8</i>
Utgående balanse	385,1	152 824,3	111 685,1	243 571,6

Forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje

Millioner kroner	Premie-reserve	Supplerende avsetning	Tilleggs-avsetning	Kursreguleringsfond	Erstatnings-avsetning
Inngående balanse	10 584,1		73,9	40,5	0,6
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse					
2.1 Netto resultatførte avsetninger	213,4	0,5	-48,1		
2.2 Avkastningsresultat tilordnet kontraktene					
2.3 Risikoresultat til ordnet forsikringskontraktene					
2.4 Justering av forsikringsforpliktelse fra andre resultatkomponenter				-40,5	
<i>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse</i>	<i>213,4</i>	<i>0,5</i>	<i>-48,1</i>	<i>-40,5</i>	
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse					
3.1 Overføringer mellom fond			4,2		
3.2 Overføringer til/fra selskapet					
<i>Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse</i>			<i>4,2</i>		
Utgående balanse	10 797,5	0,5	30,0		0,6

Forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje

Millioner kroner	Premie-, innskudds-pensjonistenes overskuddsfond	Sum Storebrand Livs-forsikring AS	Herav med flerårig garanti	SPP Konsern og Nordben Life & Pension	Sum Storebrand Livs-forsikring Konsern
Inngående balanse	347,3	11 046,4	1 136,8	28 766,9	39 813,3
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse					
2.1 Netto resultatførte avsetninger	2,1	167,9	339,2	-5 678,8	-5 510,9
2.2 Avkastningsresultat tilordnet kontraktene					
2.3 Risikoresultat til ordnet forsikringskontraktene				12,6	12,6
2.4 Justering av forsikringsforpliktelse fra andre resultatkomponenter	-23,3	-63,8			-63,8
<i>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse</i>	<i>-21,2</i>	<i>104,1</i>	<i>339,2</i>	<i>-5 666,2</i>	<i>-5 562,1</i>
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse					
3.1 Overføringer mellom fond	-4,2				
3.2 Overføringer til/fra selskapet	146,7	146,7		-593,8	-447,1
<i>Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse</i>	<i>142,5</i>	<i>146,7</i>		<i>-593,8</i>	<i>-447,1</i>
Utgående balanse	468,6	11 297,2	1 476,0	22 506,9	33 804,1

33 Ansvarlig lånekapital**STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS**

Millioner kroner	Balanse- ført verdi 31.12.07	Nye utstedelser	Ned- betalinger	Valuta- kursendring	Papirkurs- endring	Amorti- sering	Balanseført verdi 2008
Ordinær ansvarlig lånekapital	2 865,1		-1 437,1	242,9		4,0	1 675,0
Evigvarende ansvarlig lånekapital	4 604,5	4 007,8	-4 053,5	701,4	-1,6	8,0	5 266,6
Fondsobligasjoner		1 473,0				1,5	1 474,5
Påløpt rente							251,8
Sum ansvarlig lån	7 469,6	5 480,8	-5 490,5	944,3	-1,6	13,5	8 668,0

Spesifikasjon ansvarlig lånekapital

Millioner kroner	Nominell verdi	Valuta	Rente	Call dato og andre betingelser	Balanseført verdi 2008
Fondsobligasjoner					
Storebrand Livsforsikring AS 08/18 FRN	1 500,0	NOK	3 mnd NIBOR +4,00%	29.08.18	1 474,5
Evigvarende ansvarlig lån					
Storebrand Liv AS 20/12/99	70,0	EUR	3 mnd EURIBOR + 2,5%		681,3
Storebrand Livsforsikring 49-13	300,0	EUR	9,404%	26.06.13	2 904,6
Storebrand Livsforsikring AS	1 700,0	NOK	3 mnd NIBOR + 3,5 %	27.06.14	1 680,7
Tidsbegrenset ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring 09/06/14	175,0	EUR	3 mnd EURIBOR + 0,90%	09.06.09	1 675,0
Påløpte renter					251,8
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 2008					8 668,0
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 2007					7 469,6

For regnskapsføringen av sikring på de ansvarlige lånene i EUR, se beskrivelse under regnskapsprinsipper.

Selskapet har inngått sikringsforretning som gjelder ansvarlig lånekapital i utenlandsk valuta.

Totale kostnader (inklusive valutakurs gevinst/tap) for Storebrand Livsforsikring AS ansvarlige lånekapital er 741,2 millioner kroner.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Millioner kroner	Balanse- ført verdi 31.12.07	Nye utstedelser	Ned- betalinger	Valuta- kursendring	Papirkurs- endring	Amorti- sering	Balanseført verdi 2008
Ordinær ansvarlig lånekapital	2 865,1		-1 437,1	242,9		4,0	1 675,0
Evigvarende ansvarlig lånekapital	5 948,6	4 007,8	-4 053,5	774,0	-1,6	8,0	6 683,5
Fondsobligasjoner		1 473,0				1,5	1 474,5
Påløpt rente							251,8
Sum ansvarlig lån	8 813,7	5 480,8	-5 490,5	1 022,6	-1,6	7,7	10 084,8

Spesifikasjon ansvarlig lånekapital

Millioner kroner	Nominell verdi	Valuta	Rente	Call dato og andre betingelser	Balansført verdi 2008
Fondsobligasjoner					
Storebrand Livsforsikring AS 08/18 FRN	1 500,0	NOK	3 mnd NIBOR +4,00%	29.08.18	1 474,5
Evigvarende ansvarlig lån					
Storebrand Liv AS 20/12/99	70,0	EUR	3 mnd EURIBOR + 2,5%		681,3
Storebrand Livsforsikring 49-13	300,0	EUR	9,404%	26.06.13	2 904,6
Storebrand Livsforsikring AS	1 700,0	NOK	3 mnd NIBOR + 3,5 %	27.06.14	1 680,7
SPP*)	1 000,0	SEK	3 mnd STIBOR + 2,0%	Oppsigelse 5 år	885,5
SPP*)	600,0	SEK	3 mnd STIBOR + 2,0%	Oppsigelse 5 år	531,3
Tidsbegrenset ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring 09/06/14	175,0	EUR	3 mnd EURIBOR + 0,90%	09-06-09	1 675,0
Påløpte renter					251,8
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 2008					10 084,8
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 2007					8 813,7

For regnskapsføringen av sikring på de ansvarlige lånene i EUR, se beskrivelse under regnskapsprinsipper.

Selskapet har inngått sikringsforretning som gjelder ansvarlig lånekapital i utenlandsk valuta.

Totale kostnader (inklusive valutakurs gevinst/tap) for Storebrand Livsforsikring Konsern ansvarlige lånekapital er 829,6 millioner kroner.

*) Lånene skal overtas av Storebrand innen juni 2009, og de er ikke medregnet i konsernets ansvarlige kapital.

34 Andre eiendeler - biologiske eiendeler

Millioner kroner	2008	2007
Bokført verdi pr. 1.1.	355,9	182,6
Tilgang som følge av kjøp/ Nyplantning (skog)	125,8	
Reduksjon ved salg/ tømmer overført til beholdning etter felling		
Endring i virkelig verdi fratrukket omsetningsutgifter	41,0	173,3
Agio omregning utenlandske datterselskaper	0,3	
Bokført verdi pr. 31.12.	523,0	355,9

Biologiske eiendeler som er bokført i balansen består av skog.

Som grunnlag for verddivurderingen er det hovedsakelig lagt til grunn en bruksverdi-/avkastningsverdivurdering. Det beregnes årlige inntektene og utgiftene fra skogbruk og utmark og nettoinntektene kapitaliseres med 4%.

35 Andre forpliktelser

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Sikkerhetsstillelser	583,6	423,2	4 320,3	10 901,6
Øvrig gjeld	662,3	1 113,0	911,5	2 912,9
Annen gjeld	1 245,9	1 536,2	5 231,8	13 814,5

36 Transaksjoner med nærstående parter

Transaksjoner med andre selskaper i Storebrand konsernet

Millioner kroner	2008	2007
Resultatposter:		
Kjøpte tjenester	355,6	134,4
Solgte tjenester	335,1	305,6
Balanseposter:		
Fordringer	44,0	18,2
Gjeld	72,8	41,6

Transaksjoner med konsernselskaper utføres på basis av armlengdes avstand.

37 Lønn og forpliktelser for ledere

Lars Aa. Løddesøl er administrerende direktør i Storebrand Livsforsikring AS. Han har en lønnsgaranti på 18 måneder etter ordinær oppsigelsestid. Alle arbeidsrelaterte inntekter inklusive konsulentoppdrag kommer til fradrag. Han har en prestasjonsavhengig bonus basert på konsernets ordinære bonusordning som er tredelt. Verdiskapningen for konsernet finansierer bonusen, mens egen prestasjon bestemmer hvor stor andel av den finansierte bonus som tildeles. Tildelt bonus tillegges bonusbank der 1/3 av saldo utbetales årlig. Administrerende direktør er medlem av Storebrands pensjonsordning.

I tråd med vedtak på generalforsamlingen ble det i 2008 etablert en langtidsinsentivordning for konsernledelsen og andre ledende ansatte. I forbindelse med etableringen har det blitt utbetalt tidligere tilbakeholdt bonus opptjent fra 2007 og tidligere. Selskapet har også gitt et ekstra tilskudd som motsvarer størrelsen på dette beløpet. Utbetalingen er innberettet som lønn/bonus og beskattet som lønnsinntekt. Netto utbetaling, fratrukket skatt, har i sin helhet gått til kjøp av aksjer med bindingstid på 3 år.

Selskapet har ingen forpliktelser overfor styrets leder ved opphør eller endring av vervet. Selskapet betaler styreansvarsforsikringer for sine styremedlemmer.

Storebrand har etablert en bonusordning for ansatte. Bonusordningen er knyttet til selskapets verdiskapning, samt individuelle prestasjoner.

Tusen kroner	Ordinær lønn	Utbetalt bonus	Andre ytelser **)	Lønns- garanti mnd.	Årets pensjons- opptjening	Nåverdi pensjons- forpliktelse	Lån	Rentesats pr. 31.12.08	Avdrags- plan
Ledende ansatte									
Idar Kreutzer ***)	4 176	4 642	282	24	955	15 561	12 543	5,6%/6,79%/6,95%	2037/2025/2018
Maalfrid Brath	2 361	1 094	216	18	193	2 510	4 679	5,6%/6,64%	2035/2017
Odd Arild Grefstad***)	2 694	2 096	209	18	612	8 286	3 136	5,6%/6,65%	2024/2018
Lars Aa. Løddesøl	2 650	2 685	167	18	874	6 429	4 175	5,6%/6,64%	2029/2017
Roar Thoresen	2 817	2 909	149	18	924	6 184	1 660	5,6%	2032
Hans Aasnæs	3 096	4 038	143	18	759	10 436	1 700	5,6%	2032
Egil Thompson	1 853	1 231	185	18	542	4 993	2 815	5,6%/6,99%	2038/2019
Anders Røed	1 544	1 226	179	18	521	2 062			
Elin M. Myrmel-Johansen	1 054	230	171	18	254	2 031	2 326	5,6%/6,60%	2023/2018
Trond Killi	1 396		158	6	360	2 457	3 286	5,6%/7,00%	2025
Sarah McPhee	256	855	1	18					
Göran Holgerson	1 846		123	18	348				

Tusen kroner	Eier antall aksjer *)	Bonus-bank ****)	Avkastning aksjebank *****)	1/3 bonusbank *****)
Ledende ansatte				
Idar Kreutzer	91 760	3 028	-1 586	1 009
Maalfrid Brath	8 431			
Odd Arild Grefstad	24 363	785	-665	362
Lars Aa. Løddesøl	26 194	196	-735	399
Roar Thoresen	26 686		-934	477
Hans Aasnæs	38 235		-2 021	1 244
Egil Thompson	16 404		-140	45
Anders Røed	13 447		-202	90
Elin M. Myrmel-Johansen	5 471		-43	23
Trond Killi				
Sarah McPhee	32 792			
Göran Holgerson	2 000			

*) Oversikten viser antall aksjer i Storebrand ASA eid av vedkommende person, samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse jfr. RL § 7-26.

***) Omfatter bil, telefon, forsikring, rentefordel og andre trekpliktige ytelser.

****) Ytelser vedrørende Odd Arild Grefstad fordeles forholdsmessig mellom Storebrand Livsforsikring AS og Storebrand ASA. Storebrand Livsforsikring AS sin andel av kostnadene utgjør 2,7 millioner kroner.

*****) Innstående pr. 31.12.2008 fratrukket Storebrands initielle innskudd. Ledende ansatte har som en del av sin lønnsavtale også en avtale om prestasjonsavhengig bonus, som er knyttet opp mot konsernets verdibaserte styringssystem. Verdiskapningen i konsernet finansierer bonusen, mens egen prestasjon bestemmer hvor stor andel av den finansierte bonusen som tildeles. Tildelt bonus tillegges bonusbank der 1/3 av saldo utbetales årlig. Med unntak av konermsjef har øvrige ledende ansatte ved oppstart av bonusbank har Storebrand tilført et initielt innskudd. Ved fratredelse vil positivt initielt innskudd tilfalle Storebrand. Tilførte beløp i bonusbank eksponeres 50 prosent mot Storebrands aksjekurs og 50 prosent mot beste rente i Storebrand Bank. Over tid utvikler «aksjebanken» og «rentebanken» seg separat.

*****) Avkastning «aksjebank» viser årets verdistigning i bonusbanken knyttet til utviklingen i Storebrands aksjekurs i 2008 justert for utbytte.

Tusen kroner	Styre-honorar	Eier antall aksjer *)	Lån	Rentesats pr. 31.12.08	Avdrags-plan
Styret					
Idar Kreutzer		91 760	12 543	5,6%/6,79%/6,95%	2037/2025/2018
Maalfrid Brath		8 431	4 679	5,6%/6,64%	2035/2017
Jakob Andreas Waage Enger	145	5 000			
Nina Udnes Tronstad	145				
Else-Lill Grønli	73		2 006	5,6%/7,00%	2031/2017
Gorm Leiknes	145	1 288	2 093	5,6%/7,00%	2022/2018

38 Revisjonshonorar

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS			Storebrand Livsforsikring Konsern			
	2008	2007	2008	Herav Deloitte		Herav andre revisorer	2007
				Norge	Sverige		
Revisjonshonorar	3,1	1,4	9,0	4,9	3,5	0,6	3,0
Andre attestasjonstjenester	0,5	0,1	0,5	0,5			0,1
Skatterådgivning	0,1		0,4	0,1	0,2		
Andre tjenester utenfor revisjonen *)	0,2	0,1	0,5	0,3	0,3		0,2
Sum	3,9	1,6	10,4	5,8	4,0	0,6	3,3

*) Beløpene ovenfor er eksklusive merverdiavgift.

39 Egenkapitalendring**Egenkapitalavstemming for Storebrand Livsforsikring AS**

Millioner kroner	Aksje- kapital 1)	Overkurs- fond	Sum inn- skutt egen- kapital	Risiko- utjevning- fond	Adminis- trasjons- avsetning skade	Annen egen- kapital	Total egen- kapital
Egenkapital 31.12.2007	1 980,4	9 270,6	11 251,0			4 135,3	15 386,3

Poster ført direkte mot EK:

Omregningsdifferanser						2,5	2,5
Sikring bokført mot egenkapitalen						19,8	19,8
Administrasjonsavsetning skadeforsikring					12,7		12,7
Selskapets andel av kursreguleringsfond						319,1	319,1
Oppløsning sikkerhetsfond				33,4		99,4	132,8
Periodens resultat				119,7		-2 196,4	-2 076,7
Sum inntekter og kostnader for perioden				153,1	12,7	-1 755,6	-1 589,8

Egenkapitaltransaksjoner med eiere:

Aksjeemisjon	1 450,0		1 450,0				1 450,0
Egenkapital 31.12.2008	3 430,4	9 270,6	12 701,0	153,1	12,7	2 379,7	15 246,5

1) 34.304.200 aksjer pålydende kr. 100

Egenkapitalavstemming for Storebrand Livsforsikring Konsern

Millioner kroner	Majoritetens andel av egenkapitalen						Minoritet	Total egen- kapital
	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Sum inn- skutt egen- kapital	Risiko- utjevning- fond	Adminis- trasjons- avsetning skade	Annen egen- kapital		
Egenkapital 31.12.2007	1 980,4	9 270,6	11 251,0			4 125,3	130,1	15 506,4

Poster ført direkte mot EK:

Omregningsdifferanser						124,7	1,8	126,5
Sikring bokført mot egenkapitalen						-15,6		-15,6
Estimatavvik pensjoner						49,2		49,2
Administrasjonsavsetning skadeforsikring					12,7			12,7
Selskapets andel av kursreguleringsfond						319,1		319,1
Virkelig verdi biologiske eiendeler						70,3	23,6	93,9
Oppløsning sikkerhetsfond				33,4		99,4		132,8
Periodens resultat				119,7		-3 107,4	11,6	-2 976,1
Sum inntekter og kostnader for perioden				153,1	12,7	-2 460,3	37,0	-2 257,5

Egenkapitaltransaksjoner med eiere:

Egne aksjer								
Aksjeemisjon	1 450,0		1 450,0				35,4	1 485,4
Emisjonskostnader								
Utbetalt utbytte								
Kjøp/salg av minoritetsinteresser								
Annet								
Egenkapital 31.12.2008	3 430,4	9 270,6	12 701,0	153,1	12,7	1 665,0	202,5	14 734,3

40 Kapitaldekning

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Aksjekapital	3 430,4	1 980,4	3 430,4	1 980,4
Øvrig egenkapital	11 803,5	13 405,9	11 126,8	13 395,9
Egenkapital	15 233,9	15 386,3	14 557,2	15 376,3
Fondsobligasjoner	1 500,0		1 427,2	
Villkorad återbäring			2 279,9	2 437,4
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-34,0	-7,4	-6 885,3	-9 610,5
Risikoutjevningfond	-153,1		-153,1	
Minoritetens andel av egenkapitalen			202,6	
Kapitaldekningsreserve			-43,0	
Urealiserte kursendringer på selskapsporteføljen	-35,4		-35,4	
Minstekrav reassuranseavsetning	-3,0	-2,1	-3,0	-2,1
Andel nullstilte uamortiserte estimatavvik	117,8		117,8	
Frdrag for investeringer i andre finansinstitusjoner	-10,7	-65,0	-10,7	-65,0
Annet			340,4	
Kjernekapital	16 615,5	15 311,8	11 794,6	8 136,1
Fondsobligasjoner			72,9	
Evigvarende ansvarlig kapital	4 622,6	6 031,1	4 622,6	4 374,8
Ordinær ansvarlig kapital	1 430,7	1 389,3	1 430,7	1 389,3
Kapitaldekningsreserve			-43,0	
Frdrag for investeringer i andre finansinstitusjoner	-10,7	-65,0	-10,7	-65,0
Tilleggskapital	6 042,6	7 355,4	6 072,5	5 699,1
Netto ansvarlig kapital	22 658,1	22 667,2	17 867,1	13 835,2
Beregningsgrunnlaget spesifisert på risikovektklasser	192 820,5	195 052,6	302 989,4	318 176,4
Risikovekt 0%	56 116,6	48 024,6	92 677,9	85 795,4
Risikovekt 10%	6 779,1	1 454,6	6 779,1	1 531,7
Risikovekt 20%	51 916,3	40 511,3	97 788,8	72 954,7
Risikovekt 35%	1 295,7		1 295,7	
Risikovekt 50%	372,4	1 254,3	6 016,9	2 275,3
Risikovekt 100%	61 117,1	94 878,9	59 614,0	116 536,8
Risikovekt 150%	6 493,8		7 580,7	
Eiendeler tilknyttet avtaler om livsforsikring med investeringsvalg	8 729,5	8 928,9	31 236,3	39 082,5
Vektet beløp eiendeler i balansen	83 642,6	105 539,0	100 141,8	140 006,3
Derivater, vektet	1 523,4	851,7	2 748,0	1 664,0
"Krysseiefradrag" for aksjeeie i andre finansinstitusjoner	-21,4	-130,0	-21,4	-130,0
Urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler	-35,4	-3 599,1	-35,4	-3 599,1
Risikovektet beregningsgrunnlag	85 109,2	102 661,6	102 833,0	137 941,2
Kapitaldekningsprosent	26,62%	22,08%	17,37%	10,03%
Kjernekapitaldekning	19,52%	14,91%	11,47%	5,90%

41 Solvensmargin

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Solvensmarginkrav	6 485,2	6 616,0	10 353,9	10 110,0
Solvensmargin kapital	21 690,2	21 626,9	16 580,1	13 761,0
Solvensmargin	334,5 %	326,9 %	160,1 %	136,1 %

Spesifikasjon av solvenskapital

Millioner kroner	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern	
	2008	2007	2008	2007
Netto ansvarlig kapital	22 658,2	22 667,2	17 867,1	13 835,2
50% av tilleggsavsetninger	1 710,0	2 878,7	1 710,0	2 878,7
50% av risikoutjevningfond	76,6		76,6	
Tellende andel sikkerhetsavsetning skadeforsikringer	45,4	128,3	45,4	128,3
Villkorad återbäring			-2 230,0	-2 437,4
Reduksjon i tilleggs kapital som kan medtas i solvenskapitalen	-2 800,0	-4 047,3	-889,0	-643,8
Solvenskapital	21 690,2	21 626,9	16 580,1	13 761,0

42 Kapitalavkastning

Storebrand Livsforsikring AS

	Bokført avkastning	Verdijustert avkastning
Kollektivporteføljen totalt	2,00%	-0,24%
Pr. portefølje:		
9101 ekstra forsiktig	7,07%	4,69%
9102 lav	4,02%	1,74%
9103 standard	2,04%	-0,20%
9105 fellesmidler	4,48%	3,34%
9106 gruppeliv	7,17%	5,12%
9111 fripoliser	0,92%	-1,26%
9121 individual	2,57%	-0,08%

43 Kapitalavkastning historiske tall

Storebrand Livsforsikring AS

	2007	2006	2005	2004
Kapitalavkastning I *)	8,86%	7,12%	6,89%	6,41%
Kapitalavkastning II *)	7,26%	8,28%	7,55%	7,19%
Kapitalavkastning III *)	6,59%	6,52%	6,89%	7,64%
Gjennomsnittrente	8,84%	6,76%	6,40%	5,88%
Gjennomsnittlig rentegaranti	3,52%	3,57%	3,64%	3,77%

*) Kapitalavkastning I: Realiserte finansinntekter inklusive opp-/nedskrivning fast eiendom
 Kapitalavkastning II: Som kapitalavkastning I inklusive endring i merverdier på finansielle omløpsmidler
 Kapitalavkastning III: Som kapitalavkastning I inklusive endring i merverdier totalt

44 Antall ansatte

	Storebrand Livsforsikring AS		Storebrand Livsforsikring Konsern *)	
	2008	2007	2008	2007
Antall ansatte pr. 31.12.	921	983	1 805	1 735
Gjennomsnittlig antall ansatte	937	1 066	1 775	1 150
Antall årsverk pr. 31.12.	886	959	1 739	1 687
Gjennomsnittlig antall årsverk	907	1 040	1 715	1 122

*) SPP Konsern er i 2007 inkludert med 555 ansatte og 537 årsverk, men inngår ikke i gjennomsnittsberegningen.

45 Forsikringsrisiko

STOREBRAND LIVSFORSIKRING

Dødelighet og uførhet

I tabellen under er oppgitt netto årlig risikopremie for nye poliser for de mest vanlige dekningene. Premiene gjelder for personer med normal helse og risiko.

Netto årlig risikopremie for en forsikringssum på kr. 100.000.

For uførepensjon gjelder premien for en årlig uførepensjon på kr. 10.000 som utbetales til fylte 67 år.

	Menn			Kvinner		
	30 år	45 år	60 år	30 år	45 år	60 år
Dødsrisiko, individuell kapitalforsikring	122	324	1 416	61	162	711
Uførekapital, individuell	273	590		352	1 367	
Uførepensjon, individuell	248	639	1 975	371	1 577	2 490
Kritisk sykdom, ikke-røker, individuell	171	515	1 804	171	515	1 804
Dødsrisiko, grupplivsforsikring	55	146	821	33	88	493
Dødsrisiko, kollektiv pensjonsforsikring	48	146	743	23	77	403
Uførepensjon, kollektiv pensjon	511	734	642	1 029	1 386	878

For grupplivsforsikring og enkelte risikodekninger innen kollektiv pensjon er tariffene i tillegg til alder og kjønn også avhengig av næring/yrke. Innen grupplivsforsikring benyttes også erfaringstarifflering.

For individuelle forsikringer er premiene for dødsrisiko og opplevelsesrisiko basert på tariffen utarbeidet av forsikringsselskapene med utgangspunkt i felles erfaringer, for kapitalforsikring T1984 og for pensjonsforsikring R1963. Uførepremiene er basert på selskapets egne erfaringer og ble sist endret i 2002.

For grupplivsforsikring er standardtariffen, både for død og uførhet, basert på selskapets egne erfaringer, sist endret i 2003.

For kollektiv pensjonsforsikring følger premiene for tradisjonelle alders- og etterlatte dekninger den nye fellestariffen K2005 med sikkerhetsmarginer som tar hensyn til den nedgang i dødeligheten blant de forsikrede som er observert de senere årene. For uførepensjon er premiene basert på selskapets egne erfaringer. Omkostningspremien fastsettes årlig med sikte på full dekning av neste års forventede kostnader.

Selskapets tariffen inneholder ingen forutsetninger om inflasjon eller frivillig avgang/flytting.

Grunnlagsrente

Høyeste tillatte grunnlagsrente for nye forsikringer og for nye medlemmer og ny opptjening i kollektiv pensjonsforsikring fastsettes av Kredittilsynet.

For nye forsikringer ble høyeste grunnlagsrente satt til 3 prosent i 1993, senere endret i november 2005 til 2,75 prosent for kontrakter som blir etablert etter 1.1.2006. For nye medlemmer og ny opptjening i kollektiv pensjonsforsikring ble høyeste grunnlagsrente redusert fra 4 prosent til 3 prosent med virkning fra forsikringens hovedforfall i 2004.

Avsetninger til forsikringsfond pr. 31.12 fordeler seg prosentvis slik på ulike satser for årlig grunnlagsrente:

fortsetter neste side

Rentegaranti	2008	2007
6%	0,3 %	0,6 %
5%	0,7 %	0,8 %
4%	59,0 %	58,8 %
3,4 %	4,6 %	4,5 %
3%	31,2 %	28,2 %
2,75%	1,4 %	2,7 %
0%	2,8 %	4,4 %

I tabellen ovenfor er premiefondet, innskuddsfondet og pensjonistenes overskuddsfond inkludert med 3 prosent og tilleggsavsetningene med 0 prosent.

Samlet gjennomsnittlig rentegaranti for alle bransjer utgjør 3,52 prosent i 2008, det samme som i 2007. Rentegarantien skal oppfylles på årlig basis. Oppnår selskapet et enkelt år en avkastning som er lavere enn den garanterte renten, kan etter gjeldende lovgivning inntil ett års garantert rente for den enkelte kontrakt dekkes av kontraktens tilleggsavsetning. Eventuell negativ avkastning må dekkes av selskapets egenkapital.

Gjennomsnittlig rentegaranti	2008	2007
Individuell kapitalforsikring	3,2 %	3,1 %
Individuell pensjonsforsikring	3,6 %	3,6 %
Kollektiv pensjonsforsikring	3,6 %	3,6 %
Gruppelivsforsikring	0,6 %	0,7 %
Skadeforsikring	0,0 %	0,0 %
Samlet	3,52%	3,52%

For nytegning i 2008 er det benyttet 2,75 prosent grunnlagsrente. For avtaler flyttet til selskapet er grunnlagsrenten i avgivende selskap benyttet, maksimalt til 4 prosent.

Premie og avsetninger for pensjon opptjent i 2008 innen kollektiv pensjonsforsikring er beregnet med 3 prosent grunnlagsrente.

Forsikringsrisiko:

De fleste bransjer omfatter dekninger for uførhet gjennom uførepensjon, premiefritak eller uførekapital. Individuelle kontrakter og gruppeliv omfatter også dødsrisikoforsikringer. Innen kollektiv pensjonsforsikring finnes etterlattdekninger der utbetaling starter ved forsikredes død.

Endringer i utbetalingsreglene i folketrygden for uføretelser m.m. vil kunne påvirke antall uføre og uføreavsetningene i forsikringsselskapene vesentlig. I dag gjelder dette primært innen offentlig sektor i kollektiv pensjonsforsikring der forsikringsytelsene samordnes fullt ut med ytelsene fra folketrygden. Fremtidige endringer i Lov om foretakspensjon vil også kunne medføre endringer for privat sektor. Normalt vil premietarifene bli tilpasset slike endringer.

Når det gjelder dødsrisiko, vil økende levealder påvirke fremtidige forventede utbetalinger og avsetninger, selv om disse i dag anses for å være tilstrekkelige.

Flytterett

Flytteretten hvor oppgjørsfristen er to måneder for kontrakter hvor flytteverdien overstiger 300 millioner kroner kan utgjøre en likviditetsrisiko for mindre livsforsikringsselskaper dersom en eller flere større kontrakter flyttes i løpet av kort tid med et flyttegebyr på maksimalt 5.000 kroner. For større livsforsikringsselskaper vil større fraflytting enn tilflytting over tid ha effekt på fremtidig kontantstrøm.

Styring av risiko i Storebrand livsforsikring:

Vurdering av forsikringsrisiko (underwriting)

Ved tegning av individuelle risikoprodukter gjennomføres det en helsevurdering av kunden. Resultatet av denne vurderingen gjenspeiles i nivået på risikopremien som kreves. Ved inngåelse av kollektive avtaler med risikodekninger foretas en helsevurdering av de ansatte i bedrifter med få ansatte, for øvrig kreves arbeidsdyktighetserklæring. I underwritingen tas også hensyn til bedriftens næringskategori, bransje og sykehistorikk.

Kontroll og oppfølging av forsikringsrisiko

I den eksisterende forsikringsporteføljen overvåkes forsikringsrisikoen innen hver bransje. Hver produktgruppes risikoresultat inndeles i elementene dødsrisiko, opplevelsesrisiko og uførerisiko. Utviklingen av risikoresultatene følges gjennom året. For hver type av risiko utgjør det ordinære risikoresultat for en periode differansen mellom de risikopremier selskapet har tatt inn for perioden og de avsetninger og utbetalinger som man må gjøre for de forsikrings-tilfeller som inntreffer i perioden. Forsikringstilfeller som man ikke har fått melding om, men som man av erfaring må anta er inntruffet, hensyntas.

Reassuranse

Selskapet styrer også sin forsikringsrisiko gjennom ulike reassuranseprogram. Gjennom katastrofereassuranse (excess of loss) dekkes tap (engangsersatninger og reserveavsetninger) utover en nedre grense ved 3 eller flere dødsfall eller uføretilfeller som følge av samme begivenhet. Dekningen har også en øvre grense. Gjennom surplus reassuranse på et enkelt liv dekkes døds- og uførerisiko som overstiger selskapets vedtektsfestede maksimale risikobeløp

for egen regning. Selskapets maksimale risikobeløp for egen regning er forholdsvis høye og gjenforsikret risiko er derfor av beskjedne størrelse. Selskapets risiko innen yrkesskadeforsikringer er dekket gjennom både kvotereassurans og "excess of loss" beskyttelse av egenregningen. Ved gjenåpningen av skadeselskapet tegnet også selskapet en "excess of loss" for ubegrenset ansvar for motorvogn samt at reiseforsikringen er inkludert i vår katastrofe-reassurans.

Tilstrekkelighetstest:

Storebrand er pålagt i henhold til IFRS 4 å utføre en tilstrekkelighetstest for å påse at vi har marginer for de forskjellige grunnlagselementene som til sammen utgjør reserven. I henhold til IFRS er det to mulige måter å utføre testen. Hvis man har innarbeidede analyser som påviser marginer i grunnlagselementene kan man i følge §16 fortsette å bruke disse analysene for å vise at man tilfredsstiller testen. Har man ikke innarbeidede rutiner skal man diskontere ned fremtidige kontantstrømmer i henhold til IAS37.

Storebrand har i 2008 fortsatt sin praksis fra fjoråret og utført testen i henhold til §16. Dette ved å gjennomføre en analyse som tar utgangspunkt i norske premiereserveringsprinsipper, hvor beregningsselementene ligger til den sikre siden. Den innarbeidede analysen tar utgangspunkt i de forutsetningene som legges til grunn ved beregning av Embedded Value, hvor vi anvender beste anslag på de fremtidige grunnlagselementene basert på dagens erfaringer. Testen innebærer da at vi analyserer dagens marginer mellom forutsetningene i reserveringsgrunnlaget og forutsetningene i Embedded Value analysen.

Som for 2007 tilfredsstiller Storebrand testen. Testen har ingen resultatmessig effekt på regnskapet for 2008.

SPP

Risikoen for selskapet når det gjelder sparing i livsforsikring er delvis kapitalavkastningen på forvaltede midler og delvis de forsikredes liv og helse. Usikkerheten rundt de forsikredes liv og helse kalles forsikringsrisiko og kan deles inn i følgende hovedgrupper:

- dødsfall – utbetaling til forsikredes etterlatte
- pensjon – utbetaling så lenge den forsikrede lever
- uføre – utbetaling ved sykdom eller arbeidsuførhet

En forsikring inneholder ofte en kombinasjon av de tre ulike forsikringsrisikoene. I et gjensidig livsforsikringselskap er det forsikringskollektivet som står for disse risikoene da de forsikrede her har rollen som både eier og kunde. I et aksjeselskap som SPP, er det ikke forsikringstagerne som er ansvarlig for risikoresultatet, men selskapet.

Begrensning av forsikringsrisikoer

Før en risikoforsikring (produkter som forsikrer økonomisk kompensasjon ved død og sykdom/uføre) innvilges gjør SPP en forsikringsmedisinsk risiko-bedømming av den forsikrede. Hensikten er å bedømme om og på hvilke vilkår den forsikrede kan få tegnet forsikring med utgangspunkt i den forsikredes helsetilstand. Dette er nødvendig dersom det skal være mulig på lang sikt å tilby forsikringer til riktig premienivå. Ønsket forsikring skal tilfredsstille forsikringstagers forsikringsbehov og betalingssevne. Derfor kan risikobedømmelsen også omfatte undersøkelser rundt betalingssevne.

Fremtidige risikoer

Levealderen i Sverige øker suksessivt (dødeligheten synker). Det er positivt for dødsfallsforsikringer. For pensjonsforsikringer (opplevelsesforsikringer) kan det derimot bli en økonomisk belastning. Försäkringstekniska forskningsnämnden (FTN) som er et bransjeorgan for forsikringsbransjen gjennomførte i 2006 en analyse av dødeligheten som gjør det mulig å se på dødelighetsprognoser som tar hensyn til endring av nivået på forandringstrender. En slik prognose er avgjørende for prissettingen av både dødsfallsforsikringer og pensjonsforsikringer. Forsikringsproduktene er oftest utformet slik at premieberegningen baserer seg på den dødelighet/levealder som var på tidspunktet for tegning av polisen for hele forsikringstiden.

Når det gjelder uføre forsikring er ikke fremtiden like forutsigbar. Endringene i nye uføretilfeller er mye raskere enn endringene i dødelighet/levealder. En av grunnene til dette er problemene med å fastsette de bakenforliggende årsaker og uføregrad. Den raskt økende uføretilfellen i de første årene på 2000 tallet førte til store premieøkninger innenfor bransjen. Flere forsikringsselskaper var tvilende til å tilby frivillige uføredokumenter i fremtiden. Fra 2005 har dog uføretilfellene kommet ned i en mer balansert utvikling som medførte at SPP reduserte risikopremiene for uføreforsikringer. Dette medførte et lavere risikoresultat for 2007.

Hoveddelen av SPP's risikoforsikringer er ettårige. Det vil si at premien kan endres av selskapet for hvert år. Feil i antagelsen på premien for dødsrisiko og uføreforsikringer kan derfor korrigeres med rask effekt på selskapets risikoresultat.

Risikoeksponering

For å være sikker på at forsikringsselskapene har tilstrekkelig kapital for å dekke sine forsikringsforpliktelser krever Finansinspeksjonen at bransjen stress-tester hele sin forsikringsvirksomhet i de så kalte trafikklysberegningene. Det som testes er premieinntektssiden og forsikringsforpliktelsene. I 2007 kom det krav om at selskapene for forsikringsforpliktelsene også skulle stresse endringer i forsikringsrisikoer. Dette gjelder også såkalt annulleringsrisiko som er risikoen for at den forsikrede sier opp avtalen og dermed slutter å betale premie. Nivået på stresstesten følger i hovedsak veiledningene fra CEIOPS (Europeiske tilsynsmyndighetene for forsikringer og tjenestepensjoner) og deres arbeid med Solvency II.

For SPP skulle en nedgang i dødeligheten med 20 prosent bety et lavere årlig risikoresultat på cirka 130 millioner SEK. Om sannsynligheten for reaktivering ved uførhet synker med 20 prosent betyr det et lavere årlig risikoresultat på cirka 50 millioner SEK. Annulleringsrisikoen er meget liten for SPP da storparten av forsikringsbestanden ikke kan gjenkjøpes.

fortsetter neste side

Av det totale kapitalkravet som stresstesten gir, utgjør forsikringsrisikoene en vesentlig del. Totalt sett påvirker stresstesten risikoresultatet med 180 millioner SEK. Med et forventet risikoresultat på ca. 300 millioner SEK årlig, betyr dette at størstedelen av risikoresultatet vil gå med dersom grunnlaget i stresstesten skulle bli virkelighet. Stresstestene legger til grunn et 1:200 scenario eller et konfidensnivå på 99,5 %.

Tilstrekkelighetstest

SPP er pålagt i henhold til IFRS 4 å utføre en tilstrekkelighetstest for å påse at vi har marginer for de forskjellige grunnlagselementene som til sammen utgjør reserven. I henhold til IFRS er det to mulige måter å utføre testen. Hvis man har innarbeidede analyser som påviser marginer i grunnlagselementene kan man i følge §16 fortsette å bruke disse analysene for å vise at man tilfredsstiller testen. Har man ikke innarbeidede rutiner skal man diskontere ned fremtidige kontantstrømmer i henhold til IAS37.

Tilstrekkelighetstesten gjøres på en netto forpliktelse i balansen som består av forsikringstekniske avsetninger minus aktiverte salgskostnader. SPP tilfredsstiller testen. Testen har ingen resultatmessig effekt på regnskapet for 2008.

AKTUARENS ERKLÆRING

Til Styret i Storebrand Livsforsikring AS

FORSIKRINGSFORPLIKTELSER OG RISIKOUTJEVNINGSFOND

Under henvisning til det fremlagte årsoppgjør for 2008 bekrefter jeg at den i balansen oppførte "Premiereserve", "Tilleggsavsetninger" og "Erstatningsavsetning" under post 12 - kontraktsfaste forpliktelser - og under post 13 – særskilt investeringsportefølje er beregnet etter bestemmelsene i forsikringsvirksomhetsloven og oppfyller Kredittilsynets krav i så henseende. Det samme gjelder "Risikoutjevningfondet" under post 10 – opptjent egenkapital. Av beregningene følger tilsvarende de avsetninger som er foretatt til disse fondene i resultatregnskapet. Den foreslåtte disponering av resultat til fordeling er foretatt i samsvar med lovens bestemmelser.

Oslo, 5. februar 2009

Trond Killi
Ansvarshavende aktuar

Til generalforsamlingen i Storebrand Livsforsikring AS

REVISJONSBERETNING FOR 2008

Vi har revidert årsregnskapet for Storebrand Livsforsikring AS for regnskapsåret 2008, som viser et underskudd på kr 2.076,7 millioner for morselskapet og et underskudd på kr 2.976,1 millioner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet, er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 3. mars 2009

Deloitte AS

Ingebret G. Hisdal
statsautorisert revisor

Storebrand Livsforsikring AS – kontrollkomitéens uttalelse for 2008

Kontrollkomitéen i Storebrand Livsforsikring AS har i møtet 5. mars 2009 gjennomgått styrets forslag til selskapsregnskap, konsernregnskap og årsberetning for 2008 for Storebrand Livsforsikring AS.

Med henvisning til revisors beretning av 3. mars 2009 anser kontrollkomitéen at fremlagte selskapsregnskap, konsernregnskap og årsberetning kan fastsettes som Storebrand Livsforsikring ASs årsregnskap og årsberetning for 2008.

Oslo, 5. mars 2009

Elisabeth Wille
kontrollkomitéens leder

Storebrand Livsforsikring AS

Representantskapets uttalelse – 2008

Styrets forslag til årsregnskap, årsberetning, revisors beretning og kontrollkomiteens uttalelse har på lovbestemt måte vært forelagt representantskapet. Representantskapet anbefaler generalforsamlingen å godkjenne styrets forslag til årsregnskap og årsberetning for Storebrand Livsforsikring AS og for Storebrand Livsforsikring Konsern.

Representantskapet har ingen merknader til styrets forslag til disponering av årsresultatet i Storebrand Livsforsikring AS.

Oslø, 10. mars 2009

Terje Venold

Representantskapets ordfører

EV – Market Consistent Embedded Value

Dette avsnittet gir informasjon om Embedded Value (EV) 2008 for Storebrand Livsforsikring Konsern. Denne verdien inkluderer Storebrand Livsforsikring AS (SBL) og SPP Livsförsäkring AB (inkludert Euroben Life & Pension Ltd.).

Embedded Value er en aktuariell beregning for å måle verdien av et livsforsikringselskap ekskludert effekten av fremtidig nysalg. Denne beregningen benytter en rekke forutsetninger om forretningen, mikro- og makro-økonomiske forhold, samt andre faktorer hvorav noen er beregnet ut fra makroøkonomiske forhold og finansmarkedenes tilstand. Storebrand har utgitt en separat EV-rapport med ytterligere detaljer. EV-rapporten fra Storebrand er utarbeidet med en markeds-konsistens metodikk (MCEV) i samarbeid med aktuarfirmaet Towers Perrin.

Endring av embedded value for 2007

Fra 2008 er det innført to modellendringer som medfører endring av MCEV for 2007. Den viktigste relaterer seg til innføring av kapitalkostnad for risikoer som selskapet ikke kan sikre seg mot (cost of non-hedgeable risk). Dette er en kapitalkostnad som ikke fanges opp andre steder i beregningene. Den andre endringen i modellverket fra 2007 er fremskrivning av rentekurven. Den nye modellen som ble introdusert i SPP i desember 2007 blir nå også benyttet i MCEV. På bakgrunn av disse endringene i beregningsmodellen, reduseres tidligere publisert MCEV med minus 3,4 milliarder, til 26,6 milliarder kroner.

Resultat

For Storebrand Livsforsikring konsern pr. 31. desember 2008, er total EV på 23 milliarder kroner. Nåverdien av fremtidig overskudd er på 23,9 milliarder kroner (inkludert look-through verdi på 4 milliarder kroner), mens selskapskapitalen er på 8,4 milliarder kroner og kapitalkostnaden er på 236 millioner kroner. EV blir redusert av en volatilitetskostnad på 5,2 milliarder kroner.

Reduksjonen i EV fra 31. desember 2007 til 31. desember 2008 er på 5,2 milliarder kroner, ekskludert utbytte og andre kapitaloverføringer. Dette gir en avkastning på minus 20 prosent på justert EV.

Det forventes at for strukturen av holdingselskapet i Sverige, hvor deler av overskuddet kan overføres til gruppen som et skattefritt bidrag, vil den effektive skattesatsen for SPP være null. Derfor har en skattesats på null prosent blitt brukt for SPP. Gjeldende skattelover i Norge gir en effektiv skattesats på 0 prosent for overskudd i SBL og konsernets kapitalforvaltningsselskap.

Millioner kroner	MCEV 2008
Selskapskapital	8 431
herav	
- Fri kapital	882
- Bundet kapital	7 550
Verdi av eksisterende virksomhet	14 610
herav	
- Nåverdi av fremtidig overskudd (PVFP)	23 893
- Tidsverdi av finansielle opsjoner og garantier (TVOG)	-5 183
- Friksjonskostnader fra bundet kapital (FCRC)	-236
- Kostnader for risikoer det ikke er mulig å sikre seg mot (CNHR)	-3 864
Total embedded value	23 041
Verdien av kapitalforvaltning av forsikringsreservene	4 022

Gjennom 2008 har driften av Storebrand og nyttegnet forretning, gitt et positivt bidrag på 1,8 milliarder kroner til MCEV-resultatet. Utviklingen er positiv blant annet som følge av ny investeringsstrategi i SPP. Kostnader knyttet til separasjon av SPP fra Handelsbanken og integrasjonen med Storebrand trekker ned resultatet. Dette skyldes at beregningsmetoden for MCEV hensyntar alle separasjonskostnader, men utelater fremtidige synergier.

Embedded Value for Storebrand Konsern

Millioner kroner	31.12.07	31.12.07 Revidert	31.12.08
Selskapskapital	7 478	6 984	8 431
Nåverdi av fremtidig overskudd ¹⁾	28 412	27 558	23 893
Friksjonskostnader for bundet kapital	-248	-236	-236
Tidsverdi av finansielle opsjoner og garantier	-5 701	-4 709	-5 183
Kostnader for risikoer det ikke er mulig å sikre seg mot		-3 044	-3 864
MCEV Storebrand Livsforsikring Konsern	29 940	26 554	23 041
Selskapskapital annen virksomhet ²⁾	2 635	2 635	1 319
Embedded value Storebrand Konsern	32 575	29 189	24 360
Embedded value pr. aksje ³⁾	73,3	65,7	54,7

1) Nåverdi av fremtidig overskudd inkludert kapitalforvaltningsverdien for 2007, revidert 2007 og 2008 på hhv. 4 156, 4 148 og 4 022.

2) Inkluderer IFRS selskapskapital ekskludert immaterielle eiendeler for virksomheter som ikke er inkludert i MCEV analysen justert for Storebrand kapitalforvaltningsvirksomhets materielle eiendeler for å unngå dobbel bokføring.

3) Basert på 444,6 millioner aksjer i 2007, 445,3 millioner i 2008.

EV-analyse for 2008

Milliarder kroner	
Rapportert MCEV 2007	29,9
Metodejusteringer	-3,4
Revidert MCEV 2007	26,5
Åpningsavvik	0,0
Verdi av nytegnnet forretning i 2008	0,4
Forventet bidrag fra eksisterende virksomhet	1,5
Forventet bidrag fra eksisterende virksomhet (utover ref.rate)	0,7
Overføring fra fremtidig inntjening og bundet kapital til fri kapital	0,0
Driftsavvik	0,0
Avvik i driftsmessige forutsetninger	-1,3
Øvrige avvik knyttet til drift	0,5
Økonomiske forutsetningsendringer og avvik	-7,1
Andre avvik som ikke knytter seg til driften	0,0
Jusering for kapitaltilførsel/ utbytte	1,7
MCEV 2008 Storebrand Livsforsikring Konsern	23,0

Millioner kroner	VNB 2008
Verdi av nytegnnet forretning	
herav	
- Nåverdi av fremtidig overskudd	794
- Tidsverdi av finansielle garantier	-151
- Friksjonskostnader på bundet kapital	-56
- Kostnader for risiki det ikke er mulig å sikre	-192
Totalverdi av nytegnnet forretning	395
Look-through verdi inkludert i nåverdien for fremtidig overskudd	153

MCEV-resultatet er påvirket av den finansielle uroen. Fall i aksjemarkedene gjennom 2008 reduserte bufferkapitalen i livvirksomheten. Samtidig reduserer et lavere rentenivå og den økte volatiliteten i markedet verdien av forventet fremtidig inntjening. Til sammen gir endringer i makroøkonomiske forhold et negativt bidrag på 7,1 milliarder kroner.

Verdien av nytegnnet forretning (Value of New Business)

Verdi av nytegnnet forretning i 2008 er beregnet til 395 millioner kroner. Salget har vært positivt i både norsk og svensk livvirksomhet med nyslag av premier på henholdsvis 1 583 millioner kroner og 516 millioner kroner målt i APE. For norsk virksomhet øker marginene sett i forhold til 2007 for sammenlignbare tall, og verdien av ny forretning er beregnet til 504 millioner kroner.

For svensk virksomhet er det beregnet en negativ verdi av nysalget i 2008 på 109 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak at salgsvolumet fremdeles er for lavt til å dekke kostnadene knyttet til nysalget samtidig som rentenivået er redusert. Det er satt i gang en rekke tiltak i SPP som forventes å bedre verdien av nysalget i SPP. Tiltakene omfatter blant annet kostnadsreduksjoner og lavere rentegaranti på nysalg.

Ord og uttrykk

Administrasjonsreserve:

Administrasjonsreserven består av midler knyttet til administrasjon av kollektive pensjonsforsikringer.

Administrasjonsresultat:

Resultat som følge av at de faktiske kostnader avviker fra det som er forutsatt i premietariffen.

Ansvarlig kapital:

Ansvarlig kapital er den kapital som kan medregnes ved dekning av kapitalkravene etter myndighetenes forskrifter. Ansvarlig kapital kan bestå av kjernekapital fratrukket immaterielle eiendeler og tilleggs-kapital redusert med kryssiefradrag for eierandeler i andre finans-institusjoner etter nærmere angitte regler.

Ansvarlig lånekapital:

Ansvarlig lånekapital er lån som har prioritet etter all annen gjeld. Ansvarlig lånekapital er en del av tilleggskapitalen.

Driftskostnader:

Forsikringsrelaterte driftskostnader til salg og administrasjon, administrasjonskostnader knyttet til finansielle eiendeler, samt andre poster som etter sin art inngår i beregningen av administrasjonsresultatet.

Driftsresultat:

Driftsresultatet i livsforsikring fremkommer som resultatet av årets drift, etter fradrag for den ordinære avsetning til premiereserven og den garanterte avkastningen på midler i premie- og pensjonsreguleringsfond, og etter bevegelser på sikkerhetsfond samt oppløsning av tilleggsavsetninger ved utbetaling av forsikringsoppgjør, flytting, gjenkjøp, men før årets avsetning til tilleggsavsetning i forsikringsfondet som er en betinget kundetildelt avsetning.

Erstatningsavsetning *):

Finansielle derivater:

Finansielle derivater omfatter et vidt spekter av instrumenter hvor verdier og verdiutvikling er avledet av aksjer, obligasjoner, valuta eller andre tradisjonelle finansielle instrumenter. I forhold til tradisjonelle instrumenter som aksjer og obligasjoner innebærer derivater mindre kapitalbinding og er et fleksibelt og kostnadseffektivt supplement til tradisjonelle finansielle instrumenter i kapitalforvaltningen.

Finansielle derivater kan brukes både til sikring av uønsket finansiell risiko og som alternativ til tradisjonelle instrumenter for å ta ønsket risiko.

Aksjeopsjoner:

Kjøp av aksjeopsjoner innebærer ensidige rettigheter til kjøp eller salg av aksjer til fast kurs. Aksjeopsjoner kan også være knyttet til aksjeindekser i stedet for enkelt aksjer. Salg av aksjeopsjoner

innebærer tilsvarende ensidige forpliktelser. I hovedsak benyttes børsomsatte og clearede opsjoner. Kjøpte kjøpsopsjoner og solgte salgsoptions defineres som eiendelsposisjoner.

Aksjefutures:

Aksjefutures kan være knyttet til enkeltaksjer, men er normalt knyttet til aksjeindekser. Aksjefutures er standardiserte terminavtaler som er børsnotert og gjenstand for clearing. Gevinster og tap beregnes daglig og gjøres opp påfølgende dag. Kjøpte aksjefutures defineres som eiendelsposisjoner.

Kredittderivat:

Med kredittderivat menes en finansiell kontrakt som overfører hele eller deler av kredittrisikoen knyttet til lån, obligasjoner eller lignende fra kjøperen av beskyttelsen (selgeren av risiko) til selgeren av beskyttelsen (kjøperen av risiko).

Kredittderivater er omsettelige instrumenter som gjør det mulig å overføre kredittisiko knyttet til bestemte aktiva til en tredje part uten å selge aktivaene.

Fremtidige renteavtaler (FRA):

Fremtidige renteavtaler (FRA) innebærer avtaler om å betale eller motta forskjellen mellom en forhånds avtalt fremtidig rente og den faktiske renten på et fastsatt beløp for en bestemt periode. Denne differansen gjøres opp i begynnelsen av den aktuelle perioden. FRA er spesielt velegnet til styring av kortsiktig renterisiko. Solgt FRA gir tilsvarende renteeksposering som en fastrenteplassering og defineres derfor som en eiendelsposisjon.

Rentefutures:

Rentefutures er knyttet til statsobligasjoner eller kortsiktige referanse-renter. Rentefutures er standardiserte terminavtaler og er gjenstand for børsnotering og clearing. Gevinster og tap beregnes daglig og gjøres opp påfølgende dag. Kjøpte rentefutures defineres som eiendelsposisjoner.

Renteopsjoner / opsjoner på FRA:

Renteopsjoner kan være knyttet til pengemarkedsrenter, obligasjoner eller FRA. Kjøp av renteopsjoner knyttet til obligasjoner (også kalt for obligasjonsopsjoner) innebærer ensidige rettigheter til kjøp eller salg av obligasjoner til avtalt kurs. Renteopsjoner kan brukes som et fleksibelt instrument for styring av både kortsiktig og langsiktig renterisiko. Kjøp av renteopsjoner knyttet til FRA innebærer ensidige rettigheter til kjøp eller salg av FRA til en avtalt rente. For opsjoner knyttet til obligasjoner defineres kjøpte kjøpsopsjoner og solgte salgsoptions som eiendelsposisjoner.

Valutaterminer/Valutaswapper:

Valutaterminer/Valutaswapper innebærer avtaler om fremtidige kjøp og salg av valuta til forhåndsbestemte kurser. Instrumentene brukes i all hovedsak til å valutasikre verdipapirbeholdninger, bankbehold-

*) se regnskapsprinsipper

ninger, ansvarlig lån og forsikringsmessige avsetninger i valuta. Spotforretninger inkluderes også i disse instrumentene.

Gruppelivsforsikring:

Kollektiv livsforsikring der forsikringssummen utbetales en gang for alle ved forsikredes død. Slik forsikring kan ha uførekapitalforsikring tilknyttet.

Kapitalavkastning:

Kapitalavkastning eksklusiv endring i merverdier på verdipapirer og inklusive opp-/nedskrivning på eiendom (Kapitalavkastning I) viser realiserte inntekter av finansielle eiendeler uttrykt i prosent av gjennomsnittet av selskapets forvaltningskapital fratrukket kursreguleringsfondet i året. Beregnet etter regler fastsatt av Kredittilsynet. Kapitalavkastning inklusiv endring i merverdier på verdipapirer og inklusive opp-/nedskrivninger på eiendom (Kapitalavkastning II) viser bokførte inntekter av finansielle eiendeler uttrykt i % av bokført forvaltningskapital. Verdijustert kapitalavkastning totalt viser inntektene påplussset årets endring i kursreguleringsfond og merverdier på anleggsaktiva (Kapitalavkastning III) uttrykt i prosent av gjennomsnittet av selskapets forvaltningskapital i året til markedsverdi.

Kapitaldekningsprosent:

Tellende ansvarlig kapital i prosent av risikovektet balanse (de enkelte eiendelsposter og poster utenom balansen gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer). I påvente av tilpassede regler til den nye regnskapsforskriften gjør selskapet følgende: Verdier på kursreguleringsfondet kommer til fradrag på sine tilhørende poster på eiendelssiden.

Kapitalforsikring:

Individuelle livsforsikringer der forsikringssummen utbetales en gang for alle ved død eller utløpt forsikringstid. Slik forsikring kan ha uførepensjon eller uførekapitalforsikring tilknyttet.

Kjernekapital:

Kjernekapital er en del av den ansvarlige kapitalen og består av innskutt og opptjent egenkapital fratrukket goodwill, andre immaterielle eiendel og netto forskuddsbetalt pensjon.

Kollektiv pensjonsforsikring:

Kollektiv livsforsikring der pensjonsbeløpene utbetales terminvis fra avtalt alder betinget av at forsikrede lever. Slik forsikring har vanligvis ektefelle-, barne- og uførepensjon tilknyttet.

Kursreguleringsfond*):**Premiereserve *):****Premiefond *):****Pensjonistenes overskuddsfond *):****Rente-/pensjonsforsikring:**

Individuell livsforsikring der livrente-/pensjonsbeløpet utbetales terminvis fra avtalt alder betinget av at forsikrede lever. Slik forsikring kan ha ektefelle-, barn- og uførepensjon tilknyttet.

Renteresultat:

Resultat som følge av at inntekter fra finansielle eiendeler avviker fra det som er forutsatt i premietariffen.

Risikoresultat:

Resultat som følge av at dødelighet og uførhet i perioden avviker fra det som er forutsatt i premietariffen.

Risikoutjevningfond *):**Solvensmarginkrav:**

Et uttrykk for risikoen knyttet til de forsikringsmessige forpliktelser. Beregnes med basis i forsikringsfond og risikoforsikringssum for hver forsikringsbransje.

Villkorad återbäring:

Den delen av forsikringskapitalen som ikke er garantert i SPP. Villkorad återbäring øker og minsker avhengig av totalavkastningen. Den kan være både negativ og positiv. Den kan maksimalt utgjøre 15 prosent av forsikringskapitalen. Dersom villkorad återbäring blir høyere, omdannes den overskytende delen til en såkalt garantert återbäring. Dette gjelder for forsikringer med individuelt beregnet återbäring. For øvrige forsikringer gjelder tilsvarende prinsipper.

*) se regnskapsprinsipper

Storebrand Livsforsikring AS

Filipstad Brygge 1 Postboks 1380 Vika 0114 Oslo Tlf: 22 31 50 50 www.storebrand.no